

ଓଡ଼ିଆ-ଦେଶିଆ ଶବ୍ଦକୋଷ

କଟକ-ପାଠପୁର-ପୁରୀ

ସତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ପରିଷଦ, କେରାପୁଟ

ଯୋଜନା ଓ ସଂଯୋଜନ ବିଭାଗ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଓଡ଼ିଆ-ଦେଶିଆ ଶବ୍ଦକୋଷ

ସଂକଳନ :

ଶ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ପଣ୍ଡା

ଶ୍ରୀ ଧନୁ ମୁଦୁଲି

ଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ରଥ

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ପରିଷଦ, କେରାପୁଟ

ଯୋଜନା ଓ ସଂଯୋଜନ ବିଭାଗ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଓଡ଼ିଆ - ଦେଶିଆ ଶବ୍ଦକୋଷ

- ସଂକଳନ : ଶ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ପଣ୍ଡା
ଶ୍ରୀ ଧନୁ ମୁଦୁଲି
ଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ରଥ
- ପ୍ରକାଶକ : ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ପରିଷଦ, କୋରାପୁଟ
ଯୋଜନା ଓ ସଂଯୋଜନ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
- ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ : ନଭେମ୍ବର, ୨୦୧୯
- ମୁଦ୍ରଣ : ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ ଓ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ODIA- DESIA- SABDAKOSH

- Compilation** : Sri Surya Narayan Panda
Sri Dhanu Muduli
Sri Bijaya Kumar Ratha
- Publisher** : Special Development Council, Koraput
Planning & Convergence Department,
Government of Odisha
- First Edition** : November, 2019
- Printed at** : Odisha State Bureau of Textbook Preparation and Production,
Bhubaneswar

ମୁଖବନ୍ଧ

ଓଡ଼ିଶାରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଜନଜାତି ମାନଙ୍କର ସଂସ୍କୃତି ଖୁବ୍ ପ୍ରାଚୀନ । ସେମାନଙ୍କ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା, ପୂଜା ପାର୍ବଣ, ଭାଷା, ଲୋକ ପରଂପରା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଖୁବ୍ ନିଆରା । ନିଜ ପରିବେଶ ଆଧାରିତ ଭାଷା-ସଂସ୍କୃତି-କଳା- ପାରଂପରିକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ସହ ପ୍ରବାହମାନ । ମୁଖ୍ୟ ସ୍ରୋତ ଠାରୁ ଦୂରରେ ରହି ମଧ୍ୟ ଏମାନଙ୍କ ସଂଗ୍ରାମ ଓ ସ୍ୱାଭିମାନ ଦେଖିଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗେ । ବାହ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରଭାବ ଓ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା କ୍ଷୀପ୍ରତର ହେବା ଦ୍ୱାରା ସଂପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଭାଷା- ସଂସ୍କୃତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ତାଙ୍କ ପାରମ୍ପରିକ ସାମାଜିକ- ସାଂସ୍କୃତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକ ଘଡ଼ିସନ୍ଧି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଦେଇ ଗତି କରୁଛି । ଜନଜାତି ସମାଜ ନିଜ ସଂସ୍କୃତି ପରିସରରୁ ବାହାରି ମୁଖ୍ୟ ସ୍ରୋତ ସହ ସାମିଲ ହେବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭାଷା ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରମୁଖ ମାଧ୍ୟମ । ଭାଷା ହେଉଛି ପରମ୍ପରା ଓ ପ୍ରଗତିର ଏକ ସଂଯୋଜକ ସେତୁ ବିକାଶକୁ ଯୋଡ଼ିବାର ମୁଖ୍ୟ ମାର୍ଗ । ନିଜ ଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ ବିକାଶର ଭାଷାକୁ ବୁଝି ପାରିଲେ ଜନଜାତିଙ୍କ ଉନ୍ନୟନର ମାର୍ଗ ପ୍ରଶସ୍ତ ହୋଇ ପାରିବ ।

ଉନ୍ନୟନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନ୍ୟତମ ମୁଖ୍ୟ ଅଂଗ ହେଲା ଶିକ୍ଷା । ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆଦ୍ୟ ସୋପାନରେ ଶିଶୁ ସହ ପରିଚିତ ହେବା ଅର୍ଥ ତା ଭାଷା ସହ ପରିଚିତ ହେବା । ଶିଶୁ ତା ଆଦ୍ୟ ବୟସରେ ମା'ର ଭାଷା ସହ ପରିଚିତ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଶିଶୁର ମାତୃଭାଷା ସହ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରାଇ ତାକୁ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ଯୋଡ଼ିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଥାଏ । ଶିଶୁ ତା' ଭାଷାରେ ତା ଜଗତକୁ, ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ତା ସଂସ୍କୃତି ସହ ପରିଚିତ ହୋଇଥାଏ । ଏଣୁ ଶିଶୁକୁ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରିବା ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷାର ମାର୍ଗ ପ୍ରଶସ୍ତ କରିବା ଅର୍ଥ ଜନଜାତି ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଜାଣିବା ।

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଭାଷାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ପରିଷଦ ଜନଜାତି ଅଂଚଳର ପ୍ରମୁଖ ୨୧ଗୋଟି ଭାଷା ଉପରେ ଦ୍ୱିଭାଷା ଶିକ୍ଷକୋଷ ପ୍ରଣୟନ କରିଛି । ଏହା ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଉପକ୍ରମ । ଜନଜାତି ଭାଷା ଗୁଡ଼ିକର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷକୋଷ ପ୍ରଣୟନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହା କଲେ ଜନଜାତି ସଂସ୍କୃତିର ସଂରକ୍ଷଣ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ । ପୁନଶ୍ଚ ଜନଜାତି ଅଂଚଳରେ ସଂଯୋଜକ ଭାଷା ହିସାବରେ କେରାପୁଟର ଦେଶିଆ ଓ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଅଂଚଳର ସାଦ୍ରା ବହୁଳ ପ୍ରଚଳନ ରହିଛି । ଏହାର ଶିକ୍ଷା ଉତ୍ସାର ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ସମୃଦ୍ଧ ।

ଜନଜାତି ଭାଷା ଗୁଡ଼ିକର ଆଂଚଳିକ ଭେଦ ରହିଛି । କେଉଁଠି ବଂଶ ଆଧାରରେ ତ କେଉଁଠି ଭୌଗୋଳିକ ଆଧାରରେ ଏହି ଭେଦ ଜଣାପଡ଼େ । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ସୁନିମିକ । ତେବେ ବସ୍ତୁ ସଂସ୍କୃତିରେ କିଛି ଆଗତ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଭାଷାକୁ ସଂକ୍ରମିତ କରିଥିବାରୁ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିବା ସ୍ୱଭାବିକ । ପ୍ରସଂଗକୁ ଜାଣିଲେ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ପାଇବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନ ଥାଏ । ତେବେ ବିଭିନ୍ନ ଅଂଚଳର ଭାଷାକୁ ସ୍ଥାନୀତ କରିବା ସାମିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ଭବପର ହେଉ ନଥିବାରୁ ସଂକଳିତ ଶିକ୍ଷକୋଷ କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ଜୟପୁର ଅଂଚଳର ଭାଷାକୁ ଆଧାର କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

ଆମେ ଆଶା କରୁଛୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓଡ଼ିଆ - ଦେଶିଆ - ଶିକ୍ଷକୋଷକୁ ପାଠକେ ଉଦାରତାର ସହ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ଦିଗରେ ଆମକୁ ସହଯୋଗ କରିବେ ବୋଲି ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ।

ଶ୍ରୀ କମଲୁ ଜାନି
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ପରିଷଦ
କୋରାପୁଟ

ଓଡ଼ିଆ - ଦେଶିଆ ଶବ୍ଦକୋଷ

ଅ

ଅକଲ୍	: ବୁଦ୍ଧି / ସ୍ମରଣା	: ତୋକେ ସ୍ମରଣା ଆଚେ କି ?
ଅକଲ୍ ଗୁଡୁମ୍	: ତାର୍ ଅକଲ୍ ଗୁଡୁମ୍ ହୋଇଗଲା:	: ତାର୍ ବୁଦ୍ଧି ବାମା ହେଲା ।
ଅଖ	: ଇରଷ୍ଟୁ	: (ଶଗଡ଼ର ଇରଷ୍ଟୁ) ଇରଷ୍ଟୁ ଭାଙ୍ଗିଜାଇସି ଜବର ବୋଜ୍ ନାକରା ।
ଅଗଣା	: ଦୁଆର ଠାନ୍	: ଦୁଆର ଠାନେ ଗୋଟେକ୍ ତୁଲସୀ ବୁଟା ଅଚେ ।
ଅଗ୍ର	: ଚିପ୍	: (ପାହାଡ଼ର ଅଗ୍ର) - (କୁପଲିଚିପ୍) କୁପଲି ଚିପେ ମଜୁର୍ ମନ୍ ବସା କରଲାୟେ ଆଚତ୍ ।
ଅଚଳ	: ନାଚଳବାଟା	: ଏବେ ଅନା ପରକା ମନ୍ ନା-ଚଲେ ।
ଅଛତ୍ରି	: ଆଚତ୍	: ଖମ୍ନେ ଜନ୍ତୁଜିଆଦ୍ ମନ୍ ଅଚତ୍ ।
ଅଜଣା	: ନାଜାନବାଟା	: ତୁଇ ନାଜାନବାଟା ମନ୍ କତି ନାସାଙ୍ ।
ଅଚକାଇ	: ଥେବାଇ	: ଚଇତ୍ ମାସେ ପିଲା ଟକିମନ୍ ବସ୍ଗାଡ଼ି ସାଇକେଲ୍ କେ ଥେବାଇ କରି ପାଜର୍ ମାଗ୍ବାୟେ ।
ଅଟା	: ଗମ୍ବୁନା	: ଆୟା ଗମ୍ବୁନାର୍ ପିଟା ଡିଆର୍ କଲା ଆଚେ ।
ଅଟାଳିକା	: ମେଡ଼ଘର	: ଜନ୍ମପୁର୍ ଥାନେ ବଡ଼ ବଡ଼ ମେଡ଼ଘର୍ ମନ୍ ଆଚେ ।
ଅଠା	: ଚପ୍	: ଫନସ୍ କାଟ୍ଲେ ଚପ୍ ଭାର୍ସି ।
ଅଣ ଓସାରିଆ	: ଅଳପ୍ ଓସାର	: (ଶିଶ୍ଟେକ୍ ପାରା ଓସାର) ସେ ଗାଉଁକେ ଯିବାପାଇଁ ଶିଶ୍ଟେକ୍ ପାରା ଓସାର୍ ବାଟ୍ ଆଚେ ।
ଅଣା (ମୁଗ୍ ହିସାବ)	: ଆନା	: ପୁରବେ ଆନା ମନ୍ ଚଲତେରେଲା ।
ଅତର	: ବାସନା ଚିକନ୍	: (ତେଲ୍ ସଂପର୍କିତ) ସେ ବାସନା ତେଲ୍ ମୁଣ୍ଡେ ଲଗାୟ୍ଲା ଆଚେ ।
ଅତି ଉଜ୍ଜଳ	: ବଡ଼େ ଉଜ୍ଜଳ	: ପୁନି ଜନ୍ ବଡ଼େ ଉଜ୍ଜଳ ଦିଶିସି ।
ଅତିଥ୍	: ଗତିଆ ଲୋକ / ନୁଆଲୋକ	: ଆଜି ଆମର୍ ଘରେ ଗତିଆ ଲୋକ୍ ଆୟ୍ବାୟ୍ ।
ଅତିପାଖ	: ଏକବାର ଲଗେ	: ଅମର୍ ଏକବାର୍ ଲଗେ ନଲ୍ କୁଅ ଆଚେ ।
ଅତି ଦରକାରୀ	: ବେଶିଲୋଡା	: ଆଜିକାଲି ପାଠ୍ ପଢ଼ବାଟା ବେଶିଲୋଡ଼ା ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ	: ବଡ଼େ ଜବର	: ସେ ବଡ଼େ ଜବର କାଆଲିଆ ପଡ଼ଲା ଆଚେ ।
ଅତ୍ୟାଗ୍ର	: ଦଣ୍ଡ	: ବ୍ରିଟିସ୍ ମନ୍ ଆଗତୁ ବଡ଼େ ଦଣ୍ଡଦେତେ ରେଲାୟେ ।
ଅଥଚ	: ଏଟାହେଲେ ମିଶା	: ଏଟା ହେଲେ ମିଶା ତୁଇ ମିଚ କାତା ନାକଅ ।

ଅଦଳ ବଦଳ	: ବାଦଲ ଉଦଲ	: ପଦ୍ମଲୀମ୍ ତାର ବଲଦକେ ବାଦଲ ଉଦଲ କରଲା ।
ଅଦାଲତ୍	: କରତ୍‌ବାଟ୍	: ମାତ୍‌ଗଲ୍ ହେଲେ କରତ୍ ବାଟଗଲେ ଜବର୍ ତାବୁଜାଷ୍ଟୁ ଲାଗସି ।
ଅଧୁର	: ଥୁରନାହିଁ	: ତା'ର କାଇକାଜେ ଥୁର ଲାଗେ ନାହିଁ ।
ଅନାଥ	: ଚୁରା	: ତାକେ ବାବା ମାଆ ନାଇଁ ଚୁରାଟା ।
ଅନାଥ	: ଦେଖ୍‌ବାଟା	: ସେ ନାଟ୍‌ଦେଖ୍‌ବାକେ ଗାଲା ଆଟେ ।
ଅନ୍ୟ	: ଭିନ୍ ଲୋକ	: ଆମର୍ ଗାୟେ ଭିନ୍ ଭିନ୍ ଜାତିର୍ ଲୋକ ମନ୍ ଆଟତ୍ ।
ଅନ୍ୟଦ୍ୱାରା	: ଭିନ୍‌ଲୋକ୍ ଦ୍ୱାରା	: ଇକାମ୍ ଭିନ୍ ଲୋକ ଲାଗି କରାଯାଇସି ।
ଅନ୍ୟମନସ୍କ	: ଏନେ ତେନେ ଭାବଟା	: ତୁଇ ଏନେ ତେନେ ନାଭାବ୍ ।
ଅନ୍ୟମାନେ	: ଭିନ୍‌ଲୋକ ମନ୍	: ଭିନ୍ ଲୋକ୍ ମନର କାତା ଦେଖ୍‌ବାକେ ପଡ଼ସି ।
ଅନ୍ୟୁନ	: ଉନାରେ	: ନାଟ୍ ଦେଖ୍‌ବାକେ ଉନାରେ ପାଞ୍ଚଟା ଗାଉଁର୍ ଲୋକ ରୁଣ୍ଡିରେଲାୟ୍ ।
ଅନ୍ୟୁଭବ	: ମନେଚିତାଇବାଟା	: ରାମ୍ ତାର ଭୁଲ୍ କାମ୍‌କେ ମନେ ଚିତାଇଲା ଆଟେ ।
ଅନ୍ୟୁଯାୟୀ	: ଅନ୍ୟୁସାରେ	: ମୁଇଁ କରବା ଅନ୍ୟୁସାରେ ତୁଇ କାମ୍‌କର ।
ଅନ୍ୟୁରୋଧ	: ଖୁସାମତା	: ତାକେ ଯେତ୍‌କି ଖୁସାମତି କଲେ ମିସା କାଇଟା ନାହେ ।
ଅନ୍ୟୁଷ୍ଟାନ	: ଅନ୍ୟୁଷ୍ଟାନ	: ଲୋକ୍‌ମନ ଜିଉନା ଖାଉନା କାଜେ କେତେକ ଅନ୍ୟୁଷ୍ଟାନ ମନ୍ କାମ୍ କରଲେନି ।
ଅନ୍ୟୁଷ୍ଟିତ	: ହେଇରେଦାଟା	: ଆମର୍ ଗାୟେଁ ନୁଆଁ ଡାକ୍ତର ଘର୍ ତିଆର୍ ହେଲା ।
ଅନେଇଥୁବା	: ଜଗିରେଇସି	: ମୁଇଁ ଜିବାର୍ ଆଟେ ସେ ମୋକେ ଜାଗିରେଇସି ।
ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ	: ଜବର୍	: (ଆୟା ଗାଡ଼େ ଜାଇ କରି ଜବର୍ ମାଛ ଧରି ଆନଲା) ।
ଅପକାର	: ନସାଇବା	: କାକେ ନସାଇବା କାତା ତୁଇ କେବେ ନାଭାବ୍ ।
ଅପରପାର୍ଶ୍ୱରେ	: ଉଲଟାବାଟେ	: ସିପାଲ ସଡ଼କର ଉଲଟାବାଟେ ଗାଲେ ଇଶ୍ଟୁଲ୍ ଆଟେ ।
ଅପରାଧ	: ଖରାପ ଧାନ୍ଦା	: ସନ୍ଧ୍ୟାସି ଖରାପ୍ ଧାନ୍ଦା କରି ଜେଲ୍ ଗାଲା ।
ଅପରାହ୍ନ	: ଆଡ଼ବେଲା	: ଆଡ଼ ବେଲାକେ ବୁଆ ହାଟେ ଜାଇସି ।
ଅବସ୍ଥିତ	: ଆଟେ	: ଆମର୍ ଗାଁର୍ ମଜାଏ ଗୋଟେକ୍ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍ ଆଟେ ।
ଅବଶିଷ୍ଟ	: ଉବର୍ଲାଟା	: ଉବର୍ଲାଟା ତୁଇ ଖାଇଦେସ୍ ।
ଅବଶ୍ୟ	: ଯେନ୍ତି ହେଲେ ମିଶା	: ଯେନ୍ତି ହେଲେ ମିଶା ତୁଇ ସିତି ଯିବାର ଆଟେ ।
ଅଭିଭାବକ	: ବୁଆଆୟା	: ମାଷ୍ଟର୍ ଆଜ୍ଞା ଆୟା ବୁଆ ମନକେ ତାକି ମିଟିଙ୍ଗ୍ କରଲା ।
ଅଭ୍ୟାସ	: ଅଭିୟାସ୍	: ଅଭିୟାସ୍ କାଇଟା କାମ୍ ମିଶା କରିହେଇସି ।
ଅମର	: ନାମରବାଟା	: ସହିଦ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ନାୟକ, ଦେଶ୍‌ପାଇଁ ଜୀବନ ଦେଇ କରି ଏବେ ମିଶା ବସ୍ତୁକରି ଆଟେ ।

ଅମ୍ଳ	: ଆମ୍ଳି	: କାଚା ଆମ୍ଳ ଜବର ଖାଇଲେ ଆମ୍ଳି ଲାଗିବି ।
ଅମୃତ	: ଅମରୁତ	: ଅମରୁତ ବଡ଼େ ସୁଆଦ ଲାଗିବି ।
ଅମୃତଭଣ୍ଡା	: ଅମୃତମାଣ୍ଡା	: ଅମୃତମାଣ୍ଡା କାଇଲେ ଗାଗଡ଼, ନିକ୍ ରେଇସି ।
ଅମଙ୍ଗ	: ରାଜି ନାହେବାଟା	: ସେ ମୋର କାତାକେ ରାଜି ନାହେଲା ।
ଅଯଥା	: କାଇକାରନ୍ନାରେସ	: ମଧୁ କାଇକାରନ୍ନାରେସ୍ ଜବର ରିଷା ହେଲାନ୍ତି ।
ଅର୍ଥ	: ଡାବୁ	: ଡାବୁ ପାଇଁ ତୁଇ ନାଭାବ୍ କାମ୍ କର ।
ଅରମା	: ଅନ୍ତରାକୁଡ଼ା	: ଘର ଚାରିପାଖେ ଅନ୍ତରାକୁଡ଼ା ହେଲେ ମାଛି ମନ୍ ବାସା କରବାୟେ ।
ଅଲକ୍ଷୁ	: ଅଲଧୁଆଁ	: ଘର ଭିତରେ ଜବର ଅଲଧୁଆଁ ଆଚେ ।
ଅଳି ଅଝଟ	: ଗିଜ୍‌ଗିଜା	: ଟକି ବଡ଼େ ଗିଜ୍ ଗଜା ହେଲାନ୍ତି ।
ଅଳିଆ	: କାଚରା	: କାଚରାକେ ଇତିସିତି ବା ଫିଙ୍ଗିକରି ଖାଲେ ଫିଙ୍ଗିଲେ ଡ଼ଉଲ୍ ହେଇସି ।
ଅଲସି	: ଅଲଟି	: ପୁଷ୍ପମାସେ ଅଲଟି ଫୁଲ୍ ଫୁଟସି ।
ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ	: ମିଶ୍‌ବାଟା	: ସରତେ ମିଶିକରି ଗାଉଁର ଦାଣ୍ଡ ସଫା କରୁ ।
ଅଶ୍ୱସ୍ତ	: ପିପଲ୍ ଗର୍	: ଆମର ଗାଁର ପାଲିକେ ଗଟେକ ପିପଲ୍ ଗଛ ଆଚେ ।
ଅସନା	: ଆରଲା	: ପେଟ୍ କାମିଜ୍ ଆରଲା ରଖିଲେ ରୋଗ୍ ହେଇସି ।
ଅସମ୍ଭବ	: ନାହେବାଟା	: ତୁଇ କଇବା କାତା କେବେ ନାହେ ।
ଅସହଯୋଗ	: ସାଇଜ୍ ନକରବାଟା	: ଗାନ୍ଧୀ ମାପୁ ବ୍ରିଟିସ୍ ମନ୍କେ ସାଇଜ୍ ନକରବାଟାକେ ଆନ୍ଦୋଲନ୍ କରିରେଲାୟ୍ ।
ସହାୟତା	: ଯାକେ ମିଶା ସାହାଯ୍ୟ	: ଯାକେ ନାରେୟତ୍ ତାକେ ସାହାଯ୍ୟ କରବା କାତା ।
ଅସହ୍ୟ	: ଅସମାଲ୍	: ବ୍ରିଟିସ୍ ସରକାରର ଶାସନ୍ ଅସମାଲ୍ ହେଲା ।
ଅସାମାଜିକ	: ଖରାପ	: ଖାରାପ୍ ଲୋକକେ କେବେ ବିଶ୍ୱାସ୍ ନା କରବାର ।
ଅସୁବିଧା	: ହରବର	: ସେ ବଡ଼େ ହରକର ହେଲାନ୍ତି ।
ଅସୁମାରି	: ଜବର କରି	: ସାହୁକାରର ଜବର ବେଡ଼ାଖୁଡ଼ା ଆଚେ ।
ଅଙ୍କ	: ହିସାବ ଗିଣିବାଟା	: ଡାବୁ ଗନ୍‌ଲା ବେଲେ ନିମାନ୍ କରି ଗନ୍‌ବାର ।
ଅଙ୍କନ	: ଚିତରବାଟା	: ରାମ୍ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଚିତର କରସି ।
ଅଙ୍ଗ	: ହାତଗୋଡ଼	: ତାର ଅଙ୍ଗ ଗଟେକ୍ ଜବର ଜୁକା ହେଲାନ୍ତି ।
ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ	: ଗାଗଡ଼ମୁଣ୍ଡ	: ରତନର ଗାଗଡ଼ ମୁଣ୍ଡ, ବପୁ ନାଲି ।
ଅଣ୍ଡା	: ଆଁଟା	: ତାର ଆଁଟା ସରୁ ଆଚେ ।

ଅଷ୍ଟି	: ଅଷ୍ଟିରେ ରେବା	: (ଲୁଗା ଗଣ୍ଠି) ମାଙ୍କି ମନ୍ ଅଷ୍ଟିରେ ଗଣ୍ଠିଥାନେ ଡାବୁ ସଙ୍ଗାଇବାୟ୍ ।
ଅଷ୍ଟାଳିବା	: ତାମସ୍ତବାଟା	: ତୁଇ ଆନ୍ଦାରେ କାଇଟା ତାମସ୍ତଲୁସ୍ତନି ।
ଅତ୍ରର	: ମନର୍ ଭିତରେ	: ଚମ୍ପା ତାର୍ ମନ୍ ଭିତ୍ତରର୍ କାତା କଇଦେଲା ।
ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ରୀ	: ମଜାରାତି	: ମଜାରାତି ଚେର୍ ମନ୍ ବୁଲ୍ତେ ରେବାୟ୍ ।
ଅର୍ଦ୍ଧକରୁ ଅଧିକ	: ଗୋଟ୍ ଭାରାନ୍ତୁ ବେଶି	: ତାକେ ଗୋଟ୍ ଭାଗନ୍ତୁ ବେଶି ମାତସ୍ ଦେଲି ।

ଆ

ଆଉ	: ଅଉରି	: ସେ ଆଉରି ମୁଇଁ ଭାତ ଖାଇବୁ ।
ଆଉଟୁ ପାଉଟୁ	: ଉଲଟ୍ ପାଲଟ୍	: ସେ ଜବର୍ ଖାଇ କରି ଉଲଟ୍ ପାଲଟ୍ ହେଲାନି ।
ଆଉଁସୁଥୁବା	: ସାଆଁଳି ତେରେବା	: ତୁଇ ତାର୍ ମୁଣ୍ଡକେ ସାଆଁଳିତେ ରଅ ।
ଆକ୍ରମଣ	: ମାଣ୍ଡିଦେଲାୟ୍	: କାଙ୍ଗାରମନ ସଂଜୟକେ ବାଟେ ଖେଦି ନେଲାୟେ ।
ଆକ୍ଷୁଡ଼ା	: ଆକ୍ଷଡ଼ି	: ଆୟ୍ ଆକ୍ଷଡ଼ି ସଙ୍ଗେ ମୁନ୍‌ଗା ତଲଲାନି ।
ଆଖି	: ଆଁକି	: ଆଁକି ଥାନ୍ତୁ ପାନି ବର୍ଲେ ବେଶି ତାକ୍ରରକେ ଦେଖାଇବାର୍ ।
ଆଖୁ	: ତାଣ୍ଡା	: ତାଣ୍ଡା ରସ୍ ଖାରା ବେଲେ ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ଲାଗ୍ସି
ଆଗ	: ଆଗତୁ	: ତୁଇ ଆଗତୁ ଯାଇ ରା ।
ଆଗପଛ	: ଲେଞ୍ଜମୁଣ୍ଡ	: ଗାୟ୍ ଆରି ବାଟି ଲେଞ୍ଜ ମୁଣ୍ଡ ହେଇ କରି ହିଣ୍ଡିଲାୟନି ।
ଆଗ୍ରହ	: ମନକେ ଯିବାଟା	: ମୋକେ ତୋର୍ ସାଇକେଲ କେ ମନକେ ଗାଲା ।
ଆଚରଣ	: ଚାଲିଚଳଣ୍	: ତଉଲ୍ ପିଲାମନର୍ ଚାଲିଚଳଣ ନିମାନ୍ ରେଇସି ।
ଆଛା	: ହେଲେ	: ହେଲେ ତୁଇ ଆମର ଗାଉଁ ନାଆସୁସ୍ ।
ଆଜିଠାରୁ	: ଆଜିଥାନ୍ତୁ	: ଆଜିଥାନ୍ତୁ ପିଲାମନ ଇସ୍ତୁଲେ ଗାଲାୟନି ।
ଆଡ଼କୁ	: ତାରବାଟେ	: ତାର ବାଟେ ମୁଇଁ ଯିବାର୍ ଆଟେ ।
ଆଣି	: ଆନି	: କଟ୍ଟା ପିଲାକେ ଆନି କରି ଲୋକ୍ ମନ୍ ଖମ୍‌ନେ ଛାଡ଼ି ଦେଲାୟ୍ ।
ଆଣିଲେ	: ଆନ୍‌ଲାୟେ	: ଆମର୍ ଘରେ ଗୋଟେକ୍ ଛେଲି ଘେନି କରି ଆନ୍‌ଲାୟ୍ ।

ଆଦର୍ଶ	: ମନ କେ ପାଇଲା	: ପାରା ପିଲାକେ ମନ୍କେ ପାଇଲା ପାରା କାମ୍ କରବାର୍ ।
ଆଦାୟ	: ରୁଣ୍ଡାକବାଟା	: ମୁଇଁ ଭୁତେକ୍ ଡାବୁ ରଣ୍ଡାକଲା ଆଟି ।
ଅପାର	: ନାପି ନା ହେବା	: ରାଜାକେ ନାପି ନା ହେଲା ପାରା ଆନ ସମ୍ପତ୍ତି ଆଟେ ।
ଆରୋଗ୍ୟ	: ରୋଗ୍ ଛାଡ଼ାୟ ହେବାଟା	: ରୋଗ୍ ହେଲେ ଓଷ ପତର୍ ଖାଇଲେ ରୋଗ୍ ଛାଡ଼ସି ।
ଆଶିଷ୍	: ମଙ୍ଗଲ	: ମାପୁ ତକେ ବେଶି ବେଶି ମଙ୍ଗଲ କରତ୍ ।
ଆଶ୍ରୟ	: ଠେକା	: ଖମନ୍ ଆନେ ଗୋଟେକ୍ ବାରିଆ ଠେକା ଆଗେ ।
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ	: ଭକ୍ତୁଆ	: ବାପ୍ କେ ଦେଖୁ ସବୁ ଲୋକ୍ ଭକ୍ତୁଆ ହେଇଗାଲାୟେ ।
ଆସ	: ଆସା	: ଗଣେଶ ପୂଜା ହେଲାନି ଦେଖ୍ ବାକେ ଆସା ।
ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ	: ଧୀରେ ଧୀରେ	: ଡାକବର ଗାଡ଼ି ଧୀରେ ଧୀରେ ଗଲାୟ୍ ଲାନି ।
ଆୟୋଜନ	: ଯୋଗାଡ଼ଜାଟି କରବାଟା	: ଭଜି ଭାତ ଆଟେ ଜିନିଷ୍ ପତର୍ ଯୋଗାଡ଼ କରବା ।

ଈ

ଈଷ	: ନାଙ୍ଗଲଦାଣ୍ଡି	: ନାଙ୍ଗଲ୍ ଦାଣ୍ଡି ନା ରେଲେ ହଲ୍ କରି ନାହେ ।
ଈଂରେଜ	: ଗୋରା ସାହେବ	: ଆମର୍ ଦେଶ୍ କେ ଗୋରା ସାହେବ ମନ୍ ଚଲାକତେ ରେଲାୟ୍ ।
ଈଗଲ	: ଛଅଶ	: କୁକ୍ ଡା ଚିଆଁକେ ଚଅଶ୍ ବେଟି ନେଇଁସି ।

ଉ

ଉଇ	: ଉଲମା	: କୁକୁଡ଼ା ଚିଆଁ ମନ ଉଲମା ଖାଇଲେ ସରି ନାମରତ୍ ।
ଉଇଁଲା	: ବେଲ୍ ଉଦ୍ଲା	: ବେଲ୍ ଉଦ୍ଲା ବେଲେ, ବେଲ୍ କେ ଦେଖ୍ଲେ ଆଖୁ ଖରାପ୍ ହେଇସି ।
ଉଙ୍କୁଣି	: ଉକ୍ତି	: ମୁଣ୍ଡେ ଉଦ୍ କା ଉକ୍ତି ରେଲେ ମୁଣ୍ଡର ବନି ରୁଇଁବାୟେ ।
ଉଜ	: କେପ୍	: ଆମର୍ କୋରାପୁଟା କେପ୍ ଥାନେ ଆଟେ ।

ଉଇତା	: ଡେଙ୍ଗ୍	: ନାଡ଼ିଆ ଗଛ ଡେଙ୍ଗ୍ ଆଟେ ।
ଉଛନ୍	: ଛନ୍ ଛନ୍	: ପିଲା ମାମା ଘରେ ଯିବାକେ ଛନ୍ ଛନ୍ ହେଲାନି ।
ଉସବ	: ପରବ୍	: ଆମର୍ ବଡ଼ ପରବ୍ ହେଲାନି, ପୁଷ ଆରି ଚଇତ୍ ପରବ୍ ।
ଉଠିବୁ	: ଉପରକେ ଉଠବୁ	: ସରକାର୍ ଆଦିବାସୀ ମନକେ ଉପରକେ ଉଠବାକେ କେତେକ୍ ଯୋଜନା କଲାନି ।
ଉଉର	: ଉଉର୍	: ଆମର୍ ଗାଉଁର୍ ଉଉର୍ ଦିଗେ ଥାନା ଆଟେ ।
ଉଉସ	: ତପଲା	: ଖାରା ହେଲେ ନଦୀର ବାଲି ତପସି ।
ଉତୋଲନ	: ଉତାଇବା	: ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ କେ ଆମେ ପତ୍ କା ଉଡ଼ାଇବୁ ଆରୁ ।
ଉଦିଆ	: ଉଦିଆ	: ଅମାବାସ୍ୟା ଗାଲାକେ ଏବେ ଉଦିଆ ମାସ୍ ଆଇଲା ।
ଉଭିଦ	: ଗଛ	: ଗଛ କୁଟା କାଟିଲେ ସରି ପାନି ନାମାରେ ।
ଉଦୀର	: ମୁକଲାଇବାଟା	: ପାରୁଆ ମନ୍ ଜାଲ୍ ଭିତର୍ ଥାନୁ ମୁକିଲିଲାଇୟେ ।
ଉପକରଣ	: ଜିନିଷ ପତର	: ଆମର୍ ଘରେ ଜବର୍ ଜିନିଷ ପତର ଆଟେ ।
ଉପଦେଶ	: ବୁଝିର କାତା	: ମୋକେ ବୁଝିର କାତା କୟ୍ବା ଲୋକ୍ ଗୋଟେକ୍ ମିଶା ନାଇଁ ।
ଉପହାର	: ପୁରସ୍କାର	: ପରିକ୍ଷା ଲଗେ ପାସ୍ କରଲାକେ ମୋକେ ବାବା ସାଇକେଲ୍ ଗୋଟେକ୍ ପୁରସ୍କାର ଦେଲା ।
ଉପାଡ଼ି	: ଝିକ୍ବାଟା	: ଲାଟା ବୁଟାକେ ଝିକି କରି ପଦାୟେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲେ ମଛି ନାବସତ୍ ।
ଉର୍ବର	: ଉଶାସ୍	: ଗବର୍ ଖତ୍ ବେଡ଼ା ଥାନେ ଦେଲେ ବେଡ଼ା ଉସାସ୍ ରେଇସି ।
ଉର୍ମି	: ଦେଉ	: ସମୁଦ୍ରେ ଦେଉ ଦେଖଲେ ଜବର୍ ତର୍ ଲାଗସି ।
ଉରୁ	: ଜଂଘସ	: ମୋକେ ଆଜି ଜଂଘସ ଥାନୁ ବଡ଼େ ଦୁକା ହେଲାନି ।
ଉଷା	: ସାକାଲ	: ସାକାଲ୍ ସାକାଲ୍ ଉଠିଲେ ଗାଗଡ଼୍ ପାଇଁ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର୍ ।
ଉହାତରୁ	: ଆଡ଼କାବାଟେ	: କୁଜଡ଼ାକେ ଦେଖି କରି କଲିଆ ଲାଟା ଥାନେ ଆଡ଼କା ହେଲା ଆଟେ ।

ଏକକୁଟ୍	: ଗୋଟେକ୍ କାତା	: ସବୁ ଲୋକ୍ ଗୋଟେକ୍ କାତା ହେଇ କରି କାମ୍ କରବାର୍ ।
--------	---------------	--

ଏକସୁରରେ	: ଗୋଟେକ୍ ତଣ୍ଡରେ	: ସବୁ ଲୋକ୍ ଗୋଟେକ୍ ତଣ୍ଡ ନେ କଲଲେ ସବୁ କାମ୍ ହୋଇସି ।
ଏକଭଳିଆ	: ଗୋଟେକ୍ ପାରା	: ଲବ କୁଶ ଦୁଇ ଭାଇ ଗୋଟେକ୍ ପାରା ରେବାୟ୍ ।
ଏକିହେଲା	: କାୟ୍ ହେଲା	: ସିତି କାଏ ହେଲା କେତେକ୍ ଲୋକ ରୁଣ୍ଡିଲା ଆତତ୍ ।
ଏଗୁଡ଼ିକ	: ଏଟାମନ୍	: ଏଟାମନ୍ କି କର୍ ବାୟେ ।
ଏଣେତେଣେ	: ଏନେତେନେ	: ତୁଇ ଏନେ ତେନେ କାଇ କାଜେ ହିଣ୍ଡି ଗାଲୁସ୍ନି ।
ଏଥୁପାଇଁ	: ଇଟାପାଇଁ	: ଇଟାପାଇଁ ତକେ ମୁଇଁ କୟ୍ତେ ରେଲି ।
ଏଣୁଅ	: ଟେଣ୍ଡକା	: ଟେଣ୍ଡକା ମୁଣ୍ଡ ରଂଗ୍ ରେସି ।
ଏମିତିକା	: ଏନ୍ତିଟା	: ତୁଇ ଏନ୍ତିଟା ବୋଲି ମୁଇ ନାଜାନି ରେଲି ।
ଏହାଫଳରେ	: ଏଟାପାଇଁ	: ଏଟାପାଇଁ ସେ ମୋକେ କୟ୍ତେ ରେଲା ।

ଏ

ଏରାବତ	: ହାତୀ	: ଇନ୍ଦର ରାଜାର୍ ହାତୀର ନାଉଁ ଏରାବତ ।
-------	--------	-----------------------------------

ଓ

ଓଠ	: ଚଣ୍ଡି / ଥମ୍ନି / ଅଁଟି	: ତାର୍ ଥମ୍ନି ବଡ଼େ ରଙ୍ଗ୍ ଆଚେ ।
ଓଧ	: ବାୟ୍ କା	: ବାୟ୍ କା କୁକଡ଼ା ଧରି ଖାଇସି ।
ଓଲିରୁ	: ଛାନିଠାନୁ, ଅସ୍ନା	: ଅସ୍ନା ଥାନୁ ପାନି ଝରିଗାଲାନି ।
ଓହଲିବା	: ଅଲାଇବାଟା	: ଖୁଣ୍ଟି ତାବେ ଛନା ଅଲାଇଲା ଆଚେ ।

କ

କଇଥ	: କଇଠ୍	: କଇଠ୍ ଗଛେ କୃଷ୍ଣ ମାପୁ ଅସୁର ମନକେ ମାର୍ତ୍ତେ ରେଲାୟେ ।
କଇଁ ଚି	: କତ୍ରାନି	: କତ୍ରାନି ଲଗେ କପଡ଼ାକେ କାଟିକରି ଚେଡ଼ି, କାମିଜ ସିଲାୟ୍ ବାର୍ ହେଇସି ।
କଇଁଟ	: କଟିମ୍	: ଆମର୍ ବନ୍ଦେ କଟିମ୍ ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
କଖାରୁ	: ଖାକାରୁ	: ଖାକାରୁକେ କାଟି କରି ଶାଗ୍ ରାନ୍ଦବାୟ୍ ।
କରୁଡ଼ି	: ଘସରି ଅଦରି ଗାଲା	: ସେ କାଦ ଥାନେ ଘସରି ଅଦରି ଗାଲା ।
କଥା	: କାଟା	: କାଟା ପନସ୍ତକେ ଶାଗ୍ ରାନ୍ଦି ଖାଇବାୟେ ।
କଜଳପାତି	: ଘଲିଆ	: ଘଲିଆ ଚେଡ଼େ ଦେଖ୍ ବାକେ କାଲିଆ ରେଇସି ।

କରୁରୀ	: କଟରୀ	: କଟରୀ ଥାନେ ଶାଗ୍ ଡାଲ୍ କାଟ୍‌ବାର୍ ହେଇସି ।
କଠିନ	: ଆଶ୍ଚୁଆ	: ପକ୍‌ନା ଆଶ୍ଚୁଆ ଆଚେ ।
କଡ଼ରେ	: ପାଲିକେ	: ବାଟ୍ ପାଲିକେ ଆମର୍ ଘର୍ ଆଚେ ।
କଡ଼	: ତୁଣ୍ଡି	: ଗୋଲାପ୍ ଫୁଲର୍ ତୁଣ୍ଡି ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର୍ ଆଚେ ।
କଣ	: କାଇଟା	: ତୁଇ କାଇଟା କମ୍‌ତରେଲୁସ୍ ।
କ'ଣ	: କଣ, କାୟଟା, କାୟଟା	: ତୁଇ କାୟ୍ ଶାଗ୍ ଖାଇବୁସ୍ ।
କଣ୍ଠେଇ	: ପୁତଲା	: ଆମର୍ ନୁନି ପୁତଲା ପରି ଦିସଲାନ୍ତି ।
କଦାପି	: କେବେମିଶା	: କେବେମିଶା ବଡ଼ ମନ୍‌କେ ତଣ୍ଡକେ ତଣ୍ଡ ନା କଇବାର ।
କଣ୍ଠା	: କାଟା	: ଗଡ଼େ ଲୁଆ କାଟା ମାଣ୍ଡଲେ ସରି ସୁଜି ମାରାଇବାର ଆଚେ ।
କଣ୍ଠ	: ଶଙ୍ଖନଲା	: ଜବର୍ କାନ୍‌ଲେ ସରି ଶଙ୍ଖନଲା ବସିଜାଇସି ।
କଣ୍ଠରୁଇ	: ତଣ୍ଡି ଟିପ୍‌ଟିପା	: ପିଲାକାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ତଣ୍ଡି ଟିପ୍‌ଟିପା ହେଲା ଆଚେ ।
କପୋତ	: ପାଣ୍ଡକା	: କେନ୍ଦୁ ଗଚେ ଗୋଟେକ୍ ପାଣ୍ଡକା ବସ୍‌ଲା ଆଚେ ।
କମଳ	: ରାଗୁ/କମଲ୍	: ଜବର୍ କାକର୍ ଲାଗ୍‌ଲାନ୍ତି ମୋକେ ରାଗୁଗୋଟେକ୍ ଦିଆ ।
କମ୍ପନ	: ଥରଥର୍	: ତାର୍ ଗାଗଡ଼ ଥର୍ ଥର୍ ହେଲାନ୍ତି ।
କରଜ	: ବାନ୍ଧା ପକାଇବା	: ତାଙ୍କର୍ ବେଡ଼ା ଖୁଡ଼ା ବାନ୍ଧା କର୍‌ଲା ଆଚେ ।
କରୁଣା	: ଦୟା, ଜୀବନ୍ ଦୁକାୟ୍‌ବାଟା	: ଭିକାରୀ ମନ୍‌କେ ଜୀବନ୍ ଦୁକାୟ୍‌ବାର୍ ।
କବାଟ	: କପାଟ୍	: ଏ ନୁନା କପାଟ୍ ଅଲପ୍ ଢାପ୍ ଘରେ କୁକୁର ପୁରସି ।
କଷଣ	: ଦୁକା, ହର୍‌ବର୍	: ମୋର ବାବା କେତେକ୍ ହର୍‌ବର୍ ହେଇକରି ପାଠ୍ ପଢ଼ାଇଲାନ୍ତି ।
କହ	: କୟ୍‌ବାଟା	: ଯଗୁ ତୋର କାତା କୟ୍‌ବାଟା ଛନେକ୍ ବଦ୍‌ଲା ।
କଲମ	: ପେନ୍	: ଖାତା ପତର୍ ଆରି ପେନ୍ ଇନ୍ଦ୍ରେଲେ ଦେଲାୟ୍‌ନ୍ତି ।
କଙ୍କଡ଼ା	: କାକଡ଼ା	: କଲିଆ ମନ୍ କାକଡ଼ା ଖାଇବାୟ୍ ।
କାକୁଡ଼ି	: କାକଡ଼ି	: କାକଡ଼ିକେ ଲୁନ୍ ମରିର୍ ସଙ୍ଗେ ଖାଇବାକେ ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ଲାଗ୍‌ସି ।
କାର୍ତ୍ତିକ	: ଦିଆଲି ମାସ୍	: ଦିଆଲି ମାସେ ଗୋରୁ ଗାଇ ମନ୍‌କେ ଦିଆଲି ପରବ୍‌କେ ଭାତ୍ ଖୁଆଇବାୟ୍ ।
କାନଫୁଲ୍	: କାନଫୁଲ୍	: ଆମର୍ ନନିକେ କାନଫୁଲ୍ ବଡ଼େ ଡ଼ଉଲ୍ ମାନସି ।

କାଣ୍ଡ	: ଖେନ୍ଦା	: ଖେନ୍ଦା ଥାନେ କାଉ ବସିଲା ଆଚେ ।
କାୟୁଲ	: କାୟୁଲ୍	: କାଟା କାୟୁଲ୍‌କେ ଚୁନା ଗଲିବାୟେ ।
କାମୁଡ଼ି	: ଚଢ଼ବାଟା	: ରଘୁକେ ବାୟା କୁକୁର ଚଢ଼ିଲା ଆଚେ ।
କାମୁଡ଼ିଦେଲା	: ଚଢ଼ିଦେଲା	: ବେଡ଼ା ଥାନେ ମୋକେ କାକଡ଼ା ଚଢ଼ିଦେଲା ।
କାଳକାଳ	: ଯୁଗ୍ ଯୁଗ୍	: ଯୁଗ୍ ଯୁଗ୍ ଧରି ଦେଶୀୟା ପରବ୍ ମାନଲୁନି ।
କାହାଣୀ	: କାତାନୀ	: ମୋର ଡକ୍ତରୀ ବଡ଼ ମୋକେ କାତାନୀ କଇଦେଇସି ।
କିଛିକ୍ଷଣ	: ଛନେକପାରା	: ଛନେକ ପାରା ଥେବ ମୁଇଁ ତୋର ସଙ୍ଗେ ଆୟ୍‌ବି ।
କିଛି ବାଟ୍	: ଖଣ୍ଡେକ୍ ଦୂର	: ସେ ଖଣ୍ଡେକ୍ ଦୂର ଗାଲାଆଚେ ।
କେଉଁଠୁ	: କନ୍‌ଥାନୁ	: ତୁଇ କନ୍‌ଥାନୁ ଏଗାଡ଼ି ଘେନି ଆନ୍‌ଲୁସ୍ ।
କେଉଁଥରେ	: କାୟ୍‌ଗାଲଗେ	: ତୁଇ କାୟ୍‌ଗା ଲଗେ ଖାଇଲୁସ୍ ।
କେତୋଟି	: କେତ୍‌ଟା	: ଗତେ କେତ୍‌ଟା ଆମ୍ ପାଲୋ ଆଚେ ।
କେଉଁଠିକି	: କନ୍ତ୍ରୀ	: ତୁଇ କନ୍ତ୍ରୀ ପାଠ୍ ପଢ଼ୁଲୁସ୍ନି ।
କେବଳ	: ଅବକା	: ଆଜି ଆୟା ଅବକା ଭାତ୍ ରାୟ୍‌ଲା ଆଚେ ।
କୋଇଲି	: କୁମାଟି	: କୁମାଟି କୁକଡ଼ା ପାରା ରେଇସି ।
କୋକିଶିଆଳ	: କେଣ୍ଡରା, କଲିଆ	: ଶୀତ୍ ମାସେ ପେଣ୍ଡରା କଲିଆ ବଡ଼େ କାନ୍ଦା ବାୟ୍‌ବାୟେ ।
କଠୋର ସାଧନ	: ବେଶି କଷ୍ଟ	: ମୁଇଁ ଜବର କଷ୍ଟ କରି ମିସ୍ତା କାମ୍ ଶିଖିଲି ।
କୌଶଳ	: ଚଢ଼ଲାକ୍	: କଲିଆ ଜବର ଚାଲାକ୍ ତାନେ କୁକଡ଼ା ଧରସି ।
କୃମି	: କୁରମିକିଡ଼ା / କେରୁଆ	: ପେଟେ କେରୁଆ ହେଲେ ଗାଗଡ଼୍ ନସିଯାଇସି ।
କୃଷକ	: ଚଢ଼ିଆ	: ଆମର ଚଢ଼ିଆମନ୍ ଧାନ୍‌ଚଢ଼ି କରବାୟ୍ ।
କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ	: ଆନ୍ଦାର୍ ଦିନ୍	: ଉଆଁସ୍ ଦିନେ ବଡ଼େ ଆନ୍ଦାର୍ ହେଇସି ।
କୁମରେ	: ସରଲଂଗା	: ନିଲଗିରି ଗଛ ସରଲଂଗା ବାଡ଼ିସି ।
କୁଲ୍‌ଶ	: ଦୁକା	: କେତେ ଦୁକା ଶୁକା ଥାନେ ତାର୍ ପିଲାକେ ସେ ରାଣ୍ଡି ମାଇଁଜି ପକ୍ଷଲା ।
କିଣାବିକା	: ଘେନାଟିନା	: ହାଟେ ସବୁ ଜିନିଷ୍ ଘେନାଟିନା ହେଇସି ।
କିରଣ	: ତାରାସ୍	: ଜନର୍ ତାରାସ୍ ଉଜଲ୍ ଦିଶସି ।
କୁଆଡ଼େ	: କନ୍‌ବାଟେ	: ଆଜି କାଲି ତୁଇ କନ୍‌ବାଟେ ଯିବୁସ୍ ।
କୁଣ୍ଡାଲବା	: ଖଜାଇବା	: ଗାଗଡ଼୍ ଖଜାଇଲେ ଓଷ ଲଗାୟ୍‌ବାର୍ ।
କୁଦା	: ଡିଆଁ	: ମାଙ୍କଡ଼ି ମନ ଏତାଲେ ସେ ତାଲେ ଡିଆଁ ମାର୍‌ଲାନି ।

କୁଳ : ବଂଶ : ବଂଶର ଗୋଟେକ୍ ଗୋଟେକ୍ କାତାନି ଆଚେ ।

ଖ

ଖଇ : ଫୁଲ୍ଲୀଆ : ଫୁଲ୍ଲୀଆର ଲାତୁ ଖାଇଲେ ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ଲାଗିସି ।
ଖଇଁ : ଖରଚ୍ : ପରବ୍ ମାନବାକେ ଜବର୍ ତାବୁ ଖରଚ୍ ହେଇସି ।
ଖଜୁରୀ : ଖାଜରୀ / ଖଜୁରୀ : ଖାଜୁରୀ କୋଲି ବଡ଼େ ସୁଆଦ ଲାଗସି ।
ଖଟ୍ : ଖାଟ୍ / ଖଟ୍ : ବର୍ଷା ମାସେ ତଲେ ନଶଇ ଖାଟ୍ ଲଗେ ଶଇବାର୍ ।
ଖଡ଼ି : ଖଡ଼ି : ପିଲାମନ୍ ପାଟା ଥାନେ ଖଡ଼ି ଲଗେ ଲେଖିବାୟେ ।
ଖଟା : ଆମ୍ଲି : ତେତଲି ଜବର୍ ଆମ୍ଲି ଆଚେ ।
ଖମ୍ବଆଳୁ : ଲଙ୍ଗଳକାନ୍ଦା : ଲାଙ୍ଗଲ୍ କାନ୍ଦା ଚାଷ କଲେ ଭଲ୍ ହେଇସି ।
ଖରା : ଖାରା : ଖାରା ଖାରା ବୁଲ୍ତେ ରେଲେ ଗାଗଡ଼୍ ନସିସି ।
ଖବର : ଖବର୍ : ମୁଇଁ ମାମା ଘରେ ଜାଇ କରି ଖବର୍ ଦେବାର୍ ଆଚେ ।
ଖସଡ଼ା : ବିଚଲ୍ : ପକ୍ନା ବଡ଼୍ ବିଚଲ୍ ଆଚେ ମୁଇଁ ଅଦ୍ରି ଗାଲି ।
ଖସିଗାଲା : ଖସରିଗାଲା : ବାଟେ ହିଣ୍ଡିଲା ବେଲେ ମୋର୍ ଗୋଡ଼୍ ଖସରିଗାଲା ।
ଖାଦ୍ୟ : ଖାଦି : ବର୍ଷାଦିଦେ ଖାଦି ରେଲେ ନିମାନ୍ ହୋଇସି ।
ଖୁଡ଼ି : ନିନିମା : ମୋର୍ ନିନିମାର୍ ନାଉଁ ଭଗ୍ବତି ।
ଖୁସି : ସାର୍ଦା : ବିବା ଘରେ ପିଲାଟକି ମନ୍ ବଡ଼େ ସାର୍ଦା ହେଇକରି ନାଚ୍ବାୟ୍ ଆଚତ୍ ।
ଖେଲ : ଖେଲ୍ ପଡ଼ିଆ : ପିଲାମାନ୍ ଖେଲ୍ ପଡ଼ିଆ ତାନେ ଖେଲ୍ ଖେଲ୍ବା ଆଚତ୍ ।
ଖେଲନା : ଖେଲ୍ବାଟା : ସାନ୍ଟା ଟକି ପୁତ୍ଲା ଗୋଟେକ୍ ଧେରି ଖେଲ୍ଲାନି ।
ଖୋଳ : ଖପ୍ରି : କଟିମ୍ ତାର୍ ଖପ୍ରି ଭିତ୍ରେ ରେଇସି ।
ଖୋଲିଦିଆ : ମେଲାକରିଦିଆ : କୁକୁଡ଼ା ମନ୍ ଘରେ ପୁରବାୟେ କବାଟ୍ ମେଲାକରି ଦିଆସ୍ ।

ଗ

ଗଛଡାଳୁ : ଗଛ୍ ଡାଳନ୍ତୁ : ମାଙ୍କଡ଼୍ ଗଚ ଡାଳନ୍ତୁ ତଗାୟ୍ଲାୟେ ।
ଗଠନ୍ : ବନାୟ୍ବାଟା : ବାଡାୟ୍ କପାଟ୍ ବନାୟ୍ଲାନି ।

ପଡ଼ିଆ	: ନାଲି, ବନ୍ଦ	: ବନ୍ଦ ଥାନେ ମାଛ ମାନ ରେବାୟ ।
ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ	: ପାନି ଆଇବାଟା	: ମୁଇଁ ପାନି ଧଇବାକେ ବନ୍ଦେ ଯିବି ଆଟି ।
ଗନ୍ଧ	: ବାସ୍ନା, ଗନ୍ଧ	: କୁକୁର୍ ମରଲା ଆଟେ ବଡ଼େ ଗନ୍ଧ ହେଲାନ୍ତି ।
ଗଞ୍ଜା	: କୁକୁଡ଼ା ଗାଞ୍ଜା	: କୁକୁଡ଼ା ଗାଲି ଥାନେ ଗାଞ୍ଜା ନେଇକରି ଖେଲାୟ୍‌ବାୟ ।
ଗଣ୍ଡି	: ଗଟି	: ଗଟି ନିକ କରି ବାୟ୍ ନୟ୍‌ଲେ ଖସ୍‌ରି ଜାଇସି ।
ଗୋରୀ	: ପାଣ୍ଡରୀ	: ସେ ଟକି ଗୋଟେକ୍ ବଡ଼େ ପାଣ୍ଡ୍‌ରି ଆଟେ ।
ଗହନ ବନ	: ଜବର କମନ୍	: ଆମର୍ ଗାଁମୁଣ୍ଡେ ଗୋଟେକ୍ ବଡ଼ କମନ୍ ଆଟେ ।
ଗାତ	: ବିଲ୍	: ବିଲ୍ ଲଗେ ମୁଷା ରେବାୟ ।
ଗାଡ଼ିଆ	: ଡବ୍‌ରା	: ଆୟ୍ ଥାନେ ବଡ଼େଟା ଡବ୍‌ରା ଗୋଟେକ୍ ଆଟେ ।
ଗାଣ୍ଡିଆ	: ପୁଡ଼ା	: ସେ ଗୋଟ୍ ପୁଡ଼ା ବିସ୍ତୁଟ୍ ଧରଲା ଆଟେ ।
ଗାମୁଛା	: ଗାମ୍‌ଟ	: ଆଗେ ପରବ୍ ଆଟେ ଗାମ୍‌ଟ ଗୋଟେକ୍ ଘେନ୍‌ବାର୍ ଆଟେ ।

ଗ୍ରାଷ୍ଟ	: ଖାରା	: ଖାରାଦିନେ ଭୁଇଁ ମନ୍ ଟାଙ୍ଗରା ହେଇସି ।
ଗୁଲୁଗୁଲି	: ଘୁମଘୁମା	: ଘୁମଘୁମା ହେଲେ ଆମ୍ ପାଟସି ।
ଗୁହାରି	: ଗୁଆରବାର୍	: ମାପୁକେ ମନର୍ କାତା ଗୁଆର୍ ବାର୍ ।
ଗେଣ୍ଡା	: ଗୁଲି	: ରକଡ୍ ବନ୍ଦାଡ୍ ହେଲେ ଗୁଲି ଖାଇଲେ ଛାଡ଼ସି ।
ଗୋଧୁ	: ଗିର୍ନା	: ଗିର୍ନା ଚାବ୍‌ଲେ ଜବର ବିଷ୍ ହେଇସି ।
ଗୋପାଳକ	: ଗାୟ୍‌ଗଉଡ଼	: ଗାଁର୍ ସବୁ ଲୋକର୍ ଗାୟ୍ ଗୋରୁକେ ଗଉଡ଼ ଚରାୟ୍‌ସି ।
ଗୋଦାମ୍	: ଗୁଦାମ୍	: ଗୁଦାମ୍ ଘରେ ଚଢ଼ଲ୍ ସଙ୍ଗାୟ୍‌ବାୟ ।
ଗ୍ରନ୍ଧୁ	: ବଡ଼ବହି	: ତାଲ୍ ପୁସ୍ତକ୍ ଗୁଣିଆ ମନ୍ ଲଗେ ଆଗେ ।

ଘ

ଘଟ	: ପାତ୍‌ଲି	: ପାତ୍‌ଲି ଥାନେ ମଣ୍ଡିଆ ପେଜ୍ ବନାୟ୍ ବାୟ ।
ଘାଇ	: ଇଟାନ୍	: ମୋକେ ଗୋଟେକ୍ ଉଟାନ୍ ହେଲାଆଟେ ।
ଘାଇଲା	: କାବ୍‌ରା	: ସାଇକେଲ୍ ଥାନୁ ଅଦ୍‌ରି ରାମ୍ ଖାଣ୍ଡିଆ କାବ୍‌ରା ହେଲା ଆଟେ ।

ଘୋଷାରି : ଅରଗଡ଼ି ନେବାଟା : ବାଘ୍ ଛେଲିକେ ଆରଗଡ଼ି ନେଲା ଆଟେ ।

ଠ

ଠକିପେଷା	: ଯାତା	: ଯାତା ଲଗେ ମଣ୍ଡିଆ, ବିରି, କୋଲଥ ମନକେ
---------	--------	------------------------------------

ଘୁରୁବାୟେ ।

ଚଠୁ	: ଚଠୁ	: ଚଠୁ ଲଗେ ଭାତ୍, ବାଟା କରୁବାୟେ ।
ଚଳ ପ୍ରଚଳ	: ହିଣ୍ଡାବୁଲା	: ଡକରା ଲୋକ୍ ମନ୍ ଜବର୍ ହିଣ୍ଡା ବୁଲା ହେଇ ନାପାରତ ।
ଚଢ଼ଲ	: ଚଢ଼ଲ	: ଅରୁଆ ଚଢ଼ଲର୍ ଭାତ୍ ଡଢ଼ଲ୍ ଲାଗୁସି ।
ଚାକର	: କାବାଡ଼ି / ଗତି	: ରଘୁ, ସାଉଁକାର ଘରେ କବାଡ଼ି ଆଚେ ।
ଚଢ଼ୁଛି	: ଚଢ଼ୁଲାନି	: ସେ ସାଗ୍ କେନ୍ତା ଆଚେ ବୋଲି ଶାଗ୍ କେ ଚଢ଼ୁଲାନି ।
ଚଢ଼ାଣ	: ବିତା	: ଦୁଇ ବିତାକେ ଏକହାତ୍ ।
ଚନ୍ଦ	: ଜନ୍	: ଜନ୍ ଉଦଲେ ଘର୍ ଦ୍ଵାର୍ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର୍ ଡିସୁସି ।
ଚଢ଼ୁକ	: କରଡ଼ା	: କରଡ଼ା ସଙ୍ଗେ ମାର୍ଲେ ଜବର୍ ଦୁଇସି ।
ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି	: ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି	: ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ିକେ ଝଲ୍ କରଲେ ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ଲାଗୁସି ।
ଚିରା	: ଫାଟଲା	: ସେ ଫାଟଲା ଲୁଙ୍ଗି ପିନ୍ଧିଲା ଆଚେ ।
ଚୁନାମାଛ	: ଗୁଣ୍ଡମାଛ	: ଗୁଣ୍ଡମାଛ ଖାଇଲେ ସରି ରକତ୍ ହେଇସି ।
ଚେତା	: ହେତୁ	: ମୋକେ ତୋର୍ କାତା ବଡ଼େ ହେତୁ ଆୟ୍ଲାନି ।

ଛ

ଛତୁ	: ଛାତି	: ଛାତିକେ ସାଗ୍ ରାନ୍ଦି ଖାଇବାୟ୍ ।
-----	--------	--------------------------------

ଜ

ଜାଳ	: ଜୟଧେରାୟେବା ଦାରୁ	: ସର୍ଗି ଗଛକେ ଜୟ୍ ଲାଗାୟ୍ ବାର ହେୟ୍ସି ।
-----	-------------------	--------------------------------------

ଝ

ଝପଝପ	: ବୁରିପାନି	: ବୁରି ପାନି ବିଜ୍ଲେ ସରି ଜର୍ ହେୟ୍ସି ।
ଝୁଣ୍ଟି ପଡ଼ିବା	: ଝଗାଇବା	: ସେ ଯାଉ ଯାଉ ବାଟେ ଝଟାୟ୍ଲା ।

ଟ

ଟୋପି	: ଟୋପୁରି	: ଖାରାଦିନେ ଟୋପି ପିନ୍ଦି ବୁଲ୍ ବାର୍ ।
------	----------	------------------------------------

ଠାବ୍ : ଖଜ୍ବାଟା
ଠେକୁଆ : ଖାଡ଼ା

ଠ

: ଠକେ କେତେକ୍ ଖଜ୍ଲି ତୁଇ କନ୍ତ୍ର ଜାଇ ରେଲୁସ୍ ।
: ଖାଡ଼ା ମନ୍ ବନେ ରେବାୟ୍ ।

ଡକ୍କି : ଅନ୍କା
ଡରିଗଲା : ଡରିଗାଲା
ଡାମ୍ପିଣ : ଢାପନ୍

ଡ

: ଅନ୍କା ଲଗେ ପେକ୍ ତୁମ୍ ଖାଇବାୟ୍ ।
: ସେ ବାଲୁକେ ଦେଖଲା ଆରି ଡରିଗାଲା ।
: ଢାପନ୍ ଲଗେ ବାସ୍ତା ସିଲାଇବାୟ୍ ।

ଡଉଲିଆ : ତୁଆଲ୍
ଡରଲଝାଡ଼ା : ପାନିଆ ବନ୍ଦାଡ଼ି

ଡ

: ତୁଆଲ୍ ପିନ୍ଦି କରି ବନ୍ଦାଡ଼ି ଯିବାୟେ ।
: ପାନିଆ ବନ୍ଦାଡ଼ି ହେଲେ କସି ଜାମ୍ ଖାଇଲେ
ବନ୍ଦାଡ଼ି ଛାଡ଼ସି ।

ଡଲଝାର୍ : ଖାଣ୍ଡା
ଡାପରଠୁ : ଡାର୍ପଚେ

: ଆମର୍ ଘରେ ବଡ଼େ ଟା ଖାଣ୍ଡା ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
: ମୁଇଁ ସାକାଲ୍ ବେଲା ଇସ୍ତୁଲ୍ ଗାଲିନୀ ଆରି
ଡାରପଚେ ଘରେ ଆୟ୍ବି ଆଟି ।

ଡେରଛା : ବାକ୍ଟି, ଟେଡାମେଡ଼ା
ଡୋରଣ : ମାଲା
ଡୋରାଣୀ : ତୁରାନୀପାନି
ଡୃଣଭୋଜୀ : ଘାଁସ୍ଖାଉ
ଡୁରୀ : ମଉରୀ

: ସେ ମୋକେ ଟେଡାମେଡ଼ା କାତା କୟ୍ଲାନି ।
: ମନ୍ଦିକେ ଫୁଲ୍ ମାଲା ପିନ୍ଦାୟ୍ଲାଇୟ୍ ।
: ଡରାନୀପାନି ଧର୍ ରେୟ୍ସି ।
: ସମର୍ ଗୋଟେକ୍ ଘାଁସ୍ ଖାଉ ପଶୁ ।
: ବିବାଘରେ ମହୁରିଆମନ୍ ମଉରୀ
ବଜାୟ୍ଲାଇୟ୍ନି ।

ଥକି : ଧାକି
ଥଳି : ମୁନା

ଥ

: ସେ ବେଡ଼ା ଖୁଡ଼ାର୍ କାମ କରି ଜବର ଥାକଲା ଆଚେ ।
: ମୁନା ଭର୍ତ୍ତି ଆମ୍ ଆଚେ ।

ଦ

ଦରିଆରେ	: ସମୁଦ୍ର ଲଗେ	: ସମୁଦ୍ର ଲଗେ ବଡ଼ ବଡ଼ ମାଛ ମନ୍ ରେବାୟ୍ ।
ଦର୍ଶନ	: ଦେଖିବାଟା	: ଆଜି ମାପୁ ଦେଖିବାକେ ଯିବୁ ଆରୁ ।
ଦାଆ	: ଇଲା	: ଇଲା ସଙ୍ଗେ ଧାନ୍ କାଟିବାୟ୍ ।
ଦୁଇପ୍ରାନ୍ତ	: ଦୁଇଛେଦେ	: ଆମର ଗାଁର ଦୁଇ ଛେଦେ ବନ୍ଦ ମନ୍ ଆଟେ ।
ଦୁଇଫାଳ	: ଦୁଇଫାଡ଼ା	: ଆମକେ ଦୁଇ ଫାଡ଼ା କରି ଆନ୍ ।
ଦୁଧ	: କ୍ଷୀର/ଗରସ୍	: କ୍ଷୀର ଖାଇଲେ ଗାଗଡ଼ ଠିକ୍ ରେୟ୍ସି ।
ଦେଶ	: ଦେଶ	: ଆମର ଦେଶର ନାଉଁ ଭାରତ୍ ।

ନ

ନଅ	: ନ	: ଆମର କିଲାସେ ମଟାପିଲା ଆରୁ ।
ନଡ଼ିଆ	: ନଡ଼ିଆ	: ଆମର ଘର ନଡ଼ିଆ ଗଛ ବଡେ ତେଜ୍ ଆଟେ ।
ନଣଦ	: ନନଦ	: ମୁନୁସର ସାନ୍ଟା ବୟ୍ନିକେ ନନବ୍ ବଲ୍ବାୟ୍ ।
ନଷ୍ଟ କରିବା	: ନସ୍	: ରାୟ୍ଗରୁ ବାଡ଼ି କିଡ଼ିକେ ନସାୟ୍ ଦେଲାୟ୍ ।
ନାହିଁ କରିବା	: ନାହିଁକର	: ଖରାପ୍ କାମ୍ ମନ୍ ନାରକର ବାର୍ ଆୟ୍ ।
ନାଏକାଣୀ	: ନାଇକାନି	: ନାଏକର ବାୟ୍ଲେ କେ ନାରକାନି ବଲ୍ବାୟ୍ ।
ନାମ	: ନାଁଓ	: ତର ନାଏଁ କାୟ୍ ନାଁ ଆୟ୍ ।
ନାକ	: ନାକ୍	: ନାକ୍ ଲଗେ ସୁଙ୍ଗିବାକେ ଏସି ।
ନାକ ଦଣ୍ଡା	: ଦଣ୍ଡା	: ନାକ୍ ଦଣ୍ଡା ପୁଟ୍ଲେ ବନି ବାର୍ସି ।
ନାକୁଆ	: ନାକ୍ଟି	: ପିଲାର ନାକ୍ ଟିପେ ନାକ୍ଟି ଲାଗ୍ଲା ଆଟେ ।
ନାଗସାପ	: ନାଗ୍	: ନାଗ୍ ସାପର ଜବର ବିଶ୍ ଆୟ୍ ।
ନାଗେଶ୍ୱରୀ(ବାଦ୍ୟ):	ନାଗସେରି	:
ନୃତ୍ୟ, ନାଚ	: ନାଚ	: ଆମର ଗାଏଁ ରାତି ନାଚ୍ ଏତେରେଲା ।
ନାତି	: ନାତି	: ଆଜା ନାତି ମନ୍କେ କତାନି ସୁନାୟ୍ତେରେଲା ।
ନାତୁଣୀବୋହୁ	: ନାତିଆନି	:
ନନା	: ନାନା	:
ନାଭି, ନାହି,ନାଡ଼ି	: ନାବ୍	:
ନାଲ	: ନାଲ୍	:
ନିମନ୍ତଣ	: ନିଉତା	:

ନିଜେ/ନିଜର/ନିଜେ	: ନିଜ୍
ନିଦା	: ନିଦା
ନିନ୍ଦା	: ନିନ୍ଦା
ନିଲିୟା	: ନାଲ
ନିସ୍ତେଜ	: ନିସ୍ତେଜ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତା	: ନିସ୍ତେଜ
ନିଆଁ	: ନିଆଁ
ନିଅ	: ନେ°

ପ

ପାଉଁଜି	: ପାଉଁଜି
ପାଟିବା ପଟିବା	: ପକ
ପରି	: ପକି
ପଛ	: ପଟ
ପଛ ଭାଗ (ଘରର):	ପଟ
ପହଞ୍ଚିବା	: ପଞ୍ଚି
ପେଟ	: ପଟା
ପାଣିରେ ତିଳି ନଷ୍ଟ ହେବା	: ପଟମ୍
ପୌଷ ମାସ	: ପଢ଼
ପଞ୍ଚିତଥା	: ପଞ୍ଚିତ-କରିୟା
ପଢ଼	: ପଢ଼
ପତ୍ର, ପୃଷ୍ଠା	: ପତ୍ର
ପାପୁଲି	: ପଦମ୍
ପାପୁଲିଏ (ଜିନିଷ):	ପଦମେକ
ପଦର	: ପଦ୍ମ
ପଣସ	: ପନସ
ପବିତ୍ର	: ପବିତ୍ର
ପରଲୋକ	: ପର୍
ପହଞ୍ଚିବା	: ପଞ୍ଚି
ପରବର୍ଷ	: ପରୁ

ତେଲ ଓ ମସଲା	: ପରଝିଜା
ପରିବା କାଟିବା	: ପାଁଲ୍
ପରିବା କାଟିବା	: ପାଁଲ୍
ପ୍ରବାଳ ପୋଛା	: ପାଁଲ୍
ପଲଖା	: ପଲ୍‌କା
ପାଇବା	: ପା
ସୈନିକ	: ପାଇକ୍
ପାଦ, ପାହୁଲ	: ପାଉ/ପାଉଲ
ପ୍ରହରି, ଜଗୁଆଳି	: ପାଉରା
ପାଖରେ	: ପାକ
ପାଖୁଡ଼ା	: ପାକ୍‌ଡ଼ା
ପଥର	: ପଗଡ଼ି
ପାକୁଳି କରିବା	: ପାଗଲ୍
ପାଟିବା	: ପାଟ୍
ପାଞ୍ଚ	: ପାଞ୍
ପାଞ୍ଚିବା	: ପାଞ୍
ପଞ୍ଜରିବା	: ପାଞ୍ଜର୍
ପତଳାବସ୍ତୁ, ପାଞ୍ଚି	: ପାଞ୍ଚିଆ
ଧାର କରିବା	: ପାଜାଇ
ପାଞ୍ଜି	: ପାଞ୍ଜି-ପତର୍
ପଞ୍ଜରା	: ପାଞ୍ଜରା
ପଠେଇବା	: ପାଟାଇ
ପଟା, ମହି	: ପାଟା
ପଟା	: ପାଟିଆ
ପଡ଼ିଆ ଜମି	: ପଡ଼ିଆ-ପଦା
ପତଳା	: ପାତଲ୍
ପାଦ	: ପାଦ୍
ପକ୍ଷୀ ଧରିବା ପାସ	: ପାଦ୍
ପାଣି, ବର୍ଷା	: ପାନି
ପାନିଆ	: ପାନିଆ
ପାପ	: ପାପ୍

ପାହାଡ଼	: ପାବ୍ଲି
ପାରିବା	: ପାର୍
ପରି	: ପାରା
ପାଲାଇ	: ପାରା
ପାଲାଇ	: ପଲେଇବା
ପାଲି	: ପାଲି
ପାଲଟା ଦେବାର	: ପାଲଟୁ
ପାଳଧୁଆ	: ପାଳଦା
ପଛକୁ ଚାହିଁବା	: ପାସ୍‌ଲିଦେକ୍
ପିଚକାର	: ପିଚକାନଲା
ପାଗଳ	: ପିଚସି ବାୟା
ପିଚ୍	: ପିଚିବା
ପିଚଣା	: ପିଚଣା
ପିତ୍, ପିତରସ	: ପିଚ୍
ପିତଳ	: ପିତଳ
ପିତ୍‌ପୁରୁଷ ଆସ୍ତାନ:	ପିଦର୍
ପିନ୍ଧିବା	: ପିନ୍
ପ୍ଲହା	: ପିରା
ପୁଆ	: ପିଲ୍‌କା
ପିଲା, ଶିଶୁ	: ପିଲା
ପୋଛିବା	: ପୁଚ୍
ପୁଜକ	: ପୁଜାରି
ପୁଜ	: ପୁଜ୍
ପୁଡ଼ିଆ	: ପୁଡ଼ଗା
ପ୍ରବେଶ କରିବା	: ପୁର୍
ପୁରାଇବା	: ପୁରାଇ
ପୂର୍ଣ୍ଣ	: ପୁରନ୍
ପୁରୁଣା	: ପୁରନ୍‌
ପଦ୍ମ	: ପୁରନ୍‌
ପୁଷ୍ପାସ	: ପୁସ୍
ପେଜ, ଜାଉ	: ପେଜ୍

ପେଟ	: ପେଟ୍
ପେଣ୍ଡା, ପେନ୍ନା	: ପେଣ୍ଡା
ପିତୁଆ	: ପେଣ୍ଡି
ପଠେଇବା	: ପେସ୍
ପେଷଣ	: ପେସନ୍
ପାଟିବା, ପରିପକ୍ୱ	: ପୋକ୍ତା
ପୋଡ଼ିବା, ଜାଳିବା	: ପୋଡ୍
ପୋଥି	: ପୋତି
ପୋଷିବା	: ପୋସ୍
ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର	: ପୋସୁଆ ପୋ

ବ

ବଳା	: ବଇଟା
ବଧୂର	: ବଇରା
ବୈଶାଖ	: ବଇସାକ୍
ବାଦୁଆ ମାଛି	: ବାଗ୍
ବଟା	: ବକ୍
ଗଛଛେଲି/ବକଳ	: ବକୁଲ୍
ପରିହାସ କରିବା	: ବକର୍
ବୁକୁରୁ	: ବଚକା
ବଡ଼େଇବା	: ବଡ଼
ବୟସ୍କା, ବଡ଼	: ବଡ଼
ବରଗଛ	: ବଡ଼ ଗାଟ୍
ବଡ଼ବାପା	: ବଡ଼୍
ବୋଡ଼ା ସାପ	: ବଡ଼-ସାପ୍
ବନ୍ଧା	: ବଡ଼ସି
ପରି, ବଡ଼	: ବଡ଼ର୍
ବତର	: ବଡ଼ର୍
ବଦଳେଇବା	: ବଦଲ୍
ବୁଣ	: ବରର୍

ଦଉଡ଼ି, ବ୍ରତ	: ବରତ୍
ବହିଯିବା/ଭାସିଯିବା:	ବଲ୍
ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ	: ବୟ୍
ବସ୍	: ବସିବା
ବାଇଗଣ	: ବାଇଗନ୍
ବାହାରିଆ	: ବାଉରି
ବାଉଁଶ	: ବାଉଁଶ୍
ବଙ୍କା	: ବାଙ୍କ/ବାଙ୍କଟି
ବଙ୍କାଇବା	: ବାଙ୍କାଇ
ବଖରା	: ବାକା
ବାଘ	: ବାଗ୍
ବାଘ ଉପଦ୍ରବ	: ବାଗାଇ
ଫଟା	: ବାଗରା
ବିସ୍ତାର କରିବା	: ବାଗଲାଇ
ବାଛିବା	: ବାଚ୍
ବାଛି ବାହାର	: ବାଚଲି
ବାଛୁରି	: ବାଚ୍
ବାଜା ବଜାଇବା	: ବାଜ୍

ଓ

ଓଲ	: ନିକ
ଓଉଣୀ	: ଓଇନୀ
ଓକୁଆ	: ଖେତା / ଓଲକା
ଓମର	: ଓଅଁରା କିଡ଼ା
ଓଙ୍ଗା	: ଫାଟ୍ଲା
ଓଦ୍ରବ ମାସ	: ଓଦ ମାସ୍
ଓଜା	: ଓଜା
ଓବିବା	: ହେତୁ କରିବା
ଓଲିକି	: ଥେରେପେଡେ
ଓଉଜ	: ବଉ

ଭିଶୋଇ	: ଭାଟ
ଭାରିଯା	: ମାଇଜି
ଭିତରକୁ	: ଭିତ୍ରେ
ଭକ୍ଷକ	: ଗାଈ
ଭୁତ	: ଡୁମ୍ପା
ଭିକ୍ଷା	: ଭିକ୍
ଭୟ	:
ଭୂମି	:
ଭାଇ	: ନାନା / ନୁନା
ଭୋକ	: ଭୁଲ୍
ଭାସ୍ୟକାର	: କାତାକଉ
ଭୋଗ	: ଭଗ୍
ଭଡ଼ାଘର	: ଭାଡ଼ାଘର
ଭଣ୍ଡାରି	: ଭାଣ୍ଡାରି
ଭତା	: ପିଚ୍‌ନା
ଭିନ୍ନ	: ଭିନେ
ଭଦ୍ରାମି	: ଲେକା ସୁର୍ତ୍ତା
ଭୟଶୀଳ	: ଡରିବା
ଭଣ୍ଡା	: ଭଞ୍ଜା
ଭାଗ୍ୟ	: କରମ୍- କପାଲ୍
ଭାତୁଡ଼ି	: ଚାମ୍‌କିଡ଼ି
ଭାରି	: ଓଜନ
ଭାରୁଆ	: କାଉଡ଼ିଆ
ଭାସିବା	: ପଞ୍ଜିବା
ଭିଡ଼ିବା	: ଝିକିବା
ଭିଡ଼ିଭାଡ଼ି	: ଝିକାଟଣା
ଭିତିହୀନ	: ପାଙ୍କୁଆ (ମାହାଳିଆ)
ଭେଣ୍ଡା	: ଭେଣ୍ଡିଆ / ଧାଙ୍କଡ଼ା
ଭାଡ଼ି	: ମଞ୍ଚା, ମଚା

ମ

ମକା	: ଜନା
ମାଙ୍କଡ଼	: ମାଙ୍କଡ଼
ମନୁଷ୍ୟ	: ନରାମାନେ
ମମତା	: ଲାଭ
ମାଟି	: ଭୂଇଁ
ମାଆ	: ଥାୟା
ମାସ	: ମାସ
ମଥା	: କପାଳ
ମଝିରେ	: ମଜାଏ
ମୟୂର	: ମଜୁର
ମାଂସ	: ମାଞ୍ଜୁସ
ମତେ	: ମଜେ
ମନ୍ଦିର	: ଦେଉଳ
ମନରଞ୍ଜନ	: ଶରଦା
ମାପିବା	: ନାପ କରିବା
ମନେ ପକାଇବା	: ହେତୁ କରିବା
ମାରିବା	: ମାଡ଼
ମାଇଟିଆ	: ବେଜୁ
ମାରାତ୍ମକ	: ବଡ଼ ଜାତି
ମାଛ	: ମାଟ୍
ମାଛି	: ମଟି
ମାଇ କୁକୁଡ଼ା	: ପେଟି କୁକୁଡ଼ା
ମାଦା	: ନିସ୍ତ୍ରୀଆ
ମାର୍ଗ	: ବାଟ
ମଦୁଆ	: ମାଡ଼ଲି
ମଳିବା	: ମିଶ୍ରାଣି
ମୃତ୍ୟୁ	:
ମୈତ୍ର	: ମଇତର
ମଇଦାନ	: ଖରାବେଲେ

ମଇଲା	: ଆରଲା
ମକଟିବ	: ଚକଟିବା
ମୌନ	: ଚିମ୍ପା
ମଙ୍ଗଳ	: ନିକୋ, ଭଲ
ମଜଭୁତ	: ଆଶ୍ଚ
ମଜା	: ଟାପ୍‌ରା
ମଣ୍ଡପ	: ବେଦି
ମଣ୍ଡୁକ	: ବେଙ୍ଗ
ମଧୁର	: ମଦୁର୍
ମନଯୋଗ	: ଧ୍ୟାନରେ
ମନ୍ଦା	: ମତ୍ରୀ
ମଣ୍ଡୁରୀ	: ମୁଣ୍ଡୁରୀ
ମନ୍ଦାର	: ମାନ୍ଦାର୍
ମହିଳା	: ମାଉଜିଗୋଜି
ମରତ୍ୟ	: ଧର୍ତ୍ତନୀ
ମାରାମାରି	: ମାଡ଼ପିଟ୍
ମରୁଡ଼ି	: ମରଡ଼ି
ମର୍ମାହତ	: ବିଶାସ ଲାଗିବା
ମଳାମଳି	: ମିଶ୍ରାମିଶ୍ରି
ମସଲା	: ମସଲା
ମଶାଣି	: ମସାନ୍
ମହତ	: ବଡ଼
ମାହାଲିଆ	: ଅବ୍‌କା ଅବ୍‌କା
ମହାପୁରୁ	: ମା ପୁରୁ
ମୁଖ	: ଚଣ୍ଡ, ଥୋମନା
ମୁଖା	: ଖୋଲପା
ମୁଖୁଆ	: ବଡ଼ଲୋକ
ମୁଗୁନା	: ମୁନ୍‌ଜୀ
ମୁତଲା	: ମୁଣ୍ଡ ଭସନା
ମୁକ୍ତୀ	: ଚେତା ହଜିଯିବା

ମୁଠା ମୁଠା	: ମଟେକ୍ ମୁଟେକ୍
ମୁଣ୍ଡ	: ମୁଣ୍ଡ
ମୁନାବ	: ସାହୁକାର୍
ମୁନ୍ଦାଏ	: ଟପେକ୍
ମୁରଳୀ	: ବଇଁଶି
ମୁଲିଆ	: ମାମୁଡ଼ି / ଗତି
ମୁଷଳ	: ମୁସୁଲ୍
ମୁହଁ	: ମୁଁ
ମୁତ୍ର	: ମୁତ୍
ମୁଡ଼	: ଭୋକୁଆ
ମୁକ	: କନ୍ଦା କନ୍ଦି
ମୁଗ	: ମୁଁଙ୍ଗ୍
ମେଘ	: ମେଙ୍ଗ୍
ମାତା	: ଆୟା
ମାଣ	: ମାନ୍

ଯ

ଯାଅ	: ଯା
ଯାଯାବର	: ମାଙ୍କୁଲି
ଯାଚିବା	: ଯାଚାଇବା
ଯାଆଁଳା	: ଜିଁଳା
ଯୁବକ	: ଧାଙ୍ଗଡ଼ା
ଯୁବତୀ	: ଧାଙ୍ଗଡ଼ି
ଯୁଦ୍ଧ	: ଧାଙ୍ଗଡ଼ା
ଯତ୍ନ	: ଯତନ୍
ଯଦିଓ	: ହେଲେମିଶା
ଯମପୁର	:
ଯଥେଷ୍ଟ	: ଭୁଡେକ୍/ଯବର୍
ଯତ୍ନ	: ଯତ୍ତର୍
ଯତ୍ନଶା	: ଦୁକା

ଯୋଗ	: ଭେଟଘାଟ୍
ଯୌବନ	: ଭେଣ୍ଡିଆ
ଯୁଗ	: ଯୁଗ୍
ଯେତେଟା	: ଯେତେକ ମିଶା
ଯକ	: ଯକ୍
ଯୋଗାଯୋଗ	: ମିଶାଭିଡ଼ା
ଯୌତୁକ	: ଜୁତୁକ୍

ର

ରୁହ	: ର, ଥେବ୍
ରବିବାର	: ରଜବାର୍
ରାଗିବା	: ରିଷା ହେବା
ରସୁଣା	: ଲସୁନ୍
ରଜ୍ଜା ପଶିବା	: ମସକବା
ରସିଦ	: ଚିରକୁଟ
ରସ	: ରସ୍
ରବର	: ଲାବର୍
ରଣ	: ରୁନ, ଉଦାର୍ , ଯୁୟ୍
ରୁଆ	: ରୋପା
ରହିତ	: ରହିତ୍
ରାତ୍ର	: ରାତି
ରାଗିବା	: ରିଷା
ରଜ୍ଜ	: ବନି
ରାସିବା	: ରାସୁ
ରଖିବା	: ରଖି
ରଙ୍ଗ	: ରଙ୍ଗ୍
ରାକ୍ଷାସ	: ଅସୁର, ରାଖସ୍
ରଡ଼ି	: ରାଗୁ/ କିର୍ ହେବା
ରୁଷ୍ଟ	: ଜମା ହେବା
ରାଜି	: ମାନିବା , ମାନବାର

ରାୟ	: ବିଚାରଣା
ରୁଚି	: ସ୍ୱାଦ
ରୁଡ଼ି	: ବାକନା
ରାସ୍ତା	: ବାଟ୍

ନି , ନି

ନିଆ	: ମରିଚ୍
ନିଲ୍	: ରଙ୍ଗ୍
ନିଶି / ନିବଣ	: ନୁନ୍
ନିତା	: ତିର୍
ନିଭ	: ନିର୍
ନିଶିଆ	: ଶାରିଆ
ନିତା	: ଫଟାଇ / ଶାଢ଼ୀ
ନିକାଳ	: ନିକାଳ
ନିମା	: ତେଜ୍
ନିଚି ପଳାଇବା	: ଫାଲାରୀ
ନିହା କଣ୍ଠା	: ଖୁଟି, ମେଖ
ନିଠି	: ଠେଙ୍ଗ୍
ନିଞ୍ଜ	: ନେଞ୍ଜ୍
ନିଲକ	: ନିକ୍
ନିଅରପଅର	: ନିସର୍ପସର୍
ନିଷ	: ନିକ୍
ନିଷପତି	: ନିକ୍ପତି
ନିଘିଷ୍ଟ	: ଉଷାସ୍
ନିକାପାଣ୍ଡୁ	: ଭାଲିଆ
ନିକା	: ନିକ୍
ନିକାଞ୍ଚୁଡ଼	: ନେଞ୍ଜ୍
ନିଶୁନ	: ନିକ୍ତର୍
ନିଡୁ	: ନିଡୁ
ନିହ / ନିଲତକ	: ଥାଁସୁ

ଲିପିବା	: ସାରାଲବା
ଲହରି	: ଲହଡ଼ି
ଲହୁଣି	: ଝୁରଝା
ଲାଖୁପିବା	: ଢୁସିବା
ଲୋଭି	: ମୁସକା
ଲୁଣି	: ଖାରିଆ
ଲେନ୍ଦୁାଏ	: ଭାରେକ୍
ଲୋମ	: ରୁମ୍
ଲୋକକଥା	: କାତାନି
ଲୋମସ୍	: ଭୁସାଁ
ଲହରା	: କାମାର୍
ଲୌହ	: ଲୁଆ

ଶ

ଶସ୍ତ୍ରା	: ଶାସ୍ତ୍ରା
ଶରୀର	: ଗାଗଡ୍
ଶହ	: ଶଏ
ଶୌରା	: ଶାଁରା
ଶକ୍ତି	: ବପୁ
ଶଙ୍କୁଡ଼ି	: ସକଡ଼ି
ଶଶୁର	: ସାତରା
ଶାଶୁ	: ସାତ୍ରି
ଶିଳା	: ସାଲା
ଶୁକ୍ରବାର	: ଶୁକ୍ର ବାର୍
ଶଗଡ଼	: ଶଗଡ୍
ଶଂକୋଟ	: ଦୁଇ ମୁନିଆ
ଶଂଖ	: ଶଂଖ୍
ଶଜନା ଶାଗ	: ମୁନ୍‌ଗା ଶାଗ୍
ଶୀତ	: ଶୀତ
ଶପ	: ଟାଟି
ଶର	: ଶର୍ / କାଣ୍ଡ

ଶୀର	: ମୁଣ୍ଡ
ଶରୁଆ	: ଶପୁର
ଶଳୀତା	: ଶେଲ୍‌ତା
ଶୋଷ	: ଶଷ୍
ଶାଗ	: ଶାଗ୍
ଶାଗୁଆ	: କାଚା ପତ୍ରିଆ
ଶାଗୁଣା	: ଗିଦ୍
ଶାଳ	: ଶରୁଗି
ଶାଣିତ	: ଧାରିଆ
ଶାଧା	: ମାମୁଲ୍
ଶ୍ୟାମଳୀ	: କାଳିଆ
ଶିଂଗ	: ଶିଂଗ୍
ଶିଉଳି	: ବିଚଲ୍
ଶିକ୍ଷା	: ପାଟ୍
ଶିଷ୍ୟ	: ଶିଷ୍ / ଚେଲା
ଶିଖୁବା	: ଶିକ୍‌ବା
ଶୀରା	: ଛିର୍
ଶିଳା	: ପାକ୍‌ନା
ଶିରପା	: ମୁକୁଟ୍
ଶୀତଳ	: କାକର୍
ଶୁଆ	: ରୁପୁ
ଶେଷ ଭାଗ	: ସରାଶରି
ଶ୍ରଧା	: ଶରଦା

ଷ

ଷଷ୍	: ଷଷ୍
ଷାଠିଏ	: ଷାଟେ

ସ

ସଅଳ	: ବେଗିବେଗି
ସାଙ୍ଗ	: ସଙ୍ଗାଡ଼ି
ସଙ୍ଗାତ	: ମୈତର୍

ସଙ୍ଗୀତ	: ଗୀତ୍
ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞ	: ଗୀତ୍‌କାର୍
ସଞ୍ଜ	: ସଞ୍ଜ
ସକାଳ	: ସାକାଲ୍
ସତ	: ସତ୍
ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତିତ	: ପିଲାଟକି
ସନ୍ଧ୍ୟାକାଳିନ	: ସଞ୍ଜବେଲା
ସ୍ୱପ୍ନ	: ସପନା
ସଭିଏଁ	: ସବ୍‌ଲକ୍
ସମୁଦ୍ର	: ସମୁଦ୍ର
ସମୁଦ୍ରି	: ସମୁଦ୍ରି
ସଂପର୍କାୟ	: ଲୋକବାକ୍
ସ୍ୱର୍ଗ	: ସରଗ୍
ସତର୍କ	: ହୁସିଆର୍
ସହଧର୍ମିଣୀ	: ମାଇଜି
ସମାନ୍	: ଏକାପରା
ସାହାସ	: ସାଆଁସ୍
ସହିଯିବା	: ସତିମ୍‌ରା ପଡ଼ିବା
ସାହାଯ୍ୟ	: ସାଇଜ
ସାତରଟିବା	: ଚୁଣ୍ଡାଚୁଣ୍ଡି
ସାକ୍ଷାତ	: ଭେଟ୍ ହେବା
ସୁଚାରୁ ରୂପେ	: ନିକ କରି
ସୁନ୍ଦର	: ସୁନ୍ଦର୍
ସରୁ	: ସପୁର୍
ସୁସୁରୀ ମାରିବା	: ସୁଇଟି ମାରିବା
ସଉତୁଣି	: ସତେନ୍

ଘ

ଘାତ	: ଘାତ୍
ଘଂସ	: ଘୁଁସ୍
ଘଜାର	: ଘାଜାର୍

ହୁଡ଼ା	: ହିଡ଼ି	: ହିଡ଼ି ନିକରେଲେ ଆକା ଧାନ୍ ମିସା ନିକ ଏସି ।
ହରଡ଼	: କାୟୁଲ	
ହଲ	: ହଲ୍	
ହାକୁଡ଼ି	: ହୁଲ୍‌କି	
ହାଟ	: ହାଟ୍	
ହୁଂକା	: ବିନ୍	
ହାଡ଼	: ହାଡ୍	
ହୁସିଆର	: ଜାଗ୍ରତ	
ହାଣ୍ଡିଶାଳ	: ରାନ୍ଧାଘର୍	
ହାତୁଡ଼ି	: ମୁଚ୍‌ଲା	
ହିଞ୍ଜଡ଼ା	: ବେଜୁ	

କ୍ଷ

କ୍ଷମା	: ଖେମା	: ତାର ବୁଲ୍‌କେ ଖେମା କରି ଦିଆସ୍ ।
-------	--------	--------------------------------

କୃଷିଯନ୍ତ୍ରପାଠି (କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାଠି)

କଳ ଲଙ୍ଗଳ	:	ଟାଙ୍କୁର ଲାଙ୍ଗଳ	:	ଟାଙ୍କୁର ଲାଙ୍ଗଳ ଆନେ ହଲ୍ କଲେ ଦୁବଝାଡ଼ି ମନ୍ ମରସି ।
ଲଙ୍ଗଳ	:	ଲାଙ୍ଗଳ	:	ଆମର୍ ଲୋକ ମନ୍ ଦାରୁର ଲାଙ୍ଗଳ ସଂଗେ ହଲ୍ କରବାଏ ।
କୋଦାଳ	:	କଡ଼କି	:	କଡ଼କି ଆନେ ମାଟି ଖଡ଼ଲେ ମାଟି ନିମାନ୍ ଖଡ଼ି ହେଇସି ।
କୁରାଡ଼ି	:	କୁରାଡ଼ି	:	ବଡ଼୍ ବଡ଼୍ ଦାରୁମନ୍ କେ ନିମାନ୍ ପଡ଼ା କରି ହେଇସି ।
ଖୁରୁପା	:	ଖୁସ୍ନି	:	ଖୁସ୍ନି ଆନେ ଗଟ ଚରିବାଟେ ମାଟି ଗୁଡ଼କଲେ ମାଟି ଉଷାସ୍ ହେଇସି ।
ଦାଆ	:	ଇଲ	:	ଧାନ୍ କାଟିବାକେ ଇଲା ଲଡ଼ା ହେଇସି ।
ଫାଳ	:	ଫାଲ	:	ଲାଙ୍ଗଳ ଆନେ ଫାଲ୍ ଲାଗଲେ ନିମାନ୍ କରି ହଲ୍ କରି ହେଇସି ।
ଜୁଆଳି	:	ଜୁବୋଟା	:	ବାଚ୍ ମନ୍ କେ ହଲ୍ କରବାକେ ହଲ୍ ଦୁଡ଼ବାଟ ଲାଡ଼ା ହୋଇସି ।
ତେଣ୍ଡା	:	ଚୁଆରନି	:	ପାନି ତେଣ୍ଡାଆନେ ଉଠାଇ ନାଲେ ରକାୟଲେ ପାନି ଗର୍ମନ କେ ହାଇସି ।
ହାତୁଡ଼ି	:	ମୁଗୁଲା	:	ଖୁଟି ମାରବା କାଜେ ମୁଗୁଲା ଲାଡ଼ା ହେଇସି ।
ନଡ଼ାକଟା ଯନ୍ତ୍ର	:	ପିଆଲ କାଟବା ମିଶିନ୍	:	ପିଆଲ୍ କାଟବା ମିଶିନ୍ ଆନେ ପିଆଲ୍ କାଟଲେ ଛତୁ ଚଷ୍ କେ କାମ ଦେଇସି ।
ଦେଙ୍କି	:	ଡିକି/ଡେକି	:	ଡିକି ଆନେ ଧାନ୍ କୁଟ୍ ବାର୍ ।
ବାହୁଙ୍ଗି	:	କାଉଡ଼ି	:	ମନ୍ ଷ୍ ମନ୍ କାଉଡ଼ିକରି ପାନି ବଇବାଏ ।
ଫାଉଡ଼ା	:	ରାପା	:	ମାଇଜିମନ୍ ରାପାତାନେ ବାଲିରାପି ଟାକଟରଆନେ ପକାଇଲେନି ।
ମଇ	:	ପଟା ମାରବାଟା	:	ବିଅନ୍ ବୁନଲାର ପଟେ ପାଟାମାର ।
କରତ	:	କରତ	:	ଶୁକୁଲା ଦାରୁର ଗଣ୍ଡି କେ କାଟବାକେ କରତ ଲାଡ଼ା ହେଇସି ।
ସଖୁଆସି	:	ଟିମଟା	:	ସୁନା ବନାୟବା ଲୋକ୍ ଲାଗେ ଟିମଟା ରେଇସି ।

କୃଷି	: ଋଷ	: ଆମର ଗାଁଏ ଆଗରୁନି ଋଷ ହେଲାନି ।
ଅନୁର୍ବର	: ଢଙ୍ଗର ବା ପଡ଼ିଆବେଡ଼ା:	ପଡ଼ିଆ ଜମିଆନେ ଭାଲିଆ, ମାଣ୍ଡିଆ, ଋଷ ହେଇସି ।
ଉର୍ବର	: ଖଡୁଆ	: ଖଡୁଆ ବେଡ଼ା ଆନେ ଧାନ ପାଟି ନିମାନ୍ ହୋଇସି ।
କୃଷକ	: ଋଷି	: ରାମର ବୁଆ ଗଟେକ୍ ଋଷି ଆୟ ।
ଜମି	: ବେଡ଼ା	: ଜଗନ୍ନାଥର ବେଡ଼ାକୁଡ଼ା ଜବର ଆଟେ ।
ଉତ୍ପାଦନ	: ଅର୍ଜିବା, ପରାଇବା	: ରାମ ତାର ଖଡୁଆ ଜମି ତାନେ ନିଜ ଧାନ ପାଟଇଲାନି ।
ନଦୀ	: ଗାଡ଼	: କଲାବ୍ ଗାଡ଼କେ ତେମ୍ ବାନ୍ଧବାକେ ଅମର ତେମ୍ ହେଲା ଆଟେ ।
ନାଲ	: ନାଲ୍	: ନାଲର ପାନି ଗାଡ଼ ଆନେ ଗାଲାନି ।
ପୋଖରୀ	: ବନ୍ଦ	: ବନ୍ଦେ ଜବର ମାର୍ ଆଟେ ।
ଜଳ ସେଚନ	: ପାନି ମଡ଼ାଇବା	: ଜମି ଆନେ ପାନି ମଡ଼ାଇଲେ ।
ରତୁ	: ଦିନ୍	: ଆମର ଗାଁ ଦିନ୍ ଦେଖୁ ପରବ୍ ହେଇସି ।
ବର୍ଷାରତୁ	: ବର୍ଷାଦିନ୍	: ବର୍ଷାଦିନେ ଧାନ୍ ଋଷ ହେଇସି ।
ବନ୍ୟା	: ପୁର	: ପାନି ଜବର ମାରଲେ ସରି ଗାଡ଼େ ପୁର ଆଇସି ।
ଖରା	: ଖାରା	: ଖାରା ହେଲେ ଗାଡ଼ବନ୍ଦ, ନାଲର ପାନି ଶୁକ୍ତି ଯାଇସି ।
ଗରମ୍	: ତପ୍ଲା	: ତପ୍ଲା ଭାତ କାକର ଦିନେ ଖାଇବାଟା ନିମାନ୍ ।
ଉତ୍ତାପ	: ତାତି, ତପଲା	: ଖାରା ଦିନେ ବାଟମନ୍ ତପସି ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ	: ସୁରଜ ଉଜଲ / ବେଲ୍ ତରାସ୍	: ଜଗତ୍ କେ ସୁରଜ୍, ଉଜଲ୍ ଦେକାଇଗି ।
ପାଣି	: ପାନି	: ନଲ୍ ତୁଆଁର ପାନି ନିମାନ୍ ।
ପବନ	: ପବନ୍	: ତୁଲ୍ସି ଗଟର ପବନ୍ ଗାଗଡ଼କେ ନିମାନ୍ ।
ଆଲୋକ	: ଉଜଲ୍	: ଉଜଲ୍ ନା ରେଲେ ଜିଇ ନାହଏ ।
ଅଙ୍କୁରୋଦଗମ	: ଗାଜା ହେବାର	: ଜମି ଆନେ ବିଅନ୍ ପକାଇଲେ ସରିଗାଜା ହେଇସି ।
ବିହନ	: ବିଅନ	: ଏସୁ ସବୁଲୋକ୍ ଜନା ବିଅନ୍ ରପ୍ଲା ଆଟତ୍ ।
ଖତ	: ଖତ୍	: ଜମି ଆନେ ଖତ୍ ପକାଇଲେ ସରି ପାଟି ନିଜ ହେଇସି ।
ଗୋଚର	: ଗଚର	: ଗୋଚର ଜମିଆନେ ଗୋରୁ, ଛେଳି ଚର୍ବାଏ ।
ରୁଆ	: ରପା	: ଧାନ୍ ପାଲାକେ ରପା କଲେ ପାଟି ନିମାନ୍ ହେଇସି ।
ଖଲା	: କଟାର୍	: କଟାର୍ ଥାନେ ଧାନ୍ ମଣ୍ଡାଳି ହେଇସି ।
ଫସଲ	: ଋଷ, ପାତୁ	: ସମାରୁ ତାର ବେଡ଼ାଏ ଦୁଇପାଟି କରସି ।
ନଡ଼ା	: ପିଆଲ୍, ପିରି	: ଗାଁ ମନ୍ଦକେ ପିଆଲ୍ ଛାଇଲା ଘର୍ ମନ୍ ଜବର ଆଟେ ।
ଘାସକୁଟା	: ଘାସପିରି	: ପୋଡ଼, ବଏଲ୍, ମନ୍ ଘାସ୍ ପିରି ଖାଇବାଏ ।

ବଳଦଗାଡ଼ି : ଶଗଡ଼ : ଶଗଡ଼୍ ଆନେ ବାସ୍ତା ଲାଦିକରି ହାଟେ ନେବାର୍ ।

ଗଛଲତା (ଗଛ, ଲାଟା, ମାଲ)

ଗଛ : ଗଟ : ବାଟ୍ ପାଲିକେ ଗଟ୍ମାନ୍ ରପ୍ଲେ ନିକ ରଇସି ।
 ଲତା : ମାଲ୍ : ସେମି ମାଲ୍ ଆନେ ସେମି ଧର୍ସି ।
 ଛୋଟ ଗଛ : ସାନ ଗଟ୍ : ଭାଜି ଶାଗ୍, ତୁଲ୍ସି ହେଲାନି ସାନ୍ଗଟ୍ ।
 ମୂଳ : ମୂଲ୍ : ଗଟର୍ ମୂଲ୍ ବଇଦକାରି ଓଷ୍ ହେଇସି ।
 କାଣ୍ଡ : ଗଣ୍ଡି : ଗଟର୍ ଗଣ୍ଡି ଆନେ କବାଟ୍, ଦ୍ଵାର୍ବଦ୍ ହୋଇସି ।
 ଶାଖା / ଡାଳ : ଖେନ୍ଦା / ପତର ରେବା : ଗଟର୍ ଖେନ୍ଦା କାଟି ଦାରୁ କର୍ବାର୍ - ଡାଲ୍ କାଟି
 ଖେନ୍ଦା + ଡାଳ ଛାମୁଣ୍ଡିଆ ବନାଇବାର ।
 ପତ୍ର : ପତର : ସର୍ଗି ପତର୍ ଚକ୍ନି, ଖାଲି କରି ବିକ୍ବାର ।
 ଫୁଲ୍ : ଫୁଲ୍ : ଫୁଲ୍ ମାଲ୍ କରି ମାପୁରୁ ପୁଜା କର୍ବାଏ ।
 କଢ : କଷି : ଗୁଲାବି କଷି ଦେଖବାକେ ବଡ଼ ନିକ ଦିସ୍ସି ।
 ଫୁଲ ପାଖୁଡ଼ା : ଗୁଲାବିର ଫୁଟ୍ଲା ଫୁଲ୍ର ପାଲି ପତର ଆନରୁ ଅତର ହେଇସି ।
 ଫଳ : ଫଲ୍ : ପାଟ୍ଲା ଆମ୍ ଫଳ ଖାଇବାକେ ବଡ଼େ ମଦୁର୍ ।
 ମଞ୍ଜି : ମଜି : କାନ୍ଦୁଲର୍ କାଟା ମଜି ରାଦି ଖାଇବା କେ ସୁଆଦ୍ ।
 କଣ୍ଟା : କାଟା : ଘର ଗୁରି ବେରନେ କେ କାଟା ଗଟେର
 କାଢିଦେଲେ ନିମାନ ରଇସି ।
 କାଠ : କାଟ, / ଦାରୁ : ଦାରୁ ଘର କରବାକେ ଦାରୁ ଲାଡ଼ା ହେଇସି ।
 ଛାଲି : ଛେଲି : ସରତେ ଗଟର ଛାଲି ଓଷ୍ ହେଇସି ।
 ତନ୍ତୁ : ସୁତା : କଉରୁ ଗଟର୍ ସୁତା ଆନେ ଦାମା, ଜୁଆଳି ତର,
 କୁଇସାଲଡ଼ର ହୋଇସି ।
 ଅଙ୍କୁର : ଗାଜା : ମଜିକେ ରପ୍ଲେ ସରି ଗାଜା ହେଇସି ।
 ଆମ୍ : ଆମ୍ : ପାକ୍ଲା ଆମ୍ ଖାଇବାକେ ସର୍ଦା ଲାଗ୍ସି ।
 ଅଶ୍ଵତଥ ଗଛ : ପିପଲଗଟ : ପିପ୍ଲି ଗଟର୍ ଦାରୁକେ ଘରେ ଆନି ଧୁଆ ଦେଲେ
 ସରି ସାପ୍ ପାଲାଇସି ।
 ଘାସ : ଘାସ୍ : ଗାୟ୍, ଗୋରୁ, ଛେଲି, ମେଣ୍ଡିମନ୍ ଘାସ୍ ଖାଇବାଇ ।
 ଗୁଳ୍ମ / ବୁଦା : ବୁଦା : ବୁଦା ତଲେ ଗଟେକ୍ ଖାଡ଼ା ଶଇରେଲା ।
 ନଡ଼ିଆ ଗଛ : ନାଡ଼ିଆଗଟ୍ : ନାଡ଼ିଆ ଗଟ୍ମାନ୍ ଲୁନିମାଟି ଆନେ ନିମାନ୍ ବଡ଼୍ସି ।
 ଖଜୁରାଗଛ : ଖଜୁରାଗଟ୍ : ଖଜୁର କାଲି ଖାଇବାକେ ଗଟେ ଚେଗଲାଇ ।

ତାଳଗଛ	:	ତାଳଗଚ୍	:	ପାକଲା ତାଳଫଳ ଖାଇଲେ ସରି ବଡ଼େ ମିଟା ।
ବାଉଁଶ	:	ବାଉଶ୍	:	ବାଉଶ ଆନେ ବାଡ଼ି ବୁନବାର, ଚଢ଼ାଢ଼ା କୁଲା, ତୁଟି ହେଇସି ।
ବାଉଁଶ ବଣ	:	ବାଉଶ କମନ୍	:	ବାଉଶ କମନ୍ ପର୍ବତେ ଗଚ୍ ଚାଇବାକେ ଲଡ଼ା ଦେଇସି ।
ଆଖୁ	:	ଦାଣ୍ଡା	:	ଦାଣ୍ଡାର ରସ୍ ଆନେ ଗୁଡ଼ ହେଇସି ।
କଦଳୀ ଗଛ	:	କଦଳୀଗଚ	:	କଦଳି ଗଚ୍ ଶୁକିଲା ପତର କେ ପଡ଼ାଇ ମୁଣ୍ଡେ ରେତଲେ ଉକୁନି, ଲିକା ମନ୍ ମରବାଏ ।
ଜାମୁକୋଳି ଗଛ	:	ଜାମୁକୋଳି ଗଚ୍	:	ଜାମୁକୋଳି କେ ଖାଇଲେ ସୁଆଦ୍ ଲାଗସି ।
ନିମ୍ବଗଛ	:	ନିମ୍ବଗଚ୍	:	ନିମ୍ବ କେ ଶୁକାଇ କରି ଧୁଆଁ ଦେଲେ ମଟିମନ୍ ଘର ଛାଡ଼ି ପାଲାଇବାଏ ।
ଡାଲିମ୍ବ ଗଛ	:	ଡାଲିମ୍ ଗଚ୍	:	ଡାଲିମ୍ ଖାଇବାକେ ମକେ ସରଦା ଲାଗସି ।
ତୁଲସି	:	ତୁଲସି	:	ତୁଲସି ପତର ରସ୍ ଜରଆରି କକଲି ଚଡ଼ାଇସି ।
ପଣସ ଗଛ	:	ପନସ୍ ଗଚ୍	:	ପାକଲା ପନସ୍ ଖାଇବାକେ ବାଲୁ ଗଚେ ଚେଗସି ।
ଶାଳଗଛ	:	ସରଗି ଗଚ୍	:	ସରଗି ଗଚର ପତର ର ଚକ୍ନି ।
ଶିମୁଳି ଗଛ	:	ସେମଲି ଗଚ୍	:	ସେମଲି ଗଚେ ଫୁଲ୍ ରଂଗଂଗ ଫୁଲ୍ ଫୁଟିଲାନି ।
ପାଇନ ଗଛ	:	ପାଇନ୍ ଗଚ୍	:	ଆମର ଇସ୍ତଲଲେ ପାଇନ୍ ଗଚ୍ ରୋପିଲୁ ଆରୁ ।
ଆକାଶିଆ ଗଛ	:	ଆକାଶିଆ ଗଚ୍	:	ଆକାଶିଆ ଗଚର ଦାରୁ ଜଇ ଲଗାଇ ରାନ୍ଧବାର ।
ଗୁଆ ଗଛ	:	ଗୁଆ ଗଚ୍	:	ଗୁଆ ଗଚେ ଗୁଆ ଫଳ ଫଳସି ।
ସଜନା ଗଛ	:	ମୁନ୍‌ଗା ଗଚ୍	:	ମୁନ୍‌ଗାଁ ଗଚ୍ ଆନେ ମୁନ୍‌ଗାପଲିସି ।
ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଗଛ	:	ଅମୃତ, ମାଣ୍ଡା ଗଚ	:	ପାକଲା ମାଣ୍ଡା ଖାଇଲେ ଗାଗଡ଼ ନିକ ରେଇସି ।
ଆତ ଗଛ	:	ଚିତାଫଳ, ଚିତାପାକ	:	ଚିତା ପାକଲେ ବଡ଼ ମଧୁର ଲାଗସି ।
ବେଲ ଗଛ	:	ବେଲଗଚ୍	:	ପାକଲା ବେଲ୍ ଖାଇବାକେ ମଧୁର ଲାଗସି ।
ବଉଳ ଗଛ	:	ବଉଳ ଗଚ୍	:	ଏ ଗଚର ଦାରୁକେ ଦାତୁନ୍ କଲେ ଦାନ୍ତ ଆଟ ରେଇସି ।
ଦେବଦାରୁ ଗଛ	:	ଦେବଦାରୁ ଗଚ୍	:	ଦେବଦାରୁ ବଡ଼େ ଲମ୍ବ ଗଚ୍ ଆୟ୍ ।
ଲେମ୍ବୁ ଗଛ	:	ଲିମ୍ବୁ ଗଚ୍	:	ଲିମ୍ବୁକେ ଆନି ପାନା କରି ଖାଇଲେ ଗାଗଡ଼ ନିମାନ୍ ରଇସି ।
ବରକୋଳି ଗଛ	:	ବୋରି ଗଚ୍	:	ବୋରି ଗଚର ପାକଲା କଲି ଖାଇବାକେ ସରଦା ଲାଗସି ।
କଇଥ ଗଛ	:	କଇଥ ଗଚ	:	ପାଚିଲା କଇଥ ଖାଇଲେ ନିମାନ୍ ଲାଗସି ।
ଗୋପାଳ ଗଛ	:	ଗୁଲାବି ଗଚ୍	:	ଗୁଲାବି ଗଚେ ଫୁଲ ପୁଟଲେ ସୁନ୍ଦର ଦିସିସି ।
ଗୋଲାପ ଜାମୁଗଛ	:	ଗୁଲାବିଜାମୁ	:	ଗୁଲାବି ଜାମ୍ ଦବଲା ଡିସସି ।

ପିନ୍ଧୁଳି ଗଛ	:	ଜାମଗଡ଼	:	ପାକଲା ଜାମ୍ ଗାଦଲାମନ୍ ଖାଇବାଏ ।
ଅର୍ଜୁନ ଗଛ	:	ପାନି ସାହାଜ	:	ପାନି ସାହାଜର ଗଛଲିକେ ଗାୟକ୍ଷାର ଆନେ ଡୁକଲେ ହାଡ଼ ଆରୁଆ ହୋଇସି ।
ନାଗଫେଣି	:	ନାଗଫେନି	:	ନାଗଫେନି କାଟା ମୁଣ୍ଡ ପାଲିକେ ରପଲେ ଗୋରୁ ନା ପସଡ଼ ।
କାଠଚମ୍ପା ଗଛ	:	ଶହେଟଙ୍କିଆ ଗଡ଼	:	ଗଚେ ଶହେ ଟଙ୍କିଆ ଫୁଲ ଫୁଟଲେ ସୁଦର ଦିଶସି ।
ଶାଗୁଆନ ଗଛ	:	ଟେକ୍ ଗଡ଼	:	ଟେକ୍ ଗଡ଼ ଗୋଟେକ ବଡ଼ କାମର ଡାବୁ ଗଟ ।
ବରୁଲ ଗଛ	:	ବରୁଲ ଗଡ଼	:	ବରୁଲଗଡ଼ ଜବର ରେଲେ କଷାକିଡ଼ା ଚକ୍ଷ କରି ହେଇସି ।
ତେନ୍ତୁଳି ଗଛ	:	ତେତ୍ଲି ଗଡ଼	:	ଏସୁ ତେତ୍ଲି ଗଚେ ଜବର ତେତ୍ଲି ନା ହେଲା ।
ବରଗଛ	:	ବରଗଡ଼	:	ବରଗଚେ ଦେବତା ଡୁମ୍ପାମନ ରେବାଏ ବୋଲି ଦିଶାରି କଇସି ।
କଦମ୍ବ ଗଛ	:	କଦମ୍ବ ଗଡ଼	:	କଦମ୍ବ ଫୁଲ ଗୁଣ୍ଡିଠିମାସେ ଫୁଟସି ।
ପଲାଶ ଗଛ	:	ବଦଲି ଗଡ଼	:	ବଦଲି ଗଡ଼ ଫୁଲ ରଙ୍ଗ ଦିସସି ।
ଶିଶୁଗଛ	:	ଶିଶୁଆ ଗଡ଼	:	ଶିଶୁଆ ଗଡ଼ ଗୋଟେକ ଡାବୁ ଗଟ ।
କଣ୍ଟା ଗଛ	:	କାଟା ଗଡ଼	:	ଲିମ୍ବୁ, କରନା ଗୋଟେକ କାଟା ଗଡ଼ ।
ଲାଜକୁଳି	:	ଲାଜକୁଳି	:	ଲାଜକୁଳି କେ ଛୁଇଲେ ବୁଜି ହୋଇସି ।
କପାଗଛ	:	କାପା ଗଡ଼	:	କାପାଆନେ ଲୁଗାପାଟା ବିଚନା ହୋଇସି ।
କାଠ	:	ଦାରୁ	:	ଆୟାବୁଆ ଦାରୁଆନିବାକେ ଗଲାଏ ।
କନ୍ଦ	:	କାନ୍ଦା	:	ଆଗର ଲୋକମନ୍ କାନ୍ଦା ଖାଇ ଜିଇତେ ରେଲାଇ ।
ଲତା	:	ଲାଟାମାଳ	:	କାରଲା ଗୋଟେ ଲାଟା ମାଲ ।
ଗବଗଛ	:	ଜଡ଼ାଗଛ	:	ଜାଡ଼ା ତେଲ ମୁଣ୍ଡେ ରେତ୍ଲେ ମୁଣ୍ଡ ଦୁଜା କମ୍ପସି ।
ଦୁବ	:	ଦୁବ ଝାଡ଼	:	ଦୁବ୍‌ଜାଡ଼ ଓଷ କରବାଏ ।
ନଡ଼ା	:	ପିରି, ପିଆଲ	:	ଗାଁ ମନ୍‌କେ ପିରି କୁଡ଼ିଆମନ୍ ଜବର ଆଚେ ।
ଗମ୍ଭୀର ଗଛ	:	ଗମ୍ଭୀରୀ ଗଟ	:	ଗମ୍ଭୀରୀ ଫଲ୍ ଆନେ କର୍ମ୍ କାଟବା ଉଷ୍ କରବାଏ ।
ଚ଼ ଗଛ	:	ଚ଼ ଗଛ	:	ଚ଼ ଗଚର କଅଁଳି ପତର ଆନେ ଚ଼ ହୋଇସି ।
ଛଣା ପଟ	:	ଶୁକୁଳି ପିରି	:	ଶୁକୁଳି ପିରି ଆନେ ଛାଇଲେ ଜବର ଦିନ ଯାଇସି ।
ଛତୁ	:	ଛାତି	:	ଛାତି ଖାଇବାକେ ବଡ଼ ସୁଆଦ୍ ଲାଗସି ।
ନଳିତା / ଝୋଟ	:	କାଉରିଆ	:	କାଉରିଆ ଗଚେ ଡୋର୍ ବନାଇକରି ବିକିବାଏ ।

ଫୁଲ ଫଳ (ଫୁଲ, ଫୁଲ)

ଫୁଲ	:	ଫୁଲ	:	ଫୁଲ ଗୁଡ଼ଲେ ସେଟା ମାଲା ହେଇସି ।
କଢ଼ି	:	ଡୁଣ୍ଡି	:	ଏବର ଡୁଣ୍ଡି କାଲିର୍ ଫୁଲ ।
କେଶର	:	ବଗା	:	ସବୁ ଫୁଲରବଗା ଆଚେ ।
ବୃତ୍ତ	:	ଡେଟି	:	ଫୁଲ, ଫଳର ଡେଟି ଆଚେ ।
ବଉଳ	:	ବଉଳ, ଫୁଲ	:	ଆମ୍ ଗଚେ ବଉଳ ଆଇଲା ।
ଫୁଲ ପାଖଡ଼ା	:	ଫୁଲକେରା	:	ଗଚେ ଫୁଲ କେରା କେରା ହେଇ ଝଢ଼ିଗଲାନି ।
ଫୁଲମାଳ	:	ଫୁଲମାଳ	:	ଫୁଲମାଳ ମୁରତି ମନକେ ଓଲାଇବାର ।
ସୁବାସ	:	ବାସନା	:	ମଲ୍ଲିଫୁଲ ବଡ଼ ବାସନା ।
ବାସିଫୁଲ	:	କାଲିର ଫୁଲ	:	ବାସିଫୁଲ ମାପୁରୁର ପୁଜାଆନେ କାମ୍ ନା ଆସେ ।
ଫୁଲକୁଣ୍ଡ	:	ପୁଲକୁଣ୍ଡ	:	ପୁଲକୁଣ୍ଡେ ଗୁଲାବି ପୁଲଗଚ୍ ରୋପଲୁ ।
ଅପରାଜିତା	:	ପାରିଜାତ	:	ପାରିଜାତ ଫୁଲ ପୁଜାଆନେ ଲାଗସି ।
କଇଁ	:	କଇଁ	:	ଆମର୍ ଗାଁ ବନ୍ଦେ ଜବର୍ କଇଁଫୁଲ ଫୁଟ୍ଲା ଆଚେ ।
କରିବିର	:	କରିବାର	:	କରିବାର ଫୁଲ ଦେଖବାକେ ଡଉଲ୍ ଦିସସି ।
କାମିନୀ	:	କାମିନୀ	:	କାମିନୀ ଫୁଲ ବଡ଼େ ବାସନା ।
କୁନ୍ଦ	:	କୁନ୍ଦ	:	କମ୍ବେନେ ଜବର୍ କୁନ୍ଦ ଫୁଲ ଫୁଟ୍ଲା ଆଚେ ।
କୃଷ୍ଣଚୁଡ଼ା	:	କୃଷ୍ଣଚୁଡ଼ା	:	କୃଷ୍ଣଚୁଡ଼ା ଗଚେ ରଙ୍ଗ୍ ରଙ୍ଗ୍ ଫୁଲ ଫୁଟ୍ଲା ଆଚେ ।
କେତକି	:	କେତକୀ	:	କେତକୀ ଫୁଲ ମାଘମାସେ ଫୁଟ୍ସି ।
ଗେଣ୍ଡା	:	ମାଣ୍ଡାଫୁଲ	:	ମାଣ୍ଡାଫୁଲକେ ମାଲା କଲେ ସରି ଡଉଲ୍ ଡିସସି ।
ଚମ୍ପା	:	ଚମ୍ପାଫୁଲ	:	ଶିବମାପୁରୁର ଫୁଲ ଆଚେ ।
ଜାଇ	:	ଜାଇ	:	ଜାଇଫୁଲ ର୍ ବାସନା ନିକ ଲାଗସି ।
ଚଗର	:	କେରାଚ୍	:	କେରାଚ୍ ଫୁଲ ଧବ୍ଲା ଦିସସି ।
ଦୁଦୁରା	:	ଦୁଦୁରା	:	ଦୁଦୁରାଗଚ୍ ବଇଦ ଆନେ ଲାଗସି ।
ପଦ୍ମ	:	ପଦ୍ମ	:	ବନ୍ଦେ ପଦ୍ମ ଫୁଲ ଫୁଟ୍ଲା ଆଚେ ।
ମନ୍ଦାର	:	ମନ୍ଦାର ଫୁଲ	:	ଠାକୁରାଣି ପୁଜା ଆନେ ଲାଗସି ।
ମଲ୍ଲି	:	ମଲ୍ଲିଫୁଲ	:	ମଲ୍ଲିଫୁଲ ବାସନା ମକେ ନିକ ଲାଗସି ।
ମାଳତୀ	:	ମାଳତୀ ଫୁଲ	:	ବିଅନ ବୁନ୍ଦା ଆଗେ ଶୁଖିଲା ମାଲ୍ତି ଫୁଲ କେ ଆନି ପୁଜା କରବାଏ ।

ଯୁଦ୍ଧ	: ଜୁଦ୍ଧଫୁଲ	: ଜୁଦ୍ଧଫୁଲର ବାସନା ଚର ବେରନେ ଚହଟି ଯାଇଛି ।
ଶେଫାଳି	: ଖରସାଳି	: ଖରସାଳି ପତର ମାରଲିଆ ଜର କେ ବଇଦ ହେଇଛି ।
ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ	: ସୁରଜ ମୁଖୀ	: ସୁରଜ ମୁଖୀ ଫୁଲକୁ ତେଲ କାଡ଼ିବାଏ ।
ବଗିଚା	: ବାଡ଼	: ଆମର ଇସକୁଲେ ଆକା, ଭାଲିଆବାଡ଼ ଆଚେ ।
ଭାଲିଆ	: ଭାଲିଆ	: ସବୁ ବରନର ଭାଲିଆ ଫୁଲଗଟ ଆଚେ ।

ଫଳ (ଫଲ୍)

ଫଳ	: ଫଲ୍	: ସବୁଦିନ ଫଲ୍ ଖାଇଲେ ଗାଗଡ଼ ନିକ ରଇଛି ।
କଞ୍ଚାଫଳ	: କାଚାଫଳ	: କାଚା ଆମକେ ଚଟନି କରବାଏ ।
ତଟକା ଫଳ	: ସଜ ତଲବା ଫଲ୍	: ସଜ ତଲବା ଫଲ୍ ଏବେ ଆନ୍ଲି ଆଚି ।
ପାଚିଲା ଫଳ	: ପାକଲା ଫଲ୍	: ପାକଲା ଫଲ୍ ରାମ ଖାଇଲାନି ।
ଫଳରସ	: ଫଲରସ	: କମଲା ଫଲ୍ ରସ ଖାଇବାକେ ସରଦା ଲାଗୁଛି ।
ଟାକୁଆ	: ଟାକୁ	: ଟାକୁ ଭିତରର କଇଲିକେ ପିଟାକରି ଖାଇଲୁନି ।
ଗୋଛା	: ଝୁପା	: ଆମ୍ ଝୁପା ଫଲ୍ଲା ଆଚେ ।
ଆମ	: ଆମ୍	: ଆମ ଝୁପାଝୁପା କରି ଫଲ୍ଲା ଆଚେ ।
ସେଓ	: ଏଫୁଲ	: ଏଫୁଲ ଖାଇବାକେ ବଡ଼ ସରଦା ହେଇଛି ।
କଦଳୀ	: କଦଳୀ	: କାଚା କଦଳି ଶାଗ କରି ଖାଇବା କାଚା ।
ପାଚିଲା କଦଳୀ	: ପାକଲା କଦଳୀ	: ପାକଲା କଦଳି ସାପୁରୁ କରବାକେ ହେଇଛି ।
କିସମିସ୍	: କିସମିସ୍	: କିସମିସ୍ ଖାଇବାକେ କଣ୍ଠେକ୍ ଆସଲି ଲାଗୁଛି ।
କୋଳି	: କୋଳି	: ସବୁ ରକମର କୋଳି ଆଚେ ।
ଗୁଆ	: ଗୁଆ	: ଗୁଆ ଗଚେ ଗୁଆ ଫଲ୍‌ସି ।
ଡିମିରି	: ଡୁମୁରୀ	: ଡୁମୁରୀ ଫଲ୍ ଗାଦ୍‌ଲାମନ୍ ଖାଇବାକେ ଆସ୍‌ବାଇ ।
ତରଭୁଜ	: କରଭୁଜା	: କାରାମାସେ କରଭୁଜା ଖାଇବାକେ ମନ୍ ଲାଗୁଛି ।
ତେନ୍ତୁଳି	: ତେତ୍‌ଲି	: ତେତ୍‌ଲି ପକାଇ ଆମଚ୍ କରୁ ।
ପିଜୁଳି	: ଜାମ୍	: ଜାମ୍ ତଲବାକେ ଆୟା ଗାଲାନି ।
ବାଦାମ	: ବେରଚନା	: ବେରଚନା ଭୁଁଏ ହେଇଛି ।
ଲିଚୁ	: ଲିଚୁ	: ପିଲାମନ୍ ଲିଚୁ ତଲିକରି ଖାଇଲେନି ।
କାଜୁବାଦାମ୍	: ଭାଲିଆ	: ଲକମନ୍ ଭାଲିଆ ପାଲା ଡ଼ଙ୍ଗରେ ରୋପିଲାଇ ।
କନ୍ଦମୂଳ	: ମିଟାକାନ୍ଦା	: ଏସୁ ଆମରବାଡ଼େ ଜବର ମିଟାକାନ୍ଦା ହେଲାଆଚେ ।

ସର୍ବନାମ

ମୁଁ	:	ମୁଈଁ	:	ମୁଈଁ ପେଜ୍ ନା ଖାଇଲା ।
ଆମେ	:	ଆମେ	:	ଆମେ ସବୁ ମିଶି ଗୁପତସର ଗଲୁନି ।
ଆମ୍ଭେମାନେ	:	ଆମେମନ୍	:	ଆମେମନ୍ ନାଟ ଦେକିବାକେ ଯାଇରେଲୁ ।
ତୁ	:	ତୁଇ	:	ତୁଇ କାଇଟା କଲୁସ୍ନି ?
ତୁମ୍ଭେମାନେ	:	ତମେମନ୍	:	ତମେମନ୍ ଇଟାନେ ବସା ।
ସେ	:	ସେ	:	ସେ କାଇଲା ପଡ଼ିଲା ଆଟେ ।
ସେମାନେ	:	ସେମନ୍	:	ସେମନ୍ ଗାଉଁ ଗଲାଇନି ।
ଏ, ଏହି, ଏହା	:	ଏ, ଏଟା	:	ଏଟା କାଇକାତା ?
ଏହିମାନେ, ଏଗୁଡ଼ିକ:	:	ଏମନ୍, ଏଟାମନ୍	:	ଏଟାମନ୍ କାଇ ଜିନିଷ୍ ଆୟା ?
ସେହି, ତାହା	:	ସେ, ସେଟା	:	ତୁଇ ସେଟା କାଇଟା କଲୁସ୍ନି ?
ସେହିମାନେ	:	ସେମନ୍	:	ସେମନ୍ ନାଆଁ ପଚାରା ?
ସେଗୁଡ଼ିକ	:	ସେଟାମନ୍	:	ସେଟାମନ୍ କଣ୍ଡି ଘେନିଲିସ୍ ?
କିଏ	:	କନ୍	:	ତକେ କନ୍ ଡାକଲାନି ?
କେଉଁମାନେ	:	କନ୍ମନ୍	:	କନ୍ମନ୍ ହାଟେ ଗଲାଇନି ?
ଯେ, ଯିଏ	:	ଯନ୍	:	ଯନ୍ଲକ୍ କାମ୍ କରସି, ତାକେ ଡାରୁ ଦେବାଏ ।
ଯନମନ୍	:	ଯନମନ୍	:	ନା ଖାଇଲାର ତାକେ ଖାଇବାକେ ଦିଆ ।
ଏହାଙ୍କର	:	ଆରଟା, ଏମନର	:	ଏମନ୍ର କାଇଟା ଆଟେ ।
ଏହାକୁ	:	ଆକେ	:	ଆକେ କୁହୁରା ଡାକିନିଆ ।
ଏଗୁଡ଼ିକ	:	ଏଟାମନ୍	:	ଇଟାମନ୍ ମୁଈଁ ଜୟପୁର ତାନଲେ ଘେନି ଆନିଲିସ୍ ।
ସେମାନଙ୍କୁ	:	ସେମନ୍କେ	:	ସେମନ୍କେ ଚଇତ୍ ପରବ୍ ଦିନ୍ ଡାକିଆନା ।
ତାକୁ	:	ତାକେ	:	ତାକେ ଗଟେ ବହି ଦିଆ ।
ତାଙ୍କୁ	:	ତାକେମନ୍କେ	:	ତାକେମନ୍କେ କାଇଟା ମିଶା ନାକୁହା ।
ତୁମକୁ	:	ତମକେ	:	ତମକେମୁଇ ଡାକିରେଲି ।
ତୋତେ	:	ତକେ	:	ତକେ ଆଜି ନୟପୁର ଯିବାକେ ପଡ଼ସି ।
ଆମକୁ	:	ଆମକେ	:	ଆମକେ କାଏକାକେ ଖଜ୍ତେ ରେଲାସ୍ ।
ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ	:	ଆମମନ୍କେ	:	ନାୟକ ଆମମନ୍କେ ଡାରୁ ଦେଲା ।
ମୋତେ	:	ମୋକେ	:	ମୋକେ ବଡ଼ ଭୁକ୍ଲାଗଲାନି ।
କେତେକ	:	କେତେକ୍	:	ତକେ କେତେକ୍ କଇବାର ?
କେହି	:	କେ, କେମନ୍	:	ଗାଏଁ କେ ଆସ୍ଲାଆଟେ ।
ଏମାନଙ୍କର	:	ଏମନ୍ର	:	ଏମନ୍ର ପାଇଁ ପେଜ୍ ରାହୁ ।
ତା'ର	:	ତା'ର୍	:	ତା'ର୍ କାତା ନା ଶୁନା ।

ଡାକ୍ତର	:	ଡାକର	:	ଏଗର୍ ଡାକର୍ତ୍ତା ।
ସେମାନଙ୍କର	:	ସେମନ୍ର	:	ସେମନ୍ର ଜବର୍ ବେଡ଼ାକୁଡ଼ା ଆଟେ ।
ମୋର	:	ମରଟା	:	ଏ ପେନ୍ ମରଟା ।
ଆମ୍ଭର	:	ଆମର୍	:	ଆମର୍ ଗାଏଁ ନାଟ୍ ହେଲାନି ।
ତୁମ୍ଭର	:	ତମର୍	:	ତମର୍ ଗାଏଁ ଇସ୍ତୁକୁଲ୍ ଆଟେ ।
ଯାହାର	:	ୟାର	:	ୟାର ଖାତା ତାକେ ଦିଆ ।
ଯେଉଁମାନଙ୍କର	:	ୟନ୍ମନ୍ର	:	ୟନ୍ମନ୍ର ପେନ୍ସିଲ୍ ନାଲ, ତାକେ ଦିଆ ।
ତା'ର / ତାହାର	:	ଏ ସାଇକଲ୍ ତାରଟା	:	ଏ ସାଇକଲ୍ ତାରଟା ।
କେଉଁମାନଙ୍କର	:	କନ୍ମନ୍ର	:	କନ୍ମନ୍ର ବେଡ଼ା ନିଆୟ ।
ମୋ ପାଇଁ	:	ମୋରକାଜେ	:	ମୋର୍ କାଜେ ବାବା କାମିଜ ଘେନିଆନ୍ଲା ।
ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପାଇଁ	:	ଆମରକାଜେ	:	ଆମରକାଜେ ସେ ଜାଗିରେଲା ।
ତୋପାଇଁ	:	ତରକାଜେ	:	ତରକାଜେ ମୁଇଁ ଲଢୁ ଆନିରେଲି ।
ତୁମ୍ଭପାଇଁ	:	ତମରକାଜେ	:	ତମରକାଜେ ମୁଇଁ ଫୟି ଅଇଲି ।
ଡାକ୍ତରପାଇଁ	:	ଡାକର କାଜେ	:	ଡାକରକାଜେ ରାୟା ହେଲାନି ।
ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ	:	ସେମନ୍ର କାଜେ	:	ସେମନ୍ର କାଜେ ଗାଏଁ କଲିକୟା ।
ନିଜପାଇଁ	:	ନିଜରକାଜେ	:	ପଦଲାମ ନିଜର୍ କାଜେ କାଇଟା ମିଶା କରିନା ପାରଲା ।

(ବିଶେଷଣ)

ସାବଧାନ	:	ଜାଗରତ୍	:	ସେ ବଡ଼େ ଜାଗରତ୍ ହୋଇ କରି କାମ୍ କଲାନି ।
ସନ୍ଧ୍ୟା	:	ସଞ୍ଜ	:	ସଞ୍ଜ ଅଇଲେ ଗରୁମନ୍ ଗରେ ଖେଟିବାୟ ।
ବିଷାକ୍ତ	:	ବିଷ୍ ଅଇବା	:	ବେଡ଼ାନେ ଉଷ୍ମାରବା ପଟେ ବିଷ୍ ଅଇବାକାଜେ ମାର୍ମନ ମରିଗାଲେନି ।
ଜ୍ଞାନୀ	:	ଜାନିବାଲକ୍	:	ଆମର୍ ଗାଉଁର ନାଟ୍ଗୁରୁ ବଡ଼େ ଜାନିବାଲକ୍ ।
ସାର୍ବଜନୀନ	:	ସବୁଲକର୍	:	ସେ ସବୁଲକର୍ କାଜେ କାମ୍ କରସି ।
କଳହ	:	ଗୋଲ୍ଦୟ	:	ତୁଇଁ ଇସ୍ତୁଲେ ଗୋଲ୍ଦୟ ନା କରା ।
କ୍ଷତି	:	ନସ୍ଟ	:	ତାର ନସ୍ଟ ଅଇଲେ ତୋକେ କାଇଲାବ୍ ?
ହତ୍ୟାକାରୀ	:	ନରମାରୁ	:	ନରମାରୁକେ ଜମାନ୍ ବାୟି ନେଲାନି ।
ମନ	:	ମନ୍	:	ତୁଇଁ ମନେ କାଇକାତା ବାବ୍ଲୁସ୍ ।
କାମଚଳା	:	କାମ୍ ଚଲେଇବାଟା	:	ଏବର୍ପାଇଁ କାମ୍ ଚଲେଇରା ।
ଉଦ୍ୟମ	:	ଚେରଷ୍ଟାକରୁ	:	ସେ କାମକେ ଚେରଷ୍ଟା କରୁ ।

ଦେବୀ	: ଦେବୀ	: ଦେବୀଦେବତାକେ ଜୁଆର୍ କରୁ ଆରିଗାଡ଼ ଗାଉ ।
ଦୟାଳୁ	: ସେ ବଡ଼େ ଦୟାକରୁ	: ସେ ବଡ଼େ ଦୟାକରୁ ।
ସଂସାର	: ସଂସାର	: ସଂସାରର କାତା ତୁଇ ଆରି ନା କଅ ।
କୁଲି	: କୁଲି	: କୁଲିର ନୀତିନିୟମ ମାନିକରି ଚଲିଲେନି ।
ଜିଜ୍ଞାସୁ	: ଜାନିବାକେ ମନକରୁ	: ଜାନିବାକେ ମନକରୁ ସବୁକାତା ଜାନିପାରେ ।
ପ୍ରସିଦ୍ଧ	: ଡାକ୍ତରୀ	: ଗାନ୍ଧୀମାପୁ ନାଉ ଡାକ୍ତରୀ ।
ପ୍ରସନ୍ନ	: ସାରଦା	: ତରକାତା ଶୁନିକରି ମୁଇ ବଡ଼େ ସାରଦା ହେଲିନି ।
ବୁଦ୍ଧିମାନ	: ଚତୁର	: ଆମରଗାଏଁ ଗଟେକ୍ ଚତୁରଲକ୍ ଆଟେ ।
ଗାୟକ	: ଗାତକୁଡ଼ିଆ	: ବଗଡ଼ମାଝୀ ଗାତକୁଡ଼ିଆ ଚଇତ୍ପରବ୍ଗାତ ବଡ଼େ ନିମାନ୍ ଗାଇସି ।
ଲୁଣିଆ	: ଖରିଆ	: କଣ୍ଠେକ୍ ଲୁନ୍ ଆଦିକ୍ ହେଲେ ସରିଶାଗ୍ ଖରିଆ ଏଇଯାଇସି ।
ଇଚ୍ଛା	: ମନକରବା	: ବଜାରଯାଇକରି ମନକରବା ଜିନିଷମନ୍ ଘେନୁ ।
ସୁନ୍ଦର	: ଡ଼ଉଲ, ନିକ	: ସେବଡ଼େ ଡ଼ଉଲ୍ ପିଲା ।
ଲୋଭୀ	: ଲୁଚ୍ଚା	: କଲିଆ ଲୁଚ୍ଚା ହେଲାରୁ ମରତେ ମାରଲାଏ ।
ଦୁର୍ବଳ	: କାଇଲା	: ଆମର ବଡ଼ୁ କାଇଲାଗିନେ ଚଲିନପାରେ ।
ପତଳା	: ସୁକ୍ତା, ପାତାଲା	: ନିମାନ୍ କରି ନା ଖାଇଲେ ସୁକ୍ତା ହେବୁସ୍ ।
ଅନ୍ଧ	: କାନା	: କାନାଲକ୍ତେ ବାଟ୍ ଦେକାଇ ଦିଆ ।
କାଲ	: ଭଇରା	: ସେ ଭଇରାଟା, ତାକେ କଇବା କାତାମନ୍ ନାଶୁନା ଯାଇସି ।
ଛୋଟା	: ଚଟା	: ଚଟାଲକ୍ତେ ଚାପରା ନା କରା ।
ମୂଜ	: କନ୍ଦା	: ଆମର ଗାଏଁ ଗଟେ କନ୍ଦା ପିଲାଆଟେ ।
ବନ୍ଧୁଆ	: ବନ୍ଧୁଆ	: ତୁଇ ବନ୍ଧୁଆ ଜନ୍ତୁକେ ନମାର୍ ।
ମୋଟା	: ମଟା	: ତାରଗାଗଡ଼୍ ମଟା ।
ସାଧୁ	: ସାଦୁ	: ସେ ସାଦୁଟା କାଇଟାମିଶା ନାକଏ ।
ଧଣ୍ଡା	: କାକର	: ଶାତ୍ ଦିନେ ଜବର କାକର ଲାଗ୍ସି ।
ଗରମ	: ତପ୍ତଲା	: ତପ୍ତଲା ପାନିକେ କାକର କରି ତୁଜ୍ ।
ବଡ଼	: ବଡ଼ଟା	: ବଡ଼ଟା ଲକ୍ତେ ଜାଗିକରି କାତା ହେବାର୍ ।
ଛୋଟ	: ସାନ୍, ଚୋଟ୍	: ସାନ୍ ପିଲାମନ୍ତେ ଗଟେକ୍, ଗଟେକ୍ ମିଟାଇ ଦେଲେନି ।

ଉଜ୍ଜଳ : ଉଜଲ୍ : ଚାରିବାଟେ ଉଜଲ୍ ଦିଶିଲାନି ।
 ମଇଳା : କରା : ଇତିସିତି କାରା ପକେଇଲେ ସରିମତି ହେବାଇ

ଅବ୍ୟୟ

ଏଠାରେ : ଇତି : ଇତି ତୁଇ କାଇଗିନେ ଆଇଲୁସ୍ ?
 ସେଠାରେ : ସିତି, ସିଗାନେ : ସିତି ମୁଇଁ ଯିବାକେ ପଡ଼ସି ।
 ନିକଟରେ : ଲଗେ : ତା'ର ଗର୍ ଲଗେ ଆଚେ ।
 ଦୂରରେ : ଦୂରକେ : କମନ୍ ଦୂରକେ ଆଚେ ।
 ଆଗରେ : ଆଗେ/ଚେମ : ତୁଇ ଆଗେ ହିଣ୍ଡ ।
 ପଛରେ : ପଚେ, ପିଟିବାଟେ : ତାର୍ ପଚେ ମୁଇ ଆଇବି ।
 ପାର୍ଶ୍ଵ : ପାଲି : ଆମର୍ ଘର୍ ପାଲିକେ ଇସ୍ତୁଲ୍ ଆଚେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ : ଏବେ : ଏବେ ତୁଇ କନ୍ତି ଯିବୁସ୍ ।
 କଣ : କିସ୍, କାଇଟା : ତୁଇମକେ କାଇଟା ମିଶା ନା କଇଲୁସ୍ ।
 ସହିତ : ସଙ୍ଗେ : ତାର୍ ସଙ୍ଗେ ମୁଇ ଯାଇରେଲି ।
 କେବଳ : ଆବ୍‌କା : ତୁଇ ଆବ୍‌କା ଆଇଲୁସ୍ ।
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ : ଯାକେ : ତାକେ ମଶାନ୍ ଯାକେ ଚାଡ଼ିକରି ଆସା ।
 ନୁହେଁ : ନା, ନାଇ : ନିଜ୍ ଇ କାତା ତୁଇ ନା କୁଲା ସେ ନିତଲାନି ।
 କିନ୍ତୁ : ମାତର୍, ମିଶା : ତୁଇ ଯିବୁସ୍ ମାତର୍ ସେ ନା ଆସେ ।
 ପାଇଁ : ଲାଗି, ପାଇଁ : ତାର୍ ଲାଗି ମୁଇଁ ଗଟେକ୍ କାମିଜ୍ ଘେନିଆନିରେଲି ।
 ଅନ୍ଧ : ଉନା, କଣ୍ଡେକ୍, ଗୁଡ଼ିକ୍ : ପାଞ୍ଚ ଉନା ଶଏଲକ୍ ରୁଣ୍ଡଲେଇ ତୁଇ ଗୁଡ଼ିକ୍
 ଖାଇକରି ଆସା ।
 ସେହିପରି, ସେହିଭଳି : ସେନ୍ତାର, ସେପାରା : ତୁଇ ସେନ୍ତାର୍ (ସେପାରା) କଇଲେ ନାହୁଏ ।

କ୍ରିୟା

ଯିବା : ଢୁ : ବେଲ୍ ଏଲାନି ଇସ୍ତୁଲେ ଢୁ ।
 ଆସିବା : ଆସୁ : ଆମେ ବେଏରନ୍‌ତାନେ ଯାଇଆସୁ ।
 ବସିବା : ବସୁ : ଇତିବସ୍‌ବାକେଟାନନାଇ ।
 ଖାଇବା : ଖାଉ : ଗଡ଼ଭାତ ପୁନିଦଇକରି ଖାଇବା କାତା ।
 ପିଇବା : ତୁକୁ : ପାନି ତୁଜିକରି ମୁଇ ହିଣ୍ଡବି ।

ଦେଖିବା	: ଦେଖୁ	: ଡଲ୍‌କେ ଦେକିକରି ହିଣ୍ଡି ।
ଶୁଣିବା	: ଶୁଣୁ	: ତୁଇ କାଇ କାତା ଶୁଣିଲିସ୍ ।
ଢାଳିବା	: ହିଣ୍ଡୁ	: ବସଟାନୁ ଉତ୍‌ରି କଣ୍ଡକେ ହିଣ୍ଡବାକେ ପଡ଼୍‌ସି ।
ରାନ୍ଧିବା	: ରାନ୍ଧୁ	: ଆୟାପେଜ୍ ରାନ୍ଧିଲାନି ।
ଶିଖିବା	: ଶିଖୁ	: ତୁଇ ନିମାନକରି ଲେକାପଡ଼ା ଶିକ୍‌ବାର ଆଚେ ।
ଗାଇବା	: ଗାଉ	: ଗୀତ୍ କୁଡ଼ିଆ ଚଇତ୍ ପରବ୍‌ଗୀତ୍ ଗାଇଲାନି ।
ନୃତ୍ୟ କରିବା	: ନାଟକରୁ	: ଆସା, ଚେରଚେରା ନାଟକରୁ ।
ଗାଧୋଇବା	: ଗାଦାଉ, ପାନିଦଉ	: ନିମାନକରି ଗାଦେଲେ ଗାଗଡ଼େ କୁଣ୍ଡିଆନି ନାହିଏ ।
ଖେଳିବା	: ଖେଲୁ	: ଗାଉଁର ଧାଙ୍ଗଡ଼ାମନ୍ ସାଇଲଡ଼ି ଖେଲିଲେନି ।
ଡଢ଼ାଇବା	: ଡ଼ଗାଉ	: ଗଚେ ମାକଡ଼ମନ୍ ଡ଼ଗେଇଲେନି ।
ଦାନ୍ତ ଘଷିବା	: ଦାନ୍ତନକରୁ	: ସାକାଲସାକାଲ ଦାନ୍ତନ୍ କରବା ପଚେ ପେଜ ତୁକୁ ।
ଦୌଡ଼ିବା	: ପାଲାଉ	: ବାଲୁଦେକି କରି ସେ ଦାଇଁ ପାଲାଉରେଲା ।
ପାଣି ମଡ଼ାଇବା	: ପାନି ଚ୍‌ପାଉ	: ପାନି ନା ଚ୍‌ପାଲେ ଦାନବୁହମନ୍ ସୁକିଯାଇସି ।
ପାଇବା	: ମିଲାଉ	: ମୁଇଁ ବାଚେ ଗଚେକ୍ ପେନ୍ ମିଲାଇଲି ।
ପାଛୁଡ଼ିବା	: ପୁନୁ	: ଆୟା ଚ୍‌ଉଲ୍ ପୁନିଲାନି ।
ହସିବା	: ହସୁ	: ତୁଇ କାଇପାଇ ହସିରେଲୁ ।
କାନ୍ଦିବା	: କାନ୍ଧୁ	: ତୁଇ ନା କାନ୍ଦା ।
କହିବା	: କଉ	: କାତାନିଗଚେ କଉ ।
ଲେଖିବା	: ଲେଖୁ	: ଲେକାପଡ଼ା ଜାନି ରେଲେ କେମିଶା ଠକିନାପାରେ ।
ଚକ୍ଷ କରିବା	: ହଲକରୁ	: ପାନି ମାରଲେ ହଲ କର ବାକେ ପଡ଼୍‌ସି ।
ଶୋଇବା	: ଶୋଉ	: ତୁଇ କାଇଗିନେ ଶୋଇରେଲୁନି ।
ବିଶ୍ରାମ କରିବା	: ତାକି କରିବସୁ	: ସେମନ୍ କାମକରି ତାକିକରି ବସିଲାଏ ।
କିଣିବା	: ଘେନୁ	: ତାର କାଜେ ଗଚେକ୍ କାମିଜ ଘେନ୍‌ଲା ।
ଉତ୍ତର ଦେବା	: ଉତିରକଉ	: ତୁଇ ଗଚେମିଶା ଉତ୍ତରନା କଇଲୁନି ।
ଆକ୍ରମଣ କରିବା:	ମାରବାତା	: ଖାଙ୍ଗାରମନ୍ ତାକେ ମାରବା ସାଙ୍ଗେ ଡାବୁକାସୁ ନେଇରେଲେ ।
ଆଣିବା	: ଆନୁ	: ମୁଇ ହାଚେ ଯାଇକରି ତୁନ୍‌ସାଗ୍ ଘେନି ଆନ୍‌ବିସ୍
ଚଢ଼ିବା	: ଚେଗୁ	: ଗଚେ ଚେଗି ଆମ୍ ତଲୁ ।
କାଟିବା	: କାଟୁ	: ଲଟାବୁଟା କାଝଲେ ସରି ଗୁଣ୍ଡି ନରଅଡ଼୍ ।
ଲଢ଼େଇ କରିବା	: ଲାଗବା	: ସାଇଲକ୍ ସାଙ୍ଗେ ଲାଗବାଟା ଭଲ ନାଇଁ ।
ଝୁଲାଇବା	: ଆଲାଉ	: ବାବା ଛାତାକେ ଖୁଟିନେ ଅଲାଇଲା ।

ସାହାଯ୍ୟ କରିବା	:	ଆସାଦ୍‌କରୁ	:	ନତିବା ଲକ୍ଷେ ସାଆଦ୍ କରବା ଦରମ୍ ।
ଜାଣିବା	:	ଜାନୁ	:	ପାଟ୍ ପଡ଼ିଲେ ସବୁଜାତା ଜାନିଏଇସି ।
ଦେଖିବା	:	ଦେକ୍‌ବାଟା	:	ତୁଇ ଇତି କାଇଟା ଦେକ୍‌ଲୁସ୍ ?
ବ୍ୟବହାର କରିବା	:	ବାଇବାଟା	:	ତୁଇ ମର ଲୁଗାକେ କାଇଗିନେ ବାରଲୁନି ।
ମାନିବା	:	ମାନ୍‌ବାଟା	:	ଆମର ଗାଏଁ ନା ସବୁଲକ୍ ମାନିକରି ଆଚଡ୍ ।
ପଢ଼ିବା	:	ପଡୁ	:	ପାଟ୍‌ପଡ଼ିଲେ ଜାନିବାର ଏଇସି ।
ଖୋଜିବା	:	ଖଜୁ	:	ଶୁକୁରା ତାବୁ ଅଦରେଇ କରି ଖଜ୍‌ଲାନି ।
ବିକ୍ରି କରିବା	:	ବିକ୍ରି	:	ଆୟା ବାଙ୍ଗା ବିକ୍ ବାକେ ହାଟେ ଗଲାନି ।
ଝାଡୁ କରିବା	:	ବାଡାନୁ	:	ଗର୍ ଗୁରିପାଲି ବାଡାନୁ ।
ଆରମ୍ଭ କରିବା	:	ଆରମ୍ଭକରୁ	:	ଆଜିକାମ୍ ଆରମ୍ କରବାକେ ଜୁ ।
ପଠାଇବା	:	ପାଟାଉ	:	ପିଲାଟକିମନ୍‌କେ ଇସ୍ତୁଲକେ ପଟାଉ ।
ନେବା	:	ନେଉ	:	ତୁଇ ନେଇରେବା ତାବୁ ଦେଇଦିଆ ।
ଇଚ୍ଛା କରିବା	:	ମନ୍ କରବା	:	ଯାତରା ତାନେ ମନ୍ କରବା ଜିନିଷମନ୍ ମିଲ୍‌ସି ।
ପିନ୍ଧିବା	:	ଓଡ଼ିବା	:	ତୁଇ ନିମାନ୍ କରି କାମିଜ୍ ଓଡ଼ି ।
ଜିତିବା	:	ଜିତିବାଟା	:	ସେମନ୍ ଖେଲ୍ ଜିତିକରି ଗଲେନି ।
କାମ କରିବା	:	ପାଇଟିକରୁ	:	ମୋକେ ଜବର୍ ପାଇଟିକାଦାଡ୍ ଆଟେ ।
କରିବା	:	କରୁ	:	ତୁଇ କାଇଟା କଲୁସ୍‌ନି ?
ପଢ଼ିଯିବା	:	ଅଦରବାଟା	:	ପଦଲାମ୍ ସାଇକେଲ ତାନୁ ଅଦରିଗାଲା ।
ବନ୍ଦକରିବା	:	ଟେବ୍‌ବା	:	ତୁଇ ଗାଡ଼ିକ ଚନ୍‌କେ ଥେବ୍ ।
ବୁଣିବା	:	ବୁନ୍‌ବାଟା	:	ବେଡ଼ାନେ ଦାନ୍ ବୁନ୍‌ବାକେ ବାବା ଯାଇରେଲା ।
ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା	:	ଖରଚ୍‌କରୁ	:	ତୁଇ ଦେକ୍‌କରି ଖରଚ୍ କରବାକେ ପଡ଼ିସି ।

ଅସ୍ତଶସ

ଖାଣ୍ଡା	:	ଖାଣ୍ଡା	:	ଖାଣ୍ଡା ବଡ଼େ ଧାର୍ ରେଇସି ।
କରୁରୀ / ଛୁରୀ	:	କାଟ୍ରା	:	କାଟ୍ରା ସଙ୍ଗେ ସାଗ୍ ତାଲ୍ କାଟବାୟେ ।
କାତି	:	କାତି	:	କାତି ଗଜିଆ ରେୟସି ।
ତୀର	:	କାଣ୍ଡ, ଶର	:	ଶବର ମନ୍ ଧନୁ କାଣ୍ଡ ଧେରି କରି ବୁଲ୍‌ତେରେବାୟେ ।
ଠେଙ୍ଗା	:	ଠେଙ୍ଗ୍	:	ଠେଙ୍ଗ୍ ସଙ୍ଗେ କୁକୁରକେ ମାରବାୟେ ଆଚଡ୍ ।

ବନ୍ଧୁକ	: ନଳୀ	: ପୋଲିସ୍ ମନ୍ ନଳି ଧେରି କରି ବୁଲିବାୟେ ।
ଧନୁ	: ଧନୁ	: ଧନୁ ବାଜିଟା ରେୟସି ।
ଟାଙ୍ଗିଆ	: ଟେଙ୍ଗିଆ	: ଟାଙ୍ଗିଆ ସଙ୍ଗେ ଦାରୁ ଫୁଟାୟିବାୟେ ।
ଋବୁକ୍	: କରଡ଼ା	: କରଡ଼ା ସଙ୍ଗେ ମାରଲେ ବଲ୍ ଦୁକସି ।
ଦାଆ	: ଇଲା	: ଇଲା ବାଜିଟି ରେୟସି ।
ବାଡ଼ି	: ଡାଙ୍ଗ	: ଆମର ଘରେ ଡାଙ୍ଗ ଗଟେକ୍ ଆଟେ ।
ଲମ୍ବାବାଉଁଶ	: ଲାଟି	: ଲାଟି ସଙ୍ଗେ ଆମ୍ ତଲିବାୟେ ।
ପନିକି	: ପନ୍କି	: ମୁଇ ପନିକ ସାଙ୍ଗେ ଆମ୍ କାଟ୍ତେ ନା ପାରି ।
ପରଶୁ	: ପରଶୁଟାଙ୍ଗି	: ଆମରଗରେ ବଡ଼ଟା ପରଶୁ ଟାଙ୍ଗିଆ ଆଟେ ।

ପଶୁପକ୍ଷୀ

ଜହ୍ନୁ	: ଜହ୍ନୁ ପଶୁ / ଜିଆଦ୍	: ବନେ ଜିଆଦ୍ ମନ୍ ରେବାୟେ ।
ପଶୁ	: କୁକୁର	: କୁକୁର ଗୋଟେକ୍ ପଶୁ ।
ବଣୁଆପଶୁ	: ବନପଶୁ	: ବାଘ ଗୋଟେକ୍ ବନପଶୁ ।
ଗୃହପାଳିତ ପଶୁ	: ଘରେ ପଶବା ପଶୁ	: ଗାୟକେ ଘରେ ପଶିବାୟେ ।
ଚତୁଷ୍ପଦ	: ଚାରଟା ଗୋଡ଼ ରେବାଟା	: ଗାୟକେ ଚରଟା ଗୋଡ଼ ଆଟେ ।
ଦ୍ଵିପଦ ପ୍ରାଣୀ	: ଦୁଇଟା ଗୋଡ଼ ରେବାଟା	: ନର ଲୋକକେ ଦୁଇଟା ଲାକା ଗୋଡ଼ ଆଟେ ।
ତୃଣଭୋଜୀ	: ଘାସଖାଉ	: ଗାୟ ଘାସ୍ ଖାଇସି ।
ମାଂସାଶୀ	: ମାଉସଖାଉ	: ବାଘ ମାଉସ୍ ଖାଉ ।
ଜଳଚର	: ପାନି ଭିତରେ ରେବାଟା	: ମାଛ ମନ୍ ପାନି ଲଗେ ରେବାୟେ ।
ସ୍ଥଳଚର	: ମାଟି ଉପରେ ରେବାଟା	: ମାଟି ଉପରେ ଘର ବାଦିକରି ରେବାୟେ ।
ଆଖି	: ଆଖି	: ଆଖି ଥାନୁ ଦେଖିବାର ହେଇସି ।
କାନ	: କାନ	: କାନେ ଶୁନ୍‌ବାୟେ ଆଟତ୍ ।
ଶିଙ୍ଗ	: ଶିଙ୍ଗ୍	: ବଡ଼େ ବଡ଼େ ଶିଙ୍ଗ୍ ଆଟେ ।
ଲାଞ୍ଜ	: ଲେଞ୍ଜ	: ମାଙ୍କଡ଼ିକେ ଲେଞ୍ଜ ଭାରଲା ଆଟେ ।
ଗୋଡ଼	: ଗୋଡ଼	: ଗୋଡ଼ ଥାନୁ ହିଣ୍ଡିବାୟେ ।
ଖୁରା	: ଖୁରା	: ଘଡ଼ାର ଖୁରା ଆଟେ ।
ପହ୍ନା	: ଦୁଦ୍	: ଗାୟକେ ଦୁଦ୍ ଆଟେ ।
ଚମଡ଼ା	: ଚମ୍	: ପଡ଼ ଚମ୍ ବଡ଼େ ଆଖୁଆ ରେୟସି ।

ଥୋମଣି	:	ଥମନା	:	ଭାଲୁ ଥମନା ଗଜିଆ ରେୟସି ।
ଗୁହାଳ	:	ଗରୁଶାଲ	:	ଆମର ଗରୁଶାଲେ ଗାୟ ଗରୁ ମନ୍ ଆଚତ ।
ଘୋଡ଼ାଶାଳ	:	ଘୋଡ଼ା ଶାଲ	:	ଘୋଡ଼ା ଶାଲେ ଘୋଡ଼ା ମନ୍ ଆଚତ ।
ଲୋମ	:	ରୁମ୍	:	ମେଣ୍ଡା ମନ୍ କେ ଜବର ରୁମ୍ ଆଚେ ।
ପଘା	:	ଡର୍	:	ଗାୟ ଡର୍ ଛିଡ଼ାୟ ହେଲା ।
କୁଣ୍ଡା	:	କଣ୍ଡା	:	ଗାୟମନ୍ କଣ୍ଡା ଖାଇଲାୟେନି ।
ଘାସ	:	ଘାସ୍	:	ଗାୟ ଗୋରୁ ମନ୍ ଘାସ ଖାଇଲାୟେନି ।
ହାତୀଦାତ୍	:	ହାତୀଦାତ୍	:	ହାତୀଦାତ୍ ଧବ୍ଲା ରେୟସି ।
କୁକୁର ଛୁଆ	:	କୁକୁର ପିଲା	:	ଆମର ଘରେ କୁକୁର ପିଲା ଗୋଟେକ ଆଚେ ।
ଘୋଡ଼ାଛୁଆ	:	ଘୋଡ଼ାପିଲା	:	ତାଙ୍କରତି ଘୋଡ଼ା ପିଲା ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
ଛେଳିଛୁଆ	:	ଛେଳିପିଲା	:	ଛେଳି ପିଲା ମନ୍ ମେ ମେ କରି କାନ୍ଦି ବୁଲୁଲାୟେନି ।
ଠେକୁଆଛୁଆ	:	ଖାଡ଼ା ପିଲା	:	ଖାଡ଼ା ପିଲା ଗୋଟେକ୍ ବନେ ଡଗ୍‌ୟ ବୁଲାନି ।
ବିରାଡ଼ିଛୁଆ	:	ବିଲେଇପିଲା	:	ଆମର ବିଲାୟ, ପିଲା ଗୋଟେକ୍ ପକାୟଲା ।
ହରିଣ ଛୁଆ	:	ସମର ପିଲା	:	ସମର ପିଲା ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆଚେ ।
ବାଛୁରୀ	:	ବାଟୀ	:	ବାଟୀ ପିଲା ଗୋଟେକ୍ ଘାଁସ୍ ଖାୟଲାନି ।
ଓଟ	:	ଡର୍	:	ଡର୍ ଟ୍ରା ବଡ଼େ ଲମ୍ ଆଚେ ।
ମୃଗ	:	ସମର	:	ସମର ମନ୍ ବନେ ରେବାୟେ ।
କଲରା ପତ୍ରିଆ	:	କାରଲା ପତ୍ରିଆ	:	ବାଘର ପିଟି ଲଗେ କାରଲା ପତ୍‌ର ପାରା ଚିନ୍ ରେସି ।
କୋକିଶିଆଳ	:	କଲିଆ	:	କଲିଆ କୁକ୍‌ଡ଼ା ଧେରି ଖାୟସି ।
ଗଧ	:	ଗଦ	:	ବେଶି ଓଜନ ବୟସି ।
ଗୟଳ	:	ଗଇଲ୍	:	ମୁଇଁ ଗୋଟେକ୍ ଗଇଲ୍ ଦେଖାଲି ।
ଗାଈ	:	ଗାୟ	:	ଆମର ଘରେ ଗାୟ ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
ଗଧୁଆ	:	ଗଦ୍ ଡୁରକା	:	ହାୟ୍ ବାଟେ ଗଦ ଡୁରକା ଗୋଟେକ୍ ଗାଲାଦି ।
ଘୁଷୁରୀ	:	ଘୁଷରୀ	:	ବାରିୟା ଗୁକେ ଖାୟସି ।
ଘୋଡ଼ା	:	ଘୋଡ଼ା	:	ଘୋଡ଼ା ବେଶି ପାଲାୟସି ।
ଚିତାବାଘ	:	ଚିତାବାଘ	:	ଚିତା ବାଘର ଗାଗଡ଼ ଭର୍ତ୍ତି ଚୁପି ଚୁପି ବାନା ରେୟସି ।
ଚୁଚୁହା	:	ଚୁଚୁହା	:	ଚୁଚୁହା ମନ୍ ପେଷ୍ କାମିଜ୍ କେ କତ୍‌ର ବାୟେ ।
ଚୁଟିଆମୁଷା	:	ଚୁଟିଆ ମୁଷା	:	ଚୁଟିଆ ମୁଷା ଧାନ ଖାୟସି ଆଚେ ।

ଛଡ଼ା	:	ବାଛି	:	ଆମର ଗଟେ କାଲିୟା ବାଛି ଆଚେ ।
ଝଙ୍କ	:	ସାଇ	:	ସାଇର ପିଟି ଉପରେ କାଟା ରେୟସି ।
ଠେକୁଆ	:	ଖାଡ଼ା	:	ଖାଡ଼ା ଘାଁସ୍ ଖାୟସି ।
ନେଉଳ	:	ଚିଲୁମୁଷା	:	ଚିଲୁ ମୁଷା ଗଟେ ରେୟସି ।
ବଲଦ	:	ଦଲଦ	:	ଆମର ଘରେ ବଲଦ୍ ମନ୍ ଆଚତ୍ ।
ବଡ଼ମୁଷା	:	ବଡ଼ମୁଷା	:	ତାଙ୍କରତି ଘର ଭର୍ତ୍ତି ବଡ଼ ବଡ଼ ମୁଷା ମନ୍ ଆଚତ୍ ।
ବାନର	:	ହନୁ	:	ହନୁ ମନ୍ ବନେ ରେବାୟେ ।
ବଣ ମଣିଷ	:	ବନ୍ ନର	:	ପୁର୍ବେ ବନ୍ ନର ମନ୍ ରେଲାଇୟ ।
ବାଘ	:	ବାଘ	:	ବାଘକେ ଦେଖଲେ ତର ଲାଗସି ।
ବାଘୁଣି	:	ବାଘନି	:	ବାଘନି ବାଘ ପିଲା ମନକେ କ୍ଷୀର ଖୁଆୟଲାନି ।
ଭାଲୁ	:	ବାଲୁ	:	ବାଲୁ କାଲିଆ ରେୟସି ।
ମେଣ୍ଠା	:	ମେଣ୍ଠା	:	ମେଣ୍ଠାର ବାଲ୍ (ରୁମ୍) ବେଶି ମୋଟା ଆଚେ ।
ମେଣ୍ଠା	:	ମେଣ୍ଠା	:	ମେଣ୍ଠା ଗୋଟେକ୍ ଘାଁସ୍ ଖାୟଲାନି ।
ମଇଁଷି	:	ମଇଁଷି	:	ମଇଁଷି ଚାମ୍ ବେଶି ଆତୁଆ ରେୟସି ।
ସମର	:	ସମର	:	ସମର ମନ୍ ବନେ ରେବାୟେ ।
ଷଣ୍ଠ	:	ଷଣ୍ଠ	:	ଆମର ଗାୟେଁ ଗୋଟେକ୍ ଷଣ୍ଠ ଆଚେ ।

ପକ୍ଷୀ

ଓଟପକ୍ଷୀ	:	ଉଟଚେଡ଼େ	:	ଉଟ୍ ଚେଡ଼େ ବଡ଼େଟା ରେୟସି ।
କପୋତ	:	ପାଣ୍ଠକା	:	ପାଣ୍ଠକା ଗୋଟେକ୍ ଗଟେ ବସ୍ଲାଇ ।
କାଉ	:	କାଉ	:	କାଉ କାଲିଆ ଆଚେ ।
କାଠହଣା	:	ଗଛ କାଟୁ	:	ଗଛ କାଟୁ ଚେଡ଼େ ଗଛ ପଲକା ଲଗେ ରେୟସି ।
କୁକୁଡ଼ା	:	କୁକୁଡ଼ା	:	କୁକୁଡ଼ା ମାଉସ୍ ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ଲାଗସି ।
ମାଇ କୁକୁଡ଼ା	:	ପେଟି	:	ପେଟି ଗାର୍ ଦେୟସି ।
କୋଇଲି	:	କୁମାଟି	:	କୁମାଟି ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଗୀତ ଗାୟସି ଆଚେ ।
ଗୁଣ୍ଡୁଗୀ	:	ଗୁଣ୍ଡୁଗୀ	:	ଗୁଣ୍ଡୁଗୀ ମାଉସ୍ ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ଲାଗସି ।
ଘର ଚଟିଆ	:	ଘର ଚେଡ଼େ	:	ଘର ଚେଡ଼େ ଘରେ ରେବାୟେ ।
ଚିଲ	:	ଗୀଦ୍	:	ଗୀଦ୍ ଚେଡ଼େ କୁକୁଡ଼ା ପିଲା ମନକେ ଖାୟସି ।
ଛାଆଣ	:	ଛାଆଣ	:	ଛାଆଣ ମାୟା ମାୟା ଉଡ଼ି ବୁଲଲାଇୟେନି ।
ହରତଚଡ଼େଇ	:	ଅରତଚଡ଼େଇ	:	ଏବେ ଆରି ଅରତ୍ ଚଡ଼େଇ ନା ଦିଶେତ୍ ।
ହଂସ	:	ହଂସ	:	ହଂସ ମନ୍ କାଦ ଆରି ମଇଲା ପାଦି ଖାଇବାୟେ ।

ପେଟା	:	କୁମ୍ଭା	:	କୁମ୍ଭା ଚେତେ ଆଖୁ ମନ୍ ଗୁଲୁଗୁ ଗୁଲୁଗୁ ଆଚେ ।
ବଗ	:	କକେଡ଼ା	:	କକେଡ଼ାର ଗୋଡ଼ ମନ୍ ତେଙ୍ଗ୍ ତେଙ୍ଗ୍ ଆଚେ ।
ବଣି	:	ରାମ	:	ରାମି ବନେ ରେୟସି ।
ବାଦୁଡ଼ି	:	ଗାଦ୍‌ଲା	:	ଗାଦ୍‌ଲା ମାଉସ୍ ଖାଇବାର ହେୟସି ।
ମୟୂର	:	ମଜୁର	:	ମଜୁର ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ନାଚ୍‌ସି ଆଚେ ।
ମାଛରଂକା	:	ପାନିହସ୍	:	ପାନି ହସ୍ ପାନି ଲଗେ ରେୟସି ।
ରାଜହଂସ	:	ରାଜହସ୍	:	ରାଜହସ୍ ଘରେ ରେଲେ ଘରେ ସାପ୍ ନାଆସତ୍ ।
ଶୁଆ	:	ଶୁଆ	:	ଶୁଆ ଗୋଟେକ୍ ଆମର୍ ଘରେ ଆଚେ ।
ହଲଦୀ ବସନ୍ତ	:	ହଲଦି ବସନ୍ତ	:	ହଲଦି ବସନ୍ତ ହଲଦି ପାରା ରେୟସି ।
ଅଣ୍ଡା	:	ଗାର	:	କୁକଡ଼ା ଗାର୍ ଧବ୍‌ଲା ଆଚେ ।
ଧଣ୍ଡ	:	ଚଣ୍ଡି	:	କକେଡ଼ାର୍ ଚଣ୍ଡି ଗଜିଆ ରେୟସି ।
ପର	:	ପକ୍ଷୀ	:	କୁକଡ଼ା ପକ୍ଷୀ ବଡ଼େ ଆଣ୍ଡୁଆ ।
ବସା	:	ବସା	:	ଚେତେ କାୟ୍ ସୁନ୍ଦର ବସା ବାନ୍ଦଲା ଆଚତ୍ ।
ମୟୂର	:	ମଜୁର	:	ମଜୁର ଗୋଟେକ୍ ଗଚେ ଚେରଲା ଆଚେ ।

ଅଂଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ

ମୁଣ୍ଡଗଣ୍ଡି	:	ମୁଣ୍ଡଗଣ୍ଡି	:	ତାର୍ ମୁଣ୍ଡ ଗଣ୍ଡି ଠିକ୍ ନାହିଁ ।
ମୁହଁ	:	ମୁଁ	:	ତାର୍ ମୁଁ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆଚେ ।
ପାଟି	:	ଚଣ୍ଡ	:	ତାର୍ ଚଣ୍ଡ ବେଶି ବାସନା କଲାନି ।
ଆଖୁ	:	ଆକି	:	ଆକି ଥାନୁ ଦେଖ୍‌ବାର୍ ହେୟସି ।
ଆଖୁପତା	:	ଆକିପତା	:	ଆକିପତା ଆକିକେ ଜାଗର୍ତ୍ତ କରସି ।
ଦାଡ଼	:	ଦାଡ଼	:	ସବୁଦିନେ ସାକାଲ୍ ବେଲା ଦାଡ଼ ଘଷ୍‌ବାର ଆଚେ ।
ଜିଭ	:	ଜିବ୍	:	ଜିବ୍ ଥାନୁ ଚାକ୍‌ବାୟେ ।
କପାଳ	:	କପାଲ୍	:	କପାଲ୍‌କେ କାମ୍ କରବାର ।
ଖପୁରୀ	:	କିପୁରୀ	:	ସେ ଆଦ୍‌ରି କରି କିପୁରୀତାନେ ମାଡ଼ ପାଇଲା ।
ମସିକ୍	:	ମତିସ୍	:	ମତିସ୍ ଟିକ୍ କରି ପାଟ୍ ପଡ଼ଲେ ସର୍ତ୍ତେ ମନେରେସି ।
ଗାଲ	:	ଗାଲ୍	:	ତାର୍ ଗାଲ୍ ବଡ଼େ ବଡ଼େ ଆଚେ ।
ବାଲ	:	ବାଲ୍	:	ତର୍ ବାଲ୍ ପାଟଲା ଆଚେ ।
ଗଲା	:	ଗାଲା	:	ମୋକେ ଗାଲ୍ ବେଶି ଦୁକଲାନି ।

ବେକ	: ଟ୍ରା	: ତାର ଟ୍ରା ବେଶି ଲମ୍ ଆଚେ ।
ଛାତି	: ଛାତି	: ତାର ଛାତି କେଡ଼େକ୍ ଓସାର ଆଚେ ।
ଫୁସଫୁସ	: କଲିଜା	: ନର୍ ଲୋକକେ କଲିଜା ଆଚେ ।
ଫୁହା	: ଗୁଣ୍ଡିଆ	: ବାଟେ ବାଗ୍ ଦେକିକରି ଲଖନର୍ ଗୁଣ୍ଡିଆ ପାନି ଏଇଗାଲା ।
ପେଟ	: ପେଟ୍	: ତକେ ଯେତକି ଭାତ୍ ଖାୟଲେ ମିଶାପେଟ୍ ପୁରେ ନାହିଁ ।
କାନ୍ଦ	: କାନ୍ଦ୍	: ମୁଇଁ ତାର କାନ୍ଦ୍ ସମାନ୍ ନାହେଇ ।
ବାହୁ	: ଡେନା	: ତାର ଡେନା ବଡ଼େ ବଡ଼େ ଆଚେ ।
କହୁଣୀ	: କଇନି	: ତାର କଇନି ଲଗେ ଗଟେ କସୁ ଏଲାଆଚେ ।
ହାତ	: ଆତ୍	: ମୋର୍ ଆତ୍ ଭାଙ୍ଗଲା ଆଚେ ।
ଆଙ୍ଗୁଠି	: ଆଙ୍ଗୁଟି	: ସବୁକେ ପାଞ୍ଚଟା ଲାକା ଆଙ୍ଗୁଟି ଆଚେ ।
ବାମହାତ	: ଡେବୁଆତ୍	: ଡେବୁହାତେ ଭାତ୍ ନା ଖାଇବାର ।
ଡାହାଣ ହାତ	: ବୁଜ୍‌ନିଆତ୍	: ବୁଜ୍‌ନି ହାତେ ଭାତ୍ ଖାଇବାର ।
ନାକ	: ନାକ୍	: ତାର ନାକ୍ ଗଜିଆ ଆଚେ ।
ଓଠ	: ଅଁଟି	: ତାର ଅଁଟି ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆଚେ ।
ଥୋଡ଼ି	: ଝଡ଼ି	: ତାକେ ଝଡ଼ି ଲଗେ ଘା ହେଲା ଆଚେ ।
ଘଣ୍ଟିକା	: ଶଙ୍କନାଲା	: ସେ ଶଙ୍କନାଲା ଫାଟତେ କାନ୍ଦଲା ।
ନଖ	: ନକ୍	: ନକେ ମଇଁଲା ନକର୍ ବାର୍ ।
ବୁଝାଈଲୁନି	: ମାଇଆଈଲୁଟି	: ସବୁ ଆଙ୍ଗୁଟି ଥାନୁ ମାଇଁ ଆଈଲୁଟି ବଡ଼ ରେୟସି ।
ତର୍ଜନୀ	: ବିଶ୍‌ଆଙ୍ଗୁଟି	: ତା'ର ବିଶ୍‌ ଆଙ୍ଗୁଟିତାନେ ଦୁକା ଏଇସି ।
ମଧ୍ୟମା	: ମଜିଆଙ୍ଗୁଟି	: ମୋର ମଜି ଆଙ୍ଗୁଟି ଲଗେ ଗାଜି ହେଲା ଆଚେ ।
ଅନାମିକା	: ମୁଦିପିନ୍ଦା ଆଙ୍ଗୁଟି	: ଆପା ମୁଦିପିନ୍ଦା ଆଙ୍ଗୁଟିତାନେ ଗଟେ ମୁଦି ପିନ୍ଦଲାଆଚେ ।
କନିଷ୍ଠା	: ଚିଲିଆଙ୍ଗୁଟି	: ଚିନି ଆଙ୍ଗୁଟି ସବୁ ଆଙ୍ଗୁଟି ଥାନୁ ସାନ୍ ରେୟସି ।
ନାଭି	: ବମରି	: ପେଟ ତଲେ ବମରି ଆଚେ ।
ପିଠି	: ପିଟି	: ତାକେ ବଟି ଉପରେ ଘାଅ ହେଲା ଆଚେ ।
ମେରୁଦଣ୍ଡ	: ପିଟିଆଡ଼	: ସବୁ ବେଲେ ପିଟି ହାଡ଼ ସିଧା କରି ରକବାର ।
ଅଣ୍ଟା	: ଆଣ୍ଟା	: ମୋକେ ବେଶି ଆଣ୍ଟା ଦୁକଲାନି ।
କାଖ	: କାକ୍	: ମାଇଁଜି ପୋଟେକ୍ କାକେ ପାନି ହାଣ୍ଡି ବଇଁକରି ଆନ୍‌ଲାନି ।
ଜଘ	: ଜାଙ୍ଗ୍	: ତାର ଜାଙ୍ଗ୍ ମନ୍ ବଡ଼େ ବଡ଼େ ଆଚେ ।
ଟମଡ଼ା	: ଟମ୍	: ନର୍ ଗମ୍ ବେଶି ପତଲା ଆଚେ ।

ଆଣ୍ଠୁ	: ମାଣ୍ଡି	: ଡକରା ଡକରି ମନ୍କେ ମନ୍କେ ମାଣ୍ଡି ବେଶି ଦୁକାୟସି ।
ପାଦ	: ପାଦ୍	: ପାଦେ ହିଣ୍ଡି ଜିବାର୍ ହେଇସି ।
ଗୋଇଠି	: ଲେଡ଼ି	: ମୋକେ ଖାରା ଦିନେ ଲେଡ଼ି ଫାଟସି ଆଚେ ।
ଶରୀର	: ଗାଗଡ଼ା	: ଗାଗଡ଼ାକେ ସବୁବେଲେ ସଫା ରଖବାର ।
ନାଡ଼ି	: ନାଡ଼ି	: ଆମର୍ ହାତେ ନାଡ଼ି ଆଗେ ।

ବେଶଭୂଷା ଓ ଅଳଙ୍କାର

ପୋଷାକ	: ଡେରେସ୍	: ଲାଜର୍ କାଜେ ଆମେ ସବୁ ଡେରେସ୍ ପିନ୍ଧବାର କାତା ।
କାମିଜ୍	: କାମିଜ୍	: ମୋକେ ରଙ୍ଗ୍ କାମିଜ୍ ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
କଠଉ	: କଟଉ	: ମାପୁ ମନ୍ କଟଉ ପିନ୍ଧ ବାୟେ ।
କମଳ	: ସାଲ	: ଆମର୍ ଘରେ କାଲିଆ ସାଲ ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
କୌପିନି	: ଲେଙ୍ଗଟି	: ପୁର୍ବେ ଲକମନ୍ ଲେଙ୍ଗଟି ମାର୍ ରେଲାଇ ।
କୋଟ	: କୋଟ	: ଅକିଲ୍ ମନ୍ କୋଟ୍ ପିନ୍ଧବାୟେ ।
ଗାମୁଛା	: ଛିଡ଼ା	: ଛିଡ଼ାକେ ପାନି ଲଗେ ଭିଜାୟ କରି ଘର୍ ପୁର୍ବାର୍ ।
ଘଣ୍ଟା	: ଘଡ଼ି, ଘଣ୍ଟା	: ଆମର୍ ଘରେ ବଡ଼େଟା ଘଣ୍ଟା ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
ରୁଦର	: ଚାଦର୍	: ସାତ୍ ଲାଗଲେ ଚାଦର୍ ଅଡ଼ି କରି ଶୟବାର ।
ଛତା	: ଛାତା	: ଆମର୍ଡି କାଲିଆ ଛାତା ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
ଯୋଡା	: ପାଣ୍ଡାୟ	: ପାଣ୍ଡାୟ ନ ପିନ୍ଧଲେ ଗୋଡ଼େ ଧୁଲି ବାଲି ଲାଗସି ।
ଜାକେଟ	: ଜାକେଟ୍	: ମାଇଁଜି ଟକି ମନ୍ ଜାକେଟ୍ ପିନ୍ଧବାୟେ ।
ଟୋପି	: ଟୋପରି	: ଖାରା ବେଲେ ମୁଣ୍ଡେ ଟପ୍ରି ପିନ୍ଧକରି ଯିବାର ।
ତଉଲିଆ	: ତବଲା	: ତବଲା ଲଗେ ରୁଟି ବନାୟ ବାର ହେଇସି ।
ତକିଆ	: ମୁଣ୍ଡଊଷା	: ଶୟଲା ବେଲେ ମୁଣ୍ଡେ ମୁଣ୍ଡଊଷା ଦେଇକରି ଶୟବାର ।
ଧୋତି	: ଧୋତି	: ଡକରା ଲୋକ ମନ୍ ଧୋତି ପିନ୍ଧବାୟେ ।
ପଗଡ଼ି	: ପଗଡ଼ି	: ପଞ୍ଜାବି ବାଲା ମନ୍ ପଗଡ଼ି ପିନ୍ଧବାୟେ ।
ପ୍ୟାଣ୍ଟ	: ଚେଡ଼ି	: ମୋକେ ପୁରା ଚେଡ଼ି ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
ପାନିଆ	: ପାନିଆ	: ପାନିଆ ସଙ୍ଗେ ମୁଣ୍ଡ୍ ଅଲି ହେଜାୟେ ।
ଫୁକ	: ଗାଉନ୍	: ଟକି ମନ୍ ଗାଉନ୍ ପିନ୍ଧଲେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶବାୟେ ।
ବର୍ଷାତି	: ଡାରଲା	: ଡାରଲା ଗୋଟେକ୍ ପିନ୍ଧଲା ଆଚେ ।
ମୋଜା	: ମଉଜା	: ସେ ମଉଜା ଆରି ବୁଟ୍ ପିନ୍ଧଲା ଆଚେ ।

ବୁଟ୍	:	ବୁଟ୍	:	ପିଲାଟକି ମନ ବୁଟ୍ ପିନ୍ଧି କରି ଇଚ୍ଛୁଲେ ଯିବାୟେ ।
ମଶାରି	:	ମଶାରି	:	ମଶାରି ଟାଙ୍ଗି ଶୟଲେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜର୍ ନାହେ ।
ରୁମାଲ	:	ରୁମାଲ	:	ଖାଇସାରି କରି ରୁମାଲ ସଙ୍ଗେ ହାତ୍ ଫୁଟିହେବାର ।
ଲୁଙ୍ଗି	:	ଲୁଙ୍ଗି	:	ଆମର୍ ବାବା ଲୁଙ୍ଗି ପିନ୍ଧି ଆଚେ ।
ଶାଲ	:	ଶାଲ	:	ଆମର୍ ଘରେ ଧର୍ଲା ସାଲ୍ ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
ସେମିଜ୍	:	ସେମିଜ୍	:	ମାଇଜି ଟକି ମନ୍ ସେମିଜ୍ ପିନ୍ଧିବାୟେ ।
ସାୟା	:	ଲାଙ୍ଗା	:	ମାଇଜି ଟକି ମନ୍ ଲାଙ୍ଗା ପିନ୍ଧି ବାୟେ ଆଚତ୍ ।
ଶାଢ଼ୀ	:	ଫାଟାୟ	:	ମୋର ମାଁକେ ରଙ୍ଗ ଫାଟାୟ ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
ସୁବଟର	:	ସୁଟେର୍	:	ଲୋକ୍ ଗୋଟେକ୍ ସୁଟେର୍ ପିନ୍ଧିଲା ଆଚେ ।
ପଇତା	:	ପଇତା	:	ବାମନ୍ ଲୋକ ପଇତା ପିନ୍ଧିବାୟେ ।
ମୁକୁଟ	:	ମୁକୁଟ୍	:	ରାଜା ମୁକୁଟ୍ ପିନ୍ଧିଲା ଆଚେ ।
କନ୍ଥା	:	କନ୍ଥା	:	ଆୟା କନ୍ଥା ସିଲେଇ କଲାନି ।

ଅଲଙ୍କାର

ଅଲଙ୍କାର	:	ସୁନାବାନା	:	ମଦନାଗରେ ଜବର୍ ସୁନାବାନା ରେସି ।
ଅତର	:	ଅତର୍	:	କିଆପୁଲ୍ ତାନୁ ଅତର୍ ବାରକର୍ବାୟା ।
ଅଲତା	:	ଅଲତା	:	ଅଲତା ରଙ୍ଗ୍ ରେୟସି ।
କାନପୁଲ୍	:	କାନର ପୁଲ୍ / ପାତି	:	ଆୟ ପାତି ପିନ୍ଧିଲେ ସୁନ୍ଦର୍ ଦିଶି ।
କବଚ	:	କାନର କବଚ	:	ପୁଲ୍ ପିନ୍ଧିଲା ଆଚେ ।
କୁଣ୍ଡଳ	:	କୁଣ୍ଡଲ୍	:	ରାବନ୍‌ରଜା କୁଣ୍ଡଲ୍ ପିନ୍ଧିକରି ବାରବା ।
ଚୁଡ଼ି	:	ଗାଜୁଲ୍	:	ଆୟ ରଙ୍ଗ୍ ଗାଜୁଲ୍ ପିନ୍ଧିଲା ।
ଖଡୁ	:	ଖଡୁ	:	ଖଡୁକେ ହାତେ ପିନ୍ଧିବାୟେ ।
ହାର	:	ହାର	:	ଆୟ ଗଲାୟେ ସୁନାର ହାର୍ ପିନ୍ଧିଲା ଆଚେ ।
ମୁଦି	:	ମୁଦି	:	ମୋକେ ସୁନାର ମୁଦି ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
ବଳା	:	ଗାଗଲା	:	ବନ୍ଧାମାଇଜିମନ୍ ବେକେ ଗାଗଲା ମନ୍ ପିନ୍ଧିବାର ।
ଟିକିଲି	:	ଟିକିଲି	:	ହାୟେ ଟକି ସୁନ୍ଦର ଟିକିଲି ପିନ୍ଧିଲା ଆଚେ ।
ନାକପୁଲ୍	:	ନାକରଟା	:	ମାଇଜି ଟକିମନ୍ ନାକରଟା ପିନ୍ଧିବାୟ ।

ଚିପୁଣି	:	ଚିପ୍ପନା	:	ଚମ୍ପା ମୁଣ୍ଡେ ରଂଗ ଚିପ୍ପନା ପିନ୍ଧିଲା ଆଚେ ।
ନୋଥ	:	ନେତ୍	:	ପୁରବେ ମାଇଜିମନ୍ ନାକେ ଜେତ୍ ପିନ୍ଧରେଲେ ।
ଦୁଇରୁ	:	ଗାଗୁଡ଼ି	:	ନାଟେ ଗାଗୁଡ଼ି ପିନ୍ଧକରି ନାଟ୍‌ବାସ୍ତ ।
ବାଜୁ	:	ବାଉଁଟା	:	ଆମର୍ ଦାଦିତକରା ବାଉଁଟା ପିନ୍ଧିଲାଆଚେ ।
ଲକେଟ	:	ଲକେଟ୍	:	ମୁଇଁ ହାଟେ ଲକେଟ ଘେନିଲି ।
ପାଉଁଜି	:	ଫାଜୁଲ୍	:	ଫାଜୁଲକେ ଗୋଡ଼େ ପିନ୍ଧବାସ୍ତେ ବଲି ଆନଲି ଆାଟି ।
ପଦକ	:	ମିନା	:	ଆସ୍ତାର୍ ମାଲି ଆରିମିନା ବଡ଼େ ତଉଲ୍ ।
ସୁମ୍‌ମା	:	ଆକିକାଜୁଲ୍	:	ଆକି କାଜୁଲ ମଣ୍ଡଲଲେ ଆକି ନିମାନ୍ ରେସି ।
ସାବୁନ	:	ସାବୁ	:	ସବୁ ଦିନେ ଗାଦାସ୍ତଲା ବେଲା ସାବୁନାଲାଗସ୍ତ ବାର୍ ।
ପାନିଆ	:	ପନିଆଁ	:	ମୋକେ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର୍ ପନିଆ ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
ଦର୍ପଣ	:	ଦର୍ପନ୍	:	ଦରପନ ଲଗେ ମୁଁ ଦେଖ୍‌ବାସ୍ତେ ।
ମୁଣ୍ଡଫିତା	:	ମୁଣ୍ଡଫିତା	:	ଚକିମନ୍ ମୁଣ୍ଡେ ମୁଣ୍ଡ ଫିତା ପିନ୍ଧିଲା ଆଚତ୍ ।

ସଂଖ୍ୟା ଗଣନା

ଏକ୍ / ଲାବ୍	:	ଏକ କାଇଟା ମିଶା ଗନିବା ଆଗତୁ ଏକ୍ / ଲାବ୍ କରବାଏ ।
ଦୁଇ	:	ଇବାଟେ ଦୁଇଲକ୍ ଗାଲାଏ ।
ତିନ୍	:	ଟ୍‌ରତାନୁ ଏକ୍ କାଟ୍‌ଲେ ସରି ତିନ୍ ହେଇସି ।
ଚର୍	:	ଦୁଇଦୁଇଟା ଆମ୍ ମିଲାଲଲେ ଚର୍‌ଟାଆମ୍ ହେଇସି ।
ପାଞ୍ଚ	:	ଆମର୍ ଗୋଟେକ୍ ଆତେ ଆରିଗଡ଼େ ପାଞ୍ଚପାଞ୍ଚଟା ଆଙ୍‌ଟି ଆଚେ ।
ଛଅ	:	ତିନଟା ଦୁଇ ମିଶ୍‌ଲେ ଛଅ ।
ସାତ୍	:	ସାତ୍ ଦିନ ମିଶା ହୁଅ ।
ଆଟ୍	:	ଚର୍ ଦୁନେ ଆଟ୍ ।
ନଅ	:	ନଅଟା ବେଲେ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବାକେ ପଡ଼ସି ।
ଦଶ	:	ରାବନ୍‌ର ଦଶମୁଣ୍ଡ ଆମେ ନାଟେ ଦେକିରେଲୁ ।
ଏଗାର	:	ଦଶ୍‌ତାନେ ଏକ୍ ମିଶାଇଲେ ଏଗାର୍ ।
ବାର୍	:	ତିନଟା ଚର୍ ମିଶାଇଲେ ବାର୍ ହେଇସି ।
ତେର୍	:	ମଦନକେ ତେର୍ ବରସ୍ ଚଲ୍‌ଲାନି ।
ଚଉଦ	:	ବାର୍ ଆରି ଦୁଇ ମିଶାଇଲେ ଚଉଦ ।
ପନ୍ଦର	:	ତିନଟା ପାଞ୍ଚ ମିଶାଇଲେ ପନ୍ଦର ।

ସଲ୍	:	ତରଦଶ୍ଚା କୋଲି ଆରିମର୍ ଛଅଟା କଲି ମିଶିକରି ସଲ୍ଟା କଲି ।
ସତର୍	:	ମୁଇ ସତରଟାକା ଦେଇକରି ଗଟେ ଖାତା ଘେନ୍ଲି ।
ଅଟର୍	:	ନଅଟା ନଅଟା ମିଶ୍ଲେ ଅଟର୍ଟା ଏଇସି ।
ଅନିସ୍	:	ସେବ୍ତାର ବଡ଼େ ଦାଦାକେ ଅନିସ୍ ବରସ୍ ହେଲା ଆଟେ ।
କୋଡ଼ି	:	ଆୟା ଦି କୋଡ଼ି ଡାରୁ ଦେଇ କରି ଫାଟାଇ ଗଟେ ଘେନ୍ଲି ।

ଜ୍ଞାତି କୁଟୁମ୍ବ

ପରିବାର	:	କୁଟୁମ୍ବ	:	ଆମରି ବଡେଟା କୁଟୁମ୍ବ ଆଟେ ।
ବଂଶ	:	ବଇଁଶ	:	ଆମର୍ ନାର୍ ବଂସ୍ ଆୟ ।
ବନ୍ଧୁ	:	ଗତ / ବନ୍ଧୁ	:	ଆମରି ବନ୍ଧୁ ମନ୍ ଆୟବାୟେ ।
ଅଜା / ପଣ ଗୋସେଇଁ ବାପା	:	ଆନିଦାଦି	:	ମୋକେ ଆନି ଦଦା ଆଟେ ।
ଆଇ / ପଣ ଗୋସେଇଁ ମା	:	ଆନିବାର	:	ତାର୍ ଗଟେକ୍ ଆଇ ।
ଜେଜେମା / ଆଇ	:	ବାଇ	:	ଆଇ ମୋକେ କାତାନୀ କଇ ଦେଇସି ।
ବାପା	:	ବୁଆ / ବାବା / ବା	:	ବାବା ମୋକେ ବେଶି ଲାଡ୍ କରସି ।
ମା	:	ଆୟା / ମା	:	ମାଁ ମିଶା ମୋକେ ଦେଶି ଲାଡ୍ କରସି ।
ପୁଅ	:	ବେଟା	:	ତାଙ୍କରି ଦୁଇଟା ବେଟା ଆଟତ୍ ।
ଝିଅ	:	ବେଟି	:	ଆମରି ଘରେ ଗୋଟେକ୍ ବେଟି ଆଟେ ।
ଭାଇ	:	ଭାଇ	:	ମୋକେ ଗୋଟେକ୍ ଭାଇ ଆଟେ ।
ଭଉଣୀ	:	ବଉନି	:	ସୀତା ଆରି ଗୀତା ଦୁଇ ଭଉଣୀ ।
ବଡ଼ ଭଉଣୀ	:	ବାଇ / ଆପା	:	ମୋର୍ ବଡ଼ ବାଇ ବିବା ହେଲାବେ ।
ସାନ ଭଉଣୀ	:	ନନି	:	ସାନ୍ ନନି ପାଠ୍ ପଡ଼ଲାନି ।
ସ୍ତ୍ରୀମା	:	ମନୁଷ୍	:	ତାକେ ଗୋଟେକ୍ ମନୁଷ୍ ଆଟେ ।
ସ୍ତ୍ରୀ	:	ମାଇଜି	:	ମାଇଜି ଟକି ମନ୍ ଘରେ ରେବାୟେ ।
ବଡ଼ବାପା	:	ବଡୁ / ବଡ଼ବାବା	:	ମୋକେ ଗୋଟେକ୍ ବଡ଼ ବାବା ଆଟେ ।
କକା / ଦାଦା	:	ସାନ୍ଟାବା	:	ତାକେ ସାନ୍ଟା ବାବା ଆଟେ ।
ବଡ଼ମା	:	ବଡ଼ାଇ / ବଡ଼ଟା ଆୟା	:	ବଡ଼ାୟମାଁ ଆମର୍ ଘରେ ଆସିରେଲା ।
ଖୁଡ଼ି / ମାଉସୀ	:	ନିନିମା	:	ମୁଇଁ ମାଉଁସୀ ସଙ୍ଗେ ହାଟେ ଜାଇରେଲି ।
ପିଉସା / ମାମୁଁ / ଶ୍ଵଶୁର	:	ମାମୁଁ	:	

ପିଉସୀ / ମାଈଁ / ଶାଶୁ	:	ମାଈଁ	:	ମୁଈଁ ମାଈଁ ଘରେ ବାଈରଲି ।
ଭାଉଜ	:	ବଡ଼ ବଉ	:	ବଡ଼ ବାଈର୍ ମାଈଁ ଜିକେ ବଉ ବଲ୍ବୁ ।
ଭିଶୋଇ	:	ଭାଟ୍	:	ତାକେ ଗୋଟେକ୍ ଭାଟ୍ ଆଟେ ।
ଭଣଜା	:	ବାନ୍ଜୀ	:	ଆୟ୍ ମୋର ବନଜୀ ହେୟ୍ସି ।
ଦିଅର	:	ଦେଉର୍	:	ତାକେ ଗୋଟେକ୍ ଦେଉର୍ ଆଟେ ।
ନଶୟ	:	ନନି / ନନଦ୍	:	ତାକେ ଦୁଇଟା ନନଦ୍ ଆଟେ ।
ମାମୁଁ ପୁଅ ଭାଇ	:	ମେଏନା ଭାଇ	:	ମୋକେ ଗୋଟେକ୍ ମେଏନା ଭାଇ ଗୋଟେକ୍ ଆଟେ ।
ମାମୁଁଈଅ ଭଉଣୀ	:	ମେଏନା ବଉନୀ	:	ମାମୁଁର ଟକି ମେଏନା ଭଇନୀ ହେୟ୍ସି ।
ସମୁଦି	:	ସମ୍ଦି	:	ଆମେ ତାଙ୍କରତି ସମ୍ଦି ଜଡ଼ଲୁ ଆରୁ ।
ସାଙ୍ଗ / ସାଥୀ / ମିତ୍	:	ମଇତର/ମିତ୍ /ସଙ୍ଗାଡ଼୍	:	ଭଲ୍ ସଙ୍ଗାଡ଼୍ ଗୋଟେକ୍ ଆଟେ ।

ରଙ୍ଗ (ବେରନ୍)

ରଙ୍ଗ	: ବରନ	: ସେମଲି ଫୁଲ ଜବର ରଙ୍ଗ୍ ଆଚେ ।
ଚିତ୍ର / ଛବି	: ଚିତର / ବାନା	: ପିଲାମନ୍ ଇଙ୍କୁଲେ ବାନା ଲେଖିଲାୟେନି ।
ରଙ୍ଗଦେବା	: ବାନା ଦେବା	: ଆମର ଘରେ ଶୁଆ କଲର ବାନା ଦେଲୁଆରୁ ।
ଧଳା	: ଧବ୍	: କୁକଡ଼ା ଅଣ୍ଡା ଧବ୍ ଆଚେ ।
ଲାଲ୍	: ରଙ୍ଗ୍	: ମନ୍ଦାର ଫୁଲ୍ ରଙ୍ଗ୍ ରେୟସି ।
ନୀଳ	: ନୀଲିଆ	: ବାଦଲ ନିଲିଆ ଆଚେ ।
କଳା	: କାଲିଆ	: କାଉ କାଲିଆ ଆଚେ ।
ଗାଡ଼କଳା	: ବିଙ୍ଗ୍ କାଲିଆ	: ମଙ୍ଗିଷି ଗୋଟେକ୍ ବିଙ୍ଗ୍ କାଲିଆ ଆଚେ ।
ସବୁଜ	: କଗପତ୍ରିୟା	: ଆମ୍ ଗଛର ପତର କାବାପତ୍ରିୟା ଆଚେ ।
ହଳଦିଆ	: ହଲଦି	: ମେଘା ଫୁଲ୍ ହଲଦି ରେୟସି ।
ଧୂସର	: ମୁରକ	: ଧବ୍ଲା କାମିଜ୍ ଲଗେ ଅଲପ୍ କେ ମୁରକି ହେୟସି ।
ମାଟିଆ	: ମାଟିଆ	: ମୋକେ ମାଟିଆ ରଙ୍ଗ୍ ବାଡ଼ି ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
ଧଳା ଓ ମାଟିଆ ମିଶା	: ମାଟୁଆ ଧବ୍	: ହାୟେ ଗାୟ୍ ଗୋଟେକ୍ ମାଟୁଆ ଧବ୍ ଆଗେ ।
ରଙ୍ଗ ବେରଙ୍ଗ	: ଚିତ୍ର ବିଚିତ୍ର	: (ଚିତ୍ରାକାବରା) ଆମର ଘରେ ଚିତ୍ରାକାବରା କୁକୁଡ଼ା ଗୋଟେକ୍ ଆଗେ ।
କଳା ଓ ଧଳା ମିଶା	: କାଲିଆ ଚିତର ଧବ୍	: ହାୟେ ସାପ୍ ଗୋଟେକ୍ କାଲିଆ ଚିତର ଧବ୍ ଆଚେ ।
କଲରା ପତ୍ରିୟା ରଂଗ	: ବିଜୁ ଫୁଲିଆ	: ବନ୍ଦେ ବିଜା ଫୁଲିଆ ବାଘ୍ ରେବାୟେ ।
ମେଘୁଆ ନୀଳ	: ବାଦଲିଆ	: ହାୟେ ବନ୍ଦର ପାନି ବାଦଲିଆ ରଙ୍ଗ୍ ଆଚେ ।
ବାଇଗଣ ରଙ୍ଗ	: ବାଙ୍ଗା ରଙ୍ଗ୍	: ମୋର ମାଁ କେ ବାଙ୍ଗା ରଙ୍ଗ୍ ଫାଟାୟ ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
ଧଳା ଓ ଲାଲ ମିଶା	: ସାକ୍ନି	: ମୋକେ ସାକ୍ନି ରଙ୍ଗ୍ ଚେଡ଼ି ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
ଫିକା	: ପତଲା ରଙ୍ଗ୍	: ପଦ୍ମା ପତଲା ରଙ୍ଗ୍ ଲୁଗା ଗୋଟେକ୍ ପିନ୍ଧିଲା ଆଚେ ।
ସୁନେଲି	: ସୁନା ବରନ୍	: ମୋକେ ସୁନା ବରନ୍ ବଡ଼େ ସରଦା ଲାଗସି ।
ଉଜଲ	: ଉଜଲ	: ପୁନି ରାତିକେ ବଡ଼େ ଉଜଲ ଦିଶସି ।
ଜାମୁକୋଲିଆ	: ଜାମ୍ କଲି	: ଗୋଟେକ୍ ଜାମ୍ କଲି ରଙ୍ଗ୍ କାମିଜ୍ ।
ଗୋରା	: ପାଣ୍ଡରା	: ରାମ ବେଶି ପାଣ୍ଡରା ଆଚେ ।
ବାଦାମା	: ଚିନାବାଦାମ୍	: ରାୟ ଚିନାବାଦାମ୍ ଗାଡ଼ି ଲଗେ ଚେଗି ଗାଲାନି ।

ସମୟ (ବେଳ)

ସମୟ	: ବେଳା	: ମୁଇଁ ଚଟା ବେଳାୟେ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବିଆତି ।
ସକାଳ	: ସାକାଲ୍	: ମୁଇଁ ସାକାଲ୍ ବେଳା ଉଠ୍ବି ।
ପ୍ରଭାତ	: ମୁଁଟିନାଟିନାବେଲା	: ମୋର୍ ବାବା ମୁଁଟିନାଟିନା ବେଳା ଘରେ ଖେର୍ଲା ।
ବଡ଼ିଭୋର	: ବଡ଼େ ସାକାଲେ	: ମୁଇଁ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବା ପାଇଁ ବଡ଼େ ସାକାଲେ ଉଠ୍ବି ।
ପ୍ରତ୍ୟୁଷ	: କୁକୁଡ଼ା ଡାକେ	: ମୁଇଁ ଆଜି କୁକୁଡ଼ା ଡାକେ ଉଠ୍ଲି ଆତି ।
ମଧ୍ୟାହ୍ନ	: ମଇଁ ଦାନ୍	: ମଇଁଦାନେ ସୁରଜ୍ ଉଦ୍‌ଶି ଆଚେ ।
ଦିନ ଘୃ ୧୦ ଟାରୁ	: ଟା ପେଜ୍‌ଦେଲା	: ମୁଇଁ ପେଜ୍ ବେଳାୟେ ଇସ୍ତୁଲେ ଥାନୁ ଘରେ ଗଲି ।
ପୂର୍ବରୁ	: ସାକାଲ ବେଳା	: ମୁଇଁ ସାକାଲବେଳା ସବୁଦିନେ ପାଠ୍ ପଢ଼୍ବି ।
ଅପରାହ୍ନ	: ଆଡ଼ବେଲା	: ଆଡ଼ବେଲା ମୁଇଁ ଖେଲାବାକେ ଯିବି ।
ସଂଧ୍ୟା	: ସଂଜ	: ମୁଇଁ ସଂଜ୍ ବେଳା କଠି ନାଜାଇ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ	: ଉଦିଆ	: ପୁରବ୍ ଦିଗେ ବେଲ୍ ଉଦ୍‌ଶି ଆଚେ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ	: ବେଲ୍ ବସ୍‌ଲାନ୍ତି	: ପଶ୍ଚିମ୍ ଦିଗେ ବେଲ୍ ବସ୍‌ଲାନ୍ତି ।
ପହରେ	: ପଚେ	: ଭାତ୍ ଖୁଆ ସରବା ପଚେ ପାନି ଖାଇବାର୍ ।
ଦିନ	: ଦିନ୍	: ମୁଇଁ ସବୁଦିନେ ଇସ୍ତୁଲେ ଗଲିନ୍ତି ।
ରାତି	: ରାତି	: ରାତି ହେଲେ ଜନ୍ ଉଦ୍‌ସି ।
ସପ୍ତାହ	: ଆଟ୍‌ପାଲି	: ମୁଇଁ ଆଟ୍‌ପାଲି ହେଲା ଇସ୍ତୁଲେ ନାଜାଇ ।
ପକ୍ଷ	: ପାକ୍	: ଆମର୍ ଘର୍ ପାଖେ ମୋର୍ ସାଙ୍ଗର୍ ଘର୍ ଆଚେ ।
ମାସ	: ମାସ୍	: ମାସ୍କେ ତିରିଶ ଦିନ୍ ହେୟସି ଆଚେ ।
ଘଣ୍ଟା	: ଗଣ୍ଟ, ଗଡ଼ି	: ଆମର୍ ଘରେ ନୁଆ ଘଣ୍ଟା ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
ମିନିଟ୍	: ମିନିଟ୍	: ଗୋଟେକ୍ ମିନିଟ୍‌କେ ୬୦ ସେକେଣ୍ଡ ।

ରତ୍ନ

ଗ୍ରାହ୍ମରତ୍ନ	: କାରାଦିନ୍	: କରାଦିନେ ବେଶି କରା ହେୟସି ।
ବର୍ଷାରତ୍ନ	: ବର୍ଷାଦିନ୍	: ବର୍ଷା ଦିନେ ବେଶି ବର୍ଷା ହେୟସି ।
ଶରତ	: କାକରଦିନ୍	: କାକର୍ ଦିନେ ମନ୍ ଜୟ ଲାଗାୟ କରି ଛେକବାୟେ ।
ଶୀତରତ୍ନ	: ଶୀତଦିନ୍	: ଶିତ୍‌ଦିନେ ମିଶା ବେଶି ଶୀତ୍ ଲାଗସି ।

(ବାରମାସ)

ବୈଶାଖ	: ବିସାକ୍	: ବିସାକ୍ ମାସେ ପାଚଲା ଆମ୍ ବେଶି ମିଲ୍‌ଶି ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ	: ଲାଣ୍ଡି	: ଲାଣ୍ଡି ମାସେ ନି ପାନି ମାରବାଟା ଆରାମ୍ ହେୟସି ।
ଆଷାଢ଼	: ଆସାଡ଼	: ଆଷାଢ଼ ମାସେ ବେଶି ପାନି ମାରସି ।
ଶ୍ରାବଣ	: ବାନ୍ଦାପନ୍	: ବାନ୍ଦାପନ୍ ମାସେ ଉଆସ୍ ପରବ୍ ହେୟସି ।
ଭାଦ୍ରବ	: ଅସା	: ଅସା ମାସେ ଅସା ପରବ୍ ହେୟସି ।
ଆଶ୍ୱିନ୍	: ଦଶରା	: ଦଶରା ମାସେ ଦିଆଲି ପରବ୍ ହେୟସି ।
କାର୍ତ୍ତିକ	: ଦିଆଲି	: ଦିଆଲି ମାସେ ଦିଆଲି ପରବ୍ ହେୟସି ।
ମାର୍ଗଶୀର	: ପଣ୍ଡ	: ପଣ୍ଡ ମାସେ ବେଶି ଶୀତ୍ ହେୟସି ।
ପୌଷ	: ପୁଷ	: ପୁଷ୍ମାସେ ପୁସ୍ ପରବ୍ ହେୟସି ।
ମାଘ	: ମାଗ୍	: ମାଗ୍ ମାସେ ମାଗ୍ ଯାତ୍ରା ହେୟସି ।
ଫାଲ୍‌ଗୁନ	: ଫଗୁନ୍	: ଫଗୁନ୍ ମାସେ ଅଲ୍‌ପଡ଼ା ଯାତ୍ରା ହେୟସି ।
ଚୈତ୍ର	: ଚଇତ୍	: ଚଇତ୍ ମାସେ ଆମେ ଚଇତ୍ ପରବ୍ ମାନବୁ ।

(ସାତ୍ ଦିନର ନାଉଁ)

ରବିବାର	: ରୟବାର୍	: ରୟବାର୍ ଦିନେ ସବୁ ଇସ୍ତୁଲ୍ ଛୁଟି ରେୟସି ଆଚେ ।
ସୋମବାର	: ସମର୍	: ସମାର୍ ଦିନ୍ ଥାନୁ ଶନିବାର ଯାକ ଇସ୍ତୁଲ୍ ରେୟସି ।
ମଙ୍ଗଳ ବାର	: ମଙ୍ଗଲ୍‌ବାର୍	: ମଙ୍ଗଲ୍ ବାରେ ମୁଇଁ ଇସ୍ତୁଲେ ନାଜାଇ ।
ବୁଧବାର	: ବୁଧ୍‌ବାର୍	: ବୁଧ୍‌ବାର ଦିନେ ଆମର୍ ଗାୟେ ହାଟ୍ ବସ୍‌ସି ଆଚେ ।
ଗୁରୁବାର	: ଗୁର୍‌ବାର	: ଗୁର୍‌ବାର ଦିନକେ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାର, ବୋଲି କୟ୍‌ବାୟେ ।
ଶୁକ୍ରବାର	: ଶୁକ୍ରୁରବାର	: ଶୁକ୍ରୁରବାରେ ମୁଇଁ ଗାଁକେ ଯିବିବେ ।
ଶନିବାର	: ଶନିବାର	: ଶନିବାର୍ ଦିନକେ ସାକାଲିଆ ଇସ୍ତୁଲ୍ ହେୟସି ଆଚେ ।
ବାସିକ	: ବରଷକେ	: ବରଷକେ ବାର୍ ମାସ୍ ହେୟସି ଆଚେ ।
ସାପ୍ତାହିକ	: ସାତଦିନକେ	: ସାତ୍ ଦିନକେ ଗୋଟେକ୍ ଦିନ୍ ଇସ୍ତୁଲ୍ ଛୁଟି ରେୟସି ।
ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ	: ଆୟବା ବରଷ୍	: ଆୟବା ବରଷକେ ମୁଇଁ ତିନ୍ କିଲାସ୍ ପଡ଼ବି ।
ଗତବର୍ଷ	: ଗାଲାବରଷ୍	: ଗାଲା ବରଷ୍ ମୁଇଁ ଚାର୍ କିଲାସ୍ ପଡ଼ତେ ରେଲି ।

ଦୂରତା (ଧୂର)

ଦୂର	: ଦୂର	: ଆମର ଇଚ୍ଛୁଲ୍ ବେଶି ଦୂର ଆଚେ ।
ନିକଟ	: ପାଖେ	: ଆମର ଘର ଲଗେ ତାହାର ଘର ଗୋଟେକ୍ ଆଚେ ।
ବହୁଦୂର	: ବଡ଼େ ଦୂର	: ମୁଇଁ ବଡ଼େ ଦୂର ଗାଁ ଗୋଟେକ୍ ଜାଇରେଲି ।
ଅଳ୍ପ ଦୂର	: ଖଣ୍ଡେକ୍ ଦୂର	: କୁଳା ଆରି ସାଗରଗୁଡ଼ା ଖଣ୍ଡେକ୍ ଦୂର ହେୟସି ।
ପାଦେ	: ଗୋଟେକ୍ ପାଦ୍	: ଗୋଟେକ୍ ପାଦ୍ ଲାଙ୍ଗଲେ ଆମର ଘର ଖେଟସି ।
ସେ ପାଖ	: ଥେନେ	: ଥେନେ ଆମର ଇଚ୍ଛୁଲ୍ ଆଚେ ।
ଏ ପାଖ	: ଏନେ	: ଏନେ ଲୋକ୍ ମନ୍ ସଡ଼କ୍ ବାଟେ ହିଣ୍ଡିପାଲାୟେନି ।
ଏଠାରେ	: ଇତି	: ଇତି ମୋକେ କାୟେପାଇଁ ତୁଇ ତାକଲୁସ୍ ।
ସେଠାରେ	: ସିତି	: ହାୟେ ସିତି ପିଲାମନ୍ ଖେଲ୍ଲାୟେନି ।
କେଉଁଠାରେ	: କନତି	: ତମେ କନତି ଯିବାସ୍ ।
କେବେ	: କେବେ	: ତୁଇ ଆରି କେବେ ଆୟବୁସ୍ ।
କେତେବେଳେ	: କେଡ଼େବେଲା	: ତୁଇ କେଡ଼େ ବେଲା ଆୟବୁସ୍ ।
ସେ ସମୟରେ	: ସେଡ଼କିବେଲା	: ତୁଇ ଶଇରେଲୁସ୍ ସେଡ଼କି ବେଲା ତମର ଘରେ ଆୟଲି ।
ତାହାଣ	: ବୁଜନି	: ହିଣ୍ଡିଲା ବେଲେ ସଡ଼କର ବୁଜନି ବାଟେ ହିଣ୍ଡିବାର ।
ବାମ	: ଡେବରି	: ଡେବରି ହାତ୍ ଲଗେ ଭାତ୍ ନାଖାୟବାର ।
ପଛ	: ପଛେ	: ମୋର ପଛେ ପଛେ ତକରା ଗୋଟେକ୍ ଆୟଲାନି ।
ସମ୍ମୁଖ	: ମୁସ୍ ଆଗେ	: ମୋର ଆଗେ ଗାଡ଼ି ମଟର୍ ଆୟଲାନି ।
ଉପର	: ଉଦକ୍ / ଉପର	: ସେ ଗର୍ ଉପରେ ଚେଗଲା ଆଚେ ।
ତଳ	: ତଲ୍	: ଗଟ ତଲେ ମୁଇଁ ଠିଆ ହେଲି ଆଚି ।
ଯେଉଁଠାରେ	: ଜେନେ	: ତୁଇ ଜେବେ ଯିବୁସ୍ ମୁଇଁ ସେନେ ଆୟବି ।
କେଉଁଠାରେ	: କେବେ	: ତମେ କାଲିକେ କେବେ ଯିବାସ୍ ।
ସମାନ	: ସମାନ୍	: ଆଜି କାଲି ମାଇଁଟି ଟକି ଆରି ମୁନୁଷ୍ ପିଲା ସମାନ୍ ।
ସ୍ଥାନ	: ଜାଗା	: ଭଲ୍ ଯାଗା ଲଗେ ଘର ବାନ୍ଧବାର ।

ଦିଗ

ଦିଗ	: ବାଟ	: ହିଣ୍ଡିବା ବାଟକେ ଦେଖି କରି ହିଣ୍ଡିବାର ।
ପୂର୍ବ ଦିଗ	: ଉଦିଆନି ବାଟ୍	: ପୂର୍ବ ଦିଗେ ବେଲ୍ ଉଦ୍‌ସି ଆଚେ ।
ପଶ୍ଚିମ	: ବେଲ୍‌ବୁଡ଼ାବାଟ ଦିଗ	: ପଶ୍ଚିମ୍ ଦିଗେ ବେଲ୍ ବେଲ୍ ବୁଡ଼ସି ଆଚେ ।

ଉତ୍ତର : ଉତ୍ତରବାଟ : ଉତ୍ତରାଦି ବାଟେ ମୁଣ୍ଡ କରି ଶଇବାର ନାହିଁ ।
 ଦକ୍ଷିଣ : ଦକ୍ଷିଣ : ଗାଁର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗେ ମନ୍ଦିର ଗୋଟେକ୍ ଆଟେ ।

ପୃଥ୍ବୀ, ଆକାଶ ଓ ପାହାଡ଼ (ପୁରତିବା, ବାଦଲ୍ ଆରି ପର୍ବତ୍)

ପୃଥ୍ବୀ : ପୁରତିବା : ପୁରତିବା ଲଗେ କେତେକ୍ ଜାତିର ଲୋକ୍ ଆଟତ୍ ।
 ଭୂମି : ଭୂଇଁ : ଖାରା ଦିନେ ଭୂଇଁ ଟାଙ୍ଗରା ଦିଶିସି ।
 ଜଗତ୍ : ଜଗତ୍ : ନର ଲୋକ୍ ଏ ଜଗତେ ସବୁଆନ୍ତୁ ଚତୁର୍ ଆଟତ୍ ।
 ଚାଷଜମି : ବେଡ଼ା : ବେଡ଼ା ଆନେ ଧାନ୍ ଚାଷ୍ ମନ୍ କରବାୟେ ।
 ପଦର : ଡଙ୍ଗର୍ : ଡଙ୍ଗର୍ ଆନେ କାନ୍ଥୁଲ୍ ମାଣ୍ଡି, ବିରି, ଚୁନ୍ଲା ଆଟତ୍ ।
 ପାହାଡ଼ଜମି : ମାଲାଡଙ୍ଗର୍ : ପର୍ବତ୍ ଆନେ ମାଲା ଡଙ୍ଗର୍ ମନ୍ ରେୟସି ।
 ଝରଣା : ଝଲା : ଝଲାର୍ ପାନି ବଡ଼େ ମଦୁର ଆଟେ ।
 ପାହାଡ଼ିଆ : ମାଲଭୂମି : ଝଲାବେଡ଼ା / ଜାଡ଼ବେଡ଼ା ବେଡ଼ାୟେ ସବୁବେଲେ ପାନି ରେୟସି ।

ଉପତ୍ୟକା : ଝଲା ଭୂଇଁ : ଝଲା ଭୂଇଁ ବେଶି ଲଦି ରେୟସି ।
 ପର୍ବତର ସମତଳ ଭୂମି : ଚିକରା ମାଲା ଡଙ୍ଗର୍ : ଲୋକମନ୍ ବନ୍ କାଟି କରି ମାଲା ଡଙ୍ଗର୍ ବନାୟ ବାୟେ ।

ପର୍ବତ : ପର୍ବତ୍ : ପର୍ବତ୍ ଆନେ ଗଛ ପତର ମନ୍ ଜବର ରେୟସି ।
 ଛୋଟ ପର୍ବତ : କୁପଲି : କୁପଲି ଆନେ ସାନ୍ ସାନ୍ ଗଛ ମନ୍ ଆଟେ ।
 ବଡ଼ ପର୍ବତ : ବଡ଼ ପର୍ବତ୍ : ପର୍ବତ୍ ଆନେ ବାଘ୍ ଭାଲୁମନ୍ ରେଦାୟ ।
 ଗୁମ୍ଫା : ପାର୍ : ପାର୍ ଭିତରେ ବାଘ୍ ଭାଲୁ ମନ୍ ରେବାୟେ ।
 ପବନ : ପବନ୍ : ଜବର ପବନ୍ ହେଲେ ଜବର ଧୁରଲି ଉଠସି ।
 ଧୂଳି : ଧୂଲି : ଗାଡ଼େ ଧୂଲି ରେୟସି ।
 କାଦୁଅ : କାଦ୍ : ବର୍ଷା ମାସେ ଡାଣ୍ଡ ଜୁଆର୍ ମନ୍ କାଦ୍ ହେୟସି ।
 ପଥର : ପାକ୍ନା : ପାକ୍ନା ବଡ଼େ ଆଣ୍ଟୁଆ ରେୟସି ।
 ଗଛ : ଗଛ : ବାଉଁଶ ଗଛ ଜବର ଡେଙ୍ଗ ଆଟେ ।
 ନଦୀ : ଗାଡ଼ / ନଦୀ : ଗାଡ଼ ଆନେ ବଡ଼ ବଡ଼ ମାଛ୍ ରେବାୟେ ।
 ସମୁଦ୍ର : ସମଦୁର : ସମଦୁର ଆନେ ମଗର ମନ୍ ଆଟତ୍ ।

କଥୋପକଥନ

(ମେଇନା ଓ ଫୁଲ ଦୁଇଜଣ ଅତ୍ରେବାସୀ ଛାତ୍ରୀ, ସେମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଛାତ୍ରୀନିବାସରେ ରହନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଯୋଗଦାନ କଲାପରେ ପ୍ରଥମ ଚିହ୍ନା ଚିହ୍ନିରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା କଥାବାର୍ତ୍ତା ।

- ମଇନା : ଏଇ ଏଇ ତୋର ନାଉ କାୟ ନାଉ ?
- ଫୁଲ : ମୋର ନାଉ ଫୁଲ ଜାନୀ ।
- ଫୁଲ : ତୋର ନାଉଁ କାୟ ନାଉ ?
- ମଇନା : ମୋର ନାଉଁ ମଇନା ।
- ଫୁଲ : ତମର ଗାଉଁର ନାଉଁ କାୟ ନାଉ ?
- ମଇନା : ଆମର ଗାଉଁର ନାଉଁ ଉପରକାଣ୍ଡି ।
- ମଇନା : ତମର ଗାଉଁର ନାଉ କାୟଟା ? ଆମର ଗାଉଁର ନାଉଁ ଲଟିମ୍ପୁର ।
- ଫୁଲ : ତମର ଘରେ କେତେକ୍ ଲୋକ୍ ଆଚତ ?
- ମଇନା : ଆମର ଘରେ ଆଠ୍ ଲୋକ୍ ଆଚୁ ।
- ଫୁଲ : କନ୍ କନ୍ ଆଚତ୍ ।
- ମଇନା : ଆମର ଘରେ ମାଁ ବାବା ବାଇ ବଇନି, ଅଜା ଆଇ ଆଚୁ ।
- ମଇନା : ତମର ଘରେ କେ କେ ଆଚତ ?
- ଫୁଲ : ଆମର ତି ମିଶା ମାଁ, ବାବା, ବାଇ ଉଇନି, ଆଜା, ଆଇ ଆଚୁ ।
- ମଇନା : ତମର ଘରେ କେତେକ୍ ଲୋକ୍ ଆଚତ ?
- ଫୁଲ : ଆମରତି ସାତ୍ ଲୋକ୍ ଆଚୁ ।
- ମଇନା : ତମର ବାବାର ନାଉଁ କାୟ ନାଉଁ ?
- ଫୁଲ : ଆମର ବାବାର ନାଉ କୈଲାସ ଜାନୀ ।
- ଫୁଲ : ତମର ବାବାର ନାଉଁ କାୟ ନାଉଁ ?
- ମଇନା : ଆମର ବାବାର ନାଉଁ ଶିବ ଜାନୀ
- ମଇନା : ତମର ଭାଇ କେତଟା ଆଚତ୍ ?
- ଫୁଲ : ମୋର ତିନଟା ଭାଇ ଆଚତ୍ ।
- ମଇନା : ତମର ଭାଇ ମନ୍ କାଇ କାଇ କାମ୍ କରଲାୟେନୀ ।
- ଫୁଲ : ଆମର ଭାଇ ସାତ୍ କିଲାସ ପଡ଼ିକରି ନାଗାଲା ଆରି ଏବେ ଘରେ କାମ୍ କରସି ଆଚେ ।
- ମଇନା : ତମର ଘରେ କେତଟା ଉଇନି ଆଚତ ?
- ଫୁଲ : ଆମର ଘରେ ତିନଟା ଉଇନୀ ଆଚତ୍ ।
- ମଇନା : ସେମନ୍ କାୟଟା କରଲାୟେନି ?
- ଫୁଲ : ତିନ୍ ଲୋକ୍ ଭିତରେ ଗୋଟେକ୍ ଭଇନି ବିବା ହେଲାବେ, ଆମେ ଦୁଇ ଭଇନୀ ପାଠ ପଢ଼ଲୁନି ।
- ମଇନା : ତମର ମାଁ ବାବା କାୟେ କାୟେ କାମ୍ କଲାୟେନି ?
- ଫୁଲ : ଆମର ମାଁ ଆରି : ବାବା ଚାଷ୍ କାମ୍ କଲାୟେନି ।

ଫୁଲ : ତେବେ ତମର ମାଁ ବାବାର ନାଉଁ କାୟେ ନାଉଁ ?
 ମଇନା : ମୋର ମାର ନାଉଁ ଫୁଲ୍‌ମତି ଆରି ବାବାର ନାଉଁ କୈଳାଶ ।
 ଫୁଲ : ଭାଇ କେତୋଟା ଆଚତ୍ ?
 ମଇନା : ଗୋଟେକ୍ ଭାଇ ଆଚେ ।
 ଫୁଲ : ତମର ଭାଇ କାୟେଟା କଲାନ୍ତି ।
 ମଇନା : ମୋର ଭାଇ ପାଠ୍ ପଢ଼ିଲାନ୍ତି ।
 ଫୁଲ : ତମର ଘରେ ଭଇନୀ କେତ୍ଟା ଆଚତ୍ ?
 ମଇନା : ଆମର ଘରେ ତିନଟା ଭଇନୀ ଆଚତ୍ ।
 ଫୁଲ : ତମର ଭଇନୀ ମନ୍ କାର୍ କାମ୍ କରଲାୟେନି ?
 ମଇନା : ଆମେ କାମ୍ କରୁ ନଇଁ ଇସ୍ତୁଲେ ପାଠ୍ ପଢ଼ୁଲୁନି ।
 ଫୁଲ : ତମର ମାଁ ବା କାଇ କାମ୍ କର ଲାଇନ୍ତି ।
 ମଇନା : ଆମର ବାବା ମାଁ ମିଶି ତମର ବାବା ମାଁ ପାରା ଚାଷ କାମ୍ କର ଲାଇନ୍ତି ।
 ମଇନା : ତୁଇ ଏ ଇସ୍ତୁଲକେ କେନ୍ତାର ଜାନ୍‌ଲିସ ?
 ଫୁଲ : ଆମର ବାବାକେ ଦନାଇର ବାବା କାଇଲା ଆଚତ୍, ଗିନେ ଆମର ବାବା ଇସ୍ତୁଲ ଥାନେ ଆୟ୍ଲା ।
 ମଇନା : ତକେ ଏ ଇସ୍ତୁଲେ ନୁଆଁ ନୁଆଁ କେନ୍ତା ଲାଗ୍‌ତେରେଲା ?
 ଫୁଲ : ଭଲ୍ ନା ଲାଗ୍‌ତେ ରେଲା ।
 ମଇନା : କାଇୟେ ? କାଏ କଜେ ।
 ଫୁଲ : ମୋକେ ନୁଆଁ ନୁଆଁ ସାଙ୍ ମିଶାନ୍ ହୋଇତେରେଲା ।
 ମଇନା : ସେଟା ପାଇଁ ତକେ ଭଲ୍ ନା ଲାଗ୍‌ତେ ରେଲା କି ?
 ଫୁଲ : ହଇ ସେଟା ପାଇଁ ଆକା ।
 ମଇନା : ତକେ ପୁରନା ହେଲାକେ କେନ୍ତା ଲାଗଲା ?
 ଫୁଲ : ଟକି ମନ୍ ମୋର ସଙ୍ଗେ ମିଶଲା କାଜେ ଭଲ୍ ଲାଗଲା ।
 ମଇନା : ତୁଇ ଆଗେ କନ୍ ଇସ୍ତୁଲେ ପଢ଼୍‌ତେରେଲୁସ ?
 ଫୁଲ : ମୁଁ ଆଗେ ସିପାଇପୁଟ୍ ଇସ୍ତୁଲେ ପଢ଼୍‌ତେରେଲି ।
 ମଇନା : ଆୟ୍ ଇସ୍ତୁଲେ କେନ୍ତା ଲାଗ୍‌ତେ ରେଲା ?
 ଫୁଲ : ଆୟ୍ ଇସ୍ତୁଲେ ମିଶା ଭଲ୍ ଲାଗ୍‌ତେ ରେଲା ।
 ଫୁଲ : ତୁଇ କେନ୍ତାର ଏ ଇସ୍ତୁଲକେ ଜାନ୍‌ଲିସ ?
 ମଇନା : ନାଇଁ ମୋର ବଡ଼ ଭାଇ ଏ ଇସ୍ତୁଲେ ପାଢ଼୍‌ତେରେଲା, ଆୟ୍ କୟ୍‌ଲା ଯେ ଆୟ୍ ଇସ୍ତୁଲେ ଯା ବୋଲି କୟ୍‌ଲା ଗିନେ ମୁଇଁ ଜାନ୍‌ଲି ।

ଫୁଲ : ଏ ଇଚ୍ଛୁଲେ ନୁଆଁ ନୁଆଁ କେନ୍ଦ୍ରାର ଲାଗତେରେଲା ?
 ମଇନା : ଭଲ ଲାଗତେ ରେଲା ।
 ଫୁଲ : କାଇଁ କଜେ ?
 ମଇନା : ଏତି ଆମର୍ ଗାଉଁ ଟୋକିମନ୍ ରେଲାୟେ ସେ ମନ୍ ମୋର୍ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ରେଲାୟେ ।
 ଫୁଲ : ସେଟା ପାଇଁ ତକେ ଭଲ ଲାଗତେ ରେଲା କି ?
 ମଇନା : ସେଟା ପାଇଁ ସେ ।
 ଫୁଲ : ତକେ ପୁରନା ହେଲା କେନ୍ଦ୍ରା ଲାଗନାଲି ?
 ମଇନା : ମୋକେ ଭଲ ଲାଗଲାନି ।
 ଫୁଲ : ତୁଇ ଆଗେ କନ୍ ଇଚ୍ଛୁଲେ ପଡ଼ତେ ରେଲୁସ୍ ?
 ମଇନା : ମୁଁ ଆମର୍ ଗାଉଁର ଇଚ୍ଛୁଲ୍ ଥାନେ ପଡ଼ିତେ ରେଲି ।
 ଫୁଲ : ସେତି କେନ୍ଦ୍ରା ଲାଗତେ ରେଲା ?
 ମଇନା : ସେତି ଭଲ ଲାଗତେ ରେଲାୟେ ସେତି ଭଲ ନ ପଡ଼ାଇତେ ରେଲାୟ୍ ।
 ଫୁଲ : ଓହୋ ତେବେ ତୁଇ ଇତି ଆୟ୍ ଲୁସ୍ କି ?
 ମଇନା : ତେବେ ତ ଇତି ଆଇଲି ।
 ଫୁଲ : ନିକ ହେଲା ଆ ମିଲିମିଶି କରି ପାଠପଢୁ ।
 ଫୁଲ : ଧାନ୍କଟା ଛୁଟିକେ ତମର୍ ଗାଉଁ କାଇ କାଇ କାମ୍ କଲୁସ୍ ?
 ମଇନା : କାଇ କାମ୍ ଆରି କରବି ଯେ ଧାନ୍ କାଟଲୁଆରି ମଣ୍ଡାଇଲୁ ଆରି ଘରେ ଆନ୍ଲୁ ।
 ଫୁଲ : ତମର୍ତି କାଲି ଧାନ୍ ବୁନି ରେଲାସ୍ କି ?
 ମଇନା : ନାଇଁ ମନ୍ କରବାପଣ ସେ ଲାଗାୟେ ଲୁଆରୁ ।
 ଫୁଲ : ଆଲେ କାଇ କାଇଟା ଲାଗାୟ୍ଲାଆଟସ୍ ?
 ମଇନା : ଇଟା ମନ୍ ମିଶା ଜାନୁଶ୍ ନାଇଁ କି ?
 ଫୁଲ : ହଇ କଅ କା ଆଲପ୍ ଜାନଲେ କାଇହେଲା ।
 ମଇନା : ଆଲେ କଇଲିନି ସୁନ୍ ତେବେ ଆମର୍ ତଙ୍ଗର୍ ଲଗେ ନାଇଁକି ମାଣ୍ଡିଆ ବିରି, କୋଳଥ, ଗୋଉଁ, ତଙ୍ଗରରାଣା, ଶୁଆଁ, ଗୁରଜି, ଖେଡ଼ଜନା, ଦାଣ୍ଡାଆଲ୍ସା ମନ୍ ଲାଗାୟ୍ଲୁ ଆରୁ ଆରି ଖଣ୍ଡେକ୍ ତି ମାଟିକାୟା ମିଶା କରଲୁ ଆରୁ ଆଦା ଆରି ହଲଦି ମିଶା ଲଗାଇଲୁ ଆରୁ ।
 ଫୁଲ : ହେଁ... ତମର୍ ତଙ୍ଗରେ ଜବର୍ ଆକା କରଲାସ୍ବୋହଲେ ତମର୍ ବାଡ଼ ଆଟ କି ନାଇଁ ?
 ମଇନା : ବାଡ଼ମିଶା ଆଟେ ।
 ଫୁଲ : ବାଡ଼େ କାଇ କାଇଟା କରଲାସ୍ ଆଟାସ୍ ?
 ମଇନା : ଆମର୍ ବାଡ଼େ ଆଲୁ, ବାଇଗନ୍, ଫୁଲକୋବି, ପତରଗୋବି ଲାଉ, କୁମୁଡ଼ା ଲାଗାୟ୍ଲୁ ଆରୁ ।

- ଫୁଲ : ତମର ବାଡ଼ ବଡ଼େଟା ଆଚେକି ।
- ମଇନା : ହୟ୍ ବଡ଼େଟା ସେ ଆଚେ ।
- ଫୁଲ : ହେଲେ ଟଟାବାଡ଼ି ଆଚେ କି ବାଇଁ ?
- ମଇନା : ଝଟାବାଡ଼ି, ନକରଲାଇ ସିନା କେତଟା ଆମ୍, ଫନସ୍, ଜାମ୍, ମୁନ୍‌ଗା ଲେମ୍ବୁ ଚଢ଼ା, କମ୍‌ଲା, ତେତଲି ଆମ୍‌ର ମାଣ୍ଡା ଗଛ ପାରାଗ ମନ୍ ଲାଗାୟ୍ଲୁ ଆତୁ ।
- ଫୁଲ : ଏତେକ୍ ସବୁ ଟାଷ୍ଟବାସ୍ ଟାଷ୍ଟବାସ୍ କର ଲାସ୍‌ନି ତମରତି ଫୁଲ ବାଡ଼ ମିଶା ଆଚେ ତ ?
- ମଇନା : ହର ଦୁଆର ବାଟେ ସାନ୍‌ଟା ଗୋଟେକ୍ ଫୁଲ ବାଡ଼ କରି ହାୟ୍‌ତି ଗୋଲାପ୍, ସେବ୍‌ତି, ମଲ୍ଲୀ, ଜିନିଆ ବାଟି, ଢାଲିଆ, ତଗର, ମନ୍ଦାର, ରାନି ଫୁଲ୍, ମେଣ୍ଡାଫୁଲ୍ ଲଗାୟ୍ଲୁ ଆତୁ ।
- ମଇନା : ତୁଇ ମକେ କା ପଟାରି ଲାଗିରେଲୁସ୍ କି କେତ୍ରା ତୁଇ ଆଲେ ଛୁଟିକେ କାଇଟା କରଲୁସ୍‌ନି ?
- ଫୁଲ : ମୁଇଁ ମିଶା ଛୁଟି କେ ଯାଇ ଧାୟ୍‌ବୁଆ ସାଗେ ବେଡ଼ାବାଟେ ଗଲି, କଡ଼ପ୍ ଜାଗଲି, ମାଣ୍ଡିଆ, କାଗ୍‌ଲି ଆରି କାୟ୍‌ଟା ଡା ।
- ମଇନା : ଏତକ୍ ଆନେ ତୋର ଛୁଟି ସାର୍‌ଲାଇ ମା ଜାଟି ଝକଲୁସ୍‌ବି ତୁଇ ।
- ଫୁଲ : ତୁଇ ରିସା ନା ହେ କାଇ କାଇଲିନି ଧାନ୍‌କାଟାଲା ଉପ୍‌ରେ କଲଜା ବେଟାକେ ଗଲି ବେଡ଼ା ଭିତ୍‌ରେ ରେବା କୁଣ୍ଡ ମନ୍‌କର ମାଟ୍ ଧାରଲୁ ଦାରୁ ମିଶା ଆନ୍‌ବାକେ ଆୟ୍‌କୋଆ ସଙ୍ଗେ ଖମ୍‌ନେ ଗାଲି ।
- ମଇନା : ଏଦେ ଏଦେ ଇସ୍‌ଲୁ ବେଲାହେବେ ଜୁ ପାରତ୍‌ନା କରୁ ।

ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠପଢ଼ା ସଂପର୍କରେ ଦୁଇ ସାଙ୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

- ରାମ : ଏଶାମ୍ ତମର ଇସ୍‌ଲୁ କେତେଟା ଦିଦି ଆରି ସାର୍ ଅଚତ୍ ?
- ଶାମ : ଆମର୍ ଇସ୍‌ଲୁ ଦୁଇଟା ସାର୍ ଆରି ତିନଟା ଦିଦି ଆଚତ୍ ।
- ରାମ : ତମର ଗଣିତ ମଜା କେ କେ ପଢ଼ାଇଲାୟ୍‌ନି ?
- ଶାମ : ଆମର୍ ଉଷାଦିଦି ପଢ଼ାଇ ଲାଇନି ।
- ରାମ : ଗଣିତ ପଢ଼ାଇଲା ବେଲେ ଆମର୍ ଇସ୍‌ଲୁ ନିମାନ୍ କରି ବୁଜି ନାହେ ।
- ଶାମ : ଆମର୍ ଇସ୍‌କୁଲେ ବଡ଼େ ନିମାନ୍ ବୁଜାଇ ଦେବାୟ୍ ।
- ରାମ : ଆମର୍ ସାର୍ ନାଇକି କାଲାପଟା ଧାନେ ଗଣିତ୍ ମନ୍‌କେ କରି କରି ଶିକାଇ ଦେବାୟ୍ ମାତର୍ ହାଇଟା କେମିତା ହେଲା ବୁଜି ନାହେ ଆରି ମନେମନେ କରବି ପିଲେ ଭୁଲ ହୋଇଯାଇସି / ତୁଇ ତମର ଇସ୍‌ଲୁ ନିମାନ୍ କରି ଦିଦି ବୁଜାୟ୍‌ବାୟ୍ ବଲ୍‌ଲୁସ୍‌ନି ଆଲେ କେନ୍‌ତା କରି ବୁଜାଏବାୟ୍ ଛନେକ୍ କରି ଦେକାନି ?
- ଶାମ : ଆମର୍ ଦିଦି ନାଇଁ କି ନା ଗଣିତ ବଢ଼ାଇଲା ବେଲେ ଖୋଲାଏସି ।

ରାମ : ହେଁ ପାଟ ପଡ଼ାଇଲା ବେଳେ କେନ୍ଦ୍ରା ଖେଲ ଆରି ତମେମନ୍ ଖେଲି ଲାସ୍ତି କଇ ଦେଖ କାୟ ?

ଶାମ : ଗଟ ଗଟ ହାର ଆମର କିଲାସର୍ ଦୁଇ ଲୋକକେ ଦୁଇବାଟେ ଠିଆ କରସି ଆରି କନ୍ ଥାନର୍ ଚୁଡ଼ି କମ୍ ଥାନର୍ ଫୁଲ, କନ୍ ଥାନର ଗୋଡ଼ି, କାଟି ବାଟି, ତେତଲି ମଂଜି ମନକେ ଆନାୟ୍ ଦେୟ୍ଶି, ପଟେ ପଟେ ଆରି ଗଟେକ୍ ପିଲାକେ ଡାକି କରି ଆରହାତର ଟା କେତଟା ଆଟେ ଆରି ତାର ହାତର୍ ଟା କେତଟା ଆଟେ ବୋଲି ପଚରସି କଇଦେଲା ଉତ୍ତରେ ଆରି ଗଟେକ୍ ପିଲାକେ ଡାକିକରି ହାଇଟାକେ ଅଲଗା ଅଲଗା କରା ଆରି ପାଟାତି ଲେକା ବଲସି, ଆରି ସରାସରି ବେଲେ ଆରି ଗଟେକ୍ ପିଲାକେ ଡାକିକରି ଦୁଇଟା ଯାକ କେ ମିଶାଇ କରି ଗନା ବଲସି ସନତି କରି ମିଶାଇସି ଆରି ଶିକାୟସି, ହେନତି ତମର କିଲାସେ ପିଲା କେତଟା ଆରି ଟୋକି କେତଟା ଆଟର୍ ବଲସି ସର ଟୋକି ଆରି ପିଲା ମନକେ ଗନିକରି କଇଲା ଉପରେ ପିଲାଟକିକେ ମିଶିକରି ଆଟସ୍ ବଲସି । ଏନ୍ତି କରି ଆରି କେତେ ପରକାର କଇକରି ଶିକାୟ୍ ବାୟ୍ ।

ରାମ : ତୋର କାତା ସୁନି କରି ମକେ ତମର୍ ଇସ୍କୁଲେ ପଡ଼୍ ପଡ଼୍ ପାରା ଲାଗିଲାନି । ଆଲେ ତେବେ ଫେଡ଼ାନ୍ ଥାନେ କାଇ କାଇ କରବାସ୍ କଅ କାୟ୍ ।

ଶାମ : ଫେଡ଼ାନ୍ ବଲେ ଆରି କାୟଟା ହେନତି ଆକା କେଡ଼େ କେଡ଼େ ଦାଏ ଆମକେ ଆମ ପତର, ଆରି ଜାମ୍ ପତର ତଲି ତଲି ଆନା ବଲବାୟେ । ତୋଲର ଆନ୍ଲା ଉତ୍ତରେ ଅଲଗା ଅଲଗା କରି ବାନା ବଲବାୟେ ଆରି ତାର୍ ଉତ୍ତରେ ଗୋଟେକ୍ ଆମ୍ପତର ଆରି ଗୋଟେକ୍ ଜାମ୍ ପତରକେ ମିଶାଇ କରି ଯୋଡ଼ା ଯୋଡ଼ା କରି ସଙ୍ଗା ବଲବାୟେ । ଆମେ କଇଦେଲା ଉତ୍ତରେ ପତର କେତେକ୍ ଅଗଲା ବୋଲି ପଚରବାୟେ । ତାକେ କାଲାପଟାତି ଉପରେ ଲେକୁ କାଇ କାଜେକି ହାଇଟା ବୁଡେକ୍ ରେଲା ଜନ୍ଟା ବୁଡେକ୍ ରେଇସି ହାଇଟା ବଡ଼ । ଜନ୍ଟା ଆଲପ୍ ରେୟ୍ସି ତାକେ ତଲେ ଲେଖୁ କାଇ ଯେ କି ହାଇଟା ସାନଟା । ଏବର ଆସା ବଡ଼ଟା ଥାନୁ ସାନଟାକି ସାନଟାକେ ଫେଡୁ ତାର ଉତ୍ତାରୁ ଆବେ ମିଶି ଫେଡୁରୁ । ଉତ୍ତର୍ ଆଇସି ତାର୍ ଉତ୍ତାରୁ ଆମର ଦିଦି ପଚରବାୟେ ହାଇ ଅଗଲି ରେଲା ପତର ଆରି ଫେଡ଼ାଣ ସମାନ ଆଟେ କି ନାଇଁ ପିଲାମନ । ଯଦି ସମାନ ଆଟେ ବୋଲେ ତାଲି ମାରା ବଲଲେ ପୁରି ଆମେ ସବୁ ଲୋକ ତାଲି ମାରୁ ।

ରାମ : ନାଉଁ ବାବୁ ତାର୍ କାତା ସୁନିଲା ବେଲକୁ ମୋକେ ତମର୍ ଇସ୍କୁଲ ଥାନେ ଯିବାକେ ମୁଇଁ ବୁଆ କେ କଇବି ଆରି ଇସ୍କୁଲେ ଆସବି ।

ଦୁଇଜଣ ସାଙ୍ଗ ଅଲଗା ଅଲଗା କ୍ଷୁଲରେ ଅଛନ୍ତି ଏ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା

- ଗୋରୀ : ତମର ଇସ୍ତୁଲେ ତକେ କେନ୍ତା ଲାଗସି ସୁନ୍ଦରୀ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ମୋକେ ବଡ଼େ ନିମାନ୍ ଲାଗସି ।
- ଗୋରୀ : କେନ୍ତାର କାଜେ ଏତେ ନିମାନ୍ ଲାଗସି ସୁନ୍ଦରୀ ସତେ ତମର ଇସ୍ତୁଲ ନିମାନ୍ ଆଚେକି ଆଲେ କାଇ କାୟେ ଏତେ ନିମାନ୍ ଲାଗଲାନି ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ଆମେ ପିଲାଟୋକି ମିଶି କରି ଗଟେକ୍ ଅରେ ରେଲା ପାରା ରେଲୁନି । ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ବଗିଚା ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର । ଆମର ସାର୍ ଦିଦି ମନ୍ ପାଠ ପଢ଼ାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଖେଲ୍ ନାଚ୍ ଗୀତ ସିକାଏ ବାୟ୍ ଆରି ଲାଡ଼୍ କରବାଇ । ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ସିଫାସୁତର ରକ୍ତୁ ଆରି ଆନନ୍ଦ୍ ମନରେ ପଢ଼ା ପଢ଼ି କରବୁ ତେବେ ସେ ନିମାନ୍ ଲାଗସି । ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ବଡ଼େ ନିମାନ୍ ଆମକେ ଘରେ ଦବାକେ ନା ଲାଗେମନ୍ ।
- ଗୋରୀ : ତମର ଇସ୍ତୁଲେ କେତ୍ଟା ପାଠ ପଢ଼ବା ଘର, ଆଚେ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ଆଚେ ପଢ଼ବା ଘର ଆଚେ ।
- ଗୋରୀ : ତମର ଇସ୍ତୁଲେ କେତ୍ଟା ବିନ୍ ଦିଦି ଆରି କେତୋଟା ସାର୍ ଆଚତ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ଦୁଇ ଦିଦି ଆରି ତିନଟା ସାରଆଚତ୍ ।
- ଗୋରୀ : ତମକେ ତମର ସାର୍ ମନ୍ ଆରି ଦିଦି ମନ୍ ଲାଡ଼୍ କରବାୟେ କି ନାଇଁ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଇୟା... ଆମର ସାର୍ ଦିଦି ମନ୍ ତ ଆମର ମାଁ ବାବା ଲାଡ଼୍ କରବାୟେ ସେନ୍ତିଆକା କରବାୟେ ।
- ଗୋରୀ : ତମର ଇସ୍ତୁଲେ ଗୋଟେକ୍ ଲୋକକେ ଲାଡ଼୍ କରବାୟେକି ସବୁ ଲୋକକେ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ନାଇଁ ସବୁକେ ଲାଡ଼୍ କର ବାୟେ ।
- ଗୋରୀ : ତେବେ ତମର ଇସ୍ତୁଲେ କାଇ କାଇଟା କରଲା ଆଚସ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ମୀନା ମଞ୍ଚି, ମନ୍ଦୀମଣ୍ଡଲ୍ ବାଲ୍ ଅଦାଲତ୍ କରଲୁନି ।
- ଗୋରୀ : ଆରି କାଇଟା କର ଲାସ୍ନି ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ନାଇଁ ଆରି କେତେକ୍ କରଲୁ ଆରୁ ।
- ଗୋରୀ : କାଇ କାଇଟା ଆରି କଲା ଆଗସ୍ ତେବେ କଇଦେ ଅଲପ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆଲେ ସୁନ ତେବେ । ଆମେ ନାଇଁକି ଗାତ୍ ଲେଖରୁ ଅନୁଭୂତି ଲେଖରୁ କୁଇକ୍ କମ୍ପିଟିସନ୍ କରବୁ, ଗାତ୍ ଗାୟବୁ, ତାରମା କରବୁ ଆରି ନାଚ୍ କରବୁ । ଯେତକି ଲେଖରେରୁ ସେଟାକେ ଆନେକ୍ଷଣରେ କରବୁ ।
- ଗୋରୀ : ଅନେକ୍ଷଣ ବଇଲେ କାଇଟା ଯେ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ମନକେ ଜୁଟା ଆଇଲା, ଗାତ୍ ହଉ କି ଗପ୍ ହେଉ କି ଆଉ କେନ୍ତାଟା ହଉ ସବୁଲେଖକରି ଗୋଟେକ୍ ଆନେ ଲଗାଇବାର୍ ।

- ଗୋରୀ : ତେବେ ତମର ଇଚ୍ଛୁଲେ କେତେଟା ଆପା ଆର୍ କେତେଟା ନନା ଅଟତ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ଇଚ୍ଛୁଲେ ଗର୍ଗା ଆପା ଆରି ଦୁଇଟା ନାନା ଆଟତ୍ ।
- ଗୋରୀ : ତମର ଆପା ନାନା ମନ୍ ଭଲ କରି ରାନ୍ଦିବାୟେକି ନାହିଁ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ହଁ ଭଲ କରି ସେ ରାନ୍ଦିବାୟେ ।
- ଗୋରୀ : ତମର ଆପା ମନ୍ ତମର ଯତନ୍ ନେବାୟେ କି ନାହିଁ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ସବୁ ଆପା ବାବା ମନ୍ ସବୁକେ ଯତନ୍ କରାୟେ ।
- ଗୋରୀ : ତେବେ ତମେ ଗାଡ଼ ଗାଈ ବାସ୍ ନାଟ୍ କରବାସ୍ ଯେ କନ୍ତ୍ରୀ ନାଟ୍ କରବାକେ ଗାଲା ଆଟାସ୍ କି ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ହଁ ଆମେ ନାହିଁକି ଭୁବନେଶ୍ୱର, ସୁନାବେଡ଼ା, କୁନ୍ତରଖାଲ୍ ଆମାଗୁଡ଼ା, କୋରାପୁଟ୍, ନାଟ୍ବାକେ ଗାଲୁ ଆରୁ ।
- ଗୋରୀ : ତମେ ସାକାଲେ କେତେଟା ବେଲେ ଉଠ୍ବାସ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମେ ସାକାଲେ ୪ଟା ବେଲେ ଉଠୁ ।
- ଗୋରୀ : ଉଠିକରି କାଈ କାମ୍ କରାସ୍ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଉଠିକରି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଆରି ଦାତୁନ କରୁ ଜାଡ଼ା ଯିବୁ ଆରି ଡାଣ୍ଡ ବାଡାନୁ ।
- ଗୋରୀ : ସାକାଲ ଉଠି କେଡ଼େବଲା ପଡ଼ିଲାସ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ସାକାଲ ଅଲି ଆମେ ସାତ୍ଟା ବେଲା ପଡ଼ିଲୁନି ।
- ଗୋରୀ : ଆରି କେତେଟା ବେଲେ କାଈ କାମ୍ କରଲାସ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ନଅଟା ବେଲେ ଭାତ୍ ଖାଇବୁ ଆରି ଇଚ୍ଛୁଲ ଯିବୁ ।
- ଗୋରୀ : ଇଚ୍ଛୁଲ କେତେଟା ବେଲେ ଛାଡ଼ିବାୟେ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଘଣ୍ଟେ ବେଲେ ଗୋଟେକ୍ ଥର ଛାଡ଼ିବାୟେ ଆରି ସମାନ ଚରଟା ହେଲେ ଘରେ ଛାଡ଼ିବାୟେ ।
- ଗୋରୀ : ତାର୍ ପଛେ କାଈଟା କରାସ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ପିଲାଟିକି ମନକେ ଗନ୍ବୁ, ଟିଫିନ୍ ଖାଇବୁ ଆରି ଖେଲବୁ ଛନେକ୍ । ଆରି ସଞ୍ଜବେଲେ ଆମର ବଖରା ଆରି ଦାଣ୍ଡ ଝାଡୁ କରବୁ । ଛଅଟା ହେଲେ ଘଣ୍ଟା ବାଜିଲେ ହାତ୍ ଗୋଡ଼୍ ଧଇ କରି ପଡ଼ୁ ।
- ଗୋରୀ : ତେବେ ତମର ଇଚ୍ଛୁଲେ କେତେକ୍ ଲୋକ ଆଟାସ୍ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଆମର ଇଚ୍ଛୁଲେ ପିଲା ଟକି ମିଶି କରି ୩୦୦ ଲୋକ୍ ଆରୁ ।
- ଗୋରୀ : ତମର ହଷ୍ଟେଲେ ୩୦୦ ପିଲା ଆଟତ୍ ଯେ କେତେଟା ଶୋଇବା ଘର୍ ଆଟେ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଟକି ମନ୍ ଚରଟା ଆଟେ ପିଲା ମନ୍ ପାରଟୋ ଆଟେ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତୁଇ ମୋର କାତା ଶୁନ୍ଲୁସ୍ ଯେ ତେବେ ତମର ଇମକୁଲର ମିଶା ଅଲପ୍ କଇଦେଶ୍ କାଈ ?

- ଗୋରୀ : ହଇ ସୁନ୍ ତେବେ କଇଲିନି ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : କଅଁ କାଇ ଆଲେ ତମ୍ବର ଇସକୁଲ କେନ୍ଦ୍ରାର ଆଚେ ?
- ଗୋରୀ : ଆମର୍ ଇସକୁଲ ମିଶା ଭଲ୍ ଆଚେ ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତମ୍ବର ଇସକୁଲେ କେନ୍ଦ୍ରାର ପାଠ୍ ପଢ଼ାୟ୍ ବାୟେ ।
- ଗୋରୀ : ଆମର୍ ଇସକୁଲେ ମିଶା ଭଲ୍ ସେ ପାଠ୍ ପଢ଼ାୟ୍ବାୟ୍ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତମ୍ବର ଇସକୁଲେ କେନ୍ଦ୍ରା ସାର୍ ଆରି ଦିଦି ମନ୍ ଅଚତ୍ ?
- ଗୋରୀ : ଆମରି ସକୁଲେ ୪ଟା ସାର୍ ଆରି ୨ଟା ଦିଦି ମନ୍ ଆଚତ୍ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତମ୍ବକେ ଲାଡ଼୍ କରବାୟ୍ କି ବାଇଁ ?
- ଗୋରୀ : ଲାଡ଼୍ କରବାୟ୍ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ସୁନ୍କାଇ ତମ୍ବର ଇସକୁଲେ ମନ୍ଦ୍ରାମଣ୍ଡଳ କରଲା ଆଗସ୍ କି ନାଇଁ ।
- ଗୋରୀ : ମନ୍ଦ୍ରା ମଣ୍ଡଳ ମିଶା କଲୁ ଆରୁ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ଖାଲି ମନ୍ଦ୍ରା ମଣ୍ଡଳ କରଲା ଆଗସ୍ କି ?
- ଗୋରୀ : ହଇ ମନ୍ଦ୍ରା ମଣ୍ଡଳ୍ ସେ କଲୁ ଆରୁ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ମାନା ମଞ୍ଚ ଆରି ବାଲ୍ ଅଦାଲତ୍ କଲା ଆଗସ୍ କି ନାଇଁ ?
- ଗୋରୀ : ମାନା ମଞ୍ଚଆରି ବାଲ୍ ଅଦାଲତ୍ ବଲେ କାଇଟା ?
- ସୁନ୍ଦରୀ : ବାଲ୍ ଅଦାଲତ୍ ବଲେ ଆମେ ପିଲାମନ୍ ଗଟେକ୍ କରଚ୍ କରଲୁ ଆରୁ ହାଇତି ଆମେ ମନ୍ ଯେ ଭୁଲ୍ କାମ୍ କରସି ତାକେ ଆମେ କରଚ୍ ଥାନେ ନେବୁ ଆରି ବିଚାର୍ କରବୁ । ମିନା ମଞ୍ଚ କଇଲେ ବଲେ ପାଡ଼୍ ପଦବାଟା ସଫାସୁତର୍ ହେବାଟା, ମୁଣ୍ଡେ ହାତେ ଗୋଡ଼େ ତେଲ୍ ଲଗାୟ୍ବାଟା ନିଜର୍ ଗାଗଡ଼୍କେ ନିଜେ ଯତନ୍ ନେବାଟା ଯଦି ଏଟା ମନ୍ ବା କରଲେ କରଚ୍ ଲଗେ ଆମର୍ ଭିତରେ ବିଚାର୍ କରବୁ । ଏଟା ମନକେ ମାନାମଞ୍ଚ, ବାଲ୍ ଅଦାଲତ୍ କୟ୍ବାୟ୍ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତମ୍ବର ଇସକୁଲେ ଲଗେ କେନ୍ଦ୍ରା ଆପା ଆରି ନାନା ଆଚତ୍ ?
- ଗୋରୀ : ତିନ୍ଟା ଆପା ଆରିଦୁଇଟା ନାନା ଆଚତ୍ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ସେ ମନ୍ କେନ୍ଦ୍ରାର ରାନ୍ଦାବାଡ଼୍ କରିଦେବାୟେ ?
- ଗୋରୀ : ଆମର୍ ଇସକୁଲେ ମିଶା ଆପା ଆରି ନାନା ମନ୍ ଭଲ୍ସେ ରାନ୍ଦାୟ୍ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ତମ୍ବର ଇସକୁଲେ ଫୁଲ୍ ବାଡ଼୍ ଆଚେ କି ନାଇଁ ?
- ଗୋରୀ : ଆମର୍ ଇସକୁଲେ ମିଶା ଫୁଲ୍ ବାଡ଼୍ ଆଚେ ତମ୍ବର ଇସକୁଲେ ଆଚେ କି ନାଇଁ ।
- ସୁନ୍ଦରୀ : ହାଁ, ଆଁ ଆମର୍ ଇସକୁଲ ଲଗେ ମିଶା ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ବାଡ଼୍ କରଲୁ ଆରୁ । ଆରି ରଙ୍ଗ୍ ରଙ୍ଗ୍ ପତର୍ ସଜାଇବାୟ୍ ଯେ ସେଟାସଙ୍ଗେ ଆମେ ଭାରତ୍ ମାନଚିତ୍ର, ଓଡ଼ିଶା ମାନଚିତ୍ର ଆରି

ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତୁନି ଯେ ଗଣିତ ଲଗେ ଆୟତକ୍ଷେତ୍ର, ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ର, ତ୍ରିଭୁଜ ଆଦି ହଉ ଆଚେ
ଯେ ସିଟାମନ୍ ରପଲୁ ଆରୁ । ବଡ଼ ବଡ଼ ଅଜ୍ଞାନ ଆଇଲେ ଶରଧା ହୋଇ ଗାଲାୟନି ।

- ଗୋରା : ତମର ଇସ୍ତୁଲ ଲଗେ ଏଟାମନ୍ ଆରି କରଲ୍ଲା ଆଚତ୍ କି ? ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ କରୁନାଇଁ ?
- ସୁନ୍ଦରା : ତମର ଇସ୍ତୁଲେ ଗୀତ ନାଚ୍ କରବାସ୍ କି ନାଇଁ ?
- ଗୋରା : ଆମେ ମିଶା ଗୀତ ନାଚ୍ କରବୁ କାୟେ ।
- ସୁନ୍ଦରା : ତମର ଇସ୍ତୁଲର୍ ପିଲା ଟକିମନ୍ କୋଡ଼ି ମିଶା ନାଚବାକେ ପାଲା ଆଚତ୍ କି ନାଇଁ ?
- ଗୋରା : ନାଇଁ କିନ୍ତୁ ମିଶା ନାଚ୍ କରବାକେ ଯାଉନାଇଁ ।
- ସୁନ୍ଦରା : ତେବେ ତମର ଇସ୍ତୁଲେ କେତଟା ବେଲେ ଉଠବାସ୍ ?
- ଗୋରା : ଆମେ ଛଅଟା ବେଲେ ଉଠୁ ।
- ସୁନ୍ଦରା : ଛଅଟା ବେଲେ ଉଠଲେ ତ କେତେ ବେଲେ ଦାଡୁନ୍ କରବାସ୍ ବନ୍ଦାଡ଼ ଯିବାସ୍ ଆରି
ଗାଦାୟବାସ୍ ।
- ସୁନ୍ଦରା : ତମର ଇସ୍ତୁଲେ ପିଲା ଟକି ମନ୍ କେ କଇଦେସ୍ ଯେ ଝଟା ବେଲେ ଉଠି ଜାତାପାନୀ ଯା
ଆରି ବାତାନା ବୋଲି କଇଦେସ୍ ହେଲେ ସିନା ପାଠ ପଢ଼ି ବସବାକେ ହେଇସି ।
- ଗୋରା : ହଇ ତେବେ କଇଦେବି । ତୁଇ କଇଲାଟା ସବୁ କଇବି ତେବେ ।
- ସୁନ୍ଦରା : କେତଟା ବେଲେ ତ ପାନି ଗାଦାୟବାସ୍ ।
- ଗୋରା : କେତଟା ବେଲେ ମିଶା ଯେ ଯେ ପରସି ଗାଦାୟବାସ୍ ।
- ସୁନ୍ଦରା : ସେତି କରଲେ ନ ହଏ ବେଶି ବେଶି କାମ୍ ସରାଇଲେ ସିନା ହେଇସି ପାଠ ପଢ଼ି ବସବାସ୍ ।
- ଗୋରା : ଭଲ୍ ତେବେ ସେତ୍ରା କରଲେ ସେ ହେଇସି ।
- ସୁନ୍ଦରା : ତମର ଇସ୍ତୁଲେ କେତଟା ପିଲାଟକି ଆଚତ୍ ।
- ଗୋରା : ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ଝଟା ପିଲା ଆରି ୧୦୦ଟା ଟକି ଆଚତ ।
- ସୁନ୍ଦରା : ପାଠ ପଢ଼ବାକେ କେତଟା ଘର ଆଚେ ।
- ଗୋରା : ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ଝଟା ଘର ଆଚେ ।
- ସୁନ୍ଦରା : କେତଟା ବେଲେ ପାଠ ପଢ଼ବାକେ ବସବାସ୍ ତ ।
- ଗୋରା : ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ ୧୦ଟା ବେଲେ କିଲାସରେ ବସବୁ ।
- ସୁନ୍ଦରା : କେତଟା ବେଲେ ଛାଡ଼ବାୟତ ?
- ଗୋରା : ଚାରିଟା ବେଲେ ଛାଡ଼ବାୟ ।
- ସୁନ୍ଦରା : ଆମର ପାରା ଆକା ତେବେ ଆଲେ ଜୁ ବେଲ୍ ବୁଡ଼ଲାନି ବେ ଘରେ ଯୁ... ।

ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ

ହସଖେଳ

ଦେଖ ଓ କୁହ (ଦେକା ଆରି କୁଆ)

ହାତୀ	: ଆତୀ	: ଆତୀତାଲ ମନକେ ଖାୟସି ।
ବାଘ	: ବାଘ	: ବାଘ ବନେ ରେୟସି ।
ମୁଷା	: ରୁଟିଆ	: ମୁଷା ରୁଟିଆ ଧାନ କେ ଖାୟସି ।
କଇଁଛ	: କଟିମ୍	: କଟିମ୍ ପାନି ଭିତ୍ରେ ପହରୁଁ ବୁଲୁଲାନୀ ।
ଜିରାଫ	: ଜେବ୍ରା	: ଜେବ୍ରା ଚିତ୍ର କାବ୍ରା ରେୟସି ।
ମାଙ୍କଡ଼	: ମାଙ୍କଡ଼	: ମାଙ୍କଡ଼ ମନ୍ ଗଛ ଉପରେ ରେବାୟ ।
ଭଉଣୀ	: ଭୟନୀ	: ମୋକେ ଗଟେକ୍ ଭୟନୀ ଆଚେ ।
ରୁଟିଆ ମୁଷା	: ଚିଲୁ ମୁଷା	: ଚିଲୁ ମୁଷା ଗଟେ ରେୟସି ।
ମୟୂର	: ମଜୁର	: ମଜୁର ଗଟେ ରେୟସି ।
ବଗ	: କକେଡ଼ା	: କକଡ଼ାମନ୍ ଦଲ୍ ଦଲ୍ ଉଡ଼ି ବୁଲୁଲାଇନି ।
ମାଛ	: ମାଛ	: ମାଛ ମନ୍ ବନ୍ଦେରେବାୟ ।
ହରିଣ	: ସମର୍	: ସମର୍ ଘାଁସ୍ ଖାୟସି ।
ଭାଲୁ	: ଭାଉ	: ଭାଲୁ କାଲିଆ ରେୟସି ।
ବେଙ୍ଗ	: ବେଙ୍ଗଟି	: ବେଙ୍ଗଟି ବନ୍ଦେ ରେୟସି ।
ସାପ	: ସାପ୍	: ସାପ୍ ଗଟେ ରେୟସି ।
କୁମ୍ଭୀର	: ମଗର	: ମଗର ବଡ଼ ବଡ଼ ବନ୍ଦେ ରେୟସି ।
ଠେକୁଆ	: ଖାଡ଼ା	: ଖାଡ଼ା ମନ୍ ଗଛର୍ ପରଡ଼୍ ଥାନେ ରେବାୟ ।
କୋଇଲି	: କୋଇଲି	: କୋଇଲି ଗଟେ ବସି କରି କୁକୁ ଡାକସି ।

ଗୁନାଗୁନି

ଭାଇ	: ନାନା	: ମୋକେ ବଡ଼ ନାନା ଆଚେ ।
ଭଉଣୀ	: ଭୟନୀ	: ସେ ମନ୍ ଦୁଇ ଭଇନୀ ହେବାୟ ।
ଚାଉଳ	: ଚାଉଳ	: ଚାଉଳକେ ଭାତ ରାନ୍ତି କରି ଖାୟବାର ହେସି ।
ଗୁଣ୍ଡ	: ଗୁଣ୍ଡ	: ଚାଉଳ କେ ଗୁଣ୍ଡ କରି ପିଟା ବନାୟ ବାର ହେୟସି ।
କପାଟ	: କପାଟ	: କପାଟ୍ ଡାପିକରି ରାତିର୍ ବେଲା ଶୟବାର୍ ।

କହିଲା	: କୟଲା	: ମୋକେ ମୋର୍ ନାନା ଗଟେକ କାତା କୟଲା ।
ବାଘ	: ବାଘ	: ବାଘ ବନେ ରେୟସି ।
ମାମୁ	: ମାମୁଁ	: ମାଁର ଭାଇକେ ମାମୁଁ ବୋଲି କୟବାୟ ।
ଆସ	: ଆସା, ଆୟ	: ଗତିଆ ଲୋକକେ ଘରେ ଆଶା ବୋଲି କୟବାର ।
ଚକ୍କୁଳି	: ପିଠା	: ବିରି ଆରି ଚାଉଲକେ ମିଶାୟ କରି ପିଠା ବନାୟବାର ।
ଚଟଣୀ	: ଚଟନୀ	: ଚନା ଡାଲିକେ ଭାଜି କରି ରୁବ୍ଲେ ଚଟଣୀ ବନାୟ ବାର ହେୟସି ।
ଚୌକି	: କୁରୁଚି	: କୁରୁଚି ଉପରେ ବସବାର ହେୟସି ।
ଉପରେ	: ଉପରେ	: ସେ ଉପରେ ଉପରେ ଦେଖିଲାନୀ ।
ବସ	: ବସା	: ବଡ଼ ଲୋକକେ ଘରେଡାକି କରି ବସାୟ କରି କାତା ହେ ବାର ।
ପଟି	: ଟାଟି	: ଟାଟି ଥାନେ ବସି କରି ଖାୟବାର ।
ଟଗର	: ଟଗର	: ଟଗର୍ ଫୁଲ ଧାବଲା ରେୟସି ।
ପନିକୀ	: ପନକି	: ପନକି ଲଗେ ମାଛ କାଟ୍ବାକେ ବଡ଼ିଆ ହେୟସି ।
ଅରଟ	: ଅରଟ	: ଅରଟ ଥାନେ କୁଇଁଶାଲ ଥାନୁ ବାଡ଼ି ବେଟ୍ବାର ।
ମାଠିଆ	: ହାଣ୍ଡି	: ହାଣ୍ଡି ଥାନେ ପାନି ଆନ୍ବାର ।
ଚାମଟ	: ଚାମଟ୍	: ଚାମଟା ଥାନେ ଖାୟବାଟା ବେଟି ଖାୟବାର ହେୟସି ।
ବାଡ଼ି	: ଡାଙ୍ଗ	: ଡାଙ୍ଗ ଧରି କରି ଗାୟ ଗରୁ ଖେଦ୍ବାର ।
ଇଟା	: ଇଟା ମୁକା	: ଇଟାଥାନେ ଘର୍ ବନାୟ ବାର ହେୟସି ।
ଚଟିଆ	: ଚେଟିଆ	: ଚେଟିଆ ମନ୍ ଚିଅର୍ ଚାଆର୍ କର୍ବାୟ ।
ଚପଲ	: ପାଣ୍ଡଲ	: ପାଣ୍ଡଲ ପିନ୍ଦି କରି ବନ୍ଦାଡ଼୍ ଯିବାର ।
ଚାବି	: କୁଟି	: ଗାଁ ଗଲା ବେଲେ ଘର୍କେ କୁଟିପାକାୟ କରି ଯିବାର ।
ଚଟୁ	: ଚାଟୁ	: ଚାଟୁ ସଙ୍ଗେ ଭାଟ୍ ବାଟା କର୍ବାର ହେୟସି ।
ଚକ	: ସିଲି	: ମଟର୍ ସାଇକେଲ୍ କେ ଦୁଇଟା ସିଲି ଆଟେ ।
ଆଖୁ	: ଆକି	: ଆକିଲଗେ ଦେଖ୍ବାର ହେୟସି ।
ଚଷମା	: ଚଷମା	: ଆଖୁ ନା ଦିଶ୍ଲେ ଚଷମା ପିନ୍ଦ୍ବାର ।
ବସିଛି	: ବସଲା ଆଟେ	: ସେ କୁରୁଚି ଉପରେ ବସଲା ଆଟେ ।
ତାଳି	: ତାପଡ଼ି	: ଇସ୍ତୁଲେ ସବୁ ଲୋକ ତାପଡ଼ି ମାର୍ଲାୟେ ।
ପାଟି	: ଚଣ୍ଡ	: ଚଣ୍ଡ ଲଗେ ଭାଟ ଖାୟବାର ହେୟସି ।
ଟିକିଏ	: କଠଣ୍ଡକା	: ମକେ କଣ୍ଡେ ଭାଟ ଆରି ଶାର୍ ଦେବୁସ୍ ।
ଖେଲୁଛି	: ଖେଲଲାନୀ	: ପିଲା ଗଟେକ୍ ବଲ୍ ଖେଲଲାନୀ ।
ଚାଖୁଟି	: ଚାକଲାନୀ	: ସେ ମାଛ୍ ସାଗ୍କେ ଚାକଲାନୀ ।

ଛେଳି ଡରେ ପାଣିକି (ଛେଳି ପାନିକେ ଡରସି)

ବଣ	:	କମନ, ଜଙ୍ଗଲ	:	କମନେ ଜବର ଗଛ ମନ୍ ରେୟସି ।
ଭିତରେ	:	ଭିତରେ	:	ଘର୍ ଭିତ୍ରେ ଲୋକମନ୍ ଆଚଡ୍ ।
ଝରଣା	:	ଝରଣା	:	କୁପଲି ତଲେ ଝରନା ରେୟସି ।
ଝର ଝର	:	ଝର ଝର	:	ଜଡ୍ଡିର୍ ପାନି ଝର ଝର କରି ଯାୟସା ଆଚେ ।
ପାଣି	:	ପାନି	:	ନିକ ପାନି ଗାଧାୟ୍ ବାର୍ ।
ଝଲ ମଲ	:	ଚକ୍ ମକି	:	ଫାଟାୟ୍ ଟେକ୍ ଖାରା ଲଗେ ଦେକାୟ୍ଲେ ଚକ୍ମକି ଯାୟସି ଆଚେ ।
ମାଛ	:	ମାଛ	:	ମାଛ ବନ୍ଦେ ରେୟସି ।
ଫଲମୁଲ	:	ଫଲମୁଲ୍	:	କମନେ ଜବର ଫଲମୁଲ୍ ରେୟସି ।
ଫକ୍ ଫକ୍	:	ଫକ୍ ଫକ୍	:	ପାନିଥାନେ ମାଛ ମନ୍ ଫକ୍ ଫକ୍ ହେଲାୟ୍ନି ।
ଡିଆଁ ଡେଇଁ	:	ଡେଗା, ଡେଗି	:	ପିଲାଟକି ମନ୍ ଡେଗା ଡେଗି ଖେଲ୍ଲାୟ୍ନି ।
ଛେଳି	:	ଛେଲି	:	ଛେଲି ଗଟେକ୍ ପଶୁ ଆୟ୍ ।
ପାଖରେ	:	ଲଗେ	:	କୁପଲି ଲଗେ ମାଛ ମନ୍ ରେୟସି ।
ଯାଉଥିଲା	:	ଯାୟଡେରେଲା	:	କମନ୍ ବାଟେ ବାଘ ଗଟେକ୍ ଜାୟଡେ ରେଲା ।
ଦେଖିଲା	:	ଦେଖିଲା	:	ବାଘ ଛେଲିକେ ଦେଖିଲା ।
ମନ	:	ମନ୍	:	ମକେପାଟ ପଡ୍ଡବାକେ ବେଶିମନ୍ ହେଲା ଆଜି ନା ଖାଇଲେ ହେୟସି ।
ଡେଇଁ	:	ଡଗାଇ	:	ସେ ଡଗାଇ କରି ଉଟିଗାଲା ।
ପଡ଼ିଲା	:	ଅଦର ଲା	:	ଛେଲି ପାନି ଥାନେ ଅଦରଲା ।
ଦେହ	:	ଗାଗଡ଼	:	ମେଣ୍ଡାର୍ ଗାଗଡ଼୍ ରୁମ୍ ରୁମ୍ ରେୟସି ।
ଗୋଡ଼	:	ଗୋଡ଼	:	ମେଣ୍ଡାକେ ଚାର୍ଟା ଗୋଡ଼ା
ବାଜିଲା	:	ଦାୟଲା	:	ପାନିଥାନେ ଛେଲିର୍ ଗୋଡ଼ ଲଟକି ଗଲା ।
ଗରଗର	:	ଗରଗର୍	:	ମାଛ ଗରଗର୍ ହେଇ କରି ଛେଲିକେ ଚାବ୍ଲା ।
କାମୁଡ଼ି	:	ଚାବଲା	:	ଛେଲି କେ ବାଘ ଚାବଲା ।
ଭୟ	:	ଡର	:	ଛେଲି ଡରି କରି ପାଲାୟ୍ଲାନି ।
ବାହାରି	:	ଭାରଲା	:	ପାନି ଥାନୁ ମାଛ ଭାରଲା ।
ଦିନ୍	:	ଦିନ୍	:	ଦିନର୍ ବେଲା ବେଲ୍ ଉଦସି ।
ନାହିଁ	:	ନାହିଁ	:	ମକେ ଖାୟବାକେ ନାହିଁ ବୋଲି କୟ୍ଲା ।
ମୟୂର	:	ମଜୁର	:	କମନେ ମଜୁର ନାର୍ଲାନି ।

ଝରକା	: ଖଡ଼କି	: ଘରେ ଖଡ଼କି ରେୟସି ।
ଗଛ	: ଗଛ	: ନିର୍ଗିଲି ଗଛ ଲମ୍ ଲମ୍ ରେୟସି ।
ବଗ	: କକେଡ଼ା	: କକଡ଼ା ମନ୍ ଧାବ୍ଲା ଧବ୍ଲା ରେବାୟ ।
ମଟର	: ମଟର	: ମଟର୍ ଗାଡ଼ି ଥାନେ ବସି କରି ଗାଁକେ ଜିବାର୍ ହେୟସି ।
ଗରା	: ପାଣ୍ଡରା	: ହାୟ ଲୋକ୍ ଗଟେକ୍ ପାଣ୍ଡରା ଆଚେ ।
ପର	: ପକ୍ଷୀ	: କାଉକେ କାଲିଆ କାଲିଆ ପକ୍ଷୀ ରେୟସି ।
ଝୁମ୍‌କା	: ଝୁମ୍‌କା	: ଝୁମ୍‌କା ଧରି କରି ବାଜାୟ୍‌ବାର୍ ଏୟସି ।
ମଗର	: ମଗର	: ମଗର୍ ପାନି ଲଗେ ରେୟସି ।
ମକା	: ଜନା	: ଜନାକେ ପଡ଼ାୟ୍ କରି ଖାୟ୍‌ବାର୍ ହେୟସି ।
ଅରଟ	: ଅରଟ	: ଅରଟ୍ ଥାନୁ କୁଇଁ ସାଲ୍ ଥାନୁ ପାନି ବେଟବାର୍ ହେୟସି ।
ଝାଡ଼ୁ	: ବାଡ଼ନୀ	: ବାଡ଼ନୀ ଥାନେ ଘର ଦାଣ୍ଡ ବାଡ଼ାନ୍ ବାର ହେୟସି ।

ବାଉଁଶ ରାଣୀ (ବାଉଶ ରାନୀ)

କଦଳୀ	: କଦଳୀ	: ପାବ୍ଲା କଦଳୀ ହଲଦୀ ଦିଶ୍‌ସି ।
କମଳା	: କମଳା	: ଗଛେ କମ୍‌ଲା ପଲ୍‌ଲା ଆଚେ ।
କାନ	: କାନ	: କାନଲଗେ ସୁନ୍‌ବାର୍ ହେୟସି ।
ନଖ	: ନକ	: ବେଶି ନଖ୍ ନା ବାଡ଼ାୟ୍‌ବାର୍ ।
ନଳ	: ନାଲା	: ନାଲା ଥାନେ ପାନି ଯାୟ୍‌ସି ।
କର	: କର	: ତୁଇ ବେଶି ପଡ଼ାପଡ଼ି କର ।
ଟଗର ଫୁଲ	: ଟଗର ଫୁଲ	: ଟଗର୍‌ଫୁଲ ଧବ୍ଲା ରେୟସି ।
ମାଠିଆ	: ହାଣ୍ଡି	: ଟକି ଖଟେକ ହାଣ୍ଡି ଥାନେ ପାନି ନେଲାନି ।
କପ୍	: କାପୁ	: କାପୁ ଲଗେ ଚା ପିଇବାର୍ ।
ଧୂପକାଠି	: ଧୂପକାଟି	: ମାପୁ ଘରେ ଧୂପକାଟୀ ଲାଗାୟ୍ ବାର୍ ।
ଆଖି	: ଆକି	: ଆଖିଆନେ ଦେଖ୍‌ବାର୍ ହେୟସି ।
କମ୍ପୁଟର	: କମ୍ପୁଟର	: କମ୍ପୁଟର୍ ଥାନେ ଦେଶ୍ ବିଦେଶର୍ କାତା ଜାନବାର୍ ହେୟସି ।
ଛୁଞ୍ଚି	: ସୁଜୀ	: ସୁଜୀଥାନେ ଫାଟ୍‌ଲାଗା ସିଲାୟ୍ ବାର୍ ହେୟସି ।
ଇଞ୍ଜେକସନ୍	: ଇଞ୍ଜିସେନ୍	: ଜର୍ ହେଲେ ଇଞ୍ଜିସେନ୍ ମାରି ହେବାର୍ ।
ବହି	: ବଇ	: ବହି ପଡ଼ଲେ ସବୁ ଠାରୁ କାତା ଜାନବାର୍ ହେୟସି ।
ଦାତ୍ର	: ଦାତ	: ଦାତଲଗେ ଚାବିକରି ଖାଇବାର ହେୟସି ।
ନିଆଁ	: ଜୟ	: ଜୟ ଲାଗାୟ୍ କରି ଭାତ୍ ସାଗ୍ ରାନ୍‌ବାର୍ ହେୟସି ।

ଚଫଳ	:	ପାଣ୍ଡାଲ	:	ପାଣ୍ଡାଲ ଗୋଡ଼େ ପିନ୍ଧିବାର ହେୟସି ।
ତୁଳି	:	ଭୁରୁଷ	:	ଭୁରୁଷ ଲଗେ ଦାନ୍ତ ଘଷିବାର ହେୟସି ।
ମୋବାଇଲ	:	ମବେଲ	:	ମବେଲ ଲାଗେ କାତା ହେବାର ହେୟସି ।
ପେନ	:	ପେନ	:	ପେନ ତାନେ ଲେକିବାର ହେୟସି ।
ରେଡ଼ିଓ	:	ରେଡ଼ିଓ	:	ରେଡ଼ିଓ ଲଗେ ସବୁ କାତା ଶୁଣାବାର ହେୟସି ।

ଠୋଠା (ତୁଙ୍ଗଭାଜ୍)

ଛାଡ଼ିଲେ	:	ଛାଡ଼ିଲାୟେ	:	ଲୋକ୍ କେ ଛାଡ଼ିଦେଲାୟେ ।
ଡାକ	:	ଡାକ୍	:	ଆୟ ରାଟୁ କରି ଡାକିଲା ।
ବେଲୁନ୍	:	ଫୁଟକା	:	ପିଲାମନ୍ ଫୁଟକା ଖେଲିଲାୟେନି ।
ଦେଇ	:	ଦେଇ	:	ଧବଲୁକେ ଫୁଟକା ଦେଇ କରି ଜାଇରେଲି ।
ନାଲିଆ	:	ନିଲିଆ	:	ଆୟ ନିଲିଆ ଫାଟାୟ ପିନ୍ଧିଲା ଆଚେ ।
ଖେଲିଲେ	:	ଖେଲିଲାୟେ	:	ପିଲାମନ୍ ବଲ୍ ଖେଲିଲାୟେ ।
ଖେଲ	:	ଖେଲ	:	ହାୟ ଆନେ କ୍ରିକେଟ ଖେଲିଲାୟେନି ।
ଧରି	:	ଧେରିକରି	:	ଆୟ ଗାଡ଼ି ଧେରି କରି ଗାଲା ଆଚେ ।
ଗେଲ	:	ଲାଡ଼	:	ମୋର ମାଁ ମକେ ବଡ଼େ ଲାଡ଼ କରସି ।
ଆଠ	:	ଆଟ	:	ତାକେ ଆଟଟା ସାଇକେଲ୍ ଆଚେ ।
ଏକାଠି	:	ଗଟେକଆନେ	:	ଗଟେକ୍ ଆନେ ବସିକରି ପାଠ ପଢ଼ିବାର ।
ଯୋଡ଼ି	:	ଜୁଲି	:	ମୋକେ ଦୁଇ ଜୁଲି ପାଣ୍ଡାୟ ଆଚେ ।
ଦେଲେ	:	ଦେଲାୟେ	:	ସାର୍ ମନ୍ ଆମକେ ପେନ୍ ଦେଲାୟେ ।
ଆକାଶେ	:	ବାଦଲେ	:	ଆଜିର ବାଦଲ୍ ନିକ ଆଚେ ।
ଫାଟିଲା	:	ଫୁଟଲା	:	ବାନ୍ ମନ୍ ଫୁଟଲାନୀ ।
ବଗ	:	କକେଡ଼ା	:	କକେଡ଼ା ମନ୍ ବାଦଲେ ଉଡ଼ି ବୁଲିଲୟନି ।
ଡାଲ	:	ଡାଲ	:	ଆମ ଗଟେ ଜବର ଡାଲ ଆଚେ ।
ନଳ	:	ନାଲ	:	ନାଲାଲଗେ ପାନି ପିଇବାର ହେୟସି ।
ଓଟ	:	ଓଟ	:	ଓଟର ଟଟରା ବେଶି ଲମ୍ ରେୟସି ।
ଆତ	:	ଚିତାଫଲ	:	ଚିତାଫଲ୍ ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ଲାଗସି ।
ପିଆଜ	:	ପିଆଜ	:	ପିଆଜକେ ସାଗେ ପାକ୍ସ ବାର ହେୟସି ।
କଲମ	:	ପେନ୍	:	ପେନ୍ ଲଗେ ଲେଖିବାର ହେୟସି ।

କହିଲ ଦେଖୁ (କୟଲାସ ଦେଖୁ)

ପାଟି	: ଚଣ୍ଡ	: ଜିବର ଚଣ୍ଡ ନା ହେବାର ।
ବାଳ	: ବାଲ	: ମୁଣ୍ଡେ ବାଲ ରେୟସି ।
ଗଲାଣି	: ଗାଲକେ	: ରାମ ଇସ୍ତୁଲେ ଗାଲାବେ ।
ମୋର	: ମୋରଟା	: ଆୟ ଘର ମୋରଟା ।
ମୋତେ	: ମୋକେ	: ମୋକେ ଗାଁ ଯିବାକେ ଡଉଲ ଲାଗସି ।
ଡାକିବେ	: ଡାକ୍‌ବାୟେ	: ମୋକେ ଡାକର ଘରେ ସବୁ ଦିନେ ଡାକ୍‌ବାୟେ ।
କଥା	: କାତା	: ବିଦିର କାତା ଖଣ୍ଡେକ ମିଲି ଶୁନ୍‌ବାର ।
ପରୁରେ	: ପାଚାର	: ନାବୁଜଲେ ଦିଦିକେ ପଚାର ବାର ।
ଡାକି ଦେଲେ	: କଇଦେଲାୟ	: ସେମନ୍ ମୋକେ କଇ ଦେଲାୟ ।
ଡାହାକୁ	: ଡାକେ	: ଡାକେ ମୋକେ ବେଶି ଭଲ ଲାଗସି ।
କଅଣ	: କାୟଟା	: ଆୟ କାୟଟା ନାଜାନେ ।

ମୁନି ଯାଇଥିଲା ହାଟକୁ (ମୁନି ହାଟେ ଯାଇରେଲା)

ଅରଖ	: ଅରଖ	: ଅରଖାବୁଟା ଗଟେକ୍ ଗଛର ନାଁଉ ।
ଅସରପା	: ଜୁରଡ଼ା	: ଜୁରଡ଼ା କିଡ଼ା ରଙ୍ଗ୍ ରେୟସି ।
ଆମର	: ଆଗରଟା	: ସେଟା ଆମର ସାଇକେଲ ।
ଅଜା	: ଦାଦି	: ମୋର ବାବା କେ ଦାଦି କୟବାର ।
ଅଛ	: ଅଲପ	: ମୋକେ ଅଲପ୍ ବାଟ୍ ଦିଆ ।
ଅନେକ	: କେତେକ	: ଆମର ଇସ୍ତୁଲେ କେତେକ୍ ପିଲା ଟକି ପାଠ ପଢ଼ଲାୟନି ।
ବାଟ	: ସଡ଼କ	: ସଡ଼କେ ଗାଲା ବେଲେ ଡେବ୍ରା ବାଟେ ହିଣ୍ଡିପିବାର୍ ।
ଗାର	: ଗିରା	: ଧବଲା ଖାତା ଥାନେ ପେନ୍‌ସଙ୍ଗେ ଗିରା କରବାର୍ ।
ଟକ	: ଟକା	: ବସ୍‌କେ ଛଅଟା ଟକା ଆଟେ ।
କାଟ	: କାଅ	: କାଅ୍ ପାୟଲେ ବନି ଭାରସି ।
ଝାଲ	: ଝାଲ	: ଖରା ବାଟେ ବୁଲଲେ ଝାଲ ଭାରସି ।
ମଜା	: ଜନା	: ବାଡେ ଜନା ବୁନ୍‌ବାର୍ ।
ମାଛି	: ମଟି	: ମଟି ବସଲା ଭାତଶାଗ୍ ନାଖାୟବାର୍ ।
ଟାମଟ	: ଟାମଟା	: ଟାମଟା ଲଗେ ଉକ୍‌ମା ଖାୟବାର୍ ।

ବରଷ	:	ବରଷ	:	ସାତକେ ୧୪ ବରଷ ।
ଦିନେ	:	ଗଟେକ ଦିନେ	:	ଚାଟେକ୍ ଦିନେ ମୁଇ ହାଟ ଯାଇରେଲି ।
ପାଠଶାଳା	:	ପାଠପଢ଼ିବା ଘର	:	ଘର ଭିତରେ ପିଲା ମନ୍ ପାଠ୍ ପଢ଼ୁଲାୟନି ।
ଯିବା	:	ଜୁ	:	ଆସ ଘରେ ଜୁ ବେ ।
ବାହାରିଲା	:	ଭାରଲା	:	ଆୟ ଘରେ ଥାନୁ ପାଦାୟେ ଭାରଲା ।
ହାଟ	:	ହାଟ	:	ହାଟ୍ ଥାନେ କେତେକ୍ ଲୋକ୍ ରେବାୟ ।
ଭାବିଲ	:	ଭାବଲା	:	ଆୟ ମୋର କାତା ବେଶି ଭାବଲାନି ।
ଟିକିଏ	:	ଖାଣ୍ଡେ	:	ଆୟ ମୋକେ ଖାଣ୍ଡେକ୍ ପାରା ଶାଗ୍ ଦେଲା ।
ଗଲା	:	ଗାଲା	:	ସେହାଟେ ଗାଲା ।
ଦେଖୁଲା	:	ଦେଖୁଲା	:	ଆୟ ବାଘ୍ ଗଟେକ୍ ଦେଖୁଲା ।
କରତ	:	କରତ	:	କରତ୍ ଲଗେ କାଟ୍ ବାର ହେୟସି ।
ହାତ	:	ହାତ	:	ହାତ୍ ଲଗେ ଲେଖୁବାର ହେୟସି ।
ତାଳ	:	ତାଲ	:	ତାଲ ଗଟେକ୍ ଫଲର୍ ନାଉଁ ।
ଦାଆ	:	ଇଲା	:	ଇଲା ସଙ୍ଗେ ଧାନ୍ କାଟ ବାର୍ ହେୟସି ।
ପଣସ	:	ଫନ୍ ସ୍	:	ଫନ୍ ସକେ ସାଗ୍ ରାହି ଖାୟବାର ହେୟସି ।
ରସୁଣ	:	ଲସୁନ୍	:	ଲସୁନ୍ କେ ତାଲି ଶାଗ୍ ଲଗେ ପାକାୟ ବାର ।
ବାଇଗଣ	:	ବାଙ୍ଗା	:	ବାଙ୍ଗାକେ ସାଗ୍ ରାହି କରି ଖାୟବାର ହେୟସି ।
ଛତା	:	ଛାତା	:	ବର୍ଷା ହେଲେ ଛାତା ଅଡ୍ ବାର୍ ।
ମାଛ	:	ମାଛ	:	ମାଛକେ କାଟା ରେୟସି ।
ବେଲା	:	ତାବଲା	:	ତାବଲା ଲଗେ ରୁଟି ବନାୟ ବାର୍ ।
ଗପ	:	କାତାନୀ	:	ମୋର ତକରୀ ବଡ଼ ମୋକେ କାତାନୀ କଇ ଦେଇସି ।
ଚଣା	:	ଗନା	:	ଚାନାକେ ସାଗ୍ ରାହି ଖାୟବାର୍ ।
ପାନ	:	ପାନ୍	:	ପାନ୍ ଚାପିଲେ ଟଣ୍ଡ ରଙ୍ଗ ହେୟସି ।
କଲରା	:	କରଲା	:	କାରଲା ପିତା ଲାଗସି ।

ରଜାଙ୍କ ଭୋଜି (ରାଜାର ଭୋଜି)

ବଣ	:	କମନ	:	କମନେ ବାଘ୍ ରେୟସି ।
ରାଜ	:	ରାଜା	:	ବନର୍ ରାଜା ବାଘ୍ ।
ଭୋଜି	:	ଭୋଜି	:	ଟିବାଘରେ ଭୋଜି ଖାୟଲାୟନି ।

ପରଜା	:	ପରଜା	:	ରାଜାର ତଳେ ଯେମନ୍ ରେବାୟେ ତାଙ୍କେ ପରଜା କୟବାୟେ ।
ଖାଇବେ	:	ଖାୟବାୟେ	:	ସବୁ ଲୋକ୍ ମିଶି କରି ଭୋଜି ଖାଇବାୟେ ।
ଡାକରା	:	ଡାକରା	:	ମୋର ନାନା ମୋକେ ଡାକ୍ଲା ।
ବାହାରିଲେ	:	ବାରଲାୟେ	:	ବିବାଘରେ ଜିବା ପାଇ ସବୁ ଲୋକ୍ ବାର୍ଲାୟେ ।
ଡାଲା	:	ଡାଲା	:	ଡାଲାଆନେ ପିଠା ରଖଲା ଆତଡ୍ ।
ଧରିଥିଲେ	:	ଧେରିରେଲାୟେ	:	ସେମନ୍ ଡାବୁ ଧେରିରେଲାୟେ ।
ଜଟା	:	ଜାଟା	:	ମୁଣ୍ଡେ ବାଲ୍ ବାଦି ହେଲେ ଜଟ୍ ହେଲା ବୋଲି କରି କୟବାୟେ ।
ଜାଲ	:	ଜାଲ	:	ଜାଲ୍‌ଥାନୁ ମାଛ ଧର ବାର ।
ଜିଭା	:	ଜିଭ	:	ଜିଭ ଲଗେ ଚକ୍‌ବାର ହେସି ।
ଖତ	:	ଖତ୍	:	ବେଡ଼ା ଲଗେ ଗବ୍‌ର ଖତ୍ ପାକାୟ ବାର ।
ଗଧ	:	ଗଧ	:	ଗଧ ଗଟେକ୍ ପଶୁ ।
ଜଳ	:	ପାନି	:	ଶଷ୍ ଲାଗଲେ ପାଣି ପିଇବାର୍ ।
ଧନୁ	:	ଧୁନୁ	:	ଧୁନୁ ବାଙ୍‌ଟା ରେୟସି ।

ସପନୀ ଅଜାଙ୍କ ସପନ ଦେଖା (ସପ୍ ଦାଦାର ସପ୍ ଦେକା)

ହୋଇଥାଏ	:	ହେୟସି	:	ଆୟ ଆମର୍ ସାର୍ ହେୟସି ।
ଗୋଲାପ	:	ଗୁଲାପ୍	:	ଗୁଲାପ୍ ଗଟେକ୍ ଫୁଲ ର ନାଉଁ ।
ପଛରେ	:	ପଟେ	:	ମୋର୍ ପଟେ ପଟେ କୁକୁର ଗଟେକ୍ ଆୟଲାନା ।
ଚାଲୁଥାଏ	:	ହିଣ୍ଡତେ ରେଲା	:	ଲୋକ ଚାଟେକ୍ ସଡ଼କ୍ ବାଟେ ହିଣ୍ଡ ତେରେଲା ।
ଆସିଲା	:	ଆୟଲା	:	ଇଶୁଲେ ଦିଦି ଆୟଲା ।
ଡୋଲ	:	ଡୋଲବାଜା	:	ଡୋଲ୍ ବାଜା ବଜାୟ କରି ଡଗାୟବାର୍ ।
ଡଙ୍ଗା	:	ଡଙ୍ଗା	:	ଡଙ୍ଗା ଆନେ ନଦୀ ଲେଙ୍ ବାର୍ ।
ଶୀତ	:	କାକର	:	ଶୀତ୍ ବଡ଼େ କାକର୍ ଲାଗସି ।
ବିଛଣା	:	ଅଚନା	:	ଅଚନା ଅଚାୟ କରି ଶୟବାର ।
ଉଷୁମ୍	:	ଉଷୁମ୍	:	ଶୀତ ବେଲେ ଜୟ ଚେକଲେ ଉଷୁମ୍ ଲାଗସି ।
ଶୋଇଥିଲେ	:	ଶୋଇରେଲାୟ	:	ଆୟ ଦୁଇ ଲୋକ ଘରେ ଶୋଇ ରେଲାୟେ ।
ଦେଖିଲେ	:	ଦେଖିଲାୟ	:	ରାତି ସେମନ୍ ନାଟ୍ ଦେଖିଲାୟେ ।
ଶୋଇବା ଘର	:	ଶୟବା ଘର	:	ଆମରତି ଶୟବା ଘରେ ଚିଢି ଆଚେ ।

ଭୁଷ୍ଟୁଡ଼ିଗଲା	: ବସ୍ତ୍ରଗିଗଲା	: ବର୍ଷା ବେଳେ ଆମର ଘର ଭସ୍ତ୍ର ଗିଗଲା ।
ବେଲ	: ବେଲ	: ଆଜି ଜବର ବେଲ ହେଲାବେ ।
ଉଠିପଡ଼ିଲେ	: ଉଠିଗଲାପ	: ମାଷ୍ଟେର ଖାୟଲା ପାଇ ପିଲାଟକି ଉଠିପଡ଼ିଲାୟ ।
ବାଟ	: ବାଟ୍	: ହିଣ୍ଡବା ବାଟ୍ ଦେଖୁ କରି ହିଣ୍ଡବାର ।

ଉଇ (ଓଲ୍‌ମା)

ସତର	: ସତର	: ଦଶଆରି ସାତ୍ ମିଶଲେ ସତର ହେୟସି ।
ପଇସା	: ଡାବୁ	: ଡାବୁଧରି କରି ଜିନିଷ ପତ୍‌ର ଖାୟବାର୍ ।
ସାତ	: ସାତ୍	: ପାଞ୍ଚ ଆରୀ ଦୁଇ ମିଶଲେ ସାତ୍ ହେୟସି ।
ଛକ	: ଛକ୍	: ଗାଁର ମେନ୍‌ ଯାଗାକେ ଛକ କୟ ବାୟ ।
ବଣ	: କମନ୍	: କମ୍‌ନେ ବେଶି ଗଛ ପତ୍‌ର ରେୟସି ।
ତୋର	: ତୋର	: ତୋର କାତା ମୋକେ ସେ କୟଲା ।
କଲ	: କଲ	: କଲ୍‌ ଥାନେ ମିଲିଙ୍ଗ୍ କରବାର ହେୟସି ।
ହଟ୍ ହଟ୍	: ପଟ୍ ପଟ୍	: ଗାଡ଼ିର ଶବଦ୍ ପଟ୍ ପଟ୍ କରସି ।
ଗହଳି	: ଗହଳି	: ଯାତ୍ରା ଥାନେ ଲୋକମନ୍ ବେଶି ଗହଳି ରେବାୟେ ।
ପଦା	: ପାଦା	: ଖାଲି ଥାନକେ ପାଦା କୟବାୟ ।
ଉଇ	: ଅଲମା	: ଘରର ଛାନି ଉପର ବାଟ୍ କେ ଅଲମା ଧାରଲାନୀ ।
ମାଟି	: ମାଟି	: ମାଟି ଥାନେ ଘର୍ ବାନ୍ଦବାର ହେୟସି ।
କାଠ	: ଦାରୁ	: ଦାରୁ ଥାନେ ଜୟ ଲାଗାୟ ବାର୍ ହେୟସି ।
ଖାଇଲି	: ଖାୟଲି	: ମୁଇଁ ଭାତ୍ ଖାୟଲି ।
ପେଟ	: ପେଟ୍	: ମୁଇଁ ପେଟ୍ ପୁରତେ ଭାତ୍ ଖାଇବି ।
ଇଟା	: ଇଟାଁ ମୁକା	: ଇଟାଥାନେ ଘର୍ ବନାୟ ବାର୍ ହେୟସି ।
ଡର	: ଡର	: ମୁଇଁ ବାଘ୍ ଦେଖଲି ଡରିଗାଲି ।
ଲୁଗାପଟା	: ଲୁଗାପାଡ଼ିୟା	: ତାକରତି ପାଡ଼ିୟା ଲୁଗା ବେଶି ଆଚେ ।
କାଉ	: କାଉ	: କାଉ କାଲିଆ ।
ଲାଭ	: ଲାଭ୍	: ବେପାର କଲେ ବେଶି ହେୟସି ।
ଖଟ	: ଖାଟ୍	: ଖାଟ୍ ଲଗେ ଶୟବାର୍ ହେୟସି ।
ଘଡ଼ି	: ଘଣ୍ଟ	: ଆମର୍ ଘରେ ନୁଆଁ ଘଣ୍ଟା ଗଟେକ ଆଚେ ।
ଘଣ୍ଟି	: ଘଣ୍ଟି	: ମନ୍ଦିର ଲଗେ ଘଣ୍ଟିବାଜାୟ ବାର୍ ହେୟସି ।
ଭାଇ	: ନାନା	: ମୋର ଗଟେକ୍ ବଡେଟା ନାନା ଆଚେ ।

ଛାଇଁ	: ଛାୟଁ	: ଖାରା ହେଲେ ଗଛରୁ ଛାଇ ଲଗେ ରେବାର ।
ପଇତା	: ପଇତା	: ବାମନ୍ ଲକ୍ ମନ୍ ପଇତା ପିନ୍ଧିରେବାୟେ ।
ଖତ	: ଖତ	: ବେତାୟେ ଗବ୍ ର ଖତ୍ ପକାୟଲେ ଜବ୍ ର ଚାଷ ହେୟସି ।
ଗାଇ	: ଗାୟ	: ଗାୟ୍ କ୍ଷୀର ଦେଇସି ।
କୁକୁର	: କୁକୁର	: କୁକୁର କେ ଚାଟା ଗୋଡ୍ ରେୟସି ।
ବିଲେଇ	: ବିଲାଇ	: ବିଲାଇ ବାଘ୍ ପାରା ରେୟସି ।
ପିମ୍ପୁଡ଼ି	: ଚାଟି	: ଚାଟି ମନ୍ ସାନ୍ ସାନ୍ ରବାୟେ ।
ଖାଲ	: ଖାଲ	: ଖାଲ୍ ବାଟେ ନା ଯିବାର୍ ।
ଅରଖ	: ଅରଖ	: ଅରଖ୍ ଗଟେକ୍ ଗଛର ନାଉଁ ।

କିଟିରି ମିଟିରି (ଚେର୍ ଚାର୍)

କିଟିରି ମିଟିରି	: ଚେରଗର	: ଚଟିଆ ମନ୍ ଚେର ଚେର କରବାୟ ।
ଚଟିଆ	: ଚେଟିଆ	: ଚେଟିଆ ମନ୍ ଚାଲ୍ ଥାନେ ବାସା କର୍ ବାୟେ ।
ଜାଗିଥିଲା	: ଜାଗିରେଲା	: ଆୟ୍ ମୋକେ ଘରେ ଜାଇ କରି ଜାଗିରେଲା ।
ଧରିଲା	: ଧେରଲା	: କେକଡ଼ା ମାଛ୍ ଗଟେକ୍ ଧେରଲା ।
ବାଡ଼ି	: ଡାଙ୍ଗ	: କୁକୁର କେ ଡାଙ୍ଗ୍ ସଙ୍ଗେ ମାରବାର୍ ।
ନିକିଟି	: କେଜି ଗଣ୍ଡୁ	: କେଜି ଗଣ୍ଡୁ ଥାନେ ଜିନିଷ ପତ୍ ର ତୁଲନାର ହେୟସି ।
ଗ୍ଲାସ୍	: ଗିଲାଗ୍	: ଗିଲାସ୍ ଲଗେ ପାନି ପିଇବାର ହେୟସି ।
ପିଆଜ	: ପିଆଜ	: ପିଆଜ୍ କେ ଶାଗ୍ ରାନ୍ଦଲେ ବଡେ ସୁଆଦ୍ ଲାଗସି ।
ଧାନ	: ଧାନ୍	: ଧାନ୍ କେ ମିଲିଙ୍ଗ କଲେ ଚାଉଲ୍ ହେୟସି ।
ଗହମ	: ଗମ୍	: ଗମ୍ ରୁନ କେ ରୁଟି ବନାୟ ବାର ହେୟସି ।
ପତଜାପତି	: ପିଫା	: ପିଫା ମନ୍ ରଡ଼ି ବୁଲଲାୟନୀ ।
ଚଢେଇ	: ଚେଡେ	: ଚେଡେ ମନ୍ ଉଡ଼ିବୁଲ ବାୟେ ।
ଗିନା	: ଗିନା	: ଗିନା ଲଗେ ସାଗ୍ ଖାୟବାର୍ ହେୟସି ।

ଦୀପାବଳି (ଦୀପାବାଲି)

ଦୀପାବଳୀ	: ଦୀପାବାଲି	: ଦୀପାବାଲି ଦିନେ ବାନ୍ ଫୁଟାୟ ବାର୍ ।
ବାପା	: ବାବା	: ଆମର୍ ବାବାକେ କେଶବ ବୋଲି କରି ଡାକ୍ ବାୟ ।
ଡାକିଲା	: ଡାକଲା	: ଆମର୍ ବାବା ମୋକେ ଡାକଲା ।

କହିଲେ	: କୟଲାୟ	: ଆମର ମାଁ ମକେ ଇସ୍ତୁଲ ଯିବକେ କୟଲାୟ ।
ଆଜି	: ଆଦି	: ଆଜି ମୁଇଁ ଇସ୍ତୁଲେ ନା ଯାଇ ।
ବହୁତ	: ବେଶି	: ଜିତୁକେ ବେଶି ଯେନ୍ ଆତେ ।
କାମ	: କାମ୍	: କାୟ ହେଲେ କାମ୍ ଦାମ କରବାର ଆତେ ।
ଲେମ୍ବୁ	: ଲିମ୍ବୁ	: ଲିମ୍ବୁ ପାନି ଆମ୍ଲି ଲାଗସି ।
ଭେଣ୍ଟି	: ବେଣ୍ଟି	: ବେଣ୍ଟି ବଡେ ବିତଲ୍ ଲାଗସି ।
ଜନ୍ମ	: ଜନି	: ଜନିକେ ସାଗ୍ ରାୟି ଖାୟବାର୍ ହେୟସି ।

ଚତୁର କୁକୁଡ଼ା (ଚାଲାକି କୁକୁଡ଼ା)

ମିତ୍	: ମିତ୍	: କୁକୁଡ଼ାଆରି କୁକୁର୍ ମିତ ମାସାଦ୍ ବସଲାୟେ ।
ଦୁଇଜଣ	: ଦୁଇଲୋକ	: ସେମନ୍ ଦୁଇଲୋକ ଜବର୍ ସାଙ୍ ହେବାୟେ ।
ଭଲପଡ଼େ	: ଭଲ ପଡ଼ଶି	: ଆୟ ଦୁଇ ଲୋକର୍ ନିକ ପଡ଼ଶି ।
ଡାକୁଛି	: ଡାକଲାନୀ	: କୁକୁଡ଼ା ରାଟୁ କରି କରି ଡାକଲାନୀ ।
ମଜା	: ସରଦା	: କୁକୁର୍ ଆରି କୁକୁଡ଼ା ପିଡ଼େ ସରଦା ଆଚଡ୍ ।
ପଲାଇଗଲା	: ପାଲାୟଲା	: କୁକୁକେ ମାରଲାକେ ଡ଼ି ପାଲାୟଲା ।

ମନ ବଦଳିଲା (ମନ ବଦଳିଗଲା)

ଫଗୁଣ ମାସ	: ଫଗୁନମାସ	: ଫଗୁନମାସ ଗଚେକ୍ ମାୟର ନାଉଁ ।
ବଣ	: କମନ୍	: କମନ୍ ଥାନେ ବାଘ୍ ବାଲୁ ରେବାୟେ ।
ଧନୁଶର	: ଧନୁକାଣ୍ଡ	: ଧନୁକାଣ୍ଡ ପଶୁଆରି ଚେଡ଼େ ମନକୋ ମାରବାର୍ ।
ପଶିଲା	: ପୁରଲା	: ବନେ ବାଘ୍ ପୁରଲା ।
ଡାକୁ	: ଡାକେ	: ଡାକେ ବେଶି ଝୁମରା ଆୟଲାନି ।
ଶୋଷ୍	: ଶଷ୍	: ଶଷ୍ ଲାଗଲେ ପାନି ଖାୟବାର୍ ।
ଦେହ	: ଗାଗଡ଼	: ସବୁ ବେଲେ ଗାଗଡ଼କେ ସଫା ରକବାର୍ ।

ଶଙ୍ଖି ବିଲେଇର ଶଙ୍ଖା (ଶଙ୍ଖା ବିଲେଇର ପାଜୁକରଲ୍)

ଆଣି	: ଆନଲା	: ଆୟ ମୋର କାଜେ ପାନି ଆନଲା ।
ଦୟା	: ଦୟା	: ଡାକେ ବେଶି ଦୟା ହେଲା ।
ଆସିଲା	: ଆୟଲା	: ଡାକେ ଜୀବନ ଆୟଲା ।

ପାଣି	: ପାନୀ	: ହାଣ୍ଡି ଲଗେ ପାନୀ ଆଚେ ।
ବଦଳିଗଲା	: ବଦଲଲା	: ଇସ୍କୁଲେ ମାଷ୍ଟେର ବଦଲା ।
ଫୋପାଡ଼ିବା	: ଫିଙ୍ଗବାଟା	: କଚରା ମନକେ ପଦାୟେ ଫିଙ୍ଗପାର ।
ରଥ	: ରଥ	: ରଥ ଯାତ୍ରକେ ରଥୁଗଲାୟବାର ।
ଶର	: କାଣ୍ଡ	: ଧନୁ କାଣ୍ଡ ସଙ୍ଗେ ଭାଲୁକେ ମାରଲୟ ।
ଥାଳି	: ଚତୁଆ	: ଚତୁଆ ଥାନେ ଭାତଖାୟବାର ।
ଶୁଆ	: ଶୁଆ	: ଶୁଆ ଶାଗପତ୍ରିୟା ହେବାୟ ।
ନଡ଼ିଆ	: ନାଡ଼ିଆ	: ନାଡ଼ିଆକେ ଖାୟବାର ହେୟସି ।
ଟଙ୍କା	: ଡାବୁ	: ଡାବୁ ସବୁଲୋକକେ ଦରକାର ।
ଜାଳିଆ	: ବେସନୀ	: ବେସନୀ ଲଗେ ଡାବୁ ଧରବାର ହେୟସି ।
ଧରି	: ଧାରି	: ଦୁକାନ ଥାନୁ ଜିନିଷ ପତର ଘେନି ଧରି କରି ଆୟବି ।
ବଜାର	: ହାଟ୍	: ଆମର ଗାଁ ଲଗେ ହାଟ୍ ଗଟେକ୍ ବସଲାନି ।
ଲଙ୍କା	: ମରିଚ	: ମରିଚ୍ ରାଗ୍ ଲାଗସି ।
ପଙ୍କା	: ପେନା	: ଗରମ୍ ଲାଗ୍ଲେ ପେନ୍ ଲାଗାୟବାର୍ ।
ଦୁରୁଥିଲା	: ରିଲା କିନ୍ଦରତେ ରେଲା	: ଚକା କିନ୍ଦରତେ ରେଲା ।
କିଣି କରି	: ପେନିକରି	: ସେ ହାଟେ ସାମାନ ଗେନି କରିଘରେ ଆୟଲା ।
ଦେଲେ	: ଦେଲେ	: ମୁଇଁ ଇସ୍କୁଲ ଗାଲାବେଲେ ବାଟେ କୁକୁର୍ ଗଟେକ୍ ଦେଖଲି ।
ବିଲେଇ	: ବିଲାୟ	: ବିଲାୟ ବାଘ ପାରା ରେୟସି ।
ଛପି ଛପି	: ଲୁଚି ଲୁଚି	: ସେ ଲୁଚି ଲୁଚି ଗଲାନୀ ।

ନଇ ବଢ଼ି (ଗାଡ଼ପୁର୍)

ଜାହାଜ	: ଉନାଯାଜ୍	: ଉଡ଼ାଯାଜ ବାଦ୍ଲେ ଉଡ଼ସି ।
ଡଙ୍ଗା	: ଡଙ୍ଗା ଲଗେ	: ଲୋକମନ୍ ବସି କରି ଗାଡ଼୍ ଲେଙ୍ଗ୍ ବାୟ ।
ବାସ୍ତା	: ବାସ୍ତା	: ବାସ୍ତା ଭିତ୍ରେ ଧାନ ମାଣ୍ଡିଆ ସଙ୍ଗାୟ ବାର୍ ।
ଚୌକି	: କୁରତି	: କୁରତି ଉପ୍ରେ ଲୋକ୍ ମନ ବସବାୟ ।
ଜିନିଷ	: ସାମାନ୍	: ଦୁକାନେ ସାମାନ୍ ମନ୍ ବିକ୍ ବାୟ ।
ଦୀପ	: କୁପୀ	: ଆନ୍ଦାର୍ ହେଲେ କୁପୀ ଲାଗାୟ ବାର୍ ।
କାଗଜ	: କାଗଜ	: କାଗଜ୍ ଲଗେ ଲେଖ ବାର ହେୟସି ।
ଆଲୁ	: ଆଲୁ କାନ୍ଦା	: ଆଲୁ କାନ୍ଦା କେ ସାଗ୍ ରାନ୍ଧି ଖାଇବାର ହେୟସି ।

ନେଉଲର ଘର ତୋଳା

ଯାଉଛି	: ଗାଲାନୀ	: ପିଲା ଇସ୍ତୁଲେ ଗାଲାନି ।
ସିଏ	: ସେ	: ସେ ମୋକେ ଡାକ୍ଲାନୀ ।
ବଦେଇ	: ବାଡାଇ	: ବାଡାଇ କାଠ୍ କାମ୍ କରସି ।
ସୁନା	: ସୁନା	: ସୁନା କାନେ ପିନ୍ଦ୍‌ବାର୍ ହେୟସି ।
ନେଉଲ	: ଚିଲୁ	: ଚିଲୁ ମୁଷା ସାପ୍ ଖାଇସି ।
ମୁଷାଗାତ	: ମୁଷାଖଦରା	: ମୁଷା ଖଦ୍‌ରା ସାନ୍ ସାନ୍ ରେଇସି ।

ବରଷା (ପାନି ମାରବାଟୀ)

ଅନେକ	: କେତେକ	: ଆମର୍ ଗାୟେ କେତେକ୍ ଜାତିର୍ ଲୋକ ଆତେତ୍ ।
ବରଷା	: ବରଷା	: ଆଜି ଜବର୍‌ପାନି ମାରଲାନି ।
ନାଲ	: ନାଲ	: ଆମର୍ ବେଡ଼ା ବାଟେ ନାଲ୍ ଗଟେକ୍ ଆତେ ।
ପୋଖରୀ	: ବନ୍ଦ	: ବନ୍ଦ୍‌ଆନେ ମାଛ୍ ମନ୍ ଜବର୍ ଆତତ ।
କପୋତ	: ପାଣ୍ଡକା	: ପାଣ୍ଡକା ଗଟେ ରେୟସି ।
ଡାକଲା	: ଡାକଲା	: ସେ ମୋକେ ଘରେ ଡାକଲା ଆତେ ।
ବଲୁଆ	: କଲିଆ	: କଲିଆ ପାର୍ ଭିତରେ ରେୟସି ।
ରୋଗ	: ରୋଗ	: ରୋଗ୍ ହେଲେ ଡାକ୍ତର ଘରେ ଯିବାର୍ ।
ଓଟ	: ଉଟ	: ଉଟର୍ ଚଟ୍ଟି ବେଶି ଲମ୍ ରେୟସି ।

ହନୁର କଦଳୀ ଖିଆ (ହନୁର କାଦଳୀ ଖାଦୀ)

ସାଙ୍ଗ	: ସାଙ୍ଗ	: ମୋର୍‌ସାଙ୍ଗ ସଙ୍ଗେ ହାଟ୍‌କେ ଯିବୁ ।
ନଦୀ	: ବନ୍ଦ	: ବନ୍ଦ୍‌ତାନେ ସବୁବେଲା ପାନୀ ରେୟସି ।
ଶବଦ	: କଲାର	: ଘରେ ବେଶି କଲାର୍ ନାହେବାର ।
ଚମକି	: ଚମକି	: ବାନ୍ ପୁଟଲାଇକେ ମୁଇ ଚମକି ଗାଲି ।
ହଲଦିଆ	: ହଲଦି	: ହାୟ୍ ମାଇଜି ଗଟେକ୍ ହଲଦୀ ଫାଟାୟ୍ ପିନ୍ଦଲା ଆତେ ।
ରଙ୍ଗ	: ରଙ୍ଗ	: ବନିରଙ୍ଗ ରେୟସି ।
ସଜାଡ଼ି	: ସଜାଡ଼ି	: ମୁଇଁ ତେରେସ୍ ପଟା ସଜାଡ଼ି କରି ସଙ୍ଗାୟ୍‌ଲି ଆତି ।
ଗଣ	: ଆଣ୍ଟୁଆ	: ପାଖନା ଆଣ୍ଟୁଆ ରେୟସି ।
ସମସ୍ତେ	: ସବୁଲୋକ	: ବିବା ଘରେ ସବୁଲୋକ ଆସି ରେଲୟ୍ ।
ଛବି	: ବାନା	: ବଇ ଲଗେ ସୁନ୍ଦର୍ ସୁନ୍ଦର୍ ବାନା ଆତେ ।

ମୂଷିକରାଜ (ମୂଷା ରାଜା)

ଧୂପକାଠି	: ଧୂପକାଠି	: ମନ୍ଦିର ଲଗେ ଧୂପକାଠି ଲାଗାୟ୍ ବାର ।
ଉଠିଲା	: ଉଠଲା	: ସେ ବସିକରି ଉଠିଲା ।
ଅଧିକ	: ଭୁତେକ	: ତାକେ ଭୁତେକ୍ ତାରୁ ଆଚେ ।
ମୂଳା	: ମୂଳା	: ମୂଳାକେ ସାଗ୍ରାନ୍ଦି ଖାଇବାର ହେୟସି ।
ପର୍ବ	: ପରବ	: ଆଜି ଆମର୍ ଘରେ ପରବ୍ ମାନତୁବେ ।
ଲାଞ୍ଜ	: ଲେଙ୍ଗଡ଼ି	: ମୂଷାକେ ସାନ୍ତା ଲେଙ୍ଗଡ଼ି ଆଚେ ।
ଦାତ୍ର	: ଦାତ	: ମୂଷା ଦାତ୍ ସାନ୍ ସାନ୍ ରେଇସି ।

ପଲା ପଲା ପୃଥୁବୀ ପାଟିଲା (ପାଲା ପାଲା ପୃଥୁବୀ ପାଟିଲା)

ବେଲ ଗଛ	: ବେଲଗଛ	: ଆମର୍ ଘରେ ବେଲଗଛ ଗଟେକ୍ ଆଚେ ।
ଗାଲାବେଲେ	: ଗାଲାବେଲେ	: ମୁଇଁ ଘରେ ଗାଲା ବେଲେ ବାଟେ ବାଘ୍ ଦେଖାଲି ।
ପଛ	: ପଛ	: ପିଟି ବାଟେ ଗାଡ଼ି ଗଟେକ୍ ଆଚେ ।
ଶୁଭିଲା	: ଶୁନ୍ଲା	: ସେ ମୋର୍ କାତା ସବୁ ଶୁନ୍ଲା ।
ଦୌଡ଼ିଲା	: ପାଲାୟଲା	: ବାଘ୍‌କେ ଖେଦ୍‌ଲା ପାଇଁ ଉଟି ପାଲାୟଲା ।
ପଚାରିଲା	: ପାଚାରଲା	: ସାର୍ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଚାରଲା ।
କଣ	: କାୟଟା	: ତୁଇ ମୋକେ କାୟଟା ନା ଦେଉସ୍ ।
ଫାଟିଗଲା	: ଫାଟିଗଲା	: ବାନ୍‌କେ ପୁଟାୟଲାକେ ଫାଟିଗଲା ।
ଆଗ	: ଆଗତୁ	: ମୁଇ ଆଗତୁ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବି ।
ସବୁ ଜୀବ	: ସବୁ ଜୀବ	: ସର୍ତେ ଜୀବ ମନ୍ ମଟିଙ୍ଗ୍ ଥାନେ ଆୟ୍‌ଲାୟ୍ ।
କଥା	: କାତା	: ତୋର କାତା ମୋକେ ମନକେ ଗାଲା ।
ରାଜାଙ୍କ ସହ	: ରାଜାର ସଙ୍ଗେ	: ରାଜାର ସଙ୍ଗେ ମନ୍ଦା ଗାଲାନି ।
ରକ୍ଷି	: ବାବାଜୀ	: ବାବାଜୀ ମନ୍ ବନେ ଜଗ୍ କର୍‌ବାୟ୍ ।
କୁକୁଡ଼ା	: କୁକୁଡ଼ା	: ମାଇଁ କୁକୁଡ଼ା ଅଣ୍ଡା ଦେୟସି ।
ବତକ	: କଡ଼	: କଡ଼ ମନ୍ କଟେରାପାଣି କାଦ୍ ଖାୟ୍‌ବାୟ୍ ।
ମେଣ୍ଡା	: ମେଣ୍ଡା	: ମେଣ୍ଡାର ରମ୍ ବେଶି ମୋଟା ରେୟସି ।
ମଇଁଷି	: ମଇଁଷି	: ମଇଁଷି କାଲିଆ ରେୟସି ।

ଓକେଟ୍ ଉଡ଼ିଗଲା (ଉଇକେଟ୍ ଉଡ଼ିଗଲା)

ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ	: ଦୁଇସାଙ୍ଗ	: ଦୁଇସାଙ୍ଗ ଜବର ସାଙ୍ଗ ହେଇ ରେବାୟ୍ ।
ବସରେ	: ବସାଇଲା	: ଦୁଇଟା ସାଙ୍ଗକେ ବସାୟ୍ଲା ଆରି ଖାଦି ଖାଇବାକେ ଦେଲା ।
ଖାଇସାରି	: ଖାଇସରି	: ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ ଖାଇ ସାରି ହାତ୍ ଧୟ୍ଲାୟ୍ ।
ଚାଲ	: ଜୁ	: ଆସାଘରେ ଜୁ ବେଲ ହେଲାବେ ।
ବାହାରକୁ	: ବାହାରେ	: ଘର ବାହାରେ ଲୋକମନ ଆଚତ୍ ।
ବୁଲିବା	: ବୁଲବାଟା	: ସେ ବେଶି ଗାଉଁ ବୁଲଲାନି ।
ପଡ଼ିଆ	: ଭାଟା	: ଭାଟା ଲଗେ ପିଲାମ ନ୍ ଖେଲ୍ ଖେଲ୍ ଲାୟ୍ନି ।
ଫୁଗ୍	: କଟ	: ସେ ବଡ଼ିଆ କଟ୍ ପିୟ୍ଲା ଆଚେ ।
ନକ୍ଷତ୍ର	: ତାରା	: ଆକାଶେ ତାରା ଦିଶ୍ବି ଆଚେ ।
ମୁଦ୍ରିକା	: ମୁଦି	: ସେ ବଡ଼ିଆ ମୁଦି ଗଟେକ୍ ପିୟ୍ଲା ଆଚେ ।
ଦିନକର	: ଗଟେକ ଦିନ	: ଗଟେକ୍ ଦିନର୍ କାତା ଶୁନ୍ବାର୍ ଆଚେ ।
ଫେରିଥିଲା	: ଯାଇରେଲା	: ମୁଇଁ ଯାଉ ଯାଉ ସେ ଘରେ ଯାଇରେଲା ।
ପଞ୍ଚାୟତ	: ପଞ୍ଚାୟତ	: ଗାଁର୍ ମେନ୍ ଅଫିସ୍ କେ ପଞ୍ଚାୟତ୍ କୟ୍ବାୟ୍ ।
ସରପଞ୍ଚ	: ସରପଞ୍ଚ	: ପଞ୍ଚାୟତ୍ ଥାନେ ସରପଞ୍ଚ ରେୟ୍ସି ।
ପାଞ୍ଚୁଥିବେ	: ପାଞ୍ଚତେ ରେଲାୟେ	: ସେମନ ନୁଆ ଯୋଜନା ଗଟେକ୍ ପାଞ୍ଚତେ ରେଲାୟ୍ ।
ଘାସବୁଦା	: ଘାଁସଲାଟା	: ହାୟ୍ତି ବେଶି ଘାସ୍ ଲଟା ହେଲା ଆଚେ ।
ଓଷଧ	: ଓଷ	: ଜର୍ହେଲେ ଓଷ ଖାଇବାର୍ ।
ଯତନ	: ଯତନ	: ବଇ ପତରକେ ଯତନ୍ କରି ରକ୍ବାର୍ ।
ଖୁସି	: ସରଦା	: ସେ ମୋକେ ବେଶି ସରଦା ହେଲା ।

ଏଡ଼େ ଏଡ଼େ ବଡ଼ (ଏଡ଼କି ଏଡ଼କି ବଡ଼)

ବୈଶାଖ ମାସ	: ଖାରା ମାସ	: ଖାରା ମାସେ ଆମ୍ ପାବ୍ସି ।
ତରଭୁଜ	: ତରଭୁଜ	: ତରଭୁଜ ଖାଇଲେ ପେଟ୍ ଅଣ୍ଡା ରେୟ୍ସି ।
ଭଅର	: ଭଅର	: ଭଅର୍ ଗଟେକ୍ ରକମର୍ କାଡ଼ା ଟ ।
କଇଁ	: କଇଁଫୁଲ	: ବୟେ କଇଁଫୁଲ ଫୁଟ୍ଲା ଆଚେ ।
ସୈନିକ	: ପୁଲିସ	: ପୁଲିସ୍ ମନ୍ ଦେଶକେ ଶତ୍ରୁ ଥାନୁ ରକ୍ଷା କରବାୟ୍ ।

ହଂସ	:	ହଂସ	:	ହଂସ ମନ୍ ଘରେ ରେବାୟ୍ ।
ସିଂହ	:	ସିଂହ	:	ସିଂହ କମ୍ପନେ ରେବାୟ୍ ।
ମାଂସ	:	ମାଉଁସ୍	:	ମୋକେ ମାଉସ୍ ସାଗ୍ ଭଲ ଲାଗ୍ସି ।

ଝିଅ ହେବ ତ ଏମିତି (ଟଙ୍କି ହେବାସ୍ ତ ଏନ୍ତ)

ଭାଇ ଭଉଣୀ	:	ଭାଇ ଭଉନୀ	:	ଭାଇ ଭୟନୀ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର୍ ଆଚଡ୍ ।
ସେମାନେ	:	ସେମନ୍	:	ସେମନ୍ ହାଟେ ଜାଇ ରେଲାଇୟ୍ ।
କୌଣସି	:	ଜନଟା	:	ଜନଟା କୟ୍ଲେ ମିଶା ସୁନ୍ଦାକେ ତକେ ପଡ଼୍ଶି ।
ଅଭାବ	:	ଅଭାବ୍	:	ସେ ବଡ଼େ ତେ ନରେବା ଲୋକ ।
ଖରାପ	:	ନଷବାଟ	:	ମୋର୍ ସାଇକେଲ ନସିଗାଲା ।
ସମୟ	:	ବେଲା	:	ଠିକ୍ ବେଲାକେ ମାଷ୍ଟେର୍ ଆୟ୍ଲା ।
ପବନ	:	ପବନ	:	ବେଶୀ ପବନ୍ ହେଲେ ଘର୍ଦ୍ଦାର୍ ଉତାୟ୍ସି ।
ବଇଦ	:	ଡାକ୍ତର	:	ଡାକ୍ତର ରୋଗ୍ ଚିନ୍ସି ।
ଚାରିବାର	:	ଚାରିବାର	:	ଚାରିବାରେ ଇସ୍ତୁଲ୍ ନରେ ।
ସାତଦିନ	:	ସାତଦିନ	:	ସେ ସାତଦିନ ଇସ୍ତୁଲେ ନା ଆସେ ।
ନୌକା	:	ଡଙ୍ଗା	:	ଡଙ୍ଗା ଲଗେ ଗାଡ୍ ଲେଙ୍ଗ୍‌ବାର ହେୟ୍ସି ।
ମୂଲ	:	ମୂଲ	:	ଗଛର୍ ମୂଲ୍ ଆନେ ଜବର୍ ବଲ୍ ରେୟ୍ସି ।
ଆଜି	:	ଆଜି	:	ଆଜି ମୂଲ୍ ଗାଁ ବୁଲ୍ ବାକେ ଯିବି ।
ଜନ୍ମଦିନ	:	ଜନମ ଦିନ	:	ମୋର୍ ଜନମ ଦିନେ ନୁଆଁ ତେରେସ୍ ଘେନି ହେବି ।
ସ୍ନାନ	:	ଗାଦାୟ୍‌ବାଟା	:	ଭଲ୍ ପାନି ଲଗେ ଗାଦାୟ୍ ବାର୍ ଆଚେ ।
ଠାକୁର	:	ମାପୁ	:	ମାପୁ ଘରେ ପୂଜା କର୍ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
ନିକଟ	:	ଲଗେ	:	ମୋର୍ ଘର୍ ଲଗେମୋର୍ ସାଇଁ ଘର୍ ଲୋକ୍ ଆଚଡ୍ ।
ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ	:	ଭିନ ଭିନଟା	:	ଇସ୍ତୁଲେ ଭିନ୍ ଭିନ୍ ପିଲା ମନ ରେବାୟ୍ ।
ଗୌରବ	:	ଗରବ	:	ଜନମ୍ ଦିନକେ ଜବର୍ ଗୌରବ ଦିନ୍ ବୋଲି ସେ ମାନ୍‌ଲାନ୍ତି ।

ହସଖେଳ
(ଭାଷା, ଗଣିତ ଓ ପରିବେଶ)
ମନ ବଦଳିଲା

ଫଗୁନ	: ଫଗୁନ୍ ମାସ	: ଫଗୁନ୍ ମାସେ ଆମ ବଉଲ ହେଇସି ।
ଭାରି	: ଜବର	: ଗଟେ ଜିବର କୋଲି ହେଲା ଆଟେ ।
ଭରା	: ଭରତି	: ତାକେ ଦନା ଭରତି ପେଜ୍ ଦିଆସ୍ ।
ଶିକାରୀ	: ବାଘ ବାଲୁ ମନକେ ମାରବା ଲୋକ	: ଆମର ଗାଁରଲୋକ ମନ୍ ବାଘ ବାଲୁ ମନକେ ମାରିକରି ଆନ୍ବାୟ୍ ।
ଧରି	: ଧେରି	: ବନ୍ଧୁଆଁ ଗଟେକ୍ ଧନୁ ଧରି କରି କମ୍ନେ ଗାଲାନି ।
ପଶିଲା	: ପୁରଲା	: ସେ ଘରେ ପୁରଲା ।
ବୁଲିବୁଲି	: କିନ୍ଦରୀ କିନ୍ଦରୀ	: ଡେମ୍ଫା ଥାନେ କିନ୍ଦରି କିନ୍ଦରି ନାଟ୍‌ବାର୍ ।
ଧକି	: ଥାକି	: ମୁଇଁ କାମ କରି ବେଶି ଥାକିଗାଲି ।
ପଡ଼ିଲା	: ଅଦରଲା	: ସେ ବିଚଲ୍ ଲଗେ ଅଦ୍‌ରି ଗାଲା ।
ଶିକାର	: ବେଟ୍ କୁଲ୍‌ବାଟା	: ଆମର ଗାଁର ଲୋକ ମନ୍ ବେଟ୍ ବୁଲବାକେ ଯିବାୟ୍ ।
ପାଇଲା	: ପାୟଲା	: ସେ ଗୀତ୍ ଗାୟଲାକେ ପୁରସ୍କାର୍ ପାୟଲା ।
ତାକୁ	: ତାକେ	: ତାକେ ଗଟେକ୍ ପେନ ଆଟେ ।
ଶୋଷ୍	: ଶୋଷ	: କାରା ବେଲେ ଜବର ଶୋଷ୍ ଲାଗ୍‌ଲେ ପାନି ପିଇବାର ।
ଦେହହାତ	: ଦେହହାତ୍	: ଗାଗଡ୍ ମୁଣ୍ଡ ମୋକେ ଗାଗଡ୍ ମୁଣ୍ଡ ବେଶି ଦୁକ୍‌ଲାନି ।
ଧରଧର	: ଧରିଧରି	: ସେ ଜବର ଶୀତପାଇଁ ଧର ଧରି ଗାଲାନି ।
କଇଁଥ	: କଇଥ	: କଇଁଥ ପାଟ୍‌ଲେ ସରି ମିଟା ଲାଗ୍‌ସି ।
ହାତୁଡ଼ି	: ମୁଟଲା	: କାମାର୍ ମନ୍ ମୁଟଲା ଥାନେ ଫାଲ୍ ବନାୟ୍‌ବାୟ୍ ।
ଫୁଲକୁଣ୍ଡ	: ଫୁଲକୁଣ୍ଡ	: ଫୁଲହାଣ୍ଡି ଆମର ଇସ୍କୁଲେ ଫୁଲ୍ ହାଣ୍ଡି ମନ୍ ଆଟେ ।
ଫରୁଆ	: ସିନ୍ଦୁରତାବା	: ସିନ୍ଦୁରତାବା ଲଗେ ସିନ୍ଦୁର୍ ଆଟେ ।
ଫାଟକ	: କପାଟ	: ଆମର ବଡେ ସୁନ୍ଦର କପାଟ ଚାଟେକ୍ ଆଟେ ।
ଆତ	: ସୀତା ଫଲ	: ସୀତା ଫଲ୍ ପାଟ୍‌ଲେ ମିଟା ଲାଗ୍‌ସି ।
କଲମ	: ପେନ୍	: ଆମର ଇସ୍କୁଲେ ସାର୍‌ମନ୍ ଦେଲାୟ୍ ।

ଶଙ୍ଖୀ ବିଲେଇର ଶଙ୍ଖୀ

ଶଙ୍ଖୀ	: ଗାଢୁଲ୍	: ମାଇଜି ଟକି ମନ୍ ହାତେ ଗାଢୁଲ୍ ପିନ୍ଦବାୟେ ।
ପୁଡ଼ିଆ	: ପୁଡ଼ା	: ଝିଲପି ପୁଡ଼ା ବାନ୍ଦିକରି ମକେ ଦିଆ ।
ବଜାର	: ହାଟ୍	: ଆମର ଗାୟେ ବୁଦାର ହାଟ୍ ହେୟସି ।
ଏଡିକିବେଲେ	: ଏଡ଼କିବେଲେ	: ମୁଇ ଏଡ଼କି ବେଲା ଘରେ ନାରେଇ ।
ଛପି ଛପି	: ଲୁଟି ଲୁଟି	: ଆୟ ଲୁଟି ଲୁଟି ଘରେ ଗାଲାନି ।
ନାଲି	: ରଂଗ	: ବଦଲିଫୁଲ ରଂଗ ରେୟସି ।
ଚେବାଇ	: ଚାବିକରି	: ଭାତ୍ ସାଗଭଲ କରି ଚାବିକରି ଖାଇବାର୍ ।
ବଙ୍କା	: ବାକଟା	: କୁକୁର୍ ଲେଙ୍ଗୁଡ଼ି ବାଙ୍କଡ଼ା ରେୟସି ।
ପଲଙ୍କ	: ଖଟିଆ	: ରାମ୍ ଖଟିଆ ଲଗେ ଶୟଲା ଆତେ ।
ଝିଟପିଟି	: ବିଷ୍ଟ ଚେଷ୍ଟକା	: ବିଷ୍ଟ ଚେଷ୍ଟକା ଚାବଲେ ମରବାର୍ ହେୟସି ।
ବେଶୀ	: ଜବର	: ମୋକେ ଜବର ଭାତ୍ ନା ଦିଆ ।
ପ୍ରଥମ	: ଆଗତୁ	: ଆୟ ଆଗତୁ ଇଙ୍କୁଲେ ଜାଇରେସି ।
ବିଭିନ୍ନ	: ରକମ୍	: ଯାତ୍ରା ଆନେ ରକମ୍ ରକମ୍ ଜିନିଷ ମନ୍ ମିଲ୍ସି ।

ନଇବଢି

ଛବି	: ବାନା	: ପିଲାଗଟେକ୍ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ବାନା ଲେଖନା ଆତେ ।
ଆଶ୍ରୟ	: ରେବାଟା	: ଆୟ ଗଟେକ୍ ରାତି ଆମରତି ରେଲା ।
କେଉଁଠାରେ	: କନତି	: ତୁଇ କନତି ଗାଲୁସନି ।
ଡେଆଁଡେଇଁ	: ଡେଗାଡେଗି	: ପିଲାଟକି ମନ୍ ଡେଗା ଡେଗି ଖେଲ୍ ଲାୟେନି ।
ପକ୍ଷୀ	: ଚେଡ଼େ	: ଚେଡ଼େ ମନ୍ ଆକାଶେ ଉଡ଼ି ବୁଲଲାୟତି ।
ହରିଣ	: ସମର୍	: ସମର୍ ମନ୍ ବନେ ରେବାୟେ ।
ଗୁଣ୍ଡୁଟିମୁଷା	: ଚିଲୁମୁଷା	: ଚିଲୁମୁଷାର୍ ପିଟି ଉପରେ ତିନଟା ଗିରା ଆତେ ।
ଠେକୁଆ	: ଖାଡ଼ା	: ଖାଡ଼ା ମନ୍ ଘାସ୍ ଖାଇବାୟେ ।
ବାସନ କୁସନ	: ହାଣ୍ଡି କୁଣ୍ଡି	: ମାଁ ହାଣ୍ଡି କୁଣ୍ଡି ଧଇଲାନି ।
ଦୀପ	: କୃପି	: ଆନ୍ଧାର ବେଲା କୃପି ଲାଗାୟବାର୍ ।
ଲୁଗାପଟା	: ଫାଟିଠୁଟି	: ତୋର୍ ଫାଟି ଠୁଟି ସଫା ସୁତରା କରି ରଖ୍ ।
ଆଇ	: ଆପା	: ସଂଜବେଲା ମୋର୍ ଆପା ମକେ କାତାନା କଇଦେଇସି ।

ଟମାଟ	:	ବେଜରୀ	:	ସାର୍ ଥାନେ ବେଜରି ପକାୟଲେ ସୁଆଦ୍ ଲାଗସି ।
ମାଈ	:	ଆତା	:	ଆମର୍ ଆତା କାଲି ଆମର ଘରେ ଆୟସି ।
ଖଇ	:	ଖଟା	:	ତେତଲି ଆମ୍ଲି ଲାଗସି ।
କାଇ	:	ଗପଡ଼ା	:	ଗପଡ଼ା ଚଟେ ରେୟସି ।
ଉଈ	:	ଢେପ୍	:	ତୁଇ ଢେପ୍ ଲଗେ ବସିରା ।

ନେଉଲର ଘରତୋଳା

ନେଉଁଲ	:	ମଲୁଆମୁଷା	:	ମଲୁଆ ମୁଷା ଗଛେ ରେୟସି ।
କିଏ	:	କେ	:	ମୋକେ କେ ଡାକଲା ।
ଯାଉଛି	:	ଗାଲାନି	:	ଆୟ ଇସ୍ତୁଲେ ଗାଲାନି ।
ଗଲିବା	:	ହିଣ୍ଡବା	:	ହିଣ୍ଡବା ବେଲେ ଦେଖୁ ଚାଇଁ କରି ହିଣ୍ଡବାର୍ ।
ଦେଉଲ	:	ମନ୍ଦିର	:	ମନ୍ଦିରେ ପୂଜା କର୍ବାର୍ ହେୟସି ।
ଏବାଟ	:	ଏବାଟେ	:	ଏବାଟେ ତୁଇ ଛନେକ୍ ଆୟ ।
କାଠି	:	କାଡ଼ି	:	ପୁଷ୍ପମାସେ ପିଲାମନ କାଡ଼ିନାଟ୍ କର୍ବାୟେ ।
ଚାବି	:	କୁଟି	:	ଘରେ କୁଟି ପକାୟ କରି ଗାଉ ଯିବାର ।
ତାଲା	:	କୁଟି	:	ମକେ ନୁଆଁ କୁଟି ।

ବରଷା

ବର୍ଷା	:	ବରଷା	:	ବରଷା ପାନିକେ ନା ପିଇବାର୍ ।
ଗାଡ଼ିଆ	:	ଡକରା	:	ଇସ୍ତୁଲେ ପାକେ ଗଟେକ୍ ଡବ୍‌ରା ଆଟେ ।
କପୋଡ	:	ପାଣ୍ଡକା	:	ପାଣ୍ଡକା ମନ୍ ଗଛେ ରେବାୟେ ।
କୋକିଶିଆଳି	:	କଗ୍	:	କଗ୍ ମନ୍ କୁକୁଡ଼ା ଧାରି ଖାଇସି ।
ଓଠ	:	ଉଟ୍	:	ଉଟର ଟଟା ବେଶି ଲାମଡ଼ି ରେୟସି ।
ପାଟି	:	ଟଣ୍ଡ	:	ତାର୍ ଟଣ୍ଡେ ଘାଉ ହେଲା ଆଟେ ।
ଆତୁର	:	କାକୁରସି	:	ଆୟ ବେଶି କାକୁରତି ହେଲାନି ।
ନନା	:	ନନା	:	ତୋର୍ ନାନା କଡ଼ି ଗାଲା ।
ଅନା	:	ଦେଖ	:	ଇବାଟେ ତୁଇ ଛନେକ୍ ଦେଖ୍ ।
ରାଣୀ	:	ରାନି	:	ରାଜାର ମାଇଁଜିକେ ରାନି ବଲବାୟେ ।
ଝରଲା	:	ଝରଲା	:	ପେନ୍ ସିରା ଝରଲା ଆଟେ ।

ଟୋପି	: ଟପରି	: ଆୟ ଟପରି ପିନ୍ଧିଲା ଆଟେ ।
ବେଙ୍ଗ	: ବେଙ୍ଗଟି	: ବେଙ୍ଗଟି ବନ୍ଦେ ରେବାୟେ ।
ତୋରଣ	: ମାଲା	: ମନ୍ତ୍ରିକେ ଫୁଲମାଲା ପିନ୍ଧାଇ ଲାୟେ ।
ଭୋକ	: ଭୁକ୍	: ମୋକେ ବେଶି ଭୁକ୍ ଲାଗିଲାନି ।
ରୋଗ	: ରଗ୍	: କାଉଲିଆ ମୋର୍ ଦାଦି ବଡ଼େ କାଉଲିଆ ହେଲା ଆଟେ ।
ଯୋଡ଼ିବା	: ଯୋଡ଼ବାଟା	: ଚୁପା ସବୁକେ ଯୋଡ଼ିକରି ଚିତର କରା ।
ବାହାଘର	: ବିବାଘର	: ବିବାଘରେ ଲୋକ୍ ମନ୍ ରେବାୟେ ।
ଶୂଳାଳ	: କଲିଆ	: କଲିଆ ମନ୍ ବନେ ଆଟଡ଼ ।
ସବୁଠୁ	: ସବୁଥାନୁ	: ଆମର୍ ଘରକେ ମୁଇଁ ସବୁ ଥାନୁ ବଡ଼ ।
ପୂର୍ବରୁ	: ଆଗରୁ	: ଆଗର୍ ଲୋକ୍ ମନ୍ ବଡ଼େ ଭକ୍ତୁଆ ରେଲାୟେ ।
ପରେ	: ପଟେ	: ତର୍ ପଟେ ମୁଇଁ ଯିବି ।

ହନୁର କଦଳୀ ଖିଆ

ଭାରୀ	: ବଡ଼େ	: ମକେ ବଡ଼େ ଗରମ ଲାଗିଲାନି ।
କୁଳ	: ଘାଟ	: ଗାଡ଼ ପାଲିର ସେ ଘାଟେଁ ଲୋକ୍ ମନ୍ ପାନି ଗାଧାଇ ଲାୟନି ।
ଚମକି	: ଚମକି	: ବାଘକେ ଦେଖୁ କରି ରାମ ଚମକି ଗାଲା ।
ବଗିଚା	: ବାଡ଼	: ଆମର୍ ଘର୍ ପର୍ ବାଟେଁ ବଡ଼େଟା ବାଡ଼ ଗଟେକ୍ ଆଟେ ।
ବଡ଼ିଆ	: ନିମାନେ	: ମୋକେ ମାଛ୍ ସାଗ୍ ନିମାନ୍ ଲାଗସି ।
ରାଗି	: ରିଶା	: ଆୟ ମୋକେ ବେଶି ରିଶା ହେଲା ଆଗେ ।
ସମସ୍ତେ	: ସବୁଲୋକ	: ଆମେ ସବୁଲୋକ୍ ମିଶିକରି ଗାଉଁକେ ଯିବୁ ବେ ।
ମିଳିମିଶି	: ବିଡ଼ିମିଶି	: ସବୁଲୋକ୍ ବିଡ଼ି ମିଶି କରି ରେବାର ।
ଦୀବାଳି	: ବିଇଟା	: ପୁଜାରା ହୁଣ୍ଡି ପରେ ବଇଟା ଜଲେଇସି ।
ମିତ	: ମାସାଦ୍	: ତାର୍ ସାଙ୍ଗେ ମୁଇଁ ମାସାଦ୍ କରଲି ଆଟି ।
ପାଖୁଡ଼ା	: ପକଡ଼ି	: ଫୁଲକେ ପକଡ଼ି ମନ୍ ରେୟସି ।
ଲଦେଇ	: ଲାଗାଲାଗି	: କୁକୁଡ଼ା ଗାଲିଥାନେ ଗାଂଜା ମନ୍କେ ଲାଗାଲାଗି କରାୟ ବାୟେ ।
ଆଙ୍କୁଳି	: ଆଙ୍କଟି	: ମୋକେ ପାଞ୍ଚଟା ଲାକା ଆଙ୍କଟି ଆଟେ ।
ଡେଙ୍ଗା	: ଡେଙ୍ଗ୍	: ରାମ ମୋର ଥାନୁ ଡେଙ୍ଗ୍ ଆଟେ ।
ଦିଆସିଲି	: ଜୟକାଡ଼ି	: ଜୟକାଡ଼ି ଥାନୁ ଜୟ ଲାଗାୟବାର ହେୟସି ।

କୋଠରି	: ବାଖରା	: ଆମର ଘରେ ପାଞ୍ଚ ବାଖରା ଆଚେ ।
ଶାଢ଼ି	: ଫାଟାଇ	: ମାଇଁଜି ଟକି ମନ୍ ଫାଟାଇ ପିନ୍ଦିବାୟେ ।
ତେନ୍ତୁଳି	: ତେନ୍ତୁଲି	: ତେନ୍ତୁଲି ଗଚେ ଜବର ତେନ୍ତୁଲି ହେଲା ଆଚେ ।
ନିମ୍ବ	: ଛୋଟ	: ମକେ ସାନ୍ ସାଇକେଲ ଗଚେକ୍ ଆଚେ ।

ମୂଷିକରାଜା

ଉଭା	: ଠିଆଁ	: ଆୟ ମନ ଠିଆଁ ହେଲା ଆଚତ୍ ।
ମହୁରୀ	: ମୟିରୀ ପାରା	: ପତରକେ ମୟିରି ପରା ବନାକେ ଏସି ।
	ଫୁଙ୍କବାଟା	: ପୁରବେ ରାଜା ମନ୍ ବେଟକେ ବାରଲା ବେଲେ ମୟିରୀ ଫୁଙ୍କତେ ରେଲାୟ ।
ମୟୁର	: ମଜୁର	: ମଜୁର ବନେ ରେୟସି ।
ପୂଜା ପରବ	: ପରବ ତିଆର	: ଆମର ଗାଁ ପରବ୍ ତିଆରକେ ଶାଗ୍ ଭାତ୍ ଦିଆ ଦେଇ ହେବୁ ।
ପରିବା	: ସାଗଡ଼ାଲ୍	: ହାଗ୍ ସାଗଡ଼ାଲ୍ ମନ୍ ବିକ ବାୟେ ।
ପୂଜା	: ପୂଜା	: ମନ୍ଦିରେ ପୂଜାରି ପୂଜା କରସି ।

ପଲା ପଲା, ପୃଥୁବୀ ଫାଟିଲା

ଜୋରରେ	: ଜରରେ	: ଗାଡ଼ି ଗଚେକ୍ ଜରରେ ଗାଲାନି ।
ଏକ ମୁହାଁ	: ଗଚେକବାଟେ	: ଆମର ଘରର ଗଚେକ୍ ବାଟେ କପାଗ୍ ଆଗେ ।
ଆଗପଛ	: ଲେଞ୍ଜି ମୁଣ୍ଡ	: ମାଲତିର କାତା ଲେଞ୍ଜିମୁଣ୍ଡ କାୟଟା ଜାନି ନାହେଲା ।
ଦୁହେଁ	: ଦୁଇ ଲୋକ	: ଆୟ ମନ୍ ଦୁଇ ଲୋକ ହାଟେ ଯିବାୟେ ।
ମୃଗ	: ଚିତ୍ତଲ	: ଚିତ୍ତଲ ଦେଖାବାକେ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ।
ଜୀବ	: ଜୀବନଟା	: ଜନଟା ଜୀବନ ଆଚେ ତାକେ ଜୀବନ ବୋଲି କୟବାୟେ ।
କ'ଣ	: କାୟଟା	: ତୁଇ ମୋକେ କାୟଟା ଦେବୁସ୍ ।
ଦୁଇଫାଳ	: ଦୁଇଗଲା	: ମୁଇ ଦୁଇ ଗନ୍ଦାମାଛ୍ ଖାଇଲି ।
କୋବି	: ଗୁବି	: ଆମର ବାଡ଼େ ଫୁଲ ଗୁବି ଜବର ଆଚେ ।
ବାଇଗଣ	: ବାଙ୍ଗା	: ବାଙ୍ଗାକେ ସାଗ୍ ରାନ୍ଦିକରି ଖାଇବାର ହେୟସି ।

ଓକେଟ ଉଡ଼ିଗଲା

ତାଓ୍ଵା	: ତାବା	: ତାବା ଲଗେ ରୁଟି ବନାୟ କରି ଖାଇବାର୍ ହେଇସି ।
ଆମଲେଟ	: ଗାରଚକଲି	: ଗାର୍ ଚକଲି ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ରେୟସି ।
ପଡ଼ିଆ	: ଭାଟା	: ଭାଟା ଲଗେ ପିଲାମନ୍ ବଲ୍ ଖେଲଲାହେନି ।
ବାହାରକୁ	: ପଦାୟେ	: ପଦାୟେ ଲୋକ୍ ମନ୍ ବୁଲଲାୟେନି ।
ବାଜିଲା	: ପାୟଲା	: ମୋକେ ପାଖ୍ନା ଗଡ଼ି ଗଟେକ୍ ପାୟଲା ।
ହାଓ୍ଵା	: ପବନ	: ଏସୁର ପାନି ପବନ୍ ଅଦିକ୍ ଏଲାନି ।
ତଳକୁ	: ତଳେ	: ତୁଇ ତଳବାଟେ ଦେଖ୍ କରି ହିଣ୍ଡ ।
ନକ୍ଷତ୍ର	: ତାରା	: ଆକାଶର ତାରା ମନକେ ଶନି ନାହେ ।
ମୁଦ୍ରିକା	: ମୁଦ୍ରି	: ଚମ୍ପା ଗଟେକ୍ ମୁଦ୍ରି ପିନ୍ଦଲା ଆଟେ ।
ହଠାତ୍	: ଧାପେ	: ତୁଇ ଧାପେ ଉଟିଆରଲୁସ୍ ।
ଗେଲ୍	: ଲାଡ଼	: ମୋର ବାବା ମକେ ବେଶି ଲାଡ଼କରସି ।
କୋଟ	: କାମିଜ୍	: ତୋର କାମିଜ୍ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆଟେ ।
କଳା	: କାଲିଆ	: ଆମରତି ଗଟେକ୍ କାଲିଆ ମେଣ୍ଡା ଆଟେ ।
ମେଘ	: ମେଘ୍	: ଗୁନଗ ମାସେ ଜବର୍ ମେଘ୍ ହେୟସି ।
ବିଜୁଳି	: ବିଜ୍	: ବିଜ୍ ମାରଲେ ଲୋକ୍ ମରବାର୍ ହେୟସି ।
ଗରା	: ପାଣ୍ଡରା	: ରାମ ବଡ଼େ ପାଣ୍ଡରା ଆଟେ ।
ଡେଇଲା	: ଡେଗାଲଲା	: ଆୟ୍ ବନ୍ଦେ ଡେଗାଲ ଦେଲା ।
ଭାଡ଼ି	: ମାଗ	: ଆମ୍ ଟଟା ଯାଗବା କାଜେ ମାଗ୍ କରବାୟେ ।

କାଅନର ପାଅକଥା

କଥା	: କାତା	: ତୋର୍ କାତା ମୋକେ ଡଉଲ୍ ଲାଗଲାର୍ ।
ଫେରୁଥିଲା	: ବାରତେ ରେଲା	: ମୁଇ ଗାଲା ବେଲେ ବାରତେ ରେଲା ।
ହତା	: ଖୁଆଡ଼	: ଆମର୍ ଖୁଆଡ଼ ଭିତରେ ତେମୁ ଗଛ୍ ମନ୍ ଆଟେ ।
ବହୁଲୋକ	: ବେଶିଲୋକ	: ଯାତ୍ରା ଥାନେ ବେଶି ଲୋକ୍ ଜମା ହେଇ ରେଲାୟେ ।
ଆଖପାଖ	: ଲଗେ ଲଗେ	: ଆମର୍ ଘର୍ ଲଗେ ଲଗେ ଗଛ୍ ମନ୍ ଆଟେ ।
କଷଣା	: ହରବର	: ମୋର୍ କାଜେ ସେ ବେଶି ହରବର୍ ହେଲା ।
ଉପାୟ	: ବାଟ	: ତାକେ ଗଟେକ୍ ବାଟ୍ ଦେକାଇ ଦିଆସ୍ ।
ଘାସବୁଡ଼ା	: ଘାଁସ ଲାଟା	: ଘାସ୍ ଲାଟାକେ ଗାୟ୍ ଖାଇସି ।
ଫୁଟାଇ	: ଉକଲଇ	: ପାନିକେ ଉକଲାଇ କରି ପିଇବାର୍ ।

ସଞ୍ଚୟ	: ସଙ୍ଗୀତକାର	: ସବୁ ଲୋକ ଡାକୁ ସଙ୍ଗୀତକାର ।
କାଞ୍ଚା	: କାଚ	: ଆମ୍ଭ ମନ୍ କାଚ ଆଚେ ।
ବଞ୍ଚିବା	: ବଞ୍ଚିବା	: କୁଲି ବୁଡି କରି ବଞ୍ଚିବାର ଆଚେ ।
କକା	: ଦାଦା	: ମୋକେ ସାନ୍ ଦାଦା ଆଚେ ।
ଖଡ଼ିକା	: ଖଡ଼ିକିଆ	: ଖଡ଼ିକିଆ ସଙ୍ଗେ ଖାଲି ସିଲାଇ ବାର ହେୟସି ।
ପିଢ଼ୁଳି	: ଜାମ୍	: କଷିଜାମ୍ ଖାଇଲେ ବନ୍ଦାଡ଼ ଛାଡ଼ସି ।

ଏଡ଼େ ଏଡ଼େ ବଡ଼

ଉଦ ଉଦିଆ	: ଉଦ୍ ଉଦିଆ	: ଏବେ ଉଦ୍‌ଉଦିଆ ବେଲା ।
ଖରା	: ଖାରା	: ଆଜି ବେଶି ଖରା ହେଲାନି ।
ଏରାବତ	: ହାତୀ	: ହାତୀ ବେଶୀ କାଲିଆ ରେୟସି ।
ପାଣି କଖାରୁ	: ପାନି କୁମଡ଼ା	: ଆମର ବେଡ଼ାୟେ ପାନି କୁମଡ଼ା ଫଲ୍‌ଲା ଆଚେ ।
ବୈଠକ	: ବେରନ	: ଗାଁୟେ ବେରନ ବସଲା ଆଚତ୍ ।
ଲଗାଇବା	: ତସାଇବା	: ଇସ୍ତୁଲେ କାଗଜ ମନ୍ ତସାଇ ଲାୟନି ।
ଖାଲି	: ଛୁଗୟ	: ତୁଇ ମକେ ଚାକାଏ କରି ବାତ ଦେଲିସ୍ ।
ମନୋରଞ୍ଜନ	: ମନସାରଦା	: ଆମର ମନ୍ ସାରଦା କରବାକେ ଇସ୍ତୁଲେ ମେଜିକ୍ ହେଲାନି ।
ପିଞ୍ଜରା	: ଗୁଡ଼ା	: ଗୁଡ଼ା ଭିତରେ ଶୁଆ ଗଡ଼ର୍ ଆଚେ ।

ତଣ୍ଡିରେ ଲାଗିଛି କଣ୍ଟା

ତଣ୍ଡି	: ଟଟରା	: ଟଟରା ଲଗେ ଚିପ୍‌ଲେ ମର୍ ବାର୍ ହେୟସି ।
ଗଧୁଆ	: ହୁଣ୍ଡାର /ତୁରକା	: ସଂଜ ହେଲେ ସରି ହୁଣ୍ଡାର ତୁରକା ବାରବାୟେ ।
ବିଚରା	: ବାପଡ଼ା	: ବାପଡ଼ାକେ ବଡ଼େ କରମ୍ ଲାଗଲା ନି ।
ସଲଖି	: ସଲଖେ	: ତୁଇ ସଲଖେ ଦେଖ୍ ।
ଅଣ୍ଟା	: ଆଗାଁ	: ଆଗା ଝୁଲାଇ କରି ତେମ୍‌ସା ନାର୍‌ବାୟେ ।
ଧଣ୍ଟ	: ଚଣ୍ଡି	: ଶୁଆକେ ବଡ଼େଟା ଚଣ୍ଡି ହେୟସି ।
କଣ୍ଟା	: କାଟା	: ଗୁଲାପି ଗଟେ କାଟା ରେୟସି ।
ସଫା	: ପରଚଲ	: ଗାଗଡ଼କେ ସବୁବେଲେ ପରଚଲ କରବାର ।

ଗାଣ୍ଡିଆ	: ପୁଡ଼ା	: ଆୟ ଗର୍ ପୁଡ଼ା ପାକଡ଼ି ଧେରଲା ଆଚେ ।
ବେଣ୍ଟ	: ଦେର୍	: ଟାଙ୍ଗିଆ ଦେର୍ ଖୁସ୍‌ଲି ଗାଲା ।
ଲଣ୍ଡନ	: ଲାନ୍ତର	: ଆମରତି ଲାନ୍ତର ପଟେକ୍ ଆଚେ ।
ଆକାଶେ	: ବାଦଲେ	: ବାଦଲେ ତାରା ମନ୍ ଦିଶବାୟେ ।

ଝିଅ ହେବତ ଏମିତି

ପରିବାର	: କୁଟୁମ୍ବ	: ଡାକ୍‌ରତି ବେଶି କୁଟୁମ୍ବ ଆଚତ୍ ।
ଝଡ଼ତୋଫାନ୍	: ପାନିପବନ	: କାଲି ସଞ୍ଜ ଦେଲେ ବେଶି ପାନି ପବନ୍ ହେଲା ।
ସହିପାରିବା	: ସମାଲିନାପାରବାଟା	: ଆୟ ମାଡ଼କେ ସମାଲି ନପାରଲା ।
ସାଙ୍ଗରେ	: ସଙ୍ଗେ	: ତୋର୍ ସଙ୍ଗେ ମୁଇମିଶା ଆରବି ।
ରବିବାର	: ରୟବାର	: ରୟବାର୍ ଦିନେ ଇସ୍ତୁଲ ଛୁଟି ରେୟସି ।
ଓଷଧ	: ଓଷ୍	: ଜର୍ ହେଲେ ଓଷ୍ ଖାଇଲେ ସରି ଜର୍ ଛାଡ଼ସି ।
ଦୁଃସାହାସ	: ଭାରଷା	: ଯେତିକି ଦୁଃଖ ହେଲେ ମିଶା ସାହାସ୍ ରେବାର୍ ।
ଏମିତି	: ଏକ୍ତ	: ତୁଇ ଏତି କାତା ମୋକେ ନାକ ।
ମାକସି	: ପେଡ଼ି	: ପେଡ଼ି ଥାନେ ଲୁଗା ପଟା ମନ୍ ସଫାକବାର୍ ।
କୌତୁହଳ	: ଚୁଲଚୁଲିଆ	: ଡାକ୍‌ର୍ ପିଲା ବେଶି ଚୁଲଚୁଲିଆଟା ।
ପଥକ	: ବାଟୋଇ	: ବାଟେ ହିଣ୍ଡି ଯିବା ଲୋକକେ ବାଟୋଇ କଇ ବାୟେ ।
ବ୍ୟବହାର	: ବାଇବାଟା	: ଜିନିଷ ପତର ମନ୍‌କେ ଠିକ୍ ଭାବେ ବାୟବାର୍ ।
ମଧାହ୍ନ	: ପେଜବେଲା	: ପେଜି ବେଲାୟେ ଆମର୍ ଘରେ ଗତିଆଲୋକ୍ ଆୟଲାୟ ।
ଅପରାହ୍ନ	: ଆଡ଼ବେଲା	: ଆଡ଼ବେଲା ମୁଇଁ ଜୟପୁର ଜାଇରେଲି ।
ମୂଳ	: ବୁନ୍ଦ	: ବର ଗଟର୍ ବୁନ୍ଦ ବେଶି ବାଡ଼ ରେୟସି ।

ରନ୍ଧାକର ର ଜନ୍ମଦିନ

ବଡ଼ିଭୋର	: କୁକୁଡ଼ା ଡାକେ	: ଆୟ କୁକୁଡ଼ା ଡାକେ ଉଟିଗାଲା ।
ଠାକୁର	: ମାପୁ	: ଆମର୍ ଗାଁ ଲଗେ ମାପୁ ଘର୍ ଗଟେକ୍ ଆଚେ ।
ଉପହାର	: ପୁରସ୍କାର	: ଖେଲଲଗେ ଜିତ କାଜେ ପୁରସ୍କାର ମିଲ୍ଲା ।
ପ୍ରସାଦ	: ଉଗା	: ମାପୁ ଘରେ ଉଗା ମିଲ୍‌ଶି
ଗଛଲତା	: ଗଛପତର	: ବନେ ବେଶି ଗଛପତର ରେୟସି

ଲତା : ମାଲ୍ : ସେମି ମାଲ୍ ବେଶି ଲମ୍ ଲମ୍ ରେୟସି

ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ଳୋକ

ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ

ଚିତ୍ରଦେଖୁ ଗପକୁହ (ଚିତ୍ର ଦେଖି କାତାନ୍ତି କୁଆ)

ସୂର୍ଯ୍ୟ	:	ବେଲ୍	:	ପୁରବ୍ ଦିଗେ ବେଲ୍ ଉଦ୍‌ସି ।
କାଉ	:	କାଉ	:	ସାକାଲ୍ ପାଇଲେ କାଉ ଡାକ୍‌ସି ।
ଗଛ	:	ଗଛ	:	ଗଛଲଗେ କାଉ ବସ୍‌ଲା ଆଚେ ।
କୁଅ	:	କୁଇଁସାଲ୍	:	ଡକ୍‌ରି କୁଇଁସାଲ୍ ଥାନୁ ପାନି ଡୁମ୍‌ଲାନି ।
ଦଉଡ଼ି	:	ଡର	:	ଡର୍ ଥାନେ ବାଲ୍‌ଟି ବାନ୍ଧିକରି ପାନି ଡୁମ୍ ବାର୍ ।
ମାଠିଆ	:	ହାଣ୍ଡି	:	ହାଣ୍ଡି ଲଗେ ଡକ୍‌ରି ଗଟେକ୍ ପାନି ଆନ୍‌ଲାନି ।
ପାଣି	:	ପାନି	:	ନିମାନ୍ ପାନି ।

ଗାଁର ସକାଳ (ଗାଁର ସାକାଲ୍)

ମେଘ	:	ମେବାଦଲ୍	:	ଭିଙ୍ଗ୍ କାଲିଆ ବାଦଲ୍ ଆଇଲାନି ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ	:	ବେଲ୍	:	ପଶ୍ଚିମ ଦିଗେ ବେଲ୍ ବୁଡ଼ିସି ।
ଘାସ	:	ଘାସ୍	:	ଗାଈ ଗରୁ ମନ୍‌କେ ଡଙ୍ଗ୍‌ର ବାଟେ ଚରାୟ ବାକେ ଗାଲାଆଚେ ।
ଗାଈ	:	ଗରୁ	:	ମଦ୍‌ନ ଭୂତେକ୍ ଗୋରୁ ସଙ୍ଗାଇଲା ଆଚେ ।
ମାଠିଆ	:	ହାଣ୍ଡି	:	ଶୁକ୍ତି କୁଇସାଲେ ହାଣ୍ଡି ଧେରି କରି ଗାଲା ଆଚେ ।
ଡୁଲସି କୁଣ୍ଡ	:	ଡୁଲସି ଚଉଁରା	:	ଡୁଲସି ଚଉଁରା କେ ମାପରୁ କରବାର ।
କଦଳୀ ଗଛ	:	କଦଲି ଗଛ	:	କଦଲି ଗଛ ଲଗେ କଦଲି ଫଲ୍‌ଲା ଆଚେ ।
ମଣ୍ଡପ	:	ମଣ୍ଡପ	:	ମଣ୍ଡପ୍ ଲକ୍‌ମନ୍ ବସି କରି କାତା ବାଉଁ ହେବାୟେ ।
ପଥର	:	ପାକନା	:	ଆୟ ଶୁକ୍ତିକେ ପାକନା ଗଟେକ୍ ବେଟି ଆନ୍‌ବାକେ କୟଲା ।
ଛାଞ୍ଚୁଣୀ	:	ବାଡନା	:	ପିଲାମନ୍ ଟୁଟ୍ ବାଡନି ଧେରି କରି ଇସ୍କୁଲକେ ବାଡାନ୍ ବାୟେ ।
ଷଣ୍	:	ଷଣ୍	:	ଗାଆଁର ଷଣ୍ ବାଡେ ପୁରାୟବାୟେ ।
ଖଟ	:	ଖଟ୍	:	ଖଟଲଗେ ଶୟଲେ ଲସମ୍ ନାଧେରସି ଆମକେ ।
ବେଗ୍	:	ମୁନା	:	ମୁନା ଧେରିକରି ଶୁକ୍ତି ପାଠ୍ ପଢ଼ିବାକେ ଇସ୍କୁଲେ ଗାଲାନି ।
ବୁଟ	:	ବୁଟ	:	ମୋକେ କାଲିଆ ବୁଟ୍ ଗଟେକ୍ ଆଚେ ।

ଘରପିଣ୍ଡା	: ଘରର ପିଣ୍ଡା	: ଘରର ପିଣ୍ଡାରେ ଡକ୍ଟି ଗଟେକ୍ ବସିଲା ଆଚେ ।
ରାସ୍ତା	: ସଡ଼କ୍	: ସଡ଼କ୍ ବାଟେ ଗାଡ଼ି ମନ୍ ଗାଲାନ୍ତି ।
ବୁଢ଼ା	: ଡକରା	: ଡକରା ଗଟେକ୍ ବାଟେ ବସିରେଲା ।
ବରଗଛ	: ବରଗଛ	: ବରଗଛେ ଚେତେମନ୍ ବସିଲା ଆଚେ ।
ନଳକୂର୍ଅ	: ବରିଙ୍ଗ	: ମାଲଜି ଗଟେକ୍ ବରିଙ୍ଗ୍ ଥାନେ ପାନି ମାରୁଲାନ୍ତି ।
କ୍ଷୀର	: କ୍ଷୀର	: ହାୟ୍ ମାନାୟ୍ ଗଟେକ୍ ସାକାଲ ସାକାଲ୍ କ୍ଷୀର ପିଲଲାନ୍ତି ।
ଚୁଲି	: ଚୁଲି	: ଆୟ୍ ଚୁଲି ଥାନେ ଗରମ୍ କଲାନ୍ତି ।
ଟାଙ୍ଗିଆ	: ଟାଙ୍ଗିଆ	: ହାୟ୍ ମାନାୟ୍ ଗାଟେକ୍ ଟାଙ୍ଗିଆ ଡାନେ ଦାରୁ ଫୁଟାଲାନ୍ତି ।
ଶାବଳ	: ଶାବଳ	: ଆୟ୍ ଶାବଲ୍ ଥାନେ ଖଦରା ଖଡ଼ଲାନ୍ତି ।
ଥାଳି	: ଚତୁଆ	: ରାମ ଚତୁଆ ଲଗେ ଭାତ୍ ଖାୟ୍ଲାନ୍ତି ।
ଗୁଣ୍ଡ	: ପିଲାସ୍	: ଗିଲାସ୍ ଥାନେ ପାନି ଖାୟ୍ବାର ।
ଚାଟୁ	: ଚାଟୁ	: ଚାଟୁ ଥାନେ ଭାତ୍ ବାଟା କରବାୟ୍ ହେସି ।
ଦୀପ	: କୁପି	: ଆହାର ବେଲା କୁପା ଲାଗାୟ୍ଲେ ଘର ଭଜଲ୍ ଦିଶସି ।

ଯାନ ବାହାନର ନାମ କୁହ

ରେଲଗାଡ଼ି	: ରେଲଗାଡ଼ି	: ରେଲଗାଡ଼ି ଆବେ ଜୁର ଗାଁକେ ଯିବାର୍ ବସିକରି ।
ସ୍କୁଟର	: ସ୍କୁଟର	: ସ୍କୁଟର ଲଗେ ଦୁଇଟା ଚକା ରେଇସି ।
ସାଇକେଲ୍	: ସାଇକେଲ୍	: ସାଇକେଲ୍ ଲଗେ ଦୁଇଟା ଚକା ରେଇସି ଆରି ଆମେ ଚାଲାୟ୍ଲେ ଆକା ଗଡ଼ସି ।
ମଟର	: ମଟର	: ମଟର ଗାଡ଼ି ଲଗେ ପେଟ୍ରାଲ୍ ପାକାୟ୍ଲେ ଚାଲସି ।
ଭେନ୍	: ବେନ୍	: ବେନ୍ ଲଗେ ଜିନିଷ ପତର ନେବା ଆନବା କରବାୟ୍ ।
ଅଟୋ	: ଅଟ	: ଅଟ ଲଗେ ବସିକରି ପାକ୍ତ ପାକ୍ତ ଗାଉଁ ଯିବାର ।
ଉଡ଼ାଯାହାଜ	: ଉଡ଼ାଯାହାଜ	: ଉଡ଼ାଯାହାଜ ଆକାଶେ ଉଡ଼ସି ।
ହେଲିକୋପ୍ଟର	: ହେଲିକୋପ୍ଟର	: ଲଗେ ମିଶା ଆକାଶେଉଡ଼ି କରି ଯିବାର୍ ହେସି ।
କମାଣ୍ଡର	: ଜିପ୍	: ଜିପ୍ ଲଗେ ଗାୟ୍ ଯିବାର ଆଚେ ।
ପାଣି ଜାହାଜ	: ପାନି ଝାଜ	: ପାନି ଝାଜ ଲଗେ ପାନି ଭିତରେ ଯିବାର ହେସି ।

ଚିତ୍ର

ଝିଅ	: ଚକି	: ଚକି ମନ୍ କାମ୍ କରୁଲାୟ୍ନି ।
ପୁଅ	: ପିଲା	: ପିଲାମନ୍ ହଲ୍ ଧେରିକରି ବେତାକେ ଗାଲାୟ୍ନି ।

ଝୁଲଣା	: ଡଳି	: ଡଳି ଲଗେ ମାଛ ଶୁକାୟ କରି ନିମାନ୍ କରି ସଙ୍ଗାୟବାର୍ ।
କଣ୍ଠେଇ	: ପୁତଳା	: ପୁତଳା ଧେରିକରି ପିଲାଟକି ମନ୍ ଖେଲବାୟ ।
କୁକୁର	: କୁକୁର	: କୁକୁରକେ ଘରେ ରଖି କରି ପସ୍ବାର୍ ।
ବେଟ୍	: ବେଟ୍	: ବେଟ୍ ସଙ୍ଗେ ବଲକେ ମାରି କରି ଉଦ୍‌ଲାୟବାର୍ ।
ଚଢ଼େଇ	: ଚେଡ଼େ	: କାଉ ଗଟେକ୍ ଚେଡ଼େ ।
ଫୁଲ୍	: ଫୁଲ୍	: ଫୁଲକେ ମାପୁ କରବାର୍ ।

ପଢ଼ ଓ ଲେଖ (ପଢ଼ବାର ଆରି ଲେଖବାର)

ପଢ଼ାକା	: ଜେଣ୍ଡା	: ଅଗଷ୍ଟ ପଦର୍ ଦିନେ, ନାଲିଆ, ରଙ୍ଗ ଆରି ଧବଳା ରଙ୍ଗ୍ ପଢ଼କା ଉଡ଼ାୟବାର ।
କୃଷକ	: ଚାଷି	: ଚାଷୀ ଚାଷ କାମ୍ କରିଷି ।
ଘର	: ଘର	: ଆମର ଗଟେକ୍ ବଡ଼ଟା ଘର ଆଟେ ।
ବାଳକ	: ପିଲା	: ପିଲାମନ୍ ଗଲାନି ।
ନଡ଼ିଆ	: ନାଡ଼ିଆ	: ନାଡ଼ିଆକେ ମାପୁଘରେ ନେଇଁ କରି ଫୁଟାୟବାର୍ ।
ପାହାଡ଼	: ପର୍ବତ୍	: ଡଙ୍ଗ୍ ଡଙ୍ଗ୍ରେ ଧାନ୍ ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷ କରବାର ।
ବୁଢ଼ା	: ଡକରା	: ଡକରା ଗଟେକ୍ ଡାଙ୍ଗ୍ ଧେରି ଧେରି ଚାଲଲାନି ।
କୁଅ	: କୁଇଁ ସାଲ୍	: କୁଇଁସାଲର୍ ପାନି କାକ୍ ରେସି ।

କହିଲ ଦେଖି

କଟିରି ମିଟିରି	: କିର୍ କାର୍	: ଚେଡ଼େମନ୍ କିର୍କାର୍ ହେଲାୟନି ।
ଶବ୍	: ସାଉଣ୍ଡ	: ରେଡ଼ିଓକେ ଜବର୍ ସାଉଣ୍ଡ ଦେଲା ଆଟେ ।
ପିଲେ	: ପିଲା	: ପିଲାମନ୍ ଗାୟ୍ ଚାରୟଲାନୀ ।
ଜଗୁଆଏ	: ଜାଗଲାନୀ	: କୁକୁର ଘର୍ ଜାଗଲାନୀ ।
ଦୁଆରେ	: ଦାଣ୍ଡେ	: ଦାଣ୍ଡେ ବସି କରି ଖେଲବାର ।
ଅଜଣା	: ନାଜାନ୍ ବାଟା	: ନାଜାନ୍ବାଟା ପଚାରବାର୍ ।
ଲୋକଙ୍କୁ	: ଲୋକମନକେ	: ଲୋକ୍ ମନକେ ଚିନିକରି କାଟା ହେବାର୍ ।
ରାବଇ	: ରାବସି	: ସାକାଲ୍ ପାଇଲା କାଉ ରାବସି ଏଟେ ।
ନିଦ	: ଡୁମରା	: ମକେ ପାଟ୍ ପଡ଼ଲା ବେଲେ ଡୁମରା ଆଇଶି ଆଟେ ।
ସମାନ	: ସମାନ	: ଆଜିକାଲି ଟକି ଆରି ପିଲା ପାଠପଢ଼ଲେ ସମାନ୍ ଆକା ।
ଅମୃତ	: ଅମୃତ୍	: ଆଜିର ଶାଗ୍ ଅମୃତ ପାରା ଲାଗଲାନି ।
ଖାଇବା	: ଖାୟବାଟା	: ଭାତ୍ ଖାୟଲା ବେଲେ ହାତକେ ଭଲକରି ଚାବି କରି

ଖାନ୍ଧବାର ।

ଅଧିକ ମଧୁର	: ଅଧିକ ସୁଆଦ୍	: ତାଙ୍କର ଘର ମାଛ ଶାଗ୍ ଆଦିକି ସୁଆଦ୍ ଆଚେ ।
ଶାଗୁଆ	: କଟାପତରିଆ	: ମୋର ମାକେ କାଟାପତରିଆ ପାଟିଆ ଆଚେ ।
ଭାବେ	: ଡାକେ	: ବଡ଼େ ଆଦରରେ କୁକଡ଼ା ଡାକ୍ସି ଆଚେ ।
ସରଗେ	: ସରଗେ	: ସରଗେ ଜନ୍ ଦିଶସି ।

ଚିତ୍ର ଦେଖି ପକ୍ଷୀ ମାନଙ୍କ ନାମ କୁହ (ଚିତ୍ର ଦେଖି ଚଢ଼େଇମାନର ନାମକୁଆ)

ପେଟା	: କୁମା	: କୁମା କମନେ ପଚେ ରେଇସି ।
ମୟୂର	: ମଜୁର	: ମଜୁର କମନେ ଗଚେ ରେଇସି ।
ମାଛ କୁକୁଡ଼ା	: କମିପେଟି	: କମି ଗାର ଦେଇସିବେ ।
ଅଣ୍ଡିରା କୁକୁଡ଼ା	: ଗାଞ୍ଜା	: ଗାଞ୍ଜା କୁକୁଡ଼ାକେ ଗାଲିକେ ନେବାଏ ।
ଶୁଆ	: ରୁପୁ	: ରୁପୁକାତା କୟସି ।
କାଉ	: କାଉ	: କାଉ ଡାକିକରି ସାକାଲ୍ ପାନ୍ଧବାଟା କୟସି ।
ବତକ	: ହୁଁସ୍	: ହୁଁସ୍ମାନ ପାନି ଲଗେ ପହଁରଲ୍ୟାନ୍ତି ।
ଚିଲ	: ଛାଚଣ୍	: ଛାଚଣ୍ ଉପରେ ଉଡ଼ିଉଡ଼ି ମାଉସ୍ ଖାନ୍ଧସି ।
ପାରା	: ପାରୁଆ	: ପାରୁଆ ମନ୍ ଭାଡ଼ି ଲଗେ ଘୁଁଘୁଁ ହେଲ୍ୟାନ୍ତି ।
ସଜନା ଗଛ	: ମୁନ୍‌ଗା ଗଛ	: ମୁନ୍‌ଗା ଗଚେ ମୁନ୍‌ଗା ହେଲ୍ୟାଆଚେ ।
ଭାଲୁ	: ବାଲୁ	: ବାଲୁ କମନେ ରେଇସି ।
ବାଘ	: ବାଗ	: ବାଗ୍ ଲୋକକେ ଖାନ୍ଧସେ ।
ବରଗଛ	: ବରଗଛ	: ବରଗଛ ଦେଖିବାକେ ଭୁଡେକ୍ ବଡ଼ଟା ।
ଚାଳଘର	: ପିରିଘର	: ରାମର୍ ଛାଉନୀ ପିରି ଆଚେ ।
ତାଳଗଛ	: ତାଲଗଛ	: ତାଲଗଛେ ତାଲ୍ ଫଲ୍ ଫଲ୍ଲା ଆଚେ ।
ବାଡ଼	: ବାଡ଼	: ବାଡ଼େ ଜନା ବୁନ୍ଲି ଆଚେ ।
ବିଜୁଳି ତାର	: କରେଷ୍ଟ ତାର	: କରେଷ୍ଟ ତାର୍ ଲଗେ ଲାଇଟ୍ ଲାଗସି ।
ମେଘ ପାଖକୁ	: ବାଦଲ ଲଗେ	: ବାଦଲ ଲଗେବେଲ୍ ଆଚେ ।

ମୁଁ କିଏ କୁହ ଓ ଲେଖ (ମୁଇଁ କେ କୁଆ ଆରି ଲେଖା)

ବେକ	: ଟଟ୍‌ରୀ	: ଟଟ୍‌ରୀ ଲଗେ ଚିପଲେ ମର୍ ବାର୍ ହେସି ।
ଗାର	: ଗିରା	: ଆନ୍ଧ ଖାତାଲଗେ ଗିରା ଚାନ୍ଲାନି ।
ରାଗ	: ମରିଚ	: ମରିଚ ବଡ଼େ ରାଗ୍ ଲାଗସି ।
ଖାଇବା	: ଖାଇବା	: ଆନ୍ଧ ଭାତ୍ ଖାନ୍ଧଲା ।

କୁଲା	: କୁଲା	: କୁଲାଲଗେ ଚଢ଼ଇ ଫୁନ୍‌ବାର୍ ।
କାନ	: କାନ୍	: କାନେ ଭଲମଦ୍ ସବୁ କାତା ଶୁନ୍‌ବାର ।
ପାଦ	: ପାଦ	: ପାଦେ ହିଣ୍ଡିକରି ଯିବାର୍ ହେସି ।
ଦିଶେ	: ଦିଶିଲାନି	: ଆଖି ଲଗେ ଦେଖଲେ ସରି ସବୁ ଦିଶିଲାନି ।
ଦୁଇ	: ଦୁଇଟା	: ମକେ ଦୁଇଟା ପେନ୍ ଆଟେ ।
ଛୋଟ	: ସାନ୍	: ସାନ୍‌ଟା ପିଲା ଗଟେକ୍ ଏବେ ଏବେ ରାଜ୍‌ଲାନି ।
ଗାତ	: ବିଲ୍	: ବିଲ୍‌ଥାନେ ସାପ୍‌ଆରି ମୁଷା ରେବାୟ ।
ଘର	: ଘର	: ଘର କରି କରି ନର ଲୋକ୍ ରେବାୟ ।
ମୁହଁରେ	: ମୁଁଲଗେ	: ମୁହଁଲଗେ ନାକ, ଆଖି କାନ୍ ପାଟି ଆଟେ ।
ନିଶ	: ମେଶ	: ମୁନୁଷ ମନ୍‌କେ ମେଶ୍ ରେସି ।
ଆସେ	: ଆସସି	: ଆଜି ଆମର୍ ଦିଦି ପାଠ ପଢ଼ାୟ ବାକେ ଆସସି ।
ଜିନିଷ	: ଜିନିଷ	: ଆଜି ଆମର୍ ସାର୍ କେତେକ୍ ଜିନିଷ ଦେକାୟଲାଏ ।

ଚାଲ ଘର କରିବା (ଯୁ ଘର୍ କରୁ)

ଦୁଇସାଙ୍ଗ	: ଦୁଇଟା ସାଙ୍ଗ	: ଦୁଇଟା ସାଙ୍ଗ୍ ମିଶି କରି ଗାତ ଗାୟଲାୟନି ।
ବାଗିଚା	: ବାଡ଼	: ବାଡ଼୍ ଲଗେ ଜବ୍‌ର ଆମ୍ ଫଲ୍‌ଲା ଆଟେ ।
ଚାଲ	: ଯୁ	: ସାର୍ ଆମର୍ ଘରେ ଆଜି ଯୁ ।
କଥା ଶୁଣିଲେ	: କାତା ଶୁନଲାୟନ	: ପିଲାମନ୍ ମାଷ୍ଟେରର୍ କାତା ଶୁନ୍ ଲାୟନି ।
ଡରି	: ଗଲେ	: ଡରିଗାଲାୟ ପିଲାମନ୍ ବାଲୁକେ ଦେଖୁ କରି ଜିବର ଡରଲାୟ ।
ଏମାନେ	: ଏମନେ	: ଏମନେ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର କାତା କୟଲାୟନି ।
କାଟିଦେବା	: କାଟବାୟୁ	: ଆଜି ଆମର୍ ଗାୟେଁ ମେଣ୍ଡା ଗଟେକ୍ କାଟବାୟ ।
ବର୍ଷା	: ବରଷା	: ଆଜି ଜବ୍‌ର ପାନି ମାର୍‌ଲାନୀ ।
କରିବେ କ'ଣ	: କାୟଟା କରବାୟ	: ଆଜି ଇସ୍କୁଲେ ମାଷ୍ଟେର ମନ୍ କାୟଟା କରାୟବାୟ ।
ଶୋଇବେ କେଉଁଠି	: କମିତି ଶୟବାୟେ	: ଆଜି ଗତିଆ ଲୋକ୍ କମିତି ଶୟବାୟ ।
ପଥର	: ପାକନା	: ପାକନା ଲଗେ ଲୁଗା ପାଟିଆ ଧୟବାର୍ ।
ପହଞ୍ଚିଲା	: ଖେଟ୍‌ଲା	: ସରପଞ୍ଚି ବାବୁ ଆମର୍ ଘରେ ଖେଟ୍‌ଲା ଆଟେ ।
ସବୁକଥା କହିଲା	: ସବୁକାତା କୟଲା	: ସର୍ତ୍ତେ କାତା ମକେ କୟଲା ।
କ୍ଷତି	: ନଷ୍ଟ	: ବେଡ଼ାର ଚାଷ୍ଟ ନଷ୍ଟ ହେଇଗାଲା ।

ଏଇ ସମୂହି (ହଇ ହ ସମ୍ପଦି)

ହନୁ ବଇଦ	: ହନୁ ଡାକ୍ତର	: ହନୁ ଡାକ୍ତର ପାକେ ଜାଇକରି ବେମାର ଦେକାୟ୍‌ବାରା
ଖଟ	: ଖାଟ	: ଖଟ୍ ଲଗେ ଶଇବାର ।
ଶୋଇଥାଏ	: ଶୋଇଥିଲା	: ଧବ୍ଲୁ ଆମର୍ ଘରେ ଶଇରେଲା ।
ସମୂହି	: ସମ୍ପଦି	: ସମ୍ପଦି କୟ୍‌ଲେ ସରି ଆମେ ଯିବାର ହେସି ।
ଗଧୁଆ	: ଡୁରକା	: ଡୁରକା ବନେ ରେଇସି ସେ ନର୍ ଲୋକ୍‌କେ ଡରାୟ୍‌ସି ।
ମନେ ପଡ଼ିଲା	: ହେତୁ ଆୟ୍‌ଲା	: ଏବେ ମକେ ତୋର୍ କାତା ହେତୁ ଆୟ୍‌ଲାନ୍ତି ।
ବହୁତ ଦିନ	: ବେଶିଦିନ୍	: ବେଶି ଦିନ୍ ତଲର୍ କାତା ଗଟେକ୍ ହେତୁ ଲାଗ୍‌ଲା ।
ଭାବିଲା	: ବାବଲା	: କୁନ୍ ଆଜି ତୋର୍ କାତା ମନ୍କେ ଜବର୍ ବାବ୍‌ଲା ।
ବୁଲି ଆସିବ	: ବୁଲି ଆୟ୍‌ସି	: ଟକି ଆମର୍ ଘର୍ ବାଟେ ବୁଲି ଆୟ୍‌ସି ଆଟେ ।
ଦ୍ଵାର	: ଦାଣ୍ଡ	: ଦାଣ୍ଡକେ ବାଡ଼ିନି ସଙ୍ଗେ ବାଡ଼ାନ୍‌ବାର ।
ସ୍ଵର	: କଣ୍ଠ	: ସାତାର୍ କଣ୍ଠ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର୍ ଆଟେ ।
ମିଠା	: ସୁଆଦ ପିଟା	: ଗୁଡ଼ ପିଟା ବଡ଼େ ସୁଆଦ ଲାଗସି ।
ଦୋକାନ	: ଦୁକାନ୍	: ମୁଇଁ ଦୁକାନ୍‌ ଘେନି ଘେରି କରି ଆନଲି ।
ସିଙ୍ଗଡ଼ା	: ସିଙ୍ଗଡ଼ା	: ସିଙ୍ଗଡ଼ା ଭିତ୍‌ରେ ଆଲୁ ଭାଜା ପୁରାୟ୍‌ ରେବାୟ୍ ।
ଆଲୁଟପ୍	: ଆଲୁବଡ଼ା	: ଆଲୁପିଟା ଆଲୁ ସଙ୍ଗେ ବନାୟ୍‌ ରେବାୟ୍ ।
ବାସି ଜିନିଷ	: ପୁସକି ଜିନିଷ	: ବାସି ନିଜିଷ୍ ଭାତ୍‌ କି ସାଗ୍‌ କାୟ୍‌ଟା ମିଶା ନାଖାୟ୍‌ବାର ।
ଖରାପ	: ନସ୍‌ବାଟା	: ମୋର୍ ସାଇକେଲ୍‌ ନସ୍‌ଲା ଆଟେ ।
ଖାଇଦେଲି	: ଖାଇଲିନି	: ମୁଇଁ ସର୍‌ତେ ବିସ୍ତୁଟ୍ ଖାଇଦେଲି ।
ଘରକୁଫେରିଲା ପରେ:	ଘରେ ଗାଲା ପଟେ	: ମୁଇଁ ଘର୍‌କେ ଗାଲା ପଟେ କାମ୍‌ କର୍‌ବି ।
ଝାଡ଼ା	: ବନ୍ଦାଡ଼	: ସନୁକେ ଜବର୍ ବନ୍ଦାଡ଼ି ଧର୍‌ଲା ଆଟେ ।
ଡରନା	: ନାଡର	: ପାଠ ପଡ଼ବାକେ ନା ଡରବାର ଆୟ୍ ।
ଖାଇବା ଜିନିଷ	: ଖାୟ୍‌ବା ଜିନିଷ	: ଖାୟ୍‌ବା ଜିନିଷ୍ କମ୍‌ଲା ଘେନି କରି ଖାଉ ।
ଜୀବନ ହାରିବ	: ଜୀବନ ଯିବାଟା	: ଶୁକୁର ଜୀବନ୍ ଗାଡ଼ିଲଗେ ଗାଲା ଆଟେ ।
ପରସଡ଼ା	: ଗନ୍ଦା ଯିବାଟା	: ରାତିର୍ ସାଗ୍ ଗନ୍ଦିଗାଲାବେ ।

କ୍ରିକେଟ ଖେଳ (କିରକେଟ୍ ଖେଲ୍)

ଖରାଦିନ	: ଖାରାଦିନ୍	: ଖାରା ଦିନେ ଗାଗଡ଼୍ ଥାନୁ ଜବର୍ ଝାଲ୍ ପୁଟ୍‌ସି ।
ବର୍ଷା	: ବରଷା	: ବର୍ଷା ଦିନେ ଋଷା ଲୋକ୍ ଋଷ କାମ୍‌ କର୍‌ବାୟ୍ ।

ଗରମ	: ଉଷ୍ଣମ	: ଆଜିର ଖାଦ୍ୟ ବଡ଼େ ଉଷ୍ଣମ୍ କରୁଛି ଆଟେ ।
ପର୍ବତ	: ଜଙ୍ଗଲ	: ଆମର ଗାଁ ମୁଣ୍ଡେ ଗଟେକ୍ ବଡ଼େ ବନ୍ ଆଟେ ।
ପଡ଼ିଆ	: ବାଟା	: ଶୁକ୍ଳୁର ବଡ଼େଟା ବାଟା ଗଟେକ୍ ଆଟେ ।
କ୍ରିକେଟ	: କିରକେଟ	: ବେଟ୍ ଧେରି କରି କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଲିବାର୍ ଆଟେ ।
ଖେଳ	: ଖୋଲ	: ପିଲାମନ୍ ପଡ଼ିଆ ଲଗେ ଖେଲ୍ ଖେଲିଲାଇନ୍ ।
ପୂର୍ବର	: ଆଗରଝା	: ଆଗତୁର ଲୋକମନ୍ ବଡ଼େ ଧରମ୍ ରେଲାଇନ୍ ।
ସଭା	: ପଞ୍ଚାଦି	: ଭଲମନ୍ଦ କାତା ପଞ୍ଚାଦି ଲଗେ ବିଚାର୍ କରୁବାୟ୍ ।
ସାପ	: ସାପ୍	: ସାପଆରି ମୁଷା ବିଲଲଗେ ବିଚାର୍ କରୁବାୟ୍ ।
ପଥର	: ପାଖନା	: ପାଖନା ଯଡ଼ି କରି ଘର୍ ବନାୟ୍ ବାର୍ ହେସି ।
ଗଛ କରଡ଼	: ଗଛ ପଲକା	: ଗଛର୍ ପଲକା ଲଗେଖାଡ଼ା ରେଇସି ।
କାଠହଣା	: ଗଛକୁଡ଼	: ଗଛକେ କାଟ୍ଟା ଚେଡ଼େ ।
ଗୋଟିଏ ଦଳ	: ଗେଟେକ୍ ପାର୍ଟି	: ଗଟେକ୍ ପାର୍ଟିର୍ ଲୋକ ହାତ୍ ଦେବାୟ୍ ।
କ୍ୟାପଟେନ୍	: କେପଟେନ୍	: ଖେଲ୍ ବା ବେଲେ ଜନ୍ ଲୋକ୍ ମେନ୍ରେସି ଚାକେ କେପଟେନ୍ ବଲିବାୟ୍ ।
ଖାଇବା	: ଖାଇଲା	: ସେ ଭାତ୍ ଖାୟ୍ଲା ।
ବିସ୍ଫୁଟ	: ବିସ୍ଫୁଟ	: ସାକାଲ୍ ବେଲା ବିସ୍ଫୁଟ ଖାୟ୍ବାର୍ ।
ସର୍ବତ	: ସରବତ୍	: ପାନି ଆରି ଲେମ୍ଫୁ ଚିନି ଗଲାୟ୍ କରି ପଣାପାନି ବନ୍ୟାୟ୍ କରି ଖାୟ୍ବାର୍ ।
ବିଜୟୀ	: ଜିତ୍ବାଟା	: ଖେଲ୍ ଜିତ୍ବାକେ ଖେଲିବାୟ୍ ।
ପୁରସ୍କାର	: ପୁରସ୍କାର	: ଖେଲ୍ ଜିତ୍ଲେ ବଲେ ପୁରସ୍କାର ମିଲସି ।
ଦର୍ପଣ	: ଦରପନ୍	: ଦରପନ୍ ଲଗେ ମୁହଁ ଦେଖିବାର୍ ହେସି ।
କିଣିବା	: ଘେନବାଟା	: ସେ ପେନ୍ ଗଟେକ୍ ଘେନିଲା ।
ଦାୟିତ୍ଵ	: ଦାୟିତ୍ଵନେବା	: ମୁଇଁ ଗଟେକ୍ କାମ୍ କରୁବାକେ ଦାୟିତ୍ଵ ନେଲିଆଟି ।
ବ୍ୟାଟ	: ବେଟ	: ବେଟ୍ ଗଟେକ୍ ଖେଲିବା ଜିନିଷ ।
ଚଢ଼େଇ	: ଚେଡ଼େ	: ଚେଡ଼େ ମନ ଗଛେ ବସିଲାୟ୍ ଆଟେ ।
ବଲ୍	: ବଲ୍	: ପିଲାମନ୍ ବଲ୍ ଖେଲିଲାଇନ୍ ।
ଆଣିଲେ	: ଆନଲାୟ୍	: ମନୋଜ ଗଟେକ୍ ଖାତା ଘେନି ଆନଲା ।
ଜୋର ସୋର	: ଜୋର ସୋର	: ଦଶରା କାଜେ ଜୋର ସୋର କାମ୍ କରାୟ୍ ବାର୍ ଆଟେ ।
ଅଭ୍ୟାସ	: ଅଭ୍ୟାସ୍	: ରାମ ରଘୁ ଘରେ ଦିନକେ ଜାଇ ଜାଇ ଅଭ୍ୟାସ ହେଇଗାଲା ।
ପ୍ରତିଦିନ	: ସବୁଦିନ	: ଧବଲ୍ ସବୁଦିନ ଇସ୍ଫୁଲେ ଗାଲାନି ।
ଠେକୁଆ ଦଳ	: ଠେକୁଆ ମାନ୍ଦା	: ଖାଡ଼ାମନ ମାନ୍ଦା ମାନ୍ଦା ଖମନେ ଆଟେ ।
ବିଲୁଆ ଦଳ	: କଲିଆ ମାଲା	: କଲିଆ ମନ୍ ପାର ଭିତ୍ରେ ଆଟେ ।
ବୋଲିଂ	: ଫିଙ୍ଗିବାଟା	: ଗଟେକ୍ ଦଲ୍ ଆରି ଗଟେକ୍ ଦଲ୍କେ ବଲ୍ ଫିଙ୍ଗିବାୟ୍ ।
ବ୍ୟାଟିଂ	: ବେଟିଂ	: ରାମ ବେଟିଂ କରଲାନି ।

ଅନ୍ୟମାନେ	: ଅଲଗା	: ଲୋକମାନ ଅଲଗା ଲୋକମାନ ଦେଖିବାଆରତ୍ ।
ପ୍ରଥମ	: ଆଗତୁ	: ଖେଲ ଖେଲିବା ଆଗତୁ ହେତୁ ଚେଲ ପାକାୟିବାୟି ।
ଆଉଟ	: ଆଉଟି	: ଖେଲଥାନୁ ହାରି ଯିବାଟାକେ ଆଉଟ୍ କୟିବାୟି ।
ଖୁସି	: ସାରଦା	: ସେ ଜିତି କରି ବଡ଼େ ସାରଦା ହେଲାନି ।
ତାଳି ମାରିଲେ	: ତାପଡ଼ି ମାରଲାୟି	: ଖେଲ ଦେଖି କରି ଲୋକମାନ ତାପଡ଼ି ମାରଲାୟିନି ।
ଗାତ	: ବିଲ	: ବଲ ଯାଇକରି ବିଲଲଗେ ଅଦରଲା ।

ହାତୀ ମାନିଲା ଏଣୁଅ କଥା (ହାତୀ ମାନିଲା ଟେଣ୍ଡକା କାତା)

ହାତୀ	: ହାତୀ	: ହାତୀ ଗଟେକ୍ ବଡ଼େଟା ଜନ୍ମୁ ।
ଶୁଣ	: ଛଣ	: ଆମର୍ ମୁହଁ ବାଟେ ବଡ଼େଟା ଛଣ ଗଟେକ୍ ଆଟେ ।
ମେଣ୍ଟା ପଲ	: ମେଣ୍ଟାସାଲ	: ଆମର୍ତ୍ତି ମେଣ୍ଟାସାଲ ଗଟେକ୍ ଆଟେ ।
ନଇଁ	: ଯୋଡ଼ି	: ଯୋଡ଼ି ଲଗେ ନିଗଲ୍ ପାନି ଆଟେ ।
ପିଚକାରୀ	: ପିଚକାରୀ	: ରାମ ଲଗେ ପିଚକାରୀ ଗଟେକ୍ ଆଟେ ।
ପାଣି ଖେଲ	: ପାନୀ ଖେଲ	: ହାତୀପାନି ଲଗେ ଖେଲ ଲାନି ।
ଏଣୁଅ	: ଟେଣ୍ଡକା	: ଟେଣ୍ଡକା ଗଟେକ୍ ମୁଣ୍ଡ ଟେଙ୍ଗାୟି ଟେଙ୍ଗାୟି ଦେଖିଲାନି ।
ଜୀବନ	: ଜୀବନ	: ଟେଣ୍ଡକାର ଜୀବନ୍ ଆୟିଲା ।
ବିପଦ	: ଗର	: ମକେ ଗଟେକ୍ ବଡ଼େଟା ଗର ଆୟିଲାନି ।
ଡାକୁଛ	: ଡାକଲାସନି	: ମକେ କାୟିକାଜେ ତମେ ଡାକଲାସନି ।
ଜାଣି ଜାଣି	: ଜାନି ଜାନି	: ସେ ମକେ ଜାନି ଜାନି କରି ପାଗରଲାନି ।
ମୁଣ୍ଡ	: ମୁଡ଼	: ମୋର ମୁଣ୍ଡ ଦୁଇସି ଆଟେ ।
ପଗରିଲା	: ପାଗରଲା	: ହାତୀ ଟେଣ୍ଡକାକେ ପଗରଲାନି ।
ଭାଇ	: ନାନା	: ନାନା ମକେ ପେଣ୍ଟ ଗଟେକ୍ ଘେନିଦେଲା ।
ମୋତେ	: ମକେ	: ମୋକେ କାୟି ଲୋଡ଼ା ତୋର କାତା ।
ଆଣୁଅଛି	: ଆନଲାନି	: ମୋର ବାବା ମୋର କାଜେ ସାଇକଲ୍ ଗଟେକ୍ ଘିନି ଆନଲାନି ।
ସତରେ	: ସତେ	: ସତେସେ ଇଚ୍ଛୁଲ୍ ଯାଇରେଲା ।
ଦୁଷିତ	: ମଇଁଳା	: ମଇଁଳା ପାନି ଖାୟିଲେ ରୋଗ୍ ହେସି ।
କାଛୁ କୁଣ୍ଡିଆ	: ଗାଦି ଖସୁ	: ନିକ ପାନି ନଖାୟିଲେ ଗାଦି ଖସୁ ହେସି ।
ତୋହର କଥା	: ତୋର କାତା	: ତୋର କାତା ମକେ ବଡ଼େ ନିକ ଲାଗିଲାନି ।
ବଡ଼ ବଡ଼ କଥା	: ବଡ଼ ବଡ଼ କାଥା	: ସେ ବେଶି ବଡ଼ ବଡ଼ କାତା କୟିଲାନି ।
ସାଇତି	: ସଜାଇବା	: ସର୍ତ୍ତେ ଜିନିଷ୍ଟ ସଜାଇକରି ରଖିବାର୍
ତୋର ମଥା	: ତୋର କପାଲ	: ପିଲାର୍ କପାଲ୍ ଲଗେ ଗଟେକ୍ କିଡ଼ା ଲାଗିଲା ଆଟେ ।
ତେଣ୍ଡା	: ଟେଣ୍ଡା	: ଟେଣ୍ଡା ଥାନୁ ବେଡ଼ା ଲଗେପାନି ଟେଣ୍ଡବାର୍ ।

ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ	: ଖାଣ୍ଡିଆ ଖାଣ୍ଡିଆ	: ସେ ଖଣ୍ଡେକ ଖଣ୍ଡେ କରି ପୁତୁଲୀକେ ଭାଙ୍ଗିଦେଲା ।
ଦଣ୍ଡ	: ଦଣ୍ଡ	: ମକେ ପାଠ୍ ନାପତୁଲୀକେ ମାଷ୍ଟେର୍ ଦଣ୍ଡଦେଲା ।
ତୁଣ୍ଡ	: ଟଣ୍ଡ	: ଟଣ୍ଡ ସଙ୍ଗେ ସାଗ୍, ଭାତ୍ ଖାୟ୍‌ବାର୍ ହେସି ।
ଗଣ୍ଡା	: ଗଣ୍ଡା	: ଗଣ୍ଡା ଗଟେକ୍ ପଶୁଜନ୍ତୁ ।
ମଣ୍ଡା	: ମାଣ୍ଡା	: ମାଣ୍ଡା ପିଟା ବାନାୟ୍ କରି ଖାଉ ।

ଆସ ବୁଲି ଯିବା ଭଙ୍ଗାରିକା (ଆସ ବୁଲବାକେ ଜୁ ଭଙ୍ଗାରିକା)

ପାଖରେ	: ପାଖେ	: ବନ୍ଦ୍ ଲଗେ ଲୋକ୍ ମନ୍ ଗାଦାୟ୍‌ଲାୟ୍‌ନି ।
ଭଙ୍ଗାରିକା	: ଭଙ୍ଗାରିକା	: ଗାଁ ଥାନେ ବେଶି ଲୋକ୍ ଆଚତ୍ ।
ଠାକୁରାଣୀ	: ଠାକୁରାଜୀ ଗଟେକ	: ମାପୁର ନାଥଁ ।
ଯୋଜନା	: ଗଟେକ୍ ଧାନ୍ଦା	: କାମରକାତା ଯୋଜନା କରବାଟା ।
ନାତି ନାତୁଣୀ	: ନାତୀ ନାତରା	: ବା ଡକରାର କେତେକ୍ ନାତି ନାତରା ଆଚତ୍ ।
କାନୁଘଣ୍ଟା	: କାନ୍ତଘଣ୍ଟା	: କାନ୍ତଘଣ୍ଟା କାନ୍ତ ଲଗେ ଲାଗ୍‌ବା ଘଣ୍ଟା ।
ଠିକ୍ ସମୟ	: ଠିକ୍ ବେଲା	: ଠିକ୍ ବେଲାୟ୍ ଇଚ୍ଛୁଲେ ଯିବାର୍ ।
ସଭିଏଁ	: ସବୁଲୋକ	: ସବୁଲୋକ୍ ମିଲି ମିଶି କରି ରେବାର୍ ।
ସାନପିଲା ମାନେ	: ସାନ ପିଲାମନ୍	: ସାନ ପିଲାମନ୍ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ଗାଲାୟ୍ ।
ପାଖରେ	: ଲଗେ	: ଲଗେ ଆମର୍ ଘର ଆଚେ ।
ପାଟି ତୁଣ୍ଡ ନକରି	: କଲାର ନହେଇ	: ଇଚ୍ଛୁଲ ଭିତ୍‌ରେ କଲାର୍ ନହେବାର୍ ।
ଶାନ୍ତି	: ଶାନ୍ତି	: ମନେ ଶାନ୍ତି ରେଲେ ସବୁ କାମ୍ ଭଲ୍ ଭାବେ କରବାର୍ ହେସି ।
ଦାଣ୍ଡ	: ଦୁଆର	: ଦୁଆର୍ ମଜାୟ୍ କାଚରା ନକର୍ ବାର୍ ।
ଗାଲିଲା	: ଗାଲା	: ସେ ତାଙ୍କର୍ ଘରେ ଉଟିଗାଲା ।
ପଚାରିଲେ	: ପାଚାରଲାୟ୍	: ମାଷ୍ଟେର୍ ବାବୁ ପିଲଟକି ମନ୍‌କେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲାନି ।
ଖାଇବ	: ଖାଇବାସ	: ପିଲାମନ୍ ଆଜି ତମେ ଭାତ୍ ସାଗ୍ ଖାୟ୍‌ବାସ ।
ଜିନିଷ	: ଜିନିଷ	: ସେ ଦୁକାନ୍ ଥାନୁ ଜିନିଷ୍ ମନ୍ ଘେନ୍‌ଲାନି ।
ବେଶୀ	: ଭୁତେକ	: ଭୁତେକ୍ ଖାଦି ନ୍ ଖାୟ୍‌ବାର୍ ।
ଝାଡ଼ା ବାନ୍ତି	: ଝାଡ଼ା ବାନ୍ତି	: ଭୁତେକ ଖାଦି ଖାୟ୍‌ଲେ ଝାଡ଼ା ବାନ୍ତି ହେସି ।
ଫଟା ଫଟ୍‌କହିଲେ	: ଫଟା ଫଟ କୟ୍‌ଲାୟ୍	: ପିଲାମନ ଫଟା ଫଟ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କୟ୍‌ଲାୟ୍ ।
ଭୋକହେବ	: ଭୁକହେସି	: ଭାତ ନା ଖାୟ୍‌ଲେ ସରି ଭୁକ ଲାଗ୍‌ସି ।

ହାଲିଆ ଲାଗି : ହାଲିଆ ଲାଗସି : ବେଶି କାମ କରଲେ ହାଲିଆ ଲାଗସି ।
 କାମ କରିବା : କାମ କରୁ ଆସା : ଆମେ ସବୁ ଲୋକମାନଙ୍କି କରି କାମ କରୁ ।
 ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ : ମକେ ନିକ ନଲାଗେ : ମକେ ଆଜି ନିକ ନା ଲାଗୁଲାନି ।

ସୁନ୍ଦର ଆମ ଘର (ସୁନ୍ଦର ଆମର ଘରା)

ସୁନ୍ଦର : ସୁନ୍ଦର : ଗୁଲୁପ୍ ଫୁଲ ଦେଖିବାଁ କେ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ।
 ଧୂଳି : ଧୂରଲି : ଧୂରଲି ଲାଗିରେବା ଜିନିଷକେ ଯତନକରି ସଜାୟବାର ।
 ସଫା : ପରଟଲ : ନିଜର ଗାଗଡ଼କେ ପରଟଲ ରଖିବାର ।
 ଜାତି : ଜାତି : ସେ ମନର ଗଟେକ୍ ଜାତି ।
 ମନ୍ଦାର : ମନ୍ଦାର : ମନ୍ଦାର ଫୁଲ ଦେଖିବାକେ ରଙ୍ଗ ଦିଶସି ।
 ନିର୍ମଳ : ନିର୍ମଳ : ନିର୍ମଳ ପାନି ଖାୟବାର ।
 ପରିବେଶ : ଯାଗା : ଘର ଯାଗାକେ ସଫାସୁତରା ରଖିବାର ।
 ଚାରିଆଡ଼େ : ଚାରିବାଟେ : ଚାରିବାଟେ କାରୁରା ନା ଫିଙ୍ଗିବାର ।
 ନଇବନ୍ଧ : ଡେମ୍ : ଡେମ୍ ଲଗେ ପାନି ବାନ୍ଧିକରି ସଜାୟ ରେବାୟ ।
 ଲତା : ମାଲ : ଲତା ମାଲ ଦେଖିବାକେ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ।
 ପତାପତ୍ତି : ପତାପତ୍ତି : ଆଜି କାଲି ପାଠ୍ ପତାପତ୍ତି କରଲେ ସରି ବଡ଼ ଲୋକ୍ ହେବାର୍ ହେସି ।
 ଭାଇବନ୍ଧୁ : ଭାଇବନ୍ଧୁ : ଭାଇବନ୍ଧୁ ସଙ୍ଗେ ମିଲି ମିଶି କରି ଚଲିବାର ।
 ଆନନ୍ଦରେ : ସରଦାରେ : ସରଦାରେ ସବୁ କାମ କରବାର୍ ଆଟେ ।
 ଖେଳ ଖେଳିବା : ଖେଳ ଖେଲୁ : ପିଲାମନ୍ ଆଜି କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଲୁ ଖେଲୁ ।
 ନଡ଼ିଫାଜବେଳରେ : ସବୁ ସଞ୍ଜବେଳେ : ଦିନକେ ସଞ୍ଜବେଳା ଗାଈ ଗୋରୁ ଆମର ଘରେ ଆୟବୟ ।
 ସର୍ବଦା : ସବୁବେଳେ : ସବୁବେଳେ ସାକାଲ ବେଳା ବେଳ ଉଦ୍ସି ।
 ଆମପଲୀ : ଆମପାଲୀ : ଆମପାଲୀ ଗଟେକଗାଁଉଁର ନାଁ ।
 ବେମାର : ରୋଗ : ଗାଗଡ଼କେ ସଫା ନରଖିଲେ ରୋଗ୍ ହେସି ।
 ଗମ୍ଭୀରୀ ଗଛ : ଗମ୍ଭୀରୀ ଗଛ : ଏଟା ଗଟେକ୍ ଗମ୍ଭୀରୀ ଗଛ ।
 ସେ ପଟେ : ସେବାଟେ : ସେବାଟେ ବୁଲି ଚାଲି କରି ଆୟବୁସ୍ ।
 ପାଇପ ପାଣି : ପାଇପ୍ ପାନି : ପାଇପର ପାନି ବେଡ଼ା ଖୁଡ଼ାୟ ଦେବାର୍ ଆଟେ ।
 ଖସଡ଼ାରେ ଖସିବୁ : ବିଚଳ ଲଗେ ଅଦର ବୁସ୍ : ସେବାଟେ ନାୟା ବିଚଳ ଆଟେ ଅଦର ବୁସ୍ ।

ମାଗଣା	: ପାଙ୍କୁଆ	: ପାଙ୍କୁଆରେ ଭାତ୍ ଶାଗ୍ ଦେଲାୟ୍ନି ।
ଧନୀ ଗରୀବ	: ଧନୀ ଗରୀବ	: ସାଉକାର ଆମର୍ ଗାୟ୍ କେତେକଟେ ସାଉକାର ଆରି ଗରୀବ ଲୋକ୍ ଆଚତ୍ ।
ସୁଯୋଗ	: ସୁଯୋଗ୍	: ମକେ କୟ୍ବାକେ ସୁଯୋଗ ନାମିଲଲା ।
କୁମାର ପୁର	: କୁମାର ପୁର	: କୁମାରପୁର୍ ଗଟେକ୍ ଗାଅଁର ନାଁ ।
ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ	: ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ	: ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଲଗେ ଚାଉଲ୍ ଦେବାୟ୍ ।
ଅପିସ୍	: ଅପିସ୍	: ଅପିସ୍ ଲଗେ ବାବୁ ମନ୍ ବସିକରି ଲେଖିଲାୟ୍ନି ।
ରାସ୍ତା	: ସଡ଼କ୍	: ମୁଇଁ ସଡ଼କ୍ ସଡ଼କ୍ ଆମର୍ ଘରେ ଯିବି ।
ମରାମତି କରେ	: ତିଆର କରେ	: ସେ ସାଇକେଲ୍ ତିଆର୍ କରଲାନି ।
ପୋଖରୀ ଖୋଲେ	: ବନ୍ଦ ଘାଟେ	: ମାଇଜି ବନ୍ଦ ଘାଟେ ଲୁଗା ପଟା ସଫା କରଲାନି ।
ସରପଞ୍ଚ	: ସରପଞ୍ଚ	: ସରପଞ୍ଚ ସଡ଼କ୍ କାମ୍ କରାୟ୍ଲାନି ।
ଭଲ ମନ୍ଦ	: ଭଲ ମନ୍ଦ	: ସରପଞ୍ଚ ଗାଁର ଭଲ୍ ମନ୍ଦ୍ କତା ବୁଜ୍ସି ।
କଳି କଜିଆ	: ଘରେ ଲାଗା ଲାଗି	: ଘରେ ଲାଗା ଲାଗା ନହେବାର୍ ।
ସମାଧାନ	: ସମାନ୍	: ଲାଗାଲାଗି ହେଲେ ସରପଞ୍ଚ ସମାଧାନ କରସି ।
ଗଠିତ୍ ହୁଏ	: ଗଢ଼ି ଏରସି	: ମାଟିକେ ହାଣ୍ଡି ଗଢ଼ି ଏଇସି ।
ନର୍ସ	: ନର୍ସ	: ନର୍ସ ମନ୍ ଡାକ୍ତର ଘରେ ରେବାୟ୍ ।
କମ୍ପାଉଣ୍ଡର	: କମ୍ପାଣ୍ଡୁ	: କମ୍ପାଣ୍ଡୁର ଡାକ୍ତର ଲେଖି ରେବାଓଷ ଦେୟ୍ସି ।
ପରୀକ୍ଷା	: ପରୀକ୍ଷା	: ଜର୍ ହେଲେ ରକତ୍ ପରୀକ୍ଷା କରାୟ୍ବାୟ୍ ।
ଟେବୁଲ୍	: ଟେବୁଲ୍	: ଟେବୁଲ୍ ଲଗେ ଜିନିଷ୍ ପତର୍ ସଙ୍ଗାୟ୍ ବାର୍ ।
ଟମ୍ପାଫୁଲ୍	: ଟପାଫୁଲ୍	: ଟମ୍ପାଫୁଲ୍ ହଲ୍ଦିରେସି ।
ସିମ୍ପାଞ୍ଜି	: ବଣ ମଣିଷ	: ବଣ ମଣିଷ୍ ମନ୍ ବନ୍ ଲଗେ ରେବାୟ୍ ।
ଖମ୍	: ଖମ୍	: ଡାକ୍ତର ଘର୍ ପଛ୍ ବାଟେ ଖମ୍ ଗଟେକ୍ ଗାଡ଼୍ଲା ଆଚତ୍ ।
ସିମ୍ଲଟା	: ସେମିଲାଟା	: ସେମିଲାଟା ମାଲ୍ ମାଲ୍ କରି ଫଲ୍ସି ।
ଦମ୍	: ଦମ୍	: ରାଜୁକେ ସିତି ଯିବାକେ ଦମ୍ ନାଇଁ ।
ତୁମ୍	: ତୁଲ୍	: ତୁଲ୍ ଘର୍ବାଟେ ଛନେକ୍ ଆ ।
ସମ୍	: ହେୟ୍ସି	: ଏକାତା ସତ୍ ହେୟ୍ସି ।
କମ୍ପାସ୍	: କମ୍ପାସ୍ ପେଡ଼ି	: କମ୍ପାସ୍ ପେଡ଼ି ଲଗେ ପେନ୍, ପେନସିଲ୍, ଲାବର୍ ସଙ୍ଗାୟ୍ବାର୍ ।
ଡାମ୍ପାଣ	: ଡାପନ	: ଡାପନ ଲଗେ ବାସ୍ତା ସିଲାୟ୍ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
ସମ୍ପଦ	: ଧନ	: ତାକେ ବେଶି ଧନ୍ ଆଚେ ।

ଅସମ୍ଭବ	: ନାହେ	: ସରଗେ ନିସ୍ତନି ପାକାୟ୍ ନାହେ ।
ଚୁମ୍ବକ	: ଚୁମ୍ବକ୍	: ଚୁମ୍ବକ ଲୁଆକେ ଝିକ୍ସି ।
ସମାଦ	: ଖବର	: ଖବର କାଗଜ୍ ଦେଶ୍ ବିଦେଶର କାତା ଜାନ୍ବାର୍ ହେସି ।

ଗାଁବୁଲା (ଗାଁଉ ବୁଲାୟ୍ବାର)

ବଜାର	: ହାଟ	: ସେ ହାଟ ବାଟେ ଗାଲା ଆଟେ ।
ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ	: ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ	: ଆଜି ଆମର ଗାୟେଁ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଆୟ୍ବାର ଆଟେ ।
ବାଟରେ	: ବାଟେ	: ରାମ ବାଟେ ହାଟ୍ ବଜାର୍ କରସି ଆରି ଉଟି ଯାୟ୍ସି ।
ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍	: ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍	: ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍ ଥାନେ ଚିଠି ପତର ପାଟାୟ୍ବାର ।
ପୋଷ୍ଟ କାର୍ଡ	: ପୋଷ୍ଟ କରଡ	: ପୋଷ୍ଟ କାରଡ୍ ଲଗେ ଚିଠି ଲେଖୁ ପାଟାୟ୍ ବାର୍ ।
ଲଫାପା	: ଲଫାପା	: ଲଫାପା ଲଗେ ଚିଠି କାଗଜ୍ ଥାନେ ଲେଖୁ ପାଟାୟ୍ବାର୍ ।
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦେଶୀୟ ପତ୍ର	: ଇଂଲଣ୍ଡ ଲେଟେର	: ଇଂଲଣ୍ଡ ଲେଟେର ଲଗେ ମିଶା ଚିଠି ଲେଖୁ କରି ପାଟାୟ୍ ବାର୍ ହେସି ।
ଟେଲିଗ୍ରାମ୍ ଫର୍ମ	: ଟେଲିଗ୍ରାମ୍ ଫରମ	: ଟେଲିଗ୍ରାମ୍ ଫରମ୍ ଲଗେ ବେଶି ଲଡ଼ା କାତା ଲେଖକରି ପାଟାୟ୍ ବାର୍ ।
ଖବର	: ଖବର	: ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍ ଲଗେ ଖବର ପାଟାୟ୍ବାର୍ ।
ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍	: ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍	: ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍ ଲଗେ ଦୁରଥାନୁ କାତା ହେବାର ହେୟ୍ସି ।
ବହୁତ ଦୁର	: ଭୁତେକଦୁର	: ରାମ ଘର ଇତି ଥାନୁ ଭୁତେକ ଦୁର ହେୟ୍ସି ।
ସମୟ	: ବେଲା	: ବେଲାକେ ଯାଇକରି ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍ ଥାନେ ଚିଠି ପାକାୟ୍ ବାର୍ ।
ମସ୍ଜିଦ୍	: ସମଜିଦ୍	: ମସ୍ଜିଦ୍ ଲଗେ ଜାଇକରି ପାର୍ଥନା କରବାୟ୍ ।
ହିନ୍ଦୁ ମାନେ	: ହିନ୍ଦୁ ମନ୍	: ହିନ୍ଦୁ ଲୋକ ମନ୍ ମନ୍ଦିରେ ଯିବାୟ୍ ।
ମନ୍ଦିର	: ଦେଉଳଘର	: ଦେଉଳଘରେ ଯାଇ କରି ଲୋକ ମନ୍ ଦେବା ଦେବୀ ମନ୍ଦିକେ ପୂଜା କରବାୟ୍ ।
ପୂଜାପାଠ	: ପୂଜାପାଟ ମନ୍ଦିରେ	: ପୂଜାରୀ ପୂଜା ପାଟ୍ କରସି ।
ଭଜନ	: ଭଜନ	: ମନ୍ଦିରେ ଭଜନଗାତ୍ ଲାଗାୟ୍ଲା ଆଟତ୍ ।
କାର୍ଡିନ	: କାର୍ଡିନ	: କାର୍ଡିନ ମାପୁ ଲଗେ କାର୍ଡିନ କରବାର୍ ।
ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ୍	: ଖ୍ରୀଷ୍ଟାନ୍	: ଖ୍ରୀଷ୍ଟାନ୍ ମନ୍ ଗଟେକ୍ ଜାତି ।
ଶିଖ ମାନେ	: ଶିଖ୍ ମନ୍	: ଶିଖମନ୍ ମିଶା ଗଟେକ୍ ଜାତି ।

ଗାଜୀ	: ମଣ୍ଡଳି	: ଖ୍ରୀଷ୍ଟାନ୍ ଲୋକ ମନ୍ ମଣ୍ଡଳି ଲଗେ ଯାଶୁ ମାପୁକେ ପୂଜା କରବାୟ ।
ଧର୍ମ	: ଧରମ	: ଧରମ୍ କୟ୍ଲେ ସରି ସବୁ ଧରମ୍‌କେ ବୁଜାୟ୍‌ସି ।
ଅନୁଷ୍ଠାନ	: ଜାଗା	: ଅନୁଷ୍ଠାନ ବଇଲେ ଗଟେକ୍ ଯାଗାକେ ବୁଜାୟ୍‌ସି ।
ପୋଷାକ	: ଡେରେସ	: ମୋକେ ନୁଆ ଡେରେସ୍ ଗଟେକ୍ ଆଟେ ।
ବିଭିନ୍ନ	: ଅଲଗାଅଲଗା	: ଆମର୍ ଗାୟ୍ ଅଲଗା ଅଲଗା ଜାତିର୍ ଲୋକ୍ ଆଟତ୍ ।
ସବୁଦିନ	: ସବୁଦିନେ	: ମୁଇଁ ସବୁଦିନେ ଇସ୍ତୁଲ୍‌କେ ଗାଲିନି ।
ଦୋକାନ	: ଦୁକାନ୍	: ଆମର୍ ଗାୟ୍ ଚରଟା ଦୁକାନ୍ ଆଟେ ।
ଖୁସି ମନରେ	: ସରଦା ମନେ	: ମୁଇଁ ସରଦା ମନେ ଇସ୍ତୁଲ୍ ଯିବି ।
ନଷ୍ଟ	: ନସଲାଟା	: ତାର୍ ଗାଡ଼ି ନସିଗାଲା ।
କଷ୍ଟ	: କଷ୍ଟ	: ପାର୍ ପଡ଼ାବାଟା ବଡ଼େ କସର୍ କାମ୍ ।
କନିଷ୍ଠ	: ସାନ	: ମୋକେ ଗଟେକ୍ ସାନ୍ ଭାଇ ଗଟେକ୍ ଆଟେ ।
ପରିଷ୍କାର	: ସଫାସୁତରା ଘର	: ଦୁଆର୍‌ସବୁ ବେଲେ ସଫାସୁତରା ରଖ୍‌ବାର୍ ।
ଉତ୍ତାପ	: ତପତ୍	: ଆଜିର ଖାରାବଡ଼େ ତପତ୍ ହେଲାନି ।

ଏକତାର ବଳ

ଯତନେ	: ଯତନେ	: ଯତନ୍ କରି ଚାଷ କାମ କରବାର ।
କିଆରି	: କିଆରି	: କିଆରି ଲଗେ ଚାଷ କାମ୍ କରବାର୍ ।
ଚାରା	: ପାଲା	: ମୁଇଁ କିଆରି ଲଗେ ଧାନ୍ ପାଲାପାକାୟ୍‌ଲି ଆଟି ।
ପାତି ମାଙ୍କଡ଼	: ପାତି ମାଙ୍କଡ଼	: ପାତି ମାଙ୍କଡ଼ ଗଟେ ରେୟ୍‌ସି ।
ବଢ଼ିଗଲା	: ବଢ଼ିଗଲା	: ଗଛମନ୍ ଯବର୍ ସୁନ୍ଦର୍ ହେଇକରି ବାଡ଼ଲାନି ।
ଲାଲ	: ଲାଲ୍	: ତଣ୍ଡ୍ ଥାନୁ ଲାଲ୍ ଘଷ୍‌ରି ଗାଲାନି ।
ପୁରଲା	: ପୁରଲା	: ହାତୀ ଡାଣ୍ଡ ବାଡ଼େ ପୁରଲା ଆଟେ ।
ଚମ୍ପା	: ଚମ୍ପା	: ଚମ୍ପାଫୁଲ୍ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର୍ ବାସ୍‌ନା ହେଶା ।
ଗଛତାଳ	: ଗଛର ତାଳ	: ଗଛତାଳ ମନ୍‌କେ ଫୁଲ୍ ଫୁଟି ରେୟ୍‌ସି ।
ଆସିଲେ ଧାଇଁ	: ପାଲାୟ ଆୟ୍ ଲାୟ୍	: ଚାଟିମନ୍ ଶୁନି କରି ପାଲାୟ୍ ଆୟ୍ ଲାୟ୍ ।
ଲଢେଇ	: ମାରାମାରି	: ମାଙ୍କଡ଼୍ ଆରି ହାତୀ ମନ୍‌ମାରା ମାରା ହେଲାୟ୍ ।
ସମ୍ପତ୍ତି	: ଧନ	: ଚାଟି ମନ କୟ୍‌ଲାୟ୍ ଆମର୍ ଧନ୍ ଆସି କରି ଖାଇ ଦେଲାୟ୍‌ନି ।

ଖୁସିରେ	:	ସରଦାରେ	:	ଚାଟିମନ୍ ସାରଦାରେ ଡେଗାୟ୍ ବୁଲୁଲାଇୟ୍ ।
ବାଦ୍ୟ	:	ବାଜା	:	ବାଜାୟ୍ କରି ଡେଗାୟ୍ ବାର୍ ।
ପାଖିଡ଼	:	ପାପଡ଼	:	ପାପଡ଼ ପାଡ଼ାକରି ଖାୟ୍ ବାର୍ ।

ଆମ ଗାଁ (ଆମର ଗାଁର)

ସବୁଜ	:	କାଚାପତରିଆ	:	ହାୟ୍ ଗଛର ପତର ମନ୍ କାଚିପତରିଆ ଆଚେ ।
ଶସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର	:	ଚାଷ ବେଡ଼ା	:	ଚାଷ ବେଡ଼ାଲଗେ ଧାନ୍ ଚାଷ କରବାର୍ ।
ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ	:	ଅଲପ୍ ଦୂରେ	:	ଅଲପ୍ ଦୂରେ ଗଟେକ୍ ଇଚ୍ଛୁଲ୍ ଆଚେ ।
ଚକିନଇଁ	:	ସାନ ଯଡ଼ି	:	ଆମର ବେଡ଼ା ବାଟେ ଗଟେକ୍ ସାନଟା ଯଡ଼ି ଆଚେ ।
କୁଲୁକୁଲୁ ଶବ୍ଦ	:	କଲବଲ ଶବଦ୍	:	ଯଡ଼ିଆନେ କଲବଲ ଶବଦ୍ ଦେଲାନି ।
ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ	:	ଗାଁ ମୁଣ୍ଡେ	:	ଆମର ଗାଁ ମୁଣ୍ଡେ ଗଟେକ୍ ମନ୍ଦିର୍ ଆଚେ ।
ଶିବ ମନ୍ଦିର	:	ଶିବ ମନ୍ଦିର୍	:	ଶିବ ମନ୍ଦିରେ ଶିବ ମାପୁକେ ପୂଜା କରବାୟ୍ ।
ପେଟ ପୋଷଣ	:	ପେଟ ପଷବାୟ୍	:	ପୂଜାରୀ ଦେଉଲେ ପୂଜା କରି ପେଟ ପୋଷବାୟ୍ ।
ପରିବାର	:	କୁଟୁମ୍ବ	:	ଚାଷକାମ୍ କରଲେ ଆକା କୁଟୁମ୍ବ ପଷବାର୍ ହେସି ।
ବିକ୍ରି	:	ବିକବାଟା	:	ତେଲ୍ ତୁଲ୍ ବିକବାଟା ତାର୍ ଧାନ୍ ।
ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ:	:	ଅଲଗା ଲୋକମାନ	:	ଅଲଗା ଅଲଗା ଲୋକ୍ ମନ୍ ଚାକିରି କରଲାଇୟ୍ନି ।
ସୁବିଧା	:	ସୁବିଧା	:	ଯେ ଯାର ସୁବିଧାରେ ପାଠ୍ ପଢ଼ବାର୍ ଆଚେ ।
କପାଟ	:	କପାଟ	:	ଘରର ଆଗବାଟେ ଆରି ପଟ୍ଟବାଟେ କପାଟ୍ ରେୟ୍ସି ।
ଝରକା	:	ଖୁଡ଼କି	:	ଆମର ଘରେ ଦୁଇଟା ଖୁଡ଼କି ଆଚେ ।
କାଠ ମିଷ୍ଟା	:	ବଡ଼ାୟ୍	:	ବାଡ଼ାୟ୍ କାଠ୍ କାମ୍ କରସି ।
କିଣିଆଣ୍ଡି	:	ଘେନି ରେଡ଼ି	:	ସେଟା ବେଶି ମରଗ୍ ନୟ୍ଲେ ଘେନିରେଡ଼ି ।
ନାନା ପ୍ରକାର	:	କେତେକ ରକମ୍	:	ସେ ନାନା ରକମ୍ ଜିନିଷ୍ ଆନ୍ଲାଇ ଆଚେ ।
ପର୍ବ ପର୍ବାଣି	:	ପରବ ଯାତ୍ରା	:	ଯାତ୍ରା ଥାନ୍ କେତେକ୍ ଜିନିଷ୍ ପତର୍ ଆନବାୟ୍ ।
ପରସ୍ପର	:	ତାକର ତାକର	:	ତାକର ତାକର ଭିତ୍ରେ ମାରା ମାରା ହେଲାଇୟ୍ନି ।
ମିଲିମିଶି	:	ମିଲିମିଶି	:	ଆମର ଗାଁର ଲୋକ୍ ମନ୍ ମିଲି ମିଶି କରିଆଚତ୍ ।
ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ	:	ଗଛ ଲାଗାୟ୍ ବାଟା	:	ସଡ଼କର ପାଲି ପାଲିକେ ଗଛ ଲାଗାୟ୍ ବାର୍ ।
ପରିଶ୍ରମ	:	କଷ୍ଟ କରବାଟା	:	କଷ୍ଟ କରି କମାୟ୍ କରି ଖାୟ୍ ବାର୍ ।
ମାଟିର ହାଣ୍ଡି	:	ମାଟି ହାଣ୍ଡି	:	ମାଟିର ହାଣ୍ଡି ଲଗେ ଭାତ୍ ରାନ୍ଦ୍ ବାର ହେୟ୍ସି ।
ମାଠିଆ	:	ହାଣ୍ଡି	:	ମାଇଜି ଗଟେକ୍ ହାଣ୍ଡି ଲଗେ ପାନି ଆନ୍ଲାନି ।
ଦାଆ	:	ଇଲା	:	ଇଲା ଲଗେ ଧାନ୍ କାଟ୍ ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।

କରୁରୀ	: କାଟରୀ	: କାଟରୀ ଲଗେ ସାଗ୍ ଡାଲ୍ କର୍ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
ପିଠା କଡେଇ	: ପିଟା କଡାୟ	: କଡାୟ୍ ଲଗେ ପିଟା ରାନ୍ଦ୍ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
ଗ୍ରାମବାସୀ	: ଗାର ଲୋକ	: ଗାଁର ଲୋକ୍ ସବୁ ସଙ୍ଗେ କାତା ହେବାର୍ ।
ମଇଲା	: ମୟଲା	: ତମର୍ ଘରେ ବଡ଼େ ମୟଲା ଆଚେ ।
ଲୁଗା	: ଫାଟାୟ	: ଲୁଗାକେ ଓଡ଼୍ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
ପୋଷାକ	: ଡେରେସ୍	: ଡେରେସ୍ ଗାଗ୍ଡେ ଅଡ଼ି ହେୟ୍ସି ।
ସାବୁନ୍	: ସାବୁ	: ସାବୁକେ ଗାଗ୍ଡ୍ନେ ଲାଗାୟ୍ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
ପାଉତର	: ପାଉତର	: ମୁହେଁ ପାଉତର ଲାଗାୟ୍ ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
ଇସା	: ଇସା	: କାମିଜକେ ଇସା କରି ପିନ୍ଦ୍ବାର୍ ।
ପୋଖରୀ	: ବନ୍ଦ/ ବନ୍ଦ	: ବନ୍ଦ ଆନେ ଜବର୍ ମାଛ୍ ରେବାୟ୍ ।
ମାଛଧରି	: ମାଛଧାରି	: ଆସା ଆମେ ମାଛ ଧରି କରିଘରେ ନେଉଁ ।
ପାଳନ	: ପକ୍ଷବାଟା	: ଘରେ ଗାୟ୍ ଗୋରୁ ପକ୍ଷ୍ବାୟ୍ ।
ଜାବିକା ନିର୍ବାହ କରନ୍ତି	: ଜିଁବାୟେ	: କ୍ଷୀର ବିକି କରି ଜିବାୟ୍ ।
ବାଚସ୍ପତି ମହାରଣା	: ବାଚସ୍ପତି ମହାରଣା	: ବାଚସ୍ପତି ମହାରଣା ଆମର୍ ଦେଶର୍ ବଡ଼୍ଲୋକ୍ ।
ମୂର୍ତ୍ତି	: ମୂର୍ତ୍ତି	: ମୂର୍ତ୍ତିକେ ପୂଜା କର୍ବାୟ୍ ।
ଜୀବନ୍ତ	: ଜୀବନ	: ଜୀବନ୍ ରେଲେ ସବୁ କାମ୍ କର୍ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାମ	: ଭିନ୍ ଭିନ୍ କାମ୍	: ଚାଷ୍ କାମ୍ କର୍ବା ସଙ୍ଗେ ଭିନ୍ ଭିନ୍ କାମ୍ କର୍ବାର୍ ଆଚେ ।
ବୁଝାମଣା	: ବୁଜାମାନା	: ବୁଜାମାନା ହେଇ ସବୁ କାମ୍ କର୍ବାର୍ ।
ସମସ୍ତେ	: ସବୁଲୋକ୍	: ସବୁ ମିଲି ମିଶି କରି ପୂଜା କର୍ବାର୍ ।
ନିଷ୍ପତ୍ତି	: ରାଜିହେବା	: ଗଟେକ କାମ୍ କରବାକେ ରାଜି ହେବାକେ ସରପଞ୍ଚ ସଡ଼କ ବନାୟଲା ।
ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀ	: ମାଷ୍ଟରନୀ ଦିଦି	: ଦିଦି ପାଲାଟକି ମନ୍କେ ଇସ୍ତୁଲେ ପାଠ୍ ପଢାୟସି ।
କମାର	: କମାର	: କମାର୍ ଲୁହା କାମ୍ କର୍ସି ।
କ୍ଷୀର ବାଲା	: କ୍ଷୀର ବାଲା	: କ୍ଷୀରବାଲା ଘରେ ଘରେ କ୍ଷୀର୍ ଦେୟ୍ସି ।

ବେଙ୍ଗୁଲି କରୁଛି କେଁ କଟର (ବେଙ୍ଗଟି କରଲାନି କେଁ କଟର)

ଏକ ଶୀତୁଆ ସକାଳ :	ଗଟେକ୍ ଶୀତ୍ ଦିନର ସାକାଳ:	ଶୀତ ଦିନର ସାକାଳ ବେଲା ଚାଷୀ ଗଟେକ୍ ହଲ ଧରି ବେଡ଼ାକେ ଗାଲାନୀ ।
ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ :	ସବୁବାଟେ :	ସବୁ ବାଟେ ଉଜଲ୍ ଦିଶଲାନି ।
କୁହୁଡ଼ି ଭର୍ତ୍ତି :	କୁହୁଡ଼ି ଭରତି :	କୁହୁଡ଼ି ସବୁବାଟେ ଆନ୍ଦାର ଦିଶସି ।
ବେଙ୍ଗ :	ବେଙ୍ଗଟି :	ବେଙ୍ଗଟି ମନ କେଁ କଟର ହେଲାୟନୀ ।
ସଙ୍ଗାତ :	ଗୀତ :	ବର୍ଷାଦିନେ ବେଙ୍ଗଟି ମନ୍ ଜବର୍ ପାଟି କରି ଗୀତ୍ ଗାୟ୍ବାୟ୍ ।
ଏକାଠି ହୋଇଛନ୍ତି :	ଲଟେକ୍ ହେଲା ଆଚତି :	ବେଙ୍ଗଟି ମନ୍ ଗଟେକ୍ ଲଗେ ହେଲା ଆଚତ୍ ।
ଉଭାବନ :	ବନାୟବାଟା :	ସେ ନୁଆଁ ଜିନିଷ୍ ଗଟେକ୍ ବନାୟଲା ଆଚେ ।
ଅଭ୍ୟାସ :	ଅଭ୍ୟାସ୍ :	ଗୀତ୍ ଗାୟ୍ବାଟା ସେମନର୍ ଅଭ୍ୟାସ୍ ।
କଇଁଚର ମର୍ଦ୍ଦଳ :	କଟିମର ବାଜା :	କଟିମର୍ ବାଜା ଶୁନିକରି ବଡ଼େ ସର୍ଦ୍ଦା ଲାଗଲା ।
ହାମିମନିୟମ :	ହାରମେନୀ :	ହାରମେନୀ ବାଜାୟ୍ କରି ଗୀତ୍ ଗାୟ୍ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
ତୋଲକି :	ତଲକି :	ତଲକି ବାଜାୟ୍ କରି ନାଟ୍ କର୍ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
ଶବ୍ଦ :	ଶବଦ :	ବାଜାକେ ବାଜାୟ୍ଲେ ସରି ଜବର୍ ଶବଦ୍ ହେୟ୍ସି ।
କମ୍ପି ଉଠିବା :	କମ୍ପି ଉଠସି :	ବାଜା କୀର୍ତ୍ତନ ବାଜ୍ଲେ ସରି କମ୍ପି ଉଠସି ।
ଆଖଡ଼ା ଘର :	ଆଖଡ଼ା ଘର :	ଆଖଡ଼ାଘରେ ନାଟ୍ ଗୀତ ସବୁ କର୍ବାର୍ ।
କଣ୍ଠରୁପ :	କଣ୍ଠନାଲା :	କଣ୍ଠ ନାଲାଗଲେ ଜବର୍ ସାଉଣ୍ଡ ହେୟ୍ସି ।
ଖରାଦିନ :	ଖାରାଦିନ :	ଖାରାଦିନେ ଜବର୍ କାରା ହେୟ୍ସି ।
ପାଗ ଗରମ :	ପାଗ ତପତ :	ଆଜିର ପାଗ ବଡ଼େ ତପତ୍ ଆଚେ ।
ଘଡ଼ ଘଡ଼ି ହେବ :	ଘଡ଼ଘଡ଼ି ହେୟ୍ସି :	ଏବେ ଘଡ଼ ଘଡ଼ି ହେୟ୍ସି ଆଚେ ।
ଝାଲ ବହିବା :	ଝାଲ୍ ଭାରସି :	ବେଶି କାମ୍ କଲେ ଝାଲ୍ ଭାରସି ।
ମଧ :	ମିଶା :	ତୋର ସଙ୍ଗେ ମୁଇଁ ମିଶା ଆୟ୍ବି ।
ସ୍ଥାନ :	ଜାଗା :	ଆଜି ଆମେ ଗଟେକ୍ ଜାଗା ଲଗେ ରୁଣ୍ଡ୍ ହେଉ ।
ନିଃଶବ୍ଦରେ :	ଟିମରା ହେଇ :	ସବୁଲୋକ ଟିମରା ହେଇ ଶଇଗାଲାୟ୍ ।
ଆକାଶ :	ସରଗ୍ :	ସରଗେ ତାରାମନ୍ ଦିଶସି ।
କଲା ହାଣ୍ଡିଆ :	କାଲା ହାଣ୍ଡିଆ :	କାଲା ହାଣ୍ଡିଆ ମେଘ ଘୁଟୀ ଆୟ୍ଲାନି ।
ବିଜୁଳି ଚମକୁ ଥାଏ :	ବିଜୁଳି ଚମକତେରଲା :	ରାତିବେଶି ବିଜୁଳୀ ଚମକ୍ତେ ରେଲା ।

ଘଡ଼ଘଡ଼ି ଶବ୍ଦ	: ଘଡ଼ଘଡ଼ି ସାଉଣ୍ଡ	: ଘଡ଼ଘଡ଼ି ସାଉଣ୍ଡ ବେଶି ନା ସୁନ୍ଦର ।
ପୃଥ୍ବୀ ଥରି ଉଠିଲା	: ଧରତନୀ ଥରିଗାଲା	: ଜବର ଘଡ଼ଘଡ଼ି ହେଇ କରି ବିଜୁଲି ମାର୍ଲାକେ ଧରତନୀ ଥରିଗାଲା ।
ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା	: ଝୁମରା ଛାଡ଼ିଲା	: ତୁରକ ଦେଖୁ କରି ମୋକେ ଝୁମରା ଛାଡ଼ିଗାଲା ।
କିନ୍ତୁ	: ମାତର	: ଘଡ଼ଘଡ଼ି ହେଲା ମାତର ବରଷାନା ମାରେ ।
ବୁଦ୍ଧି ମାନ	: ଚାଲାକି	: ସେ ବେଶି ଚାଲାକି ଆଟେ ।
ଚାରି ଆଡ଼କୁ	: ଚାର ବାଟେ	: ସବୁବାଟେ କାକର ଲାଗିଲାନୀ ।
ଚାହିଁଲ	: ଦେଖିଲା	: ଲୋକ ଗଟେକ୍ ନାଚ୍ ଦେଖିଲାନୀ ।
ଗୋଟିଏ ପଟ	: ଗଟେକ୍ ବାଟେ	: ସେ ଖାତା ଲଗେ ଲେଖିଲା ଆଟେ ।
ଧାରେ	: କାଲାସେ	: ସେ ରାତିର ବେଲା କାଲାସେ ଉଟିଆୟିଲା ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେଉଛି:	ବେଲ ଉଦ୍‌ଲାନୀ	: ପୁରବ୍ ଦିଗେ ବେଲ ଉଦ୍‌ଲାନୀ ।
ଛିଡ଼ା ହେଲେ	: ଠିଆ ହେଲାୟେ	: ପିଲାମନ୍ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ଦିନେ ଧାଡ଼ି ବାନ୍ଧି କରି ଠିଆ ହେଲାୟି ।
ପଛପଟ	: ପଟବାଟେ	: ମୋର ପଟବାଟେ ଗାଡ଼ି ମନ୍ ଆୟିଲାନି ।
ଡାହାଣହାତ	: ବୁଜିନିହାତ୍	: ବୁଜିନି ହାତ୍ ଲଗେ ଭାତ୍ ଖାୟିବାର ।
ବାମ ହାତ	: ଡେବରୀ ହାତ	: ସଡ଼କବାଟର ଡେବ୍ରୀ ହାତ ବାଟେ ହିଣ୍ଡିବାର ।
ପହଞ୍ଚିଗଲା	: କେଟିଗଲା	: ପିଲାମନ୍ ପରବ ସାରାୟ କରି ଇଚ୍ଛୁଲେ ଖେଟିଲା ।
ବାଘ ମାମୁଁର ବହାଘର:	ବାଘ ମାମୁର ବିବା ଘର	: ବନେ ବାଘ ମାମୁର ବିବା ହେଲାନି ।
ସଙ୍ଗାତ ଦଳ	: ଗୀତ କୁଡ଼ିୟା	: ଗୀତ କୁଡ଼ିୟା ମନ ପରବ୍ ଥାନେ ଗୀତ ଗାୟିବାୟି ।
ଖାଣ୍ଡି ଗୁଆ ଘିଅ	: ନିକ ଗାୟ ଘି	: ନିକ ଗାୟ ଘି କେ ମାପୁ ଲଗେ ଦୀପ୍ ଲାଗାୟି ବାର୍ ହେସି ।
ମିଠା	: ଖାଜା, ପିଟା	: ଦୁକାନେ କାଜା ପିଟା ବିକିଲାୟିନି ।
କ୍ଷୀରୀ	: କ୍ଷୀରୀ	: କ୍ଷୀରି ଧରଲା ରେସି ।
ମନ ଭରି	: ମନ ସରଦା କରି	: ବିବାଘରେ ଲୋକମନ୍ ସାରଦା କରି ଭଜି କାୟିବାୟି ।
ଉଭିଦର ଚେର	: ଗଛର ଚେର	: ବର୍ ଗଛର ଚେର ବେଶି ଲମ୍ ଲମ୍ ରେୟିସି ।
ଖରାପ	: ନସଲ	: ମୋର ସାଇକେଲ୍ ନିସଲା ଆଟେ ।
ପୂର୍ବ ଭଳି	: ଆଗର ପାରା	: ଆଗର ପାରା ଏବର୍ ଲୋକ୍ ମନ୍ ବନେ ରତ୍ ।
ବର୍ଷାରତୁ	: ବର୍ଷାଦିନ	: ବର୍ଷାଦିନେ ବେଡ଼ା ଥାନେ ଗଷ୍ ବାଷ୍ କରବାର ।
ଶୀତ ରତୁ	: ଶୀତ ଦିନ	: ଶୀତ ଦିନେ ଜବର୍ ଶୀତ୍ ହେୟିସି ।

ଖାରା, ବର୍ଷା ଶୀତ (ଖାରା, ବର୍ଷା, ଶୀତ)

ମୁକ୍ତାପୁର	: ମୁକ୍ତାପୁର	: ମୁକ୍ତାପୁର ଗଟେକ୍ ଗାଁର ନାଁ ।
ପ୍ରାୟ ଶହେ ଘର	: ପାଖାପାଖି	: ଗାଁ ଲଗେ ପାଖାପାଖି ଶହେଘର ରେବାୟ ।
ବ୍ୟକ୍ତି	: ଲୋକ୍	: ଗାଁ ଥାନେ ଲୋକ୍ ମନ୍ ଘର କର ରେବାୟ ।
ନାତୁଣୀ	: ନାତନୀ	: ହାୟ ତକ୍ତିକେ ଦୁଇଟି ନାତନୀ ଆଚତ୍ ।
ଜେଜେ	: ଦାଦା	: ମୋକେ ଗଟେକ୍ ତକ୍ତରା ଦାଦା ଆଚେ ।
ଡେରିରେ ଅଷ୍ଟ ଯାଆତି	: ବେଲାକେ ବୁଡ଼ସି	: ଖାରା ଦିନେ ବେଲ୍ ବେଲାକେ ବୁଡ଼ସି ।
ଗଛପତ୍ର	: ଗଚ ପତର	: ଡେତଲି ଗଚେ ଜବର ପତର ରେହସି ।
ଅଧିକ ଗରମ	: ଜବର ତପତ	: ଆଜିର ଖାରା ଜବର ତପତି ହେୟସି ଆଚେ ।
ଗରମ ପବନ	: ତପତ ପବନ	: ଖାରା ଦିନର ପବନ ବଡ଼େ ତପତ୍ ।
ବର୍ଷା ହୁଏନାହିଁ	: ବର୍ଷା ନାହେ	: ଖାରାଦିନେ ବର୍ଷା ନାହେ ।
ମାଟି ଶୁଖିଯାଏ	: ମାଟି ଶୁଖିଗାଲା	: ଖାରା ଦିନେ ପାନି ତଲର ମାଟି ଶୁଖି ଯାୟସି ।
ଜମି	: ବେଡ଼ା	: ବେଡ଼ାମନ୍କେ ଚାଷବାସ୍ କରବାୟ୍ ।
ହଲ	: ହଲ୍	: ରାମ ହଲ୍ ଧରିକରି ବେଡ଼ାୟ ଗାଲାନି ।
ସପୁରି	: ଲାଙ୍କା ଫନସ୍	: ଲାଙ୍କା ଫନସ୍ ଭିତ୍ରେ ହଲ୍ଦି ରେୟସି ।
ଜାମୁ କୋଳି	: ଜାମକଲି	: ଜାମକଲି କାଲିଆ ରେୟସି ।
ମଲ୍ଲୀ	: ମଲ୍ଲୀ	: ମଲ୍ଲୀ ବାଡ଼େ ବାସନା ।
ମାଲତୀ	: ମାଲତୀ	: ମାଲତୀଫୁଲ୍ ସପୁର ରେୟସା ।
ଟଗର ଫୁଲ	: ଟଗର ଫୁଲ	: ଟଗର ଫୁଲ୍ ଦେଖବାକେ ଧବ୍ ରେୟସି ।
ରଜ ପର୍ବ	: ରଜ ପରବ୍	: ରଜ ପରବ୍କେ ଟକି ମନ୍ ତଲି ଝୁଲ୍ବାୟେ ।
ଗାରିଆଡ଼େ କାଦୁଅପଚପଚ	: ସବୁବାଟେ କାଦ ପଚପଚା	: ବର୍ଷା ଦିନେ ଡାଣ୍ଡ ବାଟ୍ କାଦ ପଚପଚା ହେଲା ଆଚେ ।
ଝଡ଼ିବର୍ଷା	: ଝଡ଼ିପାନି	: ବେଶି ଦିନ ଧରି କର ବର୍ଷା ହେବାଟା ଝଡ଼ି ବର୍ଷା କୟବାୟ୍ ।
ନଇଁବଢ଼ି	: ପୁରପାନି	: ନଦୀ ଲଗେ ପୁର ପାନି ଆୟସି ।
ଅସୁରିଆ	: କାକୁରତି	: ରାମ ଡାବୁ ପାଇଁ ବେଶି କାକୁରତି ହେଲାନି ।
କାଗଜତଙ୍ଗା	: କାଗଜ ତଙ୍ଗା	: ପିଲାମନ୍ କାଗଜ୍ ତଙ୍ଗା ବନାୟ୍ ଲାୟନି ।
ସେମିତି କହନା	: ସେନତି ନା କ	: ତୁଇ ମକେ ସେମିତି ନାକହ ।
ମରୁଡ଼ି	: ମରଡ଼ି	: କୁକୁଡ଼ା ମନ୍କେ ମରଡ଼ି ଧରସି ଆଚେ ।
ଧାନ ବୁଣା ହୁଏ	: ଧାନ୍ ବୁଣା ଯାୟସି	: ବେଡ଼ାୟ ଧାନ୍ ବୁନା ଯାୟସି ।

ଭେଷ୍ଟି	: ଭେଷ୍ଟି	: ଭେଷ୍ଟି ବିଚଳ୍ ଲାଗୁଛି ।
ଜନ୍ମି	: ଜନି	: ଜନିକେ ଶାଗ୍ ରାନ୍ଧି ଖାଇବାର ହେଉଛି ।
ସାରୁ	: ସାରୁକାନ୍ଦା	: ସାରୁକାନ୍ଦାକେ ଅବକା ଖାୟଲେ ଟଟା ଖାଜାୟୁଛି ।
ସବୁଜ ପରିବା	: କାଠପତ୍ରିୟା ଶାଗଡ଼ାଲ	: ଅମୃତ ମାଣ୍ଡା କାଟା ପତ୍ରିଆ ରେଉଛି ।
ମଜା	: ସାରଦା	: ମଜେ ଦାନ ବେଡ଼ାର ପାନି ଦେଖୁ କରି ବଡ଼େ ସାରଦା ଲାଗୁଲା ।
ବସା	: ବାସା	: ଧାନ ମିଶ୍ରାୟ କରି ବାସାଲଗେ ସଙ୍ଗାୟ ବାର ।
ନିଆଁ	: ଜୟ	: ତୁଇଁ ଆରି ମୁଇଁ ଜୟ ଲାଗାୟ କରି ଛେକୁ ।
ପକ୍ଷା	: ଚେଡେ	: ଚେଡେ ମନ୍ ଗଚେ ବାସା କରବାୟ ।
ଅଞ୍ଚଳ	: ଗାଁ	: ଗାଁ ଥାନେ ଲୋକ୍ ମନ୍ ରେବାୟ ।
ବୈଶାଖ	: ବୈଶାକ୍	: ବୈଶାକ୍ ମାସେ ବଡ଼େ ଖାରା ହେଉଛି ।
ପ୍ରଚଣ୍ଡ	: ଅଧିକ	: ଏବେ ଆଗର୍ ଥାନୁ ଅଧିକ୍ ଖାରା ହେଲାଣି ।
ଆଷାଢ଼	: ଆଷାଢ଼	: ଆଷାଢ଼ ଗଚେକ୍ ମାସର ନାଁ ।
ଶ୍ରାବଣ	: ଶାରାବନ	: ଶାରାବନ ମିଶା ଗଚେକ୍ ମାସର ନାଁ ।
ଜଗତ	: ଜଗତ	: ସାରା ଜଗତର୍ ଲୋକ୍ ଦୁଃଖ୍ ସୁଖ୍ ବାଟା କରି ରେବାର ।
ଉତ୍ସବ	: ପରବ	: କାଲିକେ ଆମର୍ ଗାୟ୍ ପରବ୍ ମାନବାୟ ।
କଇଁଫୁଲ	: କଇଁ ଫୁଲ	: କଇଁ ଫୁଲ୍ ବନ୍ଦେ ରୟୁଛି ।
ଉତ୍ତଳ	: ଉତ୍ତଳ	: ଓଡ଼ିଶା କେ ଉତ୍ତଳ ବୋଲି କହାୟୁଛି ।
ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ	: ବଡ଼ ଇଞ୍ଚୁଲ	: ବଡ଼ ଇଞ୍ଚୁଲେ ପାଠ୍ ପଢ଼ବାକେ ଯିବାର ।
ଫେରିଲା	: ଲେଉଟଲା	: ସେ ଇଞ୍ଚୁଲନ୍ତୁ ଘରେ ଲେଉଟଲା ।
ଯୁବକ	: ଭେଷ୍ଟିଆ	: ଭେଷ୍ଟିଆ ପିଲାକେ ଭୁଡେକ୍ ବପୁ ରେଉଛି ।
ଚାକିରୀ	: ଚାକରୀ	: ରାମ ମାଷ୍ଟେର୍ ଚାକ୍ରି କରୁଛି ଆଚେ ।
ପାହାଡ଼	: ପର୍ବତ	: ପର୍ବତ ବନେ ବାଘ ବାଲୁ ମନ୍ ରେବାୟ ।
ପଡ଼ିଆ	: ବାଟା	: ବାଟା ଲଗେ ଗୋରୁ ଗାୟ ମନ୍ ଘାଁସ୍ ଖାୟୁଲାୟୁଛି ।
ଜାଗା	: ଟାନ୍	: ଭଲଯାଗା ଥାନେ ଘର୍ ବାନ୍ଦ୍ବାର ।
ଭଜ	: କେପ୍	: କେପ୍ ଜାଗା ଲଗେ ଠିଆ ହେଲେ ସବୁ ଜିନିଷ୍ ପତର୍ ଦେଖା ଯାଇଛି ।
ଛେଲି	: ଛେଲି	: ଛେଲି ଡାଲ୍ ମୁଲ୍ ଖାୟୁଛି ।

ଚିହ୍ନାର	: କଲାର	: ସାପକେ ଦେକି କରି ପିଲାମନ୍ କଲାର୍ ହେଲାୟ୍ ।
ଝରଣା	: ଝରନା	: ଝରନା ଲଗେ ପାନି ଗାଲାନି ।
କଥାବାଉଁ	: କାତାବାଉଁ	: ସେ ମନ୍ କାତାବାଉଁ ହେଲାୟ୍ନି ।
ଗବର ଖତ	: ଗବର ଖତ	: ଗବର୍ ଖତକେ ବେନାୟ୍ ପାକାୟ୍ ବାର୍ ।
ଉକ୍ଷ୍ମ ସାର	: ନିକ ଖତ	: ନିକ୍ ଖତ୍ ବେଡ଼ାୟ୍ ପାକାୟ୍ ବାର୍ ।
ଫସଲ୍	: ଚାଷ	: ଧାନ୍ ଚାଷ୍ ବେଡ଼ାୟ୍ କର୍ବାର୍ ।
ଆପଣ	: ତମେ ତୁର	: ତୁଇ ମକେ ଡାରୁ ଦେବି ବୋଲି କଇ ରେଲୁୟ୍ ।
ବର	: ବର	: ଟକି ସଙ୍ଗେ ଯେ ବିବା ହେସି ତାକେ ବର୍ କୟ୍ବାୟ୍ ।
ଅଶ୍ୱତଥ	: ପିପଲ ଗଛ	: ପିପଲ୍ ଗଛ ଗଟେକ୍ ଗଛର୍ ନାଉଁ ।
ଶାଳ	: ଶାଲ୍, ଶରଗି	: ଶରଗି ଗଛର୍ ଖେନ୍ଦା ମନ୍ ସାନ୍ ସାନ୍ ହେୟ୍ସି ।
ଦେବଦାରୁ	: ଦେବଦାରୁ	: ଦେବଦାରୁ ଗଛ ବଡ଼େ ଲମ୍ ରେୟ୍ସି ।
ତେତୁଲି	: ତେତୁଲି	: ତେତୁଲି ଆମ୍ଲି ଲାଗ୍ସି ।
ଜାମ୍	: ଜାମ୍	: ବନ୍ଦାଡ଼୍ ଧରଲେ କଷି ଜାମ୍ ଖାୟ୍ଲେ ସରି ବନ୍ଦାଡ଼୍ ଛାଡ଼୍ସି ।
ଖାଜୁରୀ	: ଖାଜୁରୀ	: ଖାଜୁରୀ ଗଛେ ଖାଜୁରୀ ପାଚ୍ଲା ଆଚେ ।
ଉପାୟ୍	: ଉପାୟ୍	: ସେ ବଡ଼େ ନିକ ଉପାୟ୍ ପାଞ୍ଜୁଲା ଆଚେ ।
ବ୍ୟବହାର	: ବେବାର	: ସବୁ ଜିନିଷକେ ବ୍ୟବହାର କର୍ବାକେ ଯାନ୍ବାର୍ ଆଚେ ।
କୁକୁଡ଼ା	: କୁକୁଡ଼ା	: ଏବେ କୁକୁଡ଼ା ଡାକ୍ଲାନି ।
ଛେଲିଫାର୍ମ	: ଛେଲି ଫାରାମ	: ଛେଲି ପାରାମ୍ ଲଗେଛେଲି ମନ୍ ଆଚତ୍ ।
ତା ସହ	: ତାର ସଙ୍ଗେ	: ମୁଇ ତାର୍ ସଙ୍ଗେ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବି ।
ବିରି	: ବିରି	: ବିରିକେ ଡାଲି ବନାୟ୍ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
ମୁଗ	: ମୁଗ୍	: ମୁଗ୍ ଡାଲି ଚାପୁରା ଚାପୁରା ଲାଗ୍ସି ।
ସୋରିଷ	: ସୋରିଷୁ	: ସୋରଷୁକେ ତେଲ୍ ବନାୟ୍ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
ଆଲୁ	: ଆଲୁ	: ଆଲୁ କାନ୍ଦାକେ ଭାଜି ଖାୟ୍ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
ବାଇଗଣ	: ଆୟଗନ	: ବାଇଗନ୍କେ ଶାଗ୍ ରାୟ୍ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
କପା	: କପା	: କପାକେ ଘାଆ ଥାନେ ଲଗାୟ୍ବାର ହେୟ୍ସି ।

ଆମ ପର୍ବପର୍ବାଣି (ଆମର ପରବ ଯାତରା)

ଚିତ୍ର	: ବାନା	: ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ବାନା ମନ୍ ଆଚେ ।
ଠାକୁରାଣୀ	: ଠାକୁରାଣୀ	: ଆମର ଗାୟେଁ ଠାକୁରାଣୀ ମନ୍ଦିର ଗଟେକ୍ ଆଚେ ।
ପୂଜା	: ପୂଜା	: ଲୋକମନ୍ ମାପୁ ଘରେ ପୂଜା କରବାୟ୍ ।
ଅମାବାସ୍ୟା	: ଅମାବାସ୍ୟା	: ଜନ୍ ଉଦି ୧୫ ଦିନକେ ଅମାବାସ୍ୟା ହେୟ୍ସି ।
ଦୀପାବଳୀ	: ଦୀପାବଳୀ	: ଦୀପାବଳୀ ଦିନେ ବାନ ପୁଟାୟ୍ ବାୟ୍ ।
ପାଳନ	: ମାନବାଟା	: ଆଜି ଆମର ଗାଁଏ ପରବ୍ ମାନଲାୟ୍ନି ।
ପୂର୍ବ ପୁରୁଷ	: ଆଗର ଲୋକ	: ଆଗର ଲୋକ୍ ମନ୍ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର କାତାନୀ କୟ୍ବାୟ୍ ।
ମୁସଲମାନ	: ମୁସଲମାନ	: ମୁସଲମାନ କୟ୍ଲେ ସରି ଗଟେକ୍ ଧରମର ଲୋକ ।
ଉପବାସ	: ଉପାସ	: ସୀତା ଆଜି ଉପାସ କରଲାନୀ ।
ବହୁତ	: ଭୁତେକ	: ସେ ଭୁତେକ୍ ପାଟ୍ପଡ଼ଲା ଆଚେ ।
ଡିସେମ୍ବର	: ପୁସମାସ୍	: ପୁସ୍ ମାସେ ପୁସ୍ ପରବ୍ ମାନବାୟ୍ ।
ଜନ୍ମ	: ଜନମ	: ତାଙ୍କରତି ପିଲା ଗଟେକ୍ ଜନମ୍ ହେଲା ।
ରଥଯାତ୍ରା	: ଗୁନଟା	: ଗୁନଟ୍ ଦିନେ ମୁଇଁ ନୁଆଁ ଡ୍ରେସ୍‌ଘେନି ଦେବି ।
ଆଷାଢ଼ ମାସ	: ଆଷାଢ଼ ମାସ	: ଆଷାଢ଼ ମାସେ ଗୁନଟା ପରବ୍ ମାନବାୟ୍ ।
ପୁରୀ	: ପୁରୀ	: ପୁରୀ ଥାନେ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଆଚେ ।
ବିଶ୍ଵ ପ୍ରସିଦ୍ଧ	: ସାରା ଜଗତ୍	: ସାରା ଜଗତ୍ ଜାନବାଟା ବିଶ୍ଵ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କୟ୍ବାୟ୍ ।
ଗଣେଶ ପୂଜା	: ଗଣେଶ ପୂଜା	: ଆମର ଇଶ୍ଵଲେ ଗଣେଶ ପୂଜା ମାନବୁ ।
ଦେବୀ	: ମାତା	: ମାଇଜି ମାପୁକେ ଦେବାମାତା କୟ୍ବାୟ୍ ।
ମାଘ ମାସ	: ମାଘ ମାସ୍	: ମାଘ ମାସେ ସରସ୍ଵତୀ ପୂଜା କରବାୟ୍ ।
ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ	: ମାତମା ଗାନ୍ଧୀ	: ମାତମା ଗାନ୍ଧିକେ ସବୁ ଲୋକ୍ ଜାନଟ୍ ।
ମସିହା	: ବରଷ୍	: ମୋକେ ୧୫ ବରଷ୍ ହେଲାଆଚେ ।
ଅକ୍ଟୋବର ମାସ	: ଦଶରା ମାସ	: ଅକ୍ଟୋବର ମାସେ ଦଶରା ହେୟ୍ସି ।
ଭାରତ	: ଭାରତ	: ଆମର ଦେଶର ନା ଭାରତ୍ ବଲବାୟ୍ ।
ପ୍ରତି ବର୍ଷ	: ସବୁବରଷ	: ସବୁ ବରଷେ ମୁଇଁ ଆମର ଦାଦି ଘରଗାଁ କେ ବୁଲବାକେ ଯିବି ।
ଗୁରୁ ଦିବସ	: ଗୁରୁ ଦିବସ	: ଇଶ୍ଵଲ ମନକେ ଗୁରୁ ଦିବସ୍ ପାଲନ୍ କରବାୟ୍ ।
ରାଷ୍ଟ୍ରପତି	: ରାଷ୍ଟ୍ର ପତି	: ଆମର ଦେଶର ବଡ଼ଲୋକ କେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି କୟ୍ବାୟ୍ ।

ଜାନୁୟାରୀ	: ମାଘମାସ	: ମାଘମାସେ ନୁଆଁବରଷ୍ ମାନ ବାୟ୍ ।
କାର୍ଯ୍ୟ	: କାମ୍	: କାୟ୍ ହେଲେ କାମ୍ ଦାମ୍ ଜାମିରେବାର ।
ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ:	ସାଧାରଣ ତନ୍ତ୍ର ଦିନ୍	: ଜାନୁୟାରୀ ୨୬ ତାରିଖକେ ସାଧାରଣ ତନ୍ତ୍ର ଦିବସ୍ କୟ୍ବାୟ୍ ।
ଜାତୀୟ ପର୍ବ	: ମେନ ପରବା	: ଆମର୍ ମେନ ପରବ୍ ଚଇତ୍ ପରବ୍ ।
ପତାକା	: ଦେଶ୍ଟା	: ଇସ୍ତୁଲେ ଦେଶ୍ଟା ଉଠାୟ୍ଲାୟ୍ନି ।
ସଙ୍ଗୀତ	: ଗୀତ	: ସେ ଗୀତ୍ ଶୁନ୍ଲାମି ।
ମହାନ	: ବଡ଼ଟା	: ଦେଶର କାଜେ ନାଁରଖ୍ବା ଲକ୍କେ ବଡ଼୍ ଲୋକ୍ କୟ୍ ବାୟ୍ ।
ସବୁ ସ୍ଥାନରେ	: ସବୁ ଜାଗାୟ୍	: ସେ ସବୁବାଟେ କାମ୍ କରବାକେ ଜାନେ ।
ଗାଁ ଗହଳି	: ଗାଁଗଲି	: ଗାଁଗଲିର୍ ଲୋକ୍ ମନ୍ ବେଶି ଧରମ୍ ରେବାୟ୍ ।

ସ୍ଵାଧୀନତା ଦିବସ (ସ୍ଵାଧୀନତା ଦିବସ୍)

ସକାଳ	: ସକାଳ	: ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ଦିନକେ ସାକାଲ୍ ସାକାଲ୍ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବାର୍ ।
ଅଗଷ୍ଟ ମାସ	: ବର୍ଷା ମାସ	: ବର୍ଷା ମାସେ ଜବର୍ ବର୍ଷା ହେୟ୍ସି ।
ଭିତରେ	: ଭିତରେ	: ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ଦିନକେ ଗାଁ ଭିତ୍ରେ ବୁଲ୍ବାର୍ ।
ଆଗ୍ରହ	: ଇଛା	: ମୋକେ ମାଉସ୍ ଶାଗ୍ ଖାୟ୍ବାକେ ବେଶି ଇଛା ।
କୃଷ୍ଟ ଚନ୍ଦ୍ର	: କୃଷ୍ଟ ଚନ୍ଦର	: କୃଷ୍ଟ ଚନ୍ଦର୍ ଗଟେକ୍ ଲୋକର ନାଉଁ ।
ଅତିଥି	: ଗତ୍ୟା	: ଆମର୍ ଘରେ ଗତ୍ୟା ଆୟ୍ବାୟ୍ ।
ରଙ୍ଗିନ୍ କାଗଜ	: ରଙ୍ଗ କାଗଜ୍	: ରଙ୍ଗ କାଗଜ୍କେ ଫୁଲ୍ କାବ୍ବାର୍ ହେୟ୍ସି ।
ସ୍ଥିର	: ଚିମରା	: କାତାନି କୟ୍ଲାକେ ପିଲାମନ୍ ଚିମରା ହେଇ ଗାଲାୟ୍ ।
ଠିକ୍ ସମୟ	: ଠିକ୍ ବେଲ	: ଠିକ୍ ବେଲାକେ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବାର୍ ।
ଉତ୍ତୋଳନ	: ଉତ୍ତୋଳନ	: ପିଲାମନ୍ ଇସ୍ତୁଲେ ପତ୍କା ଉତ୍ତୋଳନ କର୍ ଲାୟ୍ ।
ଛିଡ଼ା ହେଲେ	: ଠିଆଁ ହେଲାୟ୍	: ମାଷ୍ଟେର୍ ଇସ୍ତୁଲ୍ ଭିତ୍ରେ ଆୟ୍ଲା କେ ପିଲାଟକି ମନ୍ ଠିଆଁ ହେଲାୟ୍ ।
ସଙ୍ଗୀତ ଗାଇଲେ	: ଗୀତ ଗାୟ୍ଲାୟ୍	: ଟକିମନ୍ ଗୀତ୍ ଗାୟ୍ଲାୟ୍ ।
ଭାଗ୍ୟ	: କରମ୍	: ତାର୍ କରମେ କାୟ୍ଗାନା ହେ ।
ବିଧାତା	: ମାପୁ	: ମାପୁକେ ପୁଜା କରିବାର ହେୟ୍ସି ।

ସିନ୍ଧୁ	: ସମୁଦ୍ର	: ସମୁଦ୍ର ଲୋଗେ ମଂଗର ମନ୍ ରେବାୟ ।
ଶୁଭ	: ଶୁଭ	: ସାକାଲ ସାକାଲ ପୁଜା କରଲେ ଶୁଭ କାମ ହେୟସି ।
ଯମୁନା	: ଯମୁନା	: ଯମୁନା ଗଟେକ୍ ନଦୀର ନାଉଁ ।
ଇଂରେଜ ମାନେ:	ଇଂରେଜମାନ	: ଆମର ଦେଶେ ଇଂରେଜ୍ ମନ୍ ଶାସନ୍ କର୍ତ୍ତେ ରେଲାୟ ।
ଶାସନ	: ଶାସନ	: ଇଂରାଜୀ ମନ୍ ବେଶି କଡ଼ା ଶାସନ୍ କର୍ତ୍ତେ ରେଲାୟ ।
ତିନୋଟି ରଙ୍ଗ:	ତିନିଟା ରଙ୍ଗ	: ପତ୍ତକା ଲଗେ ତିନିଟା ରଙ୍ଗ୍ ଆଟେ ।
ସାସର ପ୍ରତୀକ:	ସାହାସର ପ୍ରତୀକ	: ସବୁ କାମ୍ କର୍ବାକେ ସାହାସ୍ କର୍ ବାର୍ ଆଟେ ।
ଧଳା ରଙ୍ଗ	: ଧବଳା ରଙ୍ଗ	: ସେ ଧବଳା ଫଟାୟ ପିନ୍ଦଲା ଆଟେ ।
ଶାନ୍ତି	: ଚିମରା	: ପିଲାମନ୍ ମାଷ୍ଟେର ଆୟଲାକେ ଚିମରା ହେଇ ଗାଲାୟେ ।
ସବୁଜ ରଙ୍ଗ	: କାଗ ପତରିଆ	: ଗଛର ପତର କାଟାପତରିଆ ରେୟସି ।
ମଝିରେ	: ମଝିଲଗେ	: ସେ ମଝିଲଗେ ବସଲା ଆଟେ ।
ଚକ୍ର	: ଚକା	: ସାଇକଲକେ ଦୁଇଟା ଚକା ରେଇସି ।
ନୀଳ ରଙ୍ଗ	: ନୀଲିଆ ରଙ୍ଗ	: ବାଦଲ୍ ନିଲିଆ ରେୟସି ।
ଶିଶୁ	: ପିଲା	: ପିଲା ମନ୍ ପାଠ୍ ପଢ଼ଲାୟନ୍ତି ।
ଉନ୍ମତି	: ଉପକାର	: ଆମର ଗାଁ ବେଶି ଉନ୍ତି ହେଲାନ୍ତି ।
ଆବଶ୍ୟକ	: ଦରକାର	: ମୋକେ ବେଶି ଡାବୁ ଦରକାର୍ ଆଟେ ।
ଦେଶ	: ଦେଶ	: ଆମର ବେଶର ନାଉଁ ଭାରତ୍ ।
ଲଢିବା	: ଲାଗବାର	: ଦୁଇଟା କୁକୁଡ଼ା ଗାଞ୍ଜା ପାଲି ଲାୟନ୍ତି ।

ମାଁ ପରି ମୋର କିଏ ସେ ହେବ (ଆୟା ପାରା ମର କେ ସେ ଏଇସି)

ମା	: ଆୟା	: ମୋକେ ଗଟେକ୍ ଆୟା ଆଟେ ।
ଶୁଆଇ ଦେବ	: ଶୁଆୟସି	: ମାଁ ପିଲାକେ ଶୁଆଇସି ।
କୋଲେ ଧରିବ	: କଲେ ଧାରସି	: ଆୟାପିଲା ମନ୍କେ କଲେ ଧରସି ।
ଗେଲ କରିବା	: ଲାଡ଼ କରସି	: ମୋର ମାଁ ମକେ ଲାଡ଼ କରସି ।
ହସେଇ ଦେବ	: ହସାୟସି	: ମୁଇଁ କାନ୍ଦଲେ ମୋର ମାଁ ମକେ ହସାୟଦେସି ।
ଗପ	: କାତାନୀ	: ମୋର ଆଇ ମୋକେ କାତାନୀ କଇଦେୟସି ।
ବୁଝେଇ ଦେବ	: ବୁଝାୟସି	: ଘରେ ଲାଗାଲାଗି ହେଲେ ସରି ଆୟା ବୁଜାୟସି ।
ବିଛଣା	: ଅଚନା	: ମୋକେ ଶୟବା ପାଇଁ ମୋର ମାଁ ମକେ ଆର୍ନା ପକାୟ ଦେୟସି ।

ପୋଷାକ ଫିଟେଇ ଦେବ: ଡେରେସ୍ ପିନ୍ଦାୟ ଦେଇସି: ମୋର ମା ମକେ ଡେରେସ୍ ପିନ୍ଦାୟ ଦେଇସି ।

ଦେଖାଇଦେବ : ଦେଖାୟସି : ପିଲାମନ୍ କାନ୍ଦ୍ ଲେ ମାଁ ଜନ୍ଦକେ ଦେଖାୟସି ।
 ବହିବସ୍ତାନୀ : ପାଟା ମୁଣା : ମୋର ପାଟା ମୁଣା ସଜାୟ୍ ଦେଇସି ।
 ଅନେଇ ଥୁବ : ଦେଖ ତେ ରେସି: ମୁଇଁ ଇସ୍ତୁଲେ ଯାଇରେଲେ ମୋର ବାଟକେ ଦେଖ ତେ
 ରେୟସି ।
 ଦୁନିଆ : ଦୁନିଆଁ : ଆୟାମୋକେ ଦୁନିଆର ପିଲା ଥାନୁ ବେଶି ଭଲ ବୋଲି
 କୟସି ।

ଚିତ୍ରଦେଖ ଓ କୁହ (ବାନାଦେକା ଆରି କୁଆ)

ଗଛ : ଗଛ : ବାଉଁଶ୍ ଗଛ ବାଡ଼େ ଲମ୍ବ ରେୟସି ।
 ସାପ : ସାପ୍ : ସାପ୍ ଚାଲ୍ଲେ ମରବାର୍ ହେୟସି ।
 ଚଢ଼େଇ : ଚଢ଼େ : ଚଢ଼େ ମନ୍ ଗଛେ ରେବାୟ ।
 କଣ୍ଠେଇ : ପୁତଲା : ପୁତଲା ଧେରି କରି ପିଲାଟକି ମନ୍ ଖେଲ୍ଲାଇୟନି ।
 ଜହ୍ନ : ଜନ୍ : ରାତିର୍ ବେଲା ଜନ୍ ଉଦ୍‌ଶି ।
 କଇଚ : କଟିମ୍ : କଟିମ୍ ପାନି ଭିତ୍ରେ ରେୟସି ।
 ପତ୍ର : ପତର : ଟେକ୍ ପତର ବଡ଼୍ ବଡ଼୍ ରେୟସି ।
 ଠେକୁଆ : ଖାଡ଼ା : ଖାଡ଼ା ବନେ ରେୟସି ।
 ରାସ୍ତା : ସଡ଼କ୍ : ସଡ଼କ୍ ଲଗେ ଲୋକ୍ ମନ୍ ହିଣ୍ଡି ଗାଲ୍ଲାଇୟନି ।
 ଘର : ଘର : ଘରଥାନେ ଲୋକ୍ ରେବାୟ ।
 ସ୍ତ୍ରୀ : ମାଇଜୀ : ମାଇଜୀ ମନ୍ ପାଟାୟ୍ ପିଦବାୟେ ।
 କୁକୁର : କୁକୁର : ଆମର୍ ଘରେ କୁକୁର ଆଚେ ।
 ସ୍ତ୍ରୀ ଜଣେ ପାରି ନେଉଛି: ମାଇଜୀ ଗଟେକ୍ : ପାନୀ ନେଲାନି ।
 ଝାଡୁ କରୁଛି : ବାଡ଼ାନ୍ ଲାନୀ : ମାଇଜୀ ଗଟେକି ବାଡ଼ାନ୍ ଲାଇୟନୀ ।
 ରୋଷେଇ କରୁଛି : ରାନ୍ଧଲାନି

ସେହି ମୋ ପ୍ରିୟ ଜନମ ଭୁଇଁ (ସେଟା ମୋର ଜନମ୍ ମାଟି)

ଦେଶ : ଦେଶ୍ : ଆମର୍ ଦେଶର୍ ନାଉଁ ଭାରତ୍ ।
 ଜନମ : ଜନମ୍ : ଭାରତ୍ ଆମର୍ ଜନମ୍ ମାଟି ।
 କୋଲେ : କୋଲେ : ମାତାର୍ କୋଲେ ପିଲାକେ ବସେଇଲା ଆଚେ ।
 ବଡୁଛି ମୁହିଁ : ବାଡଲିନି ମୁଇଁ : ଆମର ବାଡ଼େ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର୍ ଆମ୍ ଗଛ ବାଡୁଲନୀ ।
 ଜନନୀ : ଆୟା : ଆୟାର କାତା ମାନ୍‌ବାର୍ ।

ପାଳୁଛି	: ପଶିଲାନି	: ଆମେ ଦିଆଲିମାସେ ଦିଆଲି ପରବ୍ ମାନଲୁନି ।
ଜନମ ଭୂଇଁ	: ଜନମ୍ ମାଟି	: ଗାଉଁ ଆମର ଜନମ୍ ମାଟି ।
ଶ୍ୟାମଳ ଡରୁ	: କାଗ ପତରିଆ ଗଛ	: ଦୁରର ପରବ୍ ଡର କାଚାପତ୍ରିୟା ଗଛ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଦିଶିଲାନି ।
ଲତା	: ମାଲ୍	: ଘର ଉପରେ କୁମଡ଼ା ମାଲ୍ ଗାଲା ଆଛେ ।
ଡାଳରୁ ଡାଳେ	: ଖେଦାକେ ଖେଦା	: ମାଙ୍କଡ଼୍ ଖେଦାକେ ଖେଦା ଡଗାୟ ବୁଲଲାନି ।
ବିହଙ୍ଗ	: ଚଡ଼େ	: ଚେଡ଼େ ଉଡ଼ିଲାନି ।
ମଧୁର	: ସୁଆଦ୍	: ପାରଲ୍ କେନ୍ଦୁ ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ଆଚେ ।
ତାରକା	: ତାରା	: ସଞ୍ଜ ହେଲେ ତାରା ବାରବା ।
ଜୋଛନା	: ଜନ୍ ଉଦଲ୍	: ପିଚ୍ପାରା ଜନ୍ ଉଦଲ୍ ।

ଆସରେ ଧରିବା ଜହ୍ନ (ଏସାରେ ଧେରୁ ଜନ)

ଦଳେ	: ଗଟେକ୍ ମାନ୍ଦା	: ଗଟେକ୍ ମାନ୍ଦା ଲୋକ୍ ଆଇଲାଇନ୍ ।
ପିଲାମାଙ୍କଡ଼	: ସାନ୍ ସାନ୍ ମାଙ୍କଡ଼୍	: ସାନ୍ ସାନ୍ ମାଙ୍କଡ଼୍ ଡଗାଇ ଡଗାଇ ବୁଲଲେନି ।
ଜଣେ	: ଗଟେକ୍	: ସର୍ବେ ଗଟେକ୍ ଉଡ଼ାଯାହାଜ୍ ଉଡ଼ିଲାନି ।
ଗଲ	: ଯୁବେ	: ନାଟ୍ ଦେଖବାକେ ଯୁ ବେ ।
କେମିତି	: କେମିତା	: ତୁଇ କେନ୍ତା ଆରୁସ୍ ।
ସମସ୍ତେ	: ସବୁ ସରତେ	: ସବୁପିଲା ମନକେ ଇଚ୍ଛୁଲେ ନୁଆ ଡେରେସ୍ ମିଲ୍ସି ।
ଉପାୟ	: ଯଜନା ପାଞ୍ଚବାଟା	: ଗାଁର ନାଏକ୍ ଗାକେ ନିମାନ୍ ରକ୍ତବାକେ କାଇ ଯୋଜନା ପାଞ୍ଚଲାନି ।
ଆଗ	: ଆଗତୁ	: ଘର ଆଗେ ସଡ଼କ୍ ଆଚେ ।
ବ୍ୟସ୍ତ	: ଡାନ୍ଦର / ଗାବରା	: ଗଟେକ୍ କାତା ଶୁନି ଗାବରା ନହେବାର ।
ଚିତ୍ରା	: ଚିତ୍ରା	: କାଇଟା ଚିତ୍ରା କଲୁନି ।
ଗଲା	: ଗାଲା	: ସନିଆ ତାର୍ ମାମୁଁ ଗାଉଁ ଗାଲା ଆଚେ ।
ଅନ୍ୟମାନେ	: ଭିନ୍ନଲୋକ ମନ୍	: ଭିନ୍ନଲୋକ୍ ।
ବୋଧହୁଏ	: ହେଲେ ହେଇରେସି	: ଆଜି ଉଡ଼େଇ ହେଲେ ହୋଇସି ।
ଡରିଗଲା	: ଡରିଗାଲା	: ସେ ପିଲା ଗଟେକ୍ ସାପ୍ ଦେକି ଡରିଗାଲା ।
ଦୁଢୁବୁଢୁ	: ବୁଢୁକୁଟା	: ସେ କାଦ ବୁଢୁବଟା ହେଲା ଆଚେ ।
କିଛି	: କେତେକ୍	: ତୁଇ କେତେକ୍ ପାଠ୍ ପଢ଼ଲୁ ଆରୁସ୍ ।

ସମୟ	: ବେଳ	: ସକାଳେ ବେଳ ନ ଉଦ୍‌ତେ ଉଚ୍‌ବାର୍ ।
ପୁଣି	: ଆରି	: ରାମ ଆରି ସାତା କମ୍‌ନେ ଗାଲାୟେ ।
ବାରମ୍ବାର	: ବେଶିଥର / ବାରବାର	: ବାର୍‌ବାର ତୁଇ ଗଟେକ୍ ଖରାପ୍ କାମ୍ ବାର୍ ବାର୍ କରଲୁସ୍‌ନି ।
ପାଖରେ	: ଲଗେ	: ଆମର୍ ଗାଉଁ ଲଗେ ଖମନ୍ ଆଟେ ।
ପୁଣି	: ଆରି	: ତୁଇ ଆରି କାତା ନା ମାନି କରି ଡ଼ଣ୍ଡ ପାଇଲୁ ।
ଇଛା	: ମନକେ ଯିବାଟା	: ପାଟ୍ ପଡ଼୍‌ବାକେ ମନ୍ କଲେ ସରି ପାଟ୍ ଏଇସି ।
ଧରିବା	: ଦାରବାଟା	: ସେମନ୍ ମାଛ ଦାରବାକେ ଗାଲାଏ ।
ନୁଆ	: ନୁଆଁ	: ତାର ନୁଆଁ କାମିଜ୍ ବଡ଼େ ଡ଼ଉଲ୍ ଦିଶଲାନି ।
ତୁପ୍ ତୁପ୍	: ଦିରେ ଦିରେ	: ଦିରେ ଦିରେ ସେମନ୍ କାତା ହେଲାୟ୍‌ନି ।
ସ୍ଥିର କଲେ	: ବିଚାର କଲେ	: ଗାଉଁ ନିର୍ମଲେ କରବାକେ ବିଚାର୍ କଲେ ।
ଫେରିଲା	: ବାଉଡ଼ଲା	: ସେ ଜୟପୁର୍ ଥାନୁ ବାଉଡ଼ଲା ।

କହିବା ଆଗରୁ କରିବା (କୟବା ଆଗେ କରବାର)

ପଚାରିଲା	: ପଚରଲା	: ମାଷ୍ଟେର୍ ମକେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରଲା ।
ପାଳନ	: ମାନବାଟା	: ଗାଁର୍ ଲୋକ୍ ମନ୍ କାଲିକେ ପୁସ ପରବ୍ ମାନବାୟ୍ ।
ଫୋଟ୍ ଚିତ୍ର	: ଫଟ୍	: ଆମର୍ ଇଣ୍ଟୁଲେ ଗାନ୍ଧୀ ମାପୁର୍ ଫଟ୍ ଚିତ୍ର ଆଟେ ।
ବିଷୟ	: ବିଷୟ	: ସେ ମୋକେ ତୋର୍ ବିଷୟରେ କୟଲା ।
କାହାଣୀ	: କାତାନୀ	: ଆମର୍ ଗାଁର୍ ଗାତ୍ କୁଡ଼ିଆକେ କେତେକ୍ କାତାନୀ ଜାନା ।
ଶୁଣାଇଲେ	: ଶୁଣାଇଲାୟେ	: ସରପଞ୍ଚ ବାବୁ ମାଇକ୍ ଥାନେ ସରକାରର୍ କାମ୍ ସବୁ ଶୁଣାୟ୍‌ଲା ।
ମଜା	: ସରାଦା	: ବଡ଼େ ସାରଦା ରେ ଗାତ୍ ନାଟ୍ ହେଇସି ।
ପିଲାଦିନର	: ସାନବେଲର	: ଦାଦି ମକେ ତାର୍ ସାନ୍ ବେଲର୍ କାତା ମନ୍ କୟସି ।
ଚମକ୍ରାର	: କାବା କରିବାଟା	: ସେକ୍ରାର୍ କାବା କରବା କାତା ମୋକେ ନାକଅ ।
ଘଟଣା	: ଘଟନା	: ଆମର୍ ଗାୟେଁ ବେଶି ବଡ଼୍ ଘଟନା ଗଟେକ୍ ହେଲା ଆଟେ ।
ବଡ଼ଦିନ୍	: ପରବଦିନ୍	: ଯିଶୁମାପୁର୍ ଜନମ୍ ବାର୍ ଡିସେମର୍ ମାସର୍ ୨୫ ତାରିଖେ ।
ଖୁବ୍‌କମ୍	: ବେଶିକମ୍	: ଏସୁର୍ ପାଟି ବେଶି କମ୍ ହେଲା ।
କହୁଛି	: କୟଲିନି	: ମୁଇଁ କୟଲିନି ତୁଇ ସବୁ ଦିନେ ଇଣ୍ଟୁଲ ଜା ।
ଶୁଣି	: ଶୁନ୍	: ପିଲାମନ୍ ଲୋକର୍ କାତା ଶୁନ୍‌ବାଟା ନିମାନ୍ ।
ଥରେ	: ଗଟେକ୍ ଥର୍	: ଗଟେକ୍ ଥର୍ ମୁଇଁ ଗୁପ୍ତେଶର୍ ଜାଇରେଲି ।

ବେମାର	: ରୋଗ	: ଏଡ଼ିସ୍ ରୋଗ ଗଟେକ୍ ଭଲ ନା ହେବା ରୋଗ ।
କିଛିବି	: କାୟାଟା ମିଶା	: ତୁଇ କୟାଟା ମିଶା ନା କଉସ୍ ମୋକେ ।
ସଫଳ	: କାମ ହେବାଟା	: ମୋର କାମ୍ ସବୁ ସଫଳ୍ ହେଲା ।
ଚିତ୍ରିତ	: ଚିତ୍ରା	: ତୋର ପାଇଁ ମୁଇଁ ବେଶି ଚିତ୍ରା କରବି ଆଛି ।
କିଛିଟା	: କେତଟା	: ତୁଇ କେତଟା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନା ଲେକୁସ୍ ।
ଉପକାର	: ଉପକାର	: ସେ ମୋକେ ବେଶି ଉପକାର କଲାନି ।
ଉପଦେଶ	: କହିବାଟା	: ସାର୍ ଆମକେ ଆମର ଭଲ ପାଇଁ କୟାବାୟ୍ ।
ମନସ୍ତ	: ମନ ଲାଗାୟ୍ କରି	: ତୁଇ ମନ୍ ଲଗାୟ୍ କରି ପାଠ୍ ପଢ଼୍ ।
ବନ୍ଦ କରି ଦିଅ	: ତାପି ଦିଆସ	: ଘର କପାଟ୍ ଅଲପ୍ ତାପି ଦିଆସ୍ ।
ଧେଡ୍	: ଧେଡ୍	: ଧେଡ୍ ତୁଇ କାଇଟା କାତା ନା କଉସ୍ ।
ବିନା	: ତାର ଛଡ଼ା	: ତାର ଛଡ଼ା କାୟ୍ କାମ୍ ନାହେ ।
ସୁସ୍ଥାଦ	: ସୁଆଦ	: ପାକଲା ଆମ ବଡ଼େ ସୁଆଦ୍ ।
ଅବୁଝା	: ଅବୁଜା	: ଅବୁଜା ଲୋକ୍ ସଙ୍ଗେ କାତା ହେଇ ନାପାରି ହେ ।
ଖରାପ	: ବାୟା	: ମୋକେ ତୋର କାତା ସବୁ ବାୟା ଲାଗଲା ।
ଛାଡ଼ି ଦେଲେ	: ଛାଡ଼ି ଦେଲାୟେ	: ସାତାକେ କମ୍ନେ ଛାଡ଼ିଦେଲାୟ୍ ।
ଆରୋଗ୍ୟ	: ରୋଗ ଛାଡ଼ିବାଟା	: ଓଷ ପତର ଖାଇଲେ ସରି ରୋଗ୍ ଛାଡ଼ିସି ।
ଶୁଖାଇ	: ଶୁକାୟଲାଟା	: ରାମର ଥମ୍ନା ଶୁଖଲା ଆତେ ।
ଯଦି	: ସରି	: ବୁଆ କାୟ୍ଲେ ସରି ମୁଇଁ ଜୟ୍ପୁର ଯିବି ।
ଠିକ୍	: ନିକ	: ନିମାନ୍ କରି ପାଠ୍ ପଢ଼୍ଲେ ସରି ଚାକ୍ରି ହେଇସି ।
କଥା	: କାତା	: ତୋର କାତା ମୋକେ ମନ୍କେ ଗାଲା ।
ପର	: ଭିନ୍ଲୋକ୍	: ତୁଇ ମୋକେ ଭିନ୍ ଲୋକ୍ ବୋଲି ନାଭାବ୍ ।
ଅନ୍ୟ	: ଭିନ୍ଲୋକ୍	: ସେ ଆମର କାୟାଟା ନାଲାଗେ ।
ଉଚିତ୍	: ଠିକ୍ ହେବା କାତା	: ଏ ପାରା ହେବା କାତା ।
ଉପରେ	: ଉପରେ	: ଗଛ ଉପରେ ଗଟେକ୍ ମାଙ୍କଡ଼ ବସଲା ଆତେ ।
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ	: କାମେ ଲଗାୟ୍ ବାଟା	: ମୁଇଁ ଲୋକ୍ ମନ୍କେ ଆମର ଘର କାମେ ଲଗାୟ୍ଲି ଆତି ।
ଏଥର	: ଏଥର	: ଏଥର ତୁଇ ମୋକେ ତାରୁ ଦେ ।
ଜିନିଷ	: ସାମାନ୍	: ଦୁକାନେ ବଡ଼େ ସୁନ୍ଦର୍ ସାମାନ୍ ମନ୍ ଆତେ ।
ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ	: ଗଟେକ୍ ବରଷ୍	: ଗଟେକ୍ ବରଷର କାମ ସରେଇବାକେ ହେଇସି ।
ବାରଣ	: ମନା	: ମୁଇଁ ତକେ କେତେକ୍ ମନା କଲି ହେଲେ ମିଶା

		ତୁଇ ଗାଲୁସ୍ ।
ସତକୁ ସତ	: ସତକେ ସତ୍	: ସତକେ ସତ୍ ତୁଇ ମକେ କୟଲୁସ୍ ।
ମୁହୁର୍ତ୍ତ	: ସେଡ଼େକ୍ ବେଲା	: ସେଡ଼େକ୍ ବେଲା ତୁଇ କନ୍ତ୍ ରେଲୁସ୍ ।
ଗ୍ରହଣ	: ନେଲା	: ସେ ଆମ୍ ଗଟେକ୍ ନେଲା ।
ଆଚରଣ	: ଚଲି ଚଲନ୍	: ରଘୁ ଘରର୍ ବୁଆରି ମନ୍ ଚଲି ଚଲନ୍ ବେଶି ଭଲ୍ ।
ଏଣିକି	: ଏଥର	: ଏଥର ଆମର ବୁଆ ମୋକେ ସାଇକେଲ୍ ଗଟେକ୍ ଆନି ଦେସିବେ ।
ଶାନ୍ତ	: ବେଲାବେଲି	: ମୁଇଁ ବେଲା ବେଲି ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବି ଆଛି ।
ସୁସ୍ତ	: ନିମାନ୍	: ମୋର୍ ଗାଗଡ୍ ଏବେ ଅଲପ୍ ନିମାନ୍ ଆଟେ ।
ଅନ୍ୟମାନେ	: ଅଲଗା ଲୋକମନ୍	: ସେ ମନ୍ ଗାଉଁ ଯିବାୟ୍ ।
ପକାଇବ	: ପକାୟସି	: ଗାଁର ଲୋକ ମନ୍ ସଡ଼କ ବାଟେ ଗୋଡ଼ିମାଟି ପକାୟ୍ ଲାୟ୍ନି ।
ବିଚାର	: ଭାବଲା	: ତୁଇ କାଇ କାତା ନାଭାବ ।
ସଂକଳ୍ପ	: ପରମାନ୍	: କମନର୍ ଗଛ୍ ବାଡ଼ାୟବାକେ ସବୁ ଲୋକ୍ ପରମାନ୍ କରବାର୍ ଆଟେ ।
ଉଠିଲେ	: ଉଠଲା	: ପିଲାଟକି ମନ୍ ସାକାଲ୍ ସାକାଲ୍ ଉଠ୍ଲାୟ୍ ।
ଏନିତିକା	: ଏନ୍ତିଟା	: ତୁଇ ମୋକେ ଏନ୍ତିଟା ବୋଲି ଭାବ୍ଲୁସ୍ କି ?
ସେଥିପାଇଁ	: ସେଟା ଲାଗି	: ସେଟା ଲାଗି ତୋର୍ କାମ୍ ନାହେଲା ।
ମଣିଷ	: ନର୍	: ନର୍ ଲୋକ୍‌କେ ବୁଝି ଆଟେ ।
ସଂଗ୍ରାମ ବେଳେ	: ଲାଗାଲାଗି ହେଲା ବେଳେ:	କେତେକେ ମରି ଗାଲାୟ୍ ।
ଏକଜୁଟ	: ଗଟେକ ଲଗେ	: ସବୁଲୋକ୍ ଗଟେକ୍ ଲଗେ ହେଇ ରେଲାୟ୍ ।
ସମଗ୍ର	: ସବୁବାଟେ	: ଦେଶର୍ ସବୁ ବାଟେ ସଂଗ୍ରାମ ଚଲିଲା ।
ଚାଲୁଥିଲେ	: ଚାଲତେରେଲାୟେ	: ଗାନ୍ଧୀ ମାପୁର କାତାକେ ମାନିକରି ସବୁ ଲୋକ ଚାଲତେ ରେଲାୟ୍ ।

ଭାସି ଯାଆ ମୋର କାଗଜ ଡକ୍‌କା (ବଅଁଲି ଯାଆ ମୋର କାଗଜ୍ ଡକ୍‌କା)

ଭାସି ଯାଆ	: ବଅଁଲି ଯାଆ	: ଜବର୍ ମାର୍‌ଲେ ସରି ନାଲ୍ ମନ୍‌କେ ପାନି ବଅଁଲି ଯାଇସି ।
ଝପଝପ	: ଝପରି ଝପରି	: ଝପ୍‌ରି ଝପ୍‌ରି ପାନି ମାର୍‌ଲାନି ।
ବରଷଇ	: ପାନିଆଇଲାନି	: ପାନି ଆୟ୍‌ଲାନି ଛାବୁଡ଼ି ଧରି କରି ଯା ।
ଚମକେ	: ଚମକଲାନି	: ବିଜ୍ ମାର୍‌ଲେ ସରି ଆନ୍ଧାର ରାତିବେଳେ ଚମକି

ଗାଲି ।

ଘଡ଼ ଘଡ଼ି	: ବାଦଲ ଗରଜ ବାଟା	: ବାଦଲ ଗରଜଲେ ସରି ପାନି ମାରସି ।
ପଡ଼େ	: ଅଦରିଲାନି	: ଛାନି ଉପର ଥାନୁ ଅଦରିଗଲାନି ।
ଫଟକା	: ଫୁଟକା	: ଗରମ୍ ପାନି ହାତେ ହେଲାନେ ହାତ୍ ଫୁଟକା ହେଲା ।
ଅସୁମାରି	: ଭୁତେକ୍	: ଆମର କୁପଲି ଥାନେ ଭୁତେକ୍ ଗଛ୍ ମନ୍ ଆଚେ ।
ପାଣିରେ	: ପାନିଲଗେ	: ପାନି ଲଗେ ମାଛ୍ ମନ୍ ରେବାୟ୍ ।
ଡରି ଯିବୁ ନାହିଁ	: ନାଡର୍	: ସତ୍‌କାତା କୟ୍‌ବାକେ ନାଡର୍ ।
ଝୁଲିଝୁଲି	: ହୋଲି ହୋଲି	: ଟକି ମନ୍ ରଜକେ ଡଲି ଝୁଲବାୟ୍ ।
ଦୂର	: ଦୂରକେ	: ବଡ଼େ ଦୂରକେ ନାୟାଆ ।
ମେଲାଇ	: ମେଲବାଟା	: ଗଉଡ଼୍ ସକାଲ୍ ସକାଲ୍ ଗୋରୁ ଡିଲସି ।
ଦରିଆ	: ସମଦୂର	: ସମଦୂର ପାନି ବଡ଼େ ଖରିୟା ।
ସାଧବ	: ବେପାରୀ	: ଅଗ୍‌ତୁ ଲୋକମନ୍ ଦୂରେ ଦୂରେ ଜାଇକରି ବେପାର୍ କରତେ ରେଲାୟ୍ ।
ଝଡ଼ତୋଫାନ୍	: ପାନି ପବନ	: ଜବର୍ ପାନି ପବନ୍ ହେଲେ ସରି କୁଡ଼ିଆ ଘର ମନକେ ଉଡ଼ାଇ ନେଇସି ।
ଡିଲେ	: ଖଣ୍ଡେକ୍	: ସେ ମୋକେ ଖଣ୍ଡେକ୍ ମିଶା ହେରି ଦେକେ ନାହିଁ ।
ଡାଙ୍କର	: ଡାକରଟା	: ଡାକର୍ ଗଟେକ୍ ମଟର୍ ଗାଡ଼ି ଆଚେ ।
ଆସୁଥିଲେ	: ଆସତେରେଲାୟେ	: ଇସ୍ତୁଲ୍ ଥାନେ ପିଲାମନ୍ ଆସତେ ରେଲାୟ୍ ।
ଫେରି	: ଲେଉଟି	: ବେଲହେଲାନେ ଆରି ପିଲାମନ୍ ଲେଉଟି ଗାଲାୟ୍ ।
ସାରି	: ସରାଇକରି	: ତୁଇ କାବାଡ଼ ପାଇଟି ସରାଇ କରି ମୋର୍ ଲଗେ ଥାଅ ।
କାରବାର	: କାରବାର	: ସେ କାୟ୍‌ଟା କାରବାର କାରବାକେ ନାଜାନେ ।
ଭରି	: ପୁରାଇବା	: ବାସ୍ତା ଥାନେ ଧାନ ମନ୍ ପୁରାଇବାର ।
ଦଉଲତ	: ସମ୍ପତ୍ତି	: ପାଠ୍ ପଢ଼ି କରି ସମ୍ପତ୍ତି ଅରଜ୍‌ବାର୍ ।
ମିଳିମିଶି	: ମିଶିକରି	: ବଡ଼୍ କାମ୍‌କେ ମିଶି କରି କରବାର୍ ।
ମୁଣ୍ଡେ	: ମୁଣ୍ଡେ	: ଗାଁ ମୁଣ୍ଡେ ହୁଣ୍ଡି ଘର୍ ଆଚେ ।
ଶୁଭ	: ଶୁଭ	: ସାକାଲ୍ ସାକାଲ୍ ଉଟି କରି ମାପୁକେ ପୂଜା କଲେ ଶୁଭ କାମ୍ ହେଇସି ।
ନାରିକେଳ	: ନଡ଼ିଆ	: ଆମର୍ ଘରେ ଗଟେକ୍ ନଡ଼ିଆ ଗଛ୍ ଆଚେ ।
ଜଳ	: ପାଦି	: ବନ୍ଦେ ଜବର୍ ପାନି ଆଚେ ।
ଜାଳି	: ଲାଗାଇ କରି	: କୁପି ଲାଗାଇ କରି ପାଠ୍ ପଢ଼ବାର୍ ।

ଯାଉଛି	: ଗାଲାନି	: ସେ ଇସ୍ତୁଲେ ସବୁ ଦିନେ ଗାଲାନି ।
କାଳ	: ମରବାଟା	: ତାର କାଲ୍ ଖେଟଲାକେ ମରିଗାଲା ।
ଏବେ	: ଏବର	: ଏବର୍ ଟକି ମନ୍ ପାଟ୍ ପଡ଼ବାକେ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବାୟ୍ ଆଟତ୍ ।
ନୁଆ	: ନୁଆଁ	: ଚଇତ୍ ପରବେ ନୁଆଁ କାମିଜ୍ ଘେନ୍ଦି ।
ବେଲା	: ବେଲା	: ପେଜ୍‌ବେଲା ହେଲାବେ ଆସା ଘରେ ଜୁବୋ
ଆସିଛି	: ଆଇଲା ଆଟେ	: ଏବେ ବୁଆ ଘରେ ଆଇଲା ଆଟେ ।
ଭେଲା ଭେଲା	: କୁଡ଼ା କୁଡ଼ା	: ଧାନ କାଟି କରି ବେଡ଼ାୟ୍ କୁଡ଼ା କୁଡ଼ା କରଲା ଆଟତ୍ ।
ଅଟକି ଗଲୁକି	: ଥେବିଗାଲୁସକି	: ସେ ଜାଇତେରେଲା ଆରି ମୋକେ ଦେଖୁ କାରି ଥେବିଗାଲା ।
ବିଦାୟ୍	: ଗାଲା	: ସେ ଆମର୍ ଥାନୁ ଗାଲା ।
ଦେଉଛି	: ଦେଲାନି	: ଇସ୍ତୁଲେ ପିଲା ମନ୍‌କେ ଖାଦି ଦେଲାୟ୍‌ନି ।
ତୋତେ	: ତକେ	: ତକେ ଯେତ୍ରି କରି ମିଶା ପାଠ୍ ପଡ଼ବାକେ ହେଇସି ।
ହସି ହସି	: ହାସି ହାସି	: ତାର କାତା ଶୁନି ହାସି ହାସି ମୋର୍ ପେଟ୍ ଦୁକ୍‌ଲା ।
ଏଇ	: ଏ	: ଏ ପେନ୍ ତୋର୍ଟା କି ?
ଗଢ଼ିଛି	: ବନାୟ୍‌ଲା ଅଛି	: ମୁଇଁ କୁଡ଼ିଆ ଗଟେକ୍ ବନାୟ୍‌ଲି ଆତି ।

ସାନ ସିନା ଦାନ ତା ମହାନ (ସାନ୍ ସିନା ଦାନ୍ ତାର ବଡ଼)

ତୋଳାଇବାକୁ	: ବନାଇବାକେ	: କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ବନାଇବାକେ ବାରଣ୍ ଲୋକ କାମ୍ କରତେ ରେଲାୟେ ।
ବଛାଗଲା	: ବାଟ୍‌ଲାୟେ	: ଭଲ ଭଲ ଲୋକ୍ ମନ୍‌କେ କାମ୍ କରବାକେ ବାଛଲାୟେ ।
ସିମେଣ୍ଟ	: ସିମେଣ୍ଟ	: ସିମେଣ୍ଟ ଅଲପ୍ ଗେରୁ ମାଟିଆ ରେୟସି ।
ଚୁନ୍	: ଚୁନ୍	: ଚୁନ୍‌କେ ଘରେ ଲିପ୍‌ବାୟେ ।
ଢୋଳା	: ବନାଇବାଟା	: ମୁଇଁ ଗୋଟେକ୍ ଘର୍ ତିଆର୍ କରବି ଆତି ।
ଦଧିନଉତି	: ଦେଉଳମୁଣ୍ଡ	: ଧର୍ମପାଦ୍ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରର୍ ମୁଣ୍ଡି ବନାଇଲା ଆଟେ ।
କଟାହେବ	: ପୂଜାବାୟେ	: ବିଷୁ ମହାରଣା କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରର୍ ମୁଣ୍ଡିକେ ନବନାଇଲେ ସରି କାଟ୍‌ବି ବୋଲି କଇରେଲା ।
ଏକୂଟିଆ	: ଏକଟା	: ଧର୍ମପଦ୍ ଏକଟା ଆକା ମନ୍ଦିରର୍ ମୁଣ୍ଡି ତିଆର୍ କରଲା ଆଟେ ।
ଭରସା	: ବିଶାସ୍	: ତକେ ମୁଇଁ ବିଶାସ୍ କରଲି ତୁଇ କୟ୍‌ଲୁସ୍ ।
ଖେଲିଛି	: ଖେଲି ଆତି	: ମୁଇଁ ଦିନେକ୍ ହେଲେ ମିଶା କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଲି ଆତି ।
ସାଥେ	: ସଙ୍ଗେ	: ମୋର୍ ସଙ୍ଗେ ଆରି ସେ ମିଶା ହାଟେ ଆୟସି ।
ବାଟଫାକ	: ବାଟଫାକ	: ବାଟଫାକ ଜବର୍ ଚାଟି ମନ୍ ବୁଲଲାୟ୍‌ନି ।

ପୁଣି ସେମାନେ ହସିଲେ (ଆରି ସେମନ୍ ହସ୍ଲାୟେ)

ଦୁଇଜଣ	: ଦୁଇଲୋକ	: ଦୁଇଲୋକ୍ ମିଶି କରି ଗାଁଉ ଗାଲାୟେ ।
ଖୁବ୍	: ଜବର	: ଜବର୍ ଦିନ୍ ହେଲା ଆଜି ଘରେ ନାଯାଉଁ ।
ପାଖାପାଖି	: ଲଗେ ଲଗେ	: ଘର୍ ଲଗେ ଲଗେ ଗର୍ ମନ୍ ଆଚେ ।
ସକାଲୁ	: ସାକାଲେ	: ସାକାଲ୍ ସାକାଲ୍ ପିଲା ମନ୍ ଉଠି କରି ପାଠ୍ ପଢ଼ିବାର ।
ଉଠିଲେ	: ଉଠଲାୟ	: ସାକାଲ୍ ସାକାଲ୍ ଇସ୍ତୁଲେ ଯିବା ପାଇଁ ପିଲାମନ୍ ଉଠ୍ଲାୟେ ।
ଦେଖାଦେଖି	: ଭେଟ୍ଘାଟ୍	: ସମାରି ଆରି ସମରା ଆଜି ହାଟେ ଭେଟ୍ ଘାଟ୍ ହେଲାୟେ ।
ବିପଦ ଆପଦରେ	: ଦୁଃଖ୍ ସୁଖରେ	: ଦୁଃଖ୍ ସୁଖରେ ସେମନ୍ ଆକା ଆଡ଼ି ହେବାୟେ ।
କାନ୍ଦୁ କାନ୍ଦ	: କାନ୍ଦ୍ କେ କାନ୍ଦ୍	: ଆୟ୍ ମନ୍ ଦୁଇ ଲୋକ୍ କାନ୍ଦ୍ କେ କାନ୍ଦ୍ ମିଶାଇ କରି ଗଲାୟନି ।
ଯାନି ଯାତ୍ରା	: ବଜାର ଯାତ୍ରା	: ବଜାର ଯାତ୍ରା ଦିନେ ବେଶି ଲୋକ ରୁଣ୍ଡି ରେଲାୟେ ।
ପୁନେଇ	: ପୁନି	: ଆମର୍ ଦେଶିୟା ଆନେ ପୁସ୍ ପୁନିକେ ବଡ଼ ପରବ୍ ବୋଲି ମାନବୁ ।
ମିଶି ପାଲଟି	: ମିଶି ମାନବାୟେ	: ଆମର୍ ଗାଁର ସବୁ ଲୋକ୍ ମିଶି କରି ପରବ୍ ମାନବାୟେ ।
ଦୁହେଁ	: ଦୁଇଲୋକ୍	: ଦୁଇ ଲୋକ୍ ମିଶି କରି ହାଟେ ଗାଲାୟେ ।
ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ	: ଗୋଟେକ୍ ବଖରା	: ପିଲା ମନ୍ ଗୋଟେକ୍ ବଖରା ଥାନେ ବସ୍ଲା ଆଚତ୍ ।
ପାଖା ପାଖି ବସନ୍ତି	: ଲଗେ ଲଗେ ବସ୍ ବାୟେ	: ପିଲାମନ୍ ଲଗେ ଲଗେ ବଢ଼ିକରି ପାଠ୍ ପଢ଼ିବାୟେ ।
ଏକାଠି	: ଗୋଟେକ ଲଗେ	: ଗୋରୁ ଛେଲି ମନ୍ ଗୋଟେକ୍ ଲଗେ ଘାଁସ୍ ଖାଇଲାୟନି ।

ବୁଲନ୍ତି	: ବୁଲବାୟେ	: ଆହାର ହେଲେ ସରି ବାଘ ଭାଲୁ ମନ୍ ବୁଲ ବାୟେ ।
ଗଳିଥାଏ	: ପଶଲାନି	: ରାମ ଗଟେକ ଛେଲି ପଶଲାନି ।
ସଉକରେ	: ଲାଡ଼ରେ	: ଅୟା ତାର୍ ପିଲାକେ ଲାଡ଼ରେ ବାଡ଼ାୟଲା ଆଚେ ।
ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ	: ପରତୁମ୍ ପରଜୁମ୍	: ତୁଇ ପରତୁମ୍ ପରତୁମ୍ ଆମର୍ ଘରେ ଆଇଲୁ ଆରୁସ୍ ।
ସହିବ	: ସୟସି	: ସେ ଯେତକି ଦୁଃଖ ଆଇଲେ ମିଶା ସୟସି ।
ଜବତ	: ଜବତ୍	: ମୁଇ କେଡ଼େ କଷ୍ଟେ ତାର୍ ତାରୁ ଜବତ୍ କରଲି ।
ନେହୁରା	: କାକୁର୍ତ୍ତା	: ଆୟ ତାରୁ ପାଇଁ ବେଶି କାକୁର୍ତ୍ତା ହେଲାନି ।
ପ୍ରକୃତି	: ପରକୃତି ଗୁପ୍	: ନାଗ୍ ସାପ୍ ତାର୍ ଫଁ କରବା ଗୁଣ ନାଛାଡ଼େ ।
କେଉଁଠୁ	: କନତି ଥାନୁ	: ତୁଇ କନତି ଥାନୁ ଏସାଇକେଲ ଘେନଲୁସ୍ ।
ସୁଯୋଗ ଉଣ୍ଡି	: କଲିଆ ଯଗଲା	: ଆଚେ କୁଜଡ଼ାକେ ଉଣ୍ଡି ଧାର୍ବାକେ ।
ରାଗିଗଲା	: ରିଶାହେଲା	: ବାଘ କଲିଆ ଉପରେ ବେଶି ରିଷା ହେଲା ।
ପାନେ	: ଗଟେକ୍ ଦେବି	: ଆଜି ତାକେ ଗଟେକ୍ ଭଲ୍ କରି ଦେବାର ଆଚେ ।
ଛକି	: ଜାଗି	: କଲିଆ ଜାଗି କରି କୁଜଡ଼ା ଧେରସି ।
ପାହାରେ	: ପର୍ ଠେଙ୍ଗ୍	: ଆୟ କଲିଆକେ ଗର୍ ଠେଙ୍ଗ୍ ମାରଲା ।
ଆଇଲା	: ପଲାଇଲା	: କଲିଆକେ ମାରଲା କାଜେ ପଲାଇଲା ।
କଜିଆ	: କାଲକଲ୍	: ଆୟ ତାଙ୍କର ଘରେ ବେଶି କଲ୍ କଲ୍ ହେଇସି ।
ପରିବାର	: କୁରୁମ୍	: ଜବର୍ କୁରୁମ୍ ରେବା ଲୋକ ବଡ଼େ ଧାନ୍ଦା ।
ଭିତରେ	: ଭିତରେ	: ପାର୍ ଭିତରେ ବାଘ୍ ଆଚେ ।
କଥାବାଉଁ	: କାତାବାଉଁ	: ବଡ଼ ଲୋକ ମନ୍କେ କାତାବାଉଁ ହେଲାବେଲେ ଭାବି ଚିନ୍ତି କରି କାତା ହେବାର ।
ମନା	: ନାକର ବଲବାଟା	: ପିଲା ମନ୍କେ ଖରାପ କାମ୍ ନା କରବାକେ କଇବାର ।
ଆଗପରି	: ଆଗତୁପାରା	: ତୁଇ ଏବେ ଆଗତୁ ପାରା ଆରି ନାହିଁ ।

ଦିନକର	: ଗୋଟେକ୍ ଦିନର	: ଏଟା ଗୋଟେକ୍ ଦିନର କାତା ନାଇଁ ଯୁଗ୍ ଯୁଗ୍ ଧେରି କରି ରେଇସି ।
ନଇଁକୁଳ	: ଗାଡ଼ ପାଲିକେ	: ଗାଡ଼ ପାଲିକେ କୁଡ଼ିଆ ସେବେ ଗଟେକ୍ ବାଲୁ ଗାଲା ।
ଧପ୍	: ଧପ୍	: କୁପି ଧପ୍ କରି ଲିବିଗାଲା ।
ବୁଡୁଛି ଆଉ ଉଠୁଛି	: ବୁଡ଼ାଲାନି ଆରି ଉଠଲାନି:	: ଆୟ୍ ବନ୍ଦେ ବୁଡ଼ାଲାନି ଆରି ଉଠଲାନି ।
ହାଲୁକା	: ଉସାପ୍	: କାପା ବେଶି ଉସାଷ୍ ଆଟେ ।
ଶିଆଲି ଲଟା	: ଶିଆଲିଲାଟା	: ଶିଆଲି ଲାଟା ଥାନୁ କମ୍ନେ ଥାନୁ ଆମେ ଦାରୁ ଆନ୍ଲୁ ।
ସେଥୁରୁ	: ସିଥାନୁ	: ସିଥାନୁ ଆମର୍ ଗାଉଁ ଜବର୍ ଦୂର ଆଟେ ।
ଦାତ୍ରରେ	: ଦାତେ	: ଦାତେ ଚାବି କରି ଖାଇବାର ହେଇସି ।
ଛିଡ଼ାଇ	: ଛିଡ଼ାଲା	: କଟରା ଆନେ ତର୍ ଛିଡ଼ଲା ।
ଆଡ଼କୁ ବାଟେ	: ତୁଇ ତାର	: ବାଟେ ନାଦେଖ୍ ।
ଧରିପକା	: ଧେରିପାକା	: ତୁଇ ବନ୍ଦେ ଥାନୁ ମାଛ ମନ୍ ଧେରିପାକା ।
ଜୋର	: ଅଧୁକ	: ତାକେ ଜବାର୍ ମାତ୍ ବାଦ୍ଲା ଆଟେ ।
ଟାଣିଲା	: ଝିକଲା	: ଆୟ୍ ବନ୍ଦ ଭିତର ଥାନୁ ପଦାୟେ ଝିକଲା ।
ପାଟି କରୁଥାଏ	: କଲାର୍ ହେଲାନି	: ଆୟ୍ ମଦ୍ ଖାଇକରି ବେଶି କଲାର୍ ହେଲାନି ।
ଧଇଁସଇଁ	: ଫରଫର	: ଆୟ୍ ବେଶି କାମ୍ କରି ଫର୍ ଫର୍ ଫୁଣ୍ଟଲାନି ।
ତଥାପି	: ହେଲେ ମିଶା	: ମୁଇଁ ତକେ କଇଲି ହେଲେ ମିଶା ଆଇଲୁସ୍ ଆକା ।
ଲାଗିଗଲେ	: ମିଶ୍ଲାଏ	: ଗାଦଲା ମନ୍ଦଜାମ ଗଟେ ମିସ୍ଲାୟେ ।
ଆଣିଲେ	: ଆନଲାୟେ	: ତାଙ୍କର ଘରେ ନୁଆ ଗାଡ଼ି ଗଟେକ୍ ଆନଲାୟେ ।
ସେତେବେଳେ	: ସେଡ଼କିବେଲା	: ସେଡ଼କିବେଲା ତୁଇ କନ୍ତ୍ରି ଜାଇ ରେଲୁସ୍ ।
ଖବର	: ଖବର୍	: ତାର୍ ଖବର୍ ଶୁନି କରି ମକେ ବଡ଼େ ଦୁଃଖ ଲାଗଲା ।
ସେଠାକୁ	: ସେଥାନେ	: ମୁଇଁ ସେଥାନେ ଜାଇ ରେବି ।

ମିଶିବାକୁ	:	ମିଶିବାକେ	:	ମୋକେ ଡଉଲ୍ ଲୋକ୍ ମନ୍ ସଙ୍ଗେ ମିଶିବାକେ ଭଲ୍ ଲାଗସି ।
ବଞ୍ଚାଇଲା	:	ଜିଆଇଲା	:	ଆୟ ଗଛ ଗଟେକ୍ ଜିଆଇଲା ।
ଲାଜରେ	:	ଲାଜକେ	:	ଆୟ ଲାଜକେ ପାଦାୟେ ନାଆରେ ।
ନୁଇଁ ଗଲା	:	ନୁଇଁ ଗଲା	:	ଆୟ ଗଛ ଗଟେକ ତଲେ ନୁଇଁଗଲା ।
ଭାଇ	:	ଭାଇ	:	ଭାଇ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ବିଡ଼ି କାରି ରେବାର୍ ।

**